5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.— Telefon No. 36.—

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2607. Duminică 1 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Asupra situațiunei

De la începutul războiului mondial, două întrebări s'au impus atențiunii noastre, adecă păturei care cugetă asupra împrejurărilor și le judecă, pătură căreia prin selecțiune peste semiseculară îi revine meritul de a fi diriguitoare.

Aceste întrebări consistau în a ști dacă vom lua și noi parte la acest mare război și în ce condițiuni?

Traduse în o formă trivială aceste întrebări, ni se puneau astfel: „Intrăm ori nu intrăm?"

Judecînd însă serios îngrijorarea ce se ascunde sub acest chip de a prezinta lucrurile, se vede că ele erau expresiunea unei dorințe nutrită de multe veacuri, dar tot odată și aceia a neputinței de a o înfăptui numai prin noi înșine.

Cînd ne întrebam cu cine, aveam sentimentul inferiorității noastre ca popor mic, dar mare ca neam, deci cu aspirații ce treceau peste hotarele țării și țînteau la o reunire a elementului romînesc, resfirat în deosebite ținuturi și sub deosebite împărății.

Aveam sentimentul că dacă, în focul ce s'a dezlănțuit vom face să intre toată organizarea noastră militară, politică și socială, aceasta nu va fi totuși de cît ca o picătură de apă.

De aici, grija noastră a tuturor pentru ca această picătură să nu se irosească de geaba ci să cadă în viitoare, dar să cadă în momentul oportun, adecă atunci cînd ea n'ar face de cît bine, căci ar stinge focul și în picioare ar rămînea dreptul nostru, care să ne fie recunoscut și acordat. Sosit'a momentul pentru aceasta, ori l'am scăpat?

Nu știm cine ar fi în stare să răspundă nu cu precîziune, dar cu o mare aproximație?

Ceea ce e sigur e că de la momentul cînd ni s'a pus cele două întrebări și pînă astăzi, noi am făcut drum.

De la o situațiune aproape nebuloasă, căci nici nu s'ar putea caracteriza în altfel starea ce a urmat o bună bucată de vreme, după Consiliul de Coroană, am ajuns astăzi să vedem ceva mai clar, deși nu de tot clar.

Și nu se va putea tăgădui că acțiunea diplomatică desfășurată de Puterile astăzi în luptă, ne-a putut lasa absolut reci.

Nu se va patea de asemenea nega că acțiunea militară a aceloraşi Puteri, rămîne fără influență asupra noastră.

Prin efectul acestor acțiuni am ajuns să fim astăzi cu mult mai îngrijorați de cît nu erau la începutul războiului. Și atunci ne temeam să nu facem un pas greșit care se aducă îngropirea idealului nostru național pentru multă vreme. poate pentru cîte-va secole. Dar ne temem astăzi și mai mult, căci primejdia e așa de aproape în cît se poate să perdem nu numai din punctul de vedere al realizărei idealului, ci din acel al ființei noastre ca Stat, și din acel al onoarei noastre ca factorul cel mai de capitenie din Orientul European.

Am ajuns deci la o mai mare limpezire a lucrurilor, cum ziceam, dar nu spre folosul nostru.

Astăzi avem nevoie de mai multă chibzuială de cît n'am avut acum un an și patru luni.

Negreșit că acțiunea diplomatică și militară a Puterilor beligerante a făcut ca diviziunea între noi să devină accentuată, să nu mărginim numai la discuțiuni, cum s'ar cuveni pentru oameni cu pretențiunea de a fi civilizați, ci să trecem și la fapte.

Cei, de exemplu, cari văd triumful apropiat al armelor Imperiilor Centrale recurg, în lipsă de alte argumente, la fapte cari să pună în neputință pe adversarii lor, de a discuta și a se înțelege asupra viitorului țării.

Ziarele ne spun că 'așa s'a procedat la Galați, iar în alte părți se încearcă tot așa ceva.

De alt-fel e în afară de discuțiune că soarta a surîs pînă acum armelor austro-germane. Puținii prieteni ai acestora în țară, găsesc de sigur o creștere de energie în acest fapt și nu se sfiesc de a arăta aceasta la ocaziuni, celorlalți.

Dacă de partea cealaltă n'ar fi marea majoritate, atunci fără îndoială, cîștigul lor ar fi asigurat.

Așa însă cum stau lucrurile astă-zi găsim de o parte o minoritate, care a devenit turbulentă și aceasta pentru că astă-zi soarta armelor e favorabilă Puterilor Centrale, iar de alta o mare majoritate care stă neclintită în ideia că Puterile Impătritei Înțelegeri vor eși triumfătoare, majoritate care cu oare care resemnare momentană, așteaptă să-i vie rîndul.

Situațiunea noastră geografică, politică, economică e așa de delicată, încît nu se va putea îndeajuns cere nu numai dibăcie pentru a strecura barca așa ca să nu eșim vătămați, ci și prudență ca să putem reuși măcar cît de cît în ceia ce ne-am pus în gînd.

Și cum că ne aflăm într'o stare de tot gingașă o învederează împrejurările prin care trecem.

E cert că nu ne putem deslipi de occidentale, de la cari sub raportul politic, economic și social am luat atîta, și cărora le datorăm că ne putem numi popor civilizat. Geograficește însă ne aflăm între două Impărății, de la cari sub raporturile mai sus amintite am primit cît se poate de puțin.

De aceia, auzi pe partizanii Puterilor Centrale, zicînd: « Dar ce credeți că de dragul Ungurilor vrem noi să fim alături de acele Puteri? Nu, noi vedem înaintea noastră numai pe Germania, contra căreia n'avem nimic de obiectat și de la care am primit și primim cultura, civilizație, lumina!?"

In cîmpul adversar găsiți aceleași documentări: „Vrem să fim alături de Impătrita Înțelegere pentru că acolo se află Franța și Italia, cele două surori latine. De la Franța am primit civilizația, cultura și ei trebue să-i închinăm sufletul și puterea noastră!"

Și acestea sunt de ajuns pentru a ne arăta de cîtă prudență avem nevoe pentru a lua o hotărîre.

Ne vor spune oamenii însemnați, ce vor veni mine între noi, dacă a sosit momentul pentru aceasta, precum și încotro e de mers.

Presa rusă și politica d-lui Brătianu

Foarte snggestiv este cuprinsul unui articol apărut în No. 1522 din 3 Octombrie st. v. 1915 al ziarului „Nevoje Vremje" din Petrograd, cu privire la politica cabinetului Brătianu.

Acest articol se ocupă, în special, de politica plină de duplicitate a șefului actual al guvernului romîn, și, în imposibilitate de a-l reda în întregime, dăm numai partea finală:

„D. Filipescu a demascat cu curaj conspirațiunea lui Brătianu & Comp. și cu acest prilej a descoperit o atît de fantastică lipsă de talent la diplomații Triplei Înțelegeri, încît îți vine să dezesperezi.

Guvernul romîn, respingînd propunerea ce i s'a făcut de a înființa în Romînia fabrici de cartuşe și de tunuri, a dezvăluit el însuși pînă la ultima evidență falsitatea asigurărilor sale despre bunele intențiuni ce le-ar fi avînd față de cauza comună a Europei întregi. Nu mai puțin diplomația Triplei Înțelegeri a continuat negocierile cu acest guvern, închizînd par'că cu tot dinadinsul ochii ca să nu vază înșelăciunea. Ceva mai mult; unui dintre diplomați, a cărui activitate s'ar cuveni să formeze obiectul unei cercetări speciale, a făcut — potrivit înaltei sale situațiuni — tot ce i stat în putință pentru ca să justifice politica conspiratorilor din București. Acest diplomat a făcut Romîniei, în schimbul menținerei neutralității acele concesiuni extreme, cari erau menite să fie oferite Romîniei numai în schimbul intrărei ei în acțiune. Și astfel Brătianu & Co., a avut posibilitatea să spuie. De ce oare să intrăm în războiu, dacă și fără război ne sunt asigurate toate bunurile pămîntești.

Ministrul Romîniei la Berlin a făcut cunoscut guvernului său încă din August încheierea tratatului bulgaro-german.

In timp ce Radoslavof a lăsat să treacă în interval de un an spre Turcia material de războiu și întregi transporturi militare din Germania, a continuat să ție pe diplomații Triplei Înțelegeri sub impresia că Bulgaria observă o atitudine neutrală și că o va păstra pănă la sfîrșit. Ar fi fost de crezut că tratatul bulgaro-german va da lovitura de moarte naivității înduioșătoare a ambasadorilor, miniștrilor și însărcinaților de afaceri. Asigurările date la Atena, Sofia și Berlin de către conducătorii Statului român, în senzul că Romînia nu se va pune în calea lui Ferdinand de Cobourg, au complectat tabloul situațiunei.

Era deajuns, cum zic Englezii, simplul horse senze, pentru a se orienta cineva asupra situațiunei care, afară de diplomați, era limpede pentru toți.

Dar noi am fost duși de nas și în urmă ca și mai înainte cu asigurări că diplomația lucrează cu mult zel, că este în ajunul succesului, și că atirudinea ce o vor lua Romînia și Grecia, nu va permite ca păcatul lui Cain să se săvîrșească pănă la sfîrșit.

Această neiertată înșelare de sine a avut ca rezultat că măsura atît de necesară de a trimete trupe aliate în Balcani a fost luată în ultimul moment, cu o regretabilă întîrziere.

Apariția trupelor aliate în Balcani, în Iulie sau August, ar fi putut să închidă calea aventurei criminale a Prințului de Coburg. Ori cît de mare ar fi puterea sa autocratică, primejdia evidentă a unei ciocniri cu Rușii, Francezii și Englezii l'ar fi determinat să mai mediteze asupra hotărîrei sale. O măsură bărbătească luată la momentul oportun, ar fi arătat Suveranilor din Balcani, că prin isprăvile lor nu pun în pericol numai binele popoarelor încredințate conducerei lor, dar și binele lor personal.

Tripla înțelegere însă, prin aceea că a cedat pretențiunilor lor, care au mers crescînd din zi în zi, a sugerat Hohenzollernilor din Balcani credința în slăbiciunea iremediabilă a Europei și impresia lipsei de seriozitate a ofertelor făcute de ea.

Diplomația germană a exploatat ezitarea Europei aliate și ne-a pus în fața unui fapt îndeplinit. Noi trebue să ispășim astăzi cu sîngele popoarelor înfrățite cu noi pentru păcatele unor nefericiți diplomați".

Note Răzlețe

Ură și trivialitate.

Unele ziare inventează fel-de-fel de malițiozități, întrebuințînd calomnii și trivialități ca la... ușa cortului. Ele se scoboară cît de jos, pentru a ataca sus de tot.

O revistă londoneză adusese zilele trecute, chiar pe prima ei pagină, capul buldogului englez. Îți părea că-i auzi scrîșnetul dinților, atît de furios și încruntat îl reprezenta desemnatorul. Explicația în josul figurei suna: Vedeți acest cîne furios și periculos, cît de bine seamănă cu Impăratul Wilhelm al Germaniei.

O altă gazetă anunțase că Impăratul Austriei se ridică brusc din mijlocul Consiliului de Coroană și pleacă la artista S. cu care avuse intimități în tinerețe.

S'o creadă cine pofțește, ca la vrîsta de 85 de ani să te rîdici așa repede și să pleci și mai repede — dar noi n'o credem.

Un cotidian din Capitală făcuse acum cîte-va săptămîni o revelație colosală, că țarul Rusiei are relații cu o cîntăreață și că-și pierde tot timpul la ea. Ziarul a dat chiar numele și portretul artistei. Oare la mahala se practică alt fel?

Mai maliție e însă un ziar italian. Cu litere mașcate și sub titlul „Un cîne inteligent" ziarul aduce știrea că un cîne turbat a mușcat pe cancelarul Germaniei.

Mai mult „mușcătură" decît ironie, mai mult „cinizm" decît glumă.

Ministerul de războiu anunță că a stabilit modelele pentru căciulile militare cu emblemele lor.

Probabil că cele destinate puținilor ofițeri abuzivi, vor avea ca emblemă o muscă...

***

La mica publicitate a unui ziar din Capitală (citiți bine Capitala) o doamnă Adela anunță că ghicește în oue.

Gospodinele caută în ou bănuțul și d-na Adela găsește în oue lei noi.

***

Cîntărețul Donici

E un cîntăreț de seamă,
Insă nici-o-dată'n cor;
Cîntă numai în duete
Și mai cîntă'n „fa... minor"

***

Un ziar din Capitală spune că „un ghinărar scrie la gazete bătînd cîmpii".

Războiu n'avem ca să bată pe dușmani și de cît să bată în cazarmă, mai bine să bată... cîmpii.

***

Și'n armată se chiamă „trupe", pentru că ele joacă la teatrul războiului.

***

La teatru autorii dramatici dau „piese" — la războiu autorii tragediei iau „piese".

A propos de piesă.

La cassa teatrului, X cere un bilet zvîrlind pe marmoră o monedă de 5 lei.

Casierului nu-i cam place sunetul monedei și spune lui X:

— Piesa dv. nu e bună.

Și X răspunde Casierului:

— A dv. par'că-i mai bună...

OAMENI ȘI LUCRURI

Calitate ori defect?

In mod clar și suscint, dacă ni s'ar cere să ne rostim părerea, este ceea ce am denumit și se numește în genere „tupeu" o calitate socială ori un defect, am rămînea cam încurcați, pentru motivul foarte simplu că au, poate, tot atîta dreptate și acei cari sunt de o părere, ca și acei cari sunt de părere perfect contrarie.

Excesul ori „vina" omului calificat că are „tupeu" constă numai în afișarea permanentă și persistentă a individualității sale. Aceasta, veți zice, izbește ori impresionează cele de mai multe ori penibil pe semenii lui? Prejudecată. Exagerare. Dacă într'adevăr impresia ar fi numai penibilă, numai dizgrațioasă, atunci cum s'ar înțelege, efectul... defectului?

Este o constatare banală de a mai spune că oamenii cu tupeu au izbînda socială, în genere. Romînul a și consfințit acest adevăr cu zicala suggestivă: „obraznicul mîninică praznicul", ceea ce de altfel, cu expresii ceva mai delicate, străbunul latin spusese cu vorbele: „audaces fortuna juvat"—norocul ajută pe îndrăzneț.

Ceea ce e departe de a însemna că îndrăzneala cată a fi pedepsită. Dacă ar fi vrednică numai de pedeapsă și de dispreț, de ce i-ar mai veni în ajutor „norocul", constatare care e aproape un îndemn, o încurajare, o povață: îndrăzniți!

Proverbele—și ele sunt doară cristalizarea secularei înțălepciuni omenești și sinteza îndelungelor observațiuni și experiențe—consacră, dimpotrivă, sfiiala, timiditatea ca un mare neajuns. Nu știm în ce limbă veche se spune timidului că nu poate învăța, probabil în înțelesul că nu e vrednic, că nu e capabil de a învăța, ne fiind sociabil, pe de-oparte și neputînd, de multe ori, să comunice mediului înconjurător, ceea ce și-a asimilat din învățături.

Timidul—o inutilitate, în total ori în parte, însamnă că extrema cealaltă prin excesul său de comunicativitate devine cel mai util? De sigur că nu. Dar între două rele, absolut normalul se găsește anevoie și e loc de ales răul cel mai mic. Acesta e, poate, omul dotat cu tupeu, pentru că realizează, în primul loc, o cîtime de foloase pentru el însu-și, ceeace este începutul fericirei sociale;—în timp ce timidul, rămînînd îndărătul propriei sale individualități aduce, chiar prin aceasta, o pagubă obștei, societății. Intenționăm oare aci un elogiu al „tupeului" ca factor social? Nu: Dar urmărind o deficiție a cuvîntului, nu se poate să nu găsim în favoarea-i argumente care-l îndreptățesc, alături de acele care-l osîndesc.

Rodion.

INFORMAȚII

Zvon de remaniare.— *In București a circulat pe ziua de ieri și cu oare-care perzistență, zvonul că se face chiar astăzi remaniarea cu d. Vintilă Brăteanu la industrie, Toma Stelian la războiu, Banu la instrucție. Nicușor Săveanu la lucrări publice, I. G. Duca trece la justiție, Ferechyde internele și Ionel Brăteanu președinția și externele.*

Cu alte cuvinte ar eși din minister d-nii Al. Radovici, Victor Antonescu, Morțun și dr. Anghelescu.

Corespondentul nostru din Capitală își menține însă în totul știrea, dată acum trei săptămîni de „Opinia", că nici o remaniare nu va avea loc pentru moment și probabil chiar nici în cursul seziunei parlamentare.

Un ministru, foarte autorizat, pe care corespondentul nostru l'a văzut ieri, i-a declarat:

— „Nu se va face nici o remaniare".

*

Din modul cum s'a pus în circulație lista ministerială remaniată se poate vedea lesne că ar fi vorba de o deplină satisfacere a pretențiilor d-lui Toma Stelian.

Or, informațiuni precise ne fac să fim în măsură de a afirma că lucrurile se petrec tocmai pe dos. Nu numai că d. Ionel Brătianu nu recunoaște dreptul fostului ministru de justiție a pretinde ministere pentru prietini, dar se pare chiar că primul ministru ie decis la acte de autoritate față de nemulțumiți - oricari ar fi ei—care să învedereze că d-sa nu admite partid în partid.

In această privință unul din cei mai apropiați de d. Ionel Brăteanu a spus ieri:

— „Șeful nostru știe prea bine ce a suferit Brătianu-tatăl de la Stătescu pentru ca să tolereze o nouă legendă, a unui a tot puternic în partid, în stilul și genul defunctului Eugeniu Stătescu".

Mîne Duminică oara 11 a. m. d. Take Ionescu, șeful partidului nostru, va sosi în localitate.

Toți conservatorii democrați vor arăta și de data aceasta, ca oride cîte ori d-sa va venit în mijlocul nostru, aceiași dragoste și devotament.

Rezultatul alegerei pentru demnitatea de rector al Universității din București ie următorul: Votanți 92, d. dr. Toma Ionescu 53, d. dr. I. Cantacuzino 51, d. I. Atanasiu 44.

Intrucît ministrul are dreptul de a numi pe unul din cei trei recomandați și dat fiind condițiunele speciale de astăzi, se dă ca sigură numirea ca rector a d-lui I. Atanasiu.

Știrea dată de unii confrați cum că d. P. P. Carp a fost primit în audiență de M. S. Regele, nu se confirmă.

Numărul de curînd tipărit al „Vieței Romînești" a fost pus astă-zi în vînzare.

El cuprinde partea II-a din carnetul unui soldat, intitulat « Puhoiul » și datorit d-lui C. Stere.

Introducerea la acest articol constitue o foarte interesantă pagină de polemică cu ziarul „L'Indèpendance Roumaine" oficiosul guvernului liberal.

In No. nostru viitor vom reproduce această parte.

Călătorii sosiți astă-noapte din București, care au avut nenorocul să călătorească în vagonul de dormit, au suferit un frig extra-ordinar.

Cei în drept, atît la acest serviciu cît și la sceviciul de la căile ferate, obișnuiți prea mult cu altele inavuabile, n'au timp să se gîndească la cele ce datoresc publicului călător. Se vor găsi unii ca să le amintească și în chip destul de hotărît.

Pănă atunci, călătorii sosiți astă-zi dimineață au făcut o reclamație în scris d-lui Armășescu, șeful stației Iași.

Ziarele din București publică următoarele:

Starea de suflet a Serbiei care se vede părăsită de aliații ei, mai cu seamă de Rusia, și-a găsit expresia în mod sesizant în următoarea declarațiune, pe cît de mișcătoare pe atît de judicioasă, pe care a făcut-o dăunăzi Escelența Sa d. Marinkovici, ministrul Serbiei la București, Prefectului de Mehedinți.

«Atitudinea d-lui Brăteanu este și rămîne cea mai bună. Dealtmintrelea, s'a purtat și față de noi Sîrbii foarte corect. Mi-a declarat imediat categoric că nu veți interveni în favoarea noastră, ceea ce n'au făcut și aliații noștri, din care cauză avem astăzi atît de suferit. O parte din aliați ni-au făcut făgădueli muri și n'au ținut nimic, iar ceilalți ni-au deschis perspective mari și n'au făcut mai nimic, astfel că acum nu ne rămîne decît să ne descurcăm cum putem.»

D. Sadoveanu, directorul Teatrului Național, obținînd un concediu din armată pe 30 zile, va rămînea acest timp în Iași, pentru a se ocupa de aproape, de mersul teatrului.

La Casa de cetire N. Iorga, din strada Bărboi, a avut loc aseară o șezătoare, la care au participat vr'o 50 de studenți. Plecînd de acolo, studenții au mers intonînd cîntece naționale.

D. N. Iorga îşi va începe în cursul săptămînei viitoare, cursul de istorie, la Universitatea din localitate. Prima lecţie, o va ţine în aula Universităţii.

In această lecţie, d. Iorga va vorbi despre «Acordul în trecut între Franţa şi Romînia.

Ieri după amiază d-na Sofia Schwarz din strada Sf. Teodor venind în trăsură la o nuntă în strada Ghica-Vodă se simţi rău şi încetă subit din viaţă.

Luni cu trenul de Ungheni a trecut spre Palanca d. baron N. de Floudor, deputat în dieta Bucovinei; d-sa a fost exilat la *Taf-Kend*, în Turkestan unde a stat 14 luni departe de ai lui. Eliberarea sa, a d-lui Goga, şi altor 2 fruntaşi romîni se datoreşte în special intervenirei d-lui Take Ionescu pe lîngă d. Pocklevski, ambasadorul rus la Bucureşti care a mijlocit pe lîngă guvernul rus.

Aseară membrii Arhivei au ţinut obişnuita şedinţă săptămînală. S'a cetit răspunsul ce-l dă dr. Eufr. Simionescu, doctor în litere, criticei ce d. Hotnog a făcut lucrării sale de doctorat despre accentul în cuvintele slave din limba romînească.

D. T. Paladi a continuat cetirea interesantului său studiu „De cînd a început. să se scrie româneşte". Tînărul scriitor e partizanul părerii că rolul influenţelor străne, catolice, protestante calvine şi Hunte a fost prea mic în îndrumarea curentului de a se scrie româneşte. Partea originală e că motivele au dictat lui Coresi tipărirea Tetra-evangheluiui în 1560, au dictat încă din anul al 8-lea traducerea Bibliei în l. germană pe cînd nu era nici o reformă religioasă în Europa.

D. Zarţ, impiegat clasa doua la depozitul de tutun, a fost avansat clasa întăia.

D. N. Chirică, a fost numit în mod provizor, învăţător la şc. din Costuleni, în postu al doilea,

Astă noapte a încetat din viaţă, Stirul Zingher, vechiul fabricant de chimcale din localitate.

Agenţii poliţiei au arestat astănoapte pe individul Vasile Neculau, care era pe cale să săvîrşească un furt la franzelăria Klein.

La facultatea de drept are loc azi alegerea unui decan, în locul d-lui D. Alexandresco, a cărui mandat expiră.

Votarea a început la ora 10 dimineaţă.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen s'a întors azi în localitate.

Astăzi se începe seria conferinţelor didactice, ce profesorii şcoalei Normale „Vasile Lupu" din Iaşi au hotărît să le ţină în faţa elevilor şi a profesorilor şcoalei. Scopul acestor conferinţi este de a înlesni elevilor putinţa sintetizării ideilor generale din domeniul ştiinţelor şi literelor, dat fiindcă în detaliul programelor se revede legătura generalităţilor.

Cel întăiu profesor, care s'a înscris să înceapă seria lecţiilor-conferinţe e d. V. Todicescu, profesorul de pedagogie. D-sa va trata în 3 lecţiuni despre *Teoria Cunoştinţii*. Conferinţele se vor ţinea în aula cea mare a şcoalei, şi vor urma regulat în fiecare Simbătă de la 5 p. m., în jos.

Luni la orele 5 p. m, se întruneşte comitetul cercului didactic spre a-şi alege biuroul şi a procede la lucrări.

In noul comitet au fost aleşi d nii Traian Bratu, C. Fedeleş din partea profesorilor Universitari; d-na Laura Zaharia, Gh. Lascar şi Gh. Ghibănescu din partea profesorilor secundari şi d-ra Luiza Stoica şi Lazăr Grecea din partea institutorilor primari.

Programul cuprinzînd excepţional 5 părţi, care se reprezintă astăzi Simbătă 30 Octombrie, două matineuri la 3 şi 5¼ ore şi reprezentaţie serală, la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele:

Dansatoarea cu Crizanteme, mare dramă modernă în trei acte, a cărei acţiune se desfăşoară în mare parte pe scena marelui teatru din Moscova şi unde vedem jalnicul sfîrşit al unei celebre artiste, chiar în timpul reprezentaţiei.— Luna de miere, scene comice.—Cel mai nou număr din Pathé-Journal cu telegramele însufleţite depe fronturile de luptă.—Victima Concurenţei, comedie. — Şuviţa de păr, scene humoristice. Cel mai nou număr din *Ziarul Războiului*, etc., etc.

Miine Duminecă 1 Noembrie două matineuri la 3 şi 5¼ ore şi reprezentaţie serală, cu program nou: Demascat sau Protecţiune ascunsă, film parizian în 4 acte mari.—Tîndală indian, scene foarte humoristice. — Cel mai nou număr din Pathé Journal.—Ziarul războiului cu telegramele însufleţite de pe toate fronturile de luptă, etc., etc.

Programele viitoare vor cuprinde între altele:

Dama cu Camelii. In rolul Margaretei d-ra Francesca Bertini.

M-me la Présidente cu d-ra Francesca Bertini.—Yvonne cu d-ra Francesca Bertini.—Victime pour l'Idéal cu d-ra Francesca Bertini. — Don Pedro Carusso cu d-ra Francesca Bertini.

Concesiune exclusivă de reprezentare acordată pentru Romînia, Serbia şi Bulgaria.

No. 2 din revista istorică *T. Codrescu* va apare în cursul săptămînei viitoare, cu un interesant sumar. Intre altele se va da spiţa Badarăilor cu începere de la 1500 încoace.

Consiliul comunal se întruneşte azi la ora 0 după prînz, avînd mai multe chestiuni la ordinea zilei.

Din cauză de reparaţie, şcoala din comuna Glăvăneşti, a fost închisă pe 5 zile.

Direcţiunea serviciului mişcărei a comunicat eri staţiunilor, că se reîncep încărcările cerealelor pentru export, în ordinea înscrierilor făcute, după ce bine înţeles s'au obţinut autorizaţii de la comisia de export.

Incărcările vor fi mai active pentru cerealele dirijate la Căineni, întrucît acest punct este mai deblocat de mărfuri.

Pentru celelalte puncte de frontieră, încărcările se vor face cu precauţiunea de a evita îngrămădiri de cereale.

Ministerul de interne a înştiinţat azi prefectura de judeţ, că consiliul de miniştri a prohibit exportul seminţei de floarea soarelui şi ori ce uleiuri derivate din această seminţă.

Miine are loc la abator o expoziţie de mînzi. Se vor distribui premii la crescători, de către ministerul de domenii, judeţ şi comună.

La ora 10 dimineaţa reprezentanţii autorităţilor, cari vor distribui premiile, se vor aduna la abator, într'un pavilion mare, amenajat pentru acest scop.

ŞCOLARE. — Următorii normalişti cu diplomă de învăţător, au fost numiţi pe ziua de 1 Noembrie a. c. învăţători cu titlul provizoriu în Jud. Botoşani:

Ionescu Gh. la Semincea postul II, Dimitrie Const. la Slobozia-Secătura post I cu 120 lei, Constantinescu V. la Vlădeni-Brehueşti post I cu 120 lei, Brodan C. V. la Fîntînele-Cocorăşti post I cu 120 lei, Diaconescu Const. la Albeşti-Sătrăreni post I cu 80 lei, Apostol Const. la Lunca-Zlătunoaia post II cu 120 lei, Andriescu I. V. la Necşani-Teioasa post I cu 120 lei, Sava Ion la Bărbuleşti-Rencăneşti post I cu 120 lei, Fasolă Dumitru la Calaraşi post IV cu 80 lei.

— D-ra Beatrice Dogaru învăţătoare la Cepleniţa-Iaşi, a fost detaşată la şcoala de fete No! 9 Iaşi, la catedra d-nei Rozalia Ghibănescu, in concediu. La Cepleniţa s'a numit supl. Elena D. Creţescu.

— D-ra Elena Lelescu lic. în litere, a fost numită pe 15 Octombrie institutoare supl. la şcoala de fete din Mihăileni-Dorohoi, loc vacant.

— D-na Maria D. Stancu institutoare la şcoala de băeţi Tg. Ştefăneşti şi d-ra Elisabeta Costinescu de la şcoala de fete Tg. Ştefăneşti, au fost transferate una în locul alteia.

— D. C. Teodorescu instit. la şc. de băeţi No. 3 Roman, a fost numit pe 1 Noembrie director al şc. de meseriî din acel oraş în locul d-lui I. Romanescu, rechemat la catedra sa din Roman.

— Au fost aprobate spre funcţionare şcolile de adulţi din Tg. Pungeşti—Vaslui şi Vlădeni—Iaşi.

— A fost transferat pe 1 Noembrie învăţ. C. Idriceanu de la şc. din Poiana Juraşcu—Roman la Dămieneşti-Roman.

— D ra Elena A. Moroşanu, instit. din Bucovina a fost numită supl. la şc. de băeţi No. 1 Botoşani, în locul d-lui C. Iordăchescu concentrat.

— D-ra Ortansa Perial a fost numită supl. la şc. din Hudeşti—Dorohoi, in locul d-lui I. Alexandrescu, detaşat la obştea din Dorohoi.

— Au fost numiţi în jud. Dorohoiu pe 1 Noembrie, învăţători cu titlul provizoriu, următorii normalişti:

Pogoreanu C., Lunca-Molniţa, Panaintescu Gh., Dersca Cindeşti, Cosma Angelo, Buda-Sodineşti, Moise Gr. Vasile, Brăeşti-Poiana, Buzenchi Ion, Cotuşca, Boz Constantin, Bivolu-Mare, Ilucă I. Const., Avrămeni p. II, Teodorescu D., Ionăşeni, Rota Eugen, Pomîrla, post. III.

— Petru Cherica, normalist, a fost numit pe 1 Noembrie învăţător cu titlul provizoriu la şcoala din Costuleni-Iaşi, post. II cu 80 lei.

— Au fost numiţi suplinitori pe 1 Noembrie în jud. Roman: Const. Hristescu, Hîndreşti, Teodor Simionovici, Slobozia, Vasile Popovici, Săbăoani, Natalia Manoliu, Prăjeşti, Nec. Spiridon, Ţuţcanii din Vale, Elena Georgescu, Marmureni, Emilia Coajă, Pildeşti, Valeria Bogza, Muncelul de Sus.

In judeţul Dorohoiu.—D. Benea, Cuza-Vodă, d-ra Ana Frunzeti, Popeni, d-ra Maria Andronic, Şipoteni, I. Răchiţanu, Puţureni.

— Preotul Const. Leonte de la biserica «Ziua Cruce» Iaşi, a fost aprobat de Minister, să predea religia la şcoala de fete No. 6 Nicolina-Iaşi.

— A fost transferat pe 1 Noembrie: d-ra Eugenia Gavrilescu dela şcoala Siminicea-Botoşani la Hălăucesti-Roman, post. III, care se rîdică la 120 lei, d-ra Virginia Munteanu de la Tudora-Botoşani la Tg.-Bucecea, care se rîdică la 120 lei. D-ra Verdeş este numită învăţ. la Tutova, D-ra Alice Şerban instit. şc. de fete No. 2 Dorvhoi se transferă la No. 1 de fete, Dorohoiu în locul d-rei Elena Alexandrescu, care trece în locul celei dintîiu,

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Chestiunea Dardanelelor
Inaintarea guvernului englez

Berlin.—„Vossische Zeitung" primeşte din Amsterdam următoarea ştire:

Lordul Beresford interpelează guvernul asupra următoarelor chestiuni dar fără a primi răspuns: „Ştie guvernul că: 1) trupele noastre de la Dardanele nu mai pot avansa? 2) că aceste trupe vor trebui dizolvate din cauza bolilor ce bîntue printre ele; pînă acum o mie de soldaţi au fost scoşi din rînduri din cauza bolilor: 3) că numai lipsei de muniţiuni a armatelor duşmane se datoreşte starea staţionară de pînă acum; 4) e sigur că nu vom putea împiedeca transporturi prin Bulgaria spre Turcia · 5) că nu putem avea nici o speranţă ca să ajungem la Constantinopole; 6) că în anotimpul de faţă legăturile cu ţărmul sunt de multe ori întrerupte săptămîni întregi.

„Dacă Germania ajunge la Constantinopole" zice Beresford, „toată Asia îi se deschide. Lucrurile ni se arată de jur împrejur negru".

Pe frontul de luptă din orient

Berlin.—La grupa Hindenburg şi a principelui de Bavaria, nimica important de semnalat.

La grupa Linsingen am respins în primele ore ale dimineţei un atac rus la sud de calea ferată Kovelzarni. Am luat 4 ofiţeri şi 230 soldaţi.

In chestia scufundărei unui vapor

Polthu,—(Prin telegrafie fără fir). Preşedintele Vilson a intervenit pe lîngă ambasadorul Italiei din Statele-Unite, ca să obţină şi să transmită la Wasinghten toate lămuririle cu privire la scufundarea vaporului «Ancona».

Mari transporturi

Norddeutsc.—Ştiri din Spania anunţă, că în ultîmul timp trec prin Gibraltar spre Mediterană numeroase vapoare-lazarete engleze.

Judecînd după greutatea vaselor, se crede că ele transportă muniţiuni şi trupe.

Situaţia Sârbilor grav primejduită

B.-Pesta. — Armata bulgară a forţat pe întregul front trecerea Moravei.

Viena. — „Reichspost" află din Sofia, că situaţia sîrbilor pe frontul bulgar e din ce în ce mai disperată. Retragerea în unele puncte a devenit o adevărată fugă. Ici colea ajuns să ajungă la port. Sunt însă 22 persoane ucise, 50 răniţi şi 30 dispărute.

Un protest al Statelor-Unite

Viena. -- „Agenţia Reuter telegrafiază că guvernul Statelor-Unite a trimis Angliei o notă prin care contestă acesteia dreptul de a sechestra mărfuri destieate ţerilor neutre şi a vizita vasele de motiv de a contesta dacă nu se face cum-va contrabandă de războiu. Statele-Unite cer dreptul de a exporta mărfurrile de care au nevoe statele neutre.

Dizolvarea Camerei greceşti

Norddeutsch: — (Prin telegrafie fără fir).
Se comunică oficial din Atena: Camera a fost dizolvată. Noile alegeri au fost fixate pentru ziua de 19 Decembrie stil nou.

Vapoare scufundate

Paris.—Prin Norddeutsch. — Prin telegrafie fără fir.

Un submarin german a scufundat vaporul de poştă francez „France".

*

Londra.—Prin Nordeutsch.

Vaporul britanic „Carmin" a fost scufundat.

Vaporul de transport „Marcian" a fost atacat în Marea Mediterană de un submarin german.

Vaporul nu s'a scufundat şi un corp de trupă dezorganizat încearcă un atac, cum a fost de pildă acel de la Monastir, unde bulgarii victorioşi au respins în mod sîngeros şi au reuşit să înainteze victorioşi dincolo de Prilep.

După alte ştiri, neconfirmate încă, cavaleria bulgară ar fi intrat în Priscina.

Ofensiva contra SERBIEI

Sofia. — Comunicatul oficial din 29 curent:

Operaţiunile continuă a se desfăşura cu succes.

In valea Moravei am luat în gara Syumis 5 locomotive şi 107 vagoane încarcate cu muniţiuni arme şi alte materiale de război, iar în gara Alexinovatz 100 vagoane cu muniţiuni şi tutun.

*

Berlin. — Urmărirea a fost continuată.

La sud de linia Krajlevo — Trestina, prima creastă a înălţimelor a fost trecută.

In valea Kusina, la sud-vest de Krujevatz trupele noastre au înaintat până la Dagsy. Mai spre est s'a ajuns la Robare şi Robera-Pralep.

Pe ziua de ieri am făcut prizonieri 1700 sîrbi şi am luat 11 tunuri.

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

Dr. Lucia-Leon BORCEA
Medic secundar la Maternitate
BOLI de FEMEI şi FACERI
Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

Pierdut

Subscrisul Nahmet Nasrulah persian, văcsuitor de ghete, domiciliat în Iaşi, strada Zugrăvilor No. 7, am pierdut biletul de liberă petrecere No. 2056 eliberat la 12 Aprilie 1915 de Prefectura Poliţiei Iaşi şi valabil pînă la 9 Martie 1916.

Declar nul acest bilet în mîna oricui se va găsi, solicitînd eliberarea unui alt bilet de liberă petrecere.

Nahmet Nasrulah

Ocaziune rară Numai cîte-va zile

In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se vinde de către un engrosist din Constantinopoli un stoc de COVOARE PERSANE veritabile vechi şi noi între cari şi specialităţi ca: **Gyordes, Boukhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.**

PREŢURI DE EN GROS

Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune **covoare** din lumea întreagă sunt cele **persane** cari nu şi pierd nici odată valoarea.

Apartament 2 odăi şi bucătărie la etaj

Prăvălii în casele d-lui Cristofor Str. Cuza-Vodă A 42. se adresa la proprietar.

Ceea ce Odolul

distinge îndeosebit de toate cele alte mijloace de curăţire ale gurei e remarcabilul său **efect de durată,** care după toată probabilitate e de readus la aceea, că Odol se suge oarecum la clătirea gurei în dinţii şi mucoasa gurei, impregnînd întrucîtva aceasta şi acoperind cavitatea gurei cu un strat microscopic subţire dar des, care 'şi manifestă efectul **încă îndelung de ceasuri** după ce s'a spălat gura. Acest efect de durată nu se găseşte la nici unul din preparatele cari vin în consideraţiune în genere pentru îngrijirea zilnică a gurei şi a dinţilor. El dă aceluia, care întrebuinţează zilnic Odolul, siguranţa, că gura sa e păzită îndelung de ceasuri contra efectului materillor de fermentaţiune şi provocatorilor de putrefacţiune, cari distrug dinţii.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia : Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 36.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2608 Marţi 3 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

D. C. Stere şi ‚L'Indépendance'

Iată în ce chip şeful liberalilor iaşani polemizează cu oficiosul liberal „L'Independace" pe care-l provoacă franc la o discuţiune publică. Ne îndoim dacă ziarul va primi provocarea şi reproducem, cu titlul de document, rîndurile d-lui C. Stere tipărite ca introducere la noul articol din „Viaţa Romînească".

Am căutat să-mi fac în conştiinţă toată datoria de publicist. Am declarat de la început că îmi voi face şi toată datotoria cetăţenească, în momentul cînd cei chemaţi de a hotărî în numele statului şi al neamului nostru îşi vor spune cuvîntul deciziv, — ori, care ar fi directiva şi loznica date pentru a determina rolul nostru în drama mondială. Dar pînă atunci, cîtă vreme stăm încă în expectativă, cîtă vreme este încă loc pentru cumpănire şi pentru discuţie, ar fi o nemernicie şi o laşitate din partea oricăruia dintre noi, să ne lăsăm intimidaţi de procedeele „electorale" şi să nu căutăm, în limitele puterilor noastre şi în cercul în care glasul nostru poate fi auzit, de a aduce prinosul, oricît de modest, al luminelor noastre, cu toată sinceritatea şi cu tot cumpătul pe care le dă conştiinţa datoriei împlinite.

Din vremurile cele mai îndepărtate a ajuns pînă la noi faima acelor gînditori, cari au avut curajul să spună adevărul în faţa despoţilor şi a tiranilor atotputernici. Dar democraţiile moderne nici n'ar putea trăi, dacă oamenii lor politici publiciştii şi cugetătorii n'ar avea curajul să-şi spună tot gîndul fără „frică şi părtinire", în faţa unui curent al opiniei publice, care vrea să se impue prin violenţă şi intimidare. Faimoasa „libertate a cuvîntului" nu este numai un drept necesar pentru libera dezvoltare şi pentru afirmarea idividualităţii ; ea este, înainte de toate, cea dintăi şi cea mai înaltă datorie a conştiinţei cetăţeneşti, în orice adevărată democraţie. Nimeni nu se poate sustrage acestei datorii, nici măcar prin faptul că ar fi singur şi ar avea împotriva lui unanimitatea părerilor. Mai mult. Poate în cazul acesta datoria e mai sacră pentru ori ce conştiinţă luminată : o poate înăbuşi şi mai puţin furia mulţimii rătăcite, decît ar fi în stare groaza în faţa unui despot oriental să stîngă glasul filosofului antic.

Defăimarea şi injuria nu pot întuneca acest adevăr. Acum cîtăva vreme, ziarul liberal „L'Indépendance Roumaine„ împărţea pe cei cari nu se supun fără discuţie curentului patronat de acest ziar, cînd cu mai multă, cînd cu mai puţină diplomaţie, în trei categorii : „vînduţi", „ambiţioşi, neputincioşi, ale căror talente sînt mai prejos decît pretenţiile lor" şi, în sfîrşit, „maniaci, care caută cu orice preţ să se singularizeze".

Nu ştiu în care din aceste trei categorii clasează pe subsemnatul bunii romîni cari scriu în franţuzeşte în ziarul liberal. La dreptul vorbind, faptul nici nu mă interesează, din partea unui oficios care astfel îşi înţelege rolul, în aceste clipe tragice ale istoriei noastre, cînd tuturor, celor chemaţi să conducă mai cu seamă, li se impune o judecată obiectivă şi cumpănită.

Aş putea să pun în încurcătură pe bunii romîni dela „L'Independance", întrucît ideile ast-fel ponegrite reprezintă o veche tradiţie a politicii noastre şi chiar directiva nestrămutată de pînă mai eri, a înşişi inspiratorilor acestui organ de publicitate... Cetitorii însă mă vor ierta dacă voiu trece cu discreţie asupra acestui mic, dar caracteristic şi, în fond, foarte trist incident.

Intru cît mă priveşte, dacă sînt „vîndut" sau ameţit de „ambiţia neputincioasă", păcatul este vechiu. Încă de acum zece ani, cînd, în urma războiului ruso-japonez, am prevăzut că Rusia înfrîntă se va îndrepta din nou spre Balcani şi Dardanele, am prevestit şi războiul de astă-zi. Şi din an în an, urmărind cu atenţie acumularea de simptome ameninţătoare, am scris o lungă serie de articole şi în toate am susţinut aceiaşi orientare a politicii noastre internaţionale. Dacă nu mă înşală memoria, unele din aceste articole, — sub pseudonimul Şărcăleanu sau altul, — au avut şi cinstea coloanelor „Independenţei". E adevărat că pe atunci nu se putea vorbi de „mania singularizării"...

Dar, dacă acest păcat nou mi se poate imputa astă-zi, trebue în mod cinstit să spun la ce se reduce el : nu pot părăsi tradiţia trecutului şi nu pot uita cuvintele din bătrîni, într'un moment cînd atîţia buni romîni, de la „L'Independance", de de-asupra ei şi de dedesuptul ei, cu atîta seninătate de cuget au pus cruce pe toate strădăuinţele de lungi decenii ale părinţilor noştri, ale bătrînilor îndrumători ai acestui neam.

Nu pot dar amuţi, de groaza oricărei clasificări, şi nu voiu amuţi pînă ce nu va fi spus ultimul cuvînt, — cuvînt care va fi semnal de luptă şi, prin aceasta chiar, un apel la unirea tuturor pentru marea sforţare naţională.

Dacă nu mi-a rămas astă-zi altă cale de cît a acestor modeste « convorbiri cu mine însu-mi », pe aceasta nu poate nimeni şi nimic să mi-o îngrădească.

Mici Polemici

Cari sunt cele mai reuşite descrieri de natură : intemperii, furtuni, înnourări etc ?

— Comunicatele generalismului italian Cadorna.

*

Preşedintele Camerei de comerţ, d. Th. Jelea a prezidat iar o şedinţă pentru eftenirea traiului.

...Începînd cu medicamentele ?

*

Ce se va zice acum după noua urcare în preţul medicamentelor ?

— Că nu e numai viaţa scumpă, ci şi... moartea.

*

Care-i leacul contra doctoriilor scumpe ?

— Să fie doctorii efteni.

*

Care-i militarul cel mai puţin ocupat în caz de război ?

— Ofiţerul... stării civile.

*

Copii de şcoală au fost opriţi de a lua parte la manifestaţia de eri.

— Păcat. Trupe erau destule ; am fi avut şi copii de trupă.

*

Frica de ploaie a ajutat eri mai mult la risipirea publicului de cît frica de foc.

*

„Guriţa literară" scrie că-şi „v'a" schimba formatul, că-şi „v'a" schimba numele şi aşa mai departe.

...Nu v'a dat bătaie destulă la lecţiile de gramatică, agramaţilor de la „Guriţa"

Manifestul oficialităţii

In ajunul întrunirei de la Iaşi, a Federaţiunii unioniste, ziarul oficios din Iaşi a publicat un manifest „Către iaşeni", caracteristic prin tonul lui, în care se întrevede destul de clar, colaborarea Iaşului cu Centrul, ca o nouă dovadă că celor rostite şi puse la cale în Iaşi li se dă o deosebită însemnătate.

Manifestul face o aluziune la o renunţare făcută „în curtea unei legaţiuni", renunţare la o parte a revendicărilor mari naţionale. Iar în alt loc se recapitulează momentele istorice în care Iaşul a avut un rol precumpenitor :

„...Nu se realizează idealurile unui neam prin sfărmarea blocului conştiinţei naţionale, prin frămîntări interne de natură a slăbi temeliile pe cari stă clădită unitatea şi neatîrnarea statului romîn. Atacurile îndreptate împotriva Coroanei, exortaţiunile adresate oştirei, distrugerea partidelor politice, adică a forţelor organizate cu care se poate guverna ţara şi realiza idealul ei, sunt acte de cea mai primejdioasă nebunie, pe care Iaşul le desaprobă cu toată energia. Nu se realizează idealul naţional făcînd în faţa lumei, dovada anarhiei, dînd speranţa, unuia sau celuilalt grup de Puteri, că concursul Romîniei se poate da, pentru interesele şi aspiraţiunile lor, sfărmînd Unirea, Neatîrnarea, Coroana, pe cari ni le-a dat generaţia viguroasă a oamenilor dela 1848, 1859, 1866 şi 1878, în fruntea cărora au stat cei mai de seamă moldoveni.

Opera generaţiunei trecute, întemeiată în principal pe jertfele Iaşului şi ale Moldovei, nu va fi distrusă nici-odată cu concursul Iaşului şi al Moloovei.

Iaşul nu va secunda nici odata acţiunile cari jertfesc ceva din integritatea idealului national, acţiunile cari nesocotesc realităţile, cari voesc să determine războiul pentru onoarea panaşului, să primejduiască asistenţa Statului, să ucidă cele mai frumoase vieţi ale ţărei să îndolieze şi să ruineze familiile, numai pentru a satisface temperamentul sanguinar al d-lui Nicu Filipescu".

Din cele de mai sus se poate vedea că informaţiunile „Opiniei", în ce priveşte declaraţia cetită de d. Gh. Mărzescu la consfătuirea d-lui I. Brătianu cu parlamentarii iaşani—din partea tuturor reprezentanţilor Iaşului — era riguros exactă. Acea declaraţie se regăseşte mai amplă în cuprinsul manifestului pomenit aci.

△

STRUNA ZILEI

O grijă...

Membrii consiliului comunal au votat pe inginerul Welt la serviciul apei. Li se atribuie o capacitate mare.

Ziarele.

Cu această grijă eu mă scol:
De n'ar ţi inginerul lor
Ca şi faimosul rezervor:
Capacitate, însă.. gol.

Chestiuni sociale

Femeia faţă de Jus Suffragii

Chestiunea sufragiului pentru femei la o aprofundată cercetare mi se pare mai complexă şi mai greu de rezolvit decît cum şi-o închipuie femenistele noastre. E drept, că greutăţile vieţii şi criza acută prin care trece astăzi căsătoria, justifică pe femei să dorească şi să se grăbească a lua parte activă la viaţa publică, dar iarăşi nu e mai puţin adevărat că repegiunea ce se pune pentru realizarea acestui scop poate să compromită întreaga noastră mişcare femenistă mai tîrziu.

E în de ajuns de pregătită femeia romînă pentru a declara şi a dovedi că poate lua parte activă la afacerile statului ? E emancipată ea intelectualmente şi moralmente de toate prejudiciile sociale, ca să se poată manifesta ca o valoare imanentă şi de real progres în conducerea statului ? iată întrebări la cari n'am putea răspunde decît în mod cu totul evaziv, căci dacă s'ar invoca drept argument contradictoriu că şi în alte ţări cu tradiţii de civilizaţie aceleaşi patimi bîntuie femeia ca şi la noi şi cu toate acestea tendinţele ei de egalizare în drepturi cu bărbatul sunt considerate ca firesti, comparaţia ar fi justă numai pînă la un punct. Ia gîndiţi-vă d-voastră numai la munca şi la mijloacele pentru susţinerea traiului ce le oferă femeei oraşele din occident. Viaţa dură cu cerinţele ei mutiple o face să muncească ca o roabă, şi e mîndră şi mulţumită de orice izvor de muncă ce i se prezintă, căci acolo oferta şi cererea sînt singura măsură a vredniciei, unde nu există ca la noi pletoră de funcţionari şi proletariat intelectual. Acolo într'adevăr femeia îşi dă seamă de drepturile şi valoarea ei, şi adesea ori se luptă în viaţă cu bărbatul care uneori nu cîştigă aproape nimic ; în schimb are toate drepturile asupra tovărăşiei sale care-i afară de existenţa şi traiul liniştit.

Astfel e tipul femeei martire din Germania, unde societăţile sindicaliste au făcut din muncitorime o adevărată putere de stat. Iar dacă ne gîndim că sîngerosul război european, care a secerato, atîtea vieţi bărbăteşti, smulgînd astfel societăţii atîţia factori producători, va da o nouă înfăţişare omenirei, care va aduce o reformă necesară şi radicală a ordinei în stat, atunci lupta femeilor din apus întru cîştigarea unui drept sfînt, acel al votului, va avea toţi sorţii de izbîndă.

Intîlnim oare acelaşi lucru şi la noi ? Am zis că comparaţia se identifică numai până la un punct, căci dacă ubrierele noastre din fabrici şi ateliere ca şi femeia funcţionară, conştiente de eul şi propria lor forţă nu stat revendică drepturi egale bărbaţilor, în acelaşi lucru s'ar putea spune de pleiada femeilor măritate şi cari având lângă ele un soţ iubitor trăesc foarte comod în menajul lor, ignorând orice manifestare social democrată şi de aspiraţiuni largi pentru sexul căruia aparţin

Privită astfel chestiunea în principiu, lipsa de o pregătire suficientă a femeei de la noi, ne isbeşte chiar de la prima vedere, dacă căutăm să pătrundem puţin în mişcarea de emancipare ce acum de curînd s'a întreprins, căci pentru cîteva femei inteligente şi energice din această ţară nu ne e permis de a ne prezinta în faţa lumei civilizate ca pregătite pentru o renovare social feministă. Aceasta ne-ar discredita şi pe noi şi ţara noastră în faţa străinătăţii, de oarece ne-ar lipsi tocmai esenţialul *un piedestal solid în mişcare în care vroim să reuşim.* Şi într'adevăr, uitîndu-ne la pătura claselor conducătoare feministe vedem cîteva publicaţiuni, cele mai adeseori personale, şi cari au scopul de a servi unul din partidele existente azi la noi, iar de un curent temeinic, cu vederi originale, izvorît din interesele intime şi simţite ale femenismului, care ar duce la crearea unui partid, ca să zic aşa, al muncei şi al progresului, sănătos închegat şi bine definit, de aceasta nici vorbă pînă acum nu văd a fi. Mişcarea socialistă a eşit din trebuinţele substanţiale ale massei muncitoare, ea e consecvenţa necesară a organizaţiei muncei şi a progresului democraţiei. Pregătită cu încetul în Franţa, ea aduce marea revoluţie care transformă aşăzămîntul social ; rădăcinele ei, însă, se întind în negura secolilor începînd de la Creştinism.

Eufrosina Simionescu
Doctor în litere.

INFORMAŢII

Intrunirea de ieri

Pentru Iaşi întrunirea uniunei federaliste a fost un eveniment. Un oraş cam sceptic pentru seriozitatea atacurilor violente dintre luptătorii politici, pare că nu va asista la întrunire ca să strige văzînd alături oameni de frunte care se atacase cu înverşunare şi cruzime: „n'am prevăzut că are să se întimple aşa".

Intrunirea a avut succes.

De altfel la Iaşi succesul întrunirei e totdeauna în raport cu mărimea sălei de întrunire.

A avut dreptate d. Grecianu să spue că dacă ar fi avut sala „Sidoli» întruuirea ar fi fost şi mai mare.

O mică decepţie. N'a fost sgomot în sală, nici păruială afară. Cu toate opintelele a două din cluburile locale nu s'a putut impune laşilor moravuri noi.

De la oratorii ieşeni au auzit lucruri noi.

D. Greceanu cu euloarea oratorului local, care ţine să se puie în simpatie cu sêntimentul publicului a deschis întrunirea cu declaraţiunea solemnă că uniunea federalistă, nu renunţă la Basarabia dar aşteaptă ceasul.

Oratorii locali simţind că publicul este adunat pentru d. Take Ionescu şi Nicu Filipescu au renunţat la cuvînt, iar cei cari s'au hazardat să vorbească, au fost îngheţaţi de receala publicului, în cît şi-au înghiţit discursurile. Pînă şi d. Cuza şi-a terminat data aceasta discursul într'o singură zi, ba chiar încă înaintea apusului soarelui unei zile de iarnă.

Nota d-lor Take Ionescu şi Nicu Filipescu, a fost nouă şi concluzia cam aceiaşi la amîndoi. Să vie întâiu Quadrupla la noi şi apoi împreună cu dînsa vom merge la război. Deci conducătorii federaţiunei de şi credincioşi convingerilor că Quadrupla va fi învingătoare, condiţionează intrarea noastră în războiu alăturea de dînsa, de sosirea la noi a armatelor vre uneia din aceste puteri.

A produs oare-care surprindere declaraţiunea d-lui Filipescu că ne-am perdut **încrederea tuturora în cuvîntul nostru, pentru că n'am făcut cinste iscăliturei de pe unele tratate şi de pe unele înţelegeri.**

De asemenea publicul a fost rău impresionat de declaraţiunea că *ne-am pus în duşmănie cu toate statele din cauză că am fi făgăduit tuturora prietenia noastră.*

D. Filipescu a făcut multe afirmaţiuni, cari publicului îi prevenea destăinuiri. Dacă ar fi absolut exacte aceste destăinuiri ar rezulta că nici prin convenţia cu Rusia din Septembrie 1914, nici prin angajamentele luate cu ocazia împrumutului din Anglia şi a furniturei de muniţiuni din Franţa, nu este ţara legată să între în războiu.

Era şi natural deci ca aproape toţi oratorii, să facă apel la ţară, ca dînşii să ceară intrarea în războiu.

Şeful nostru d. Take Ionescu într'o splendidă cuvîntare a arătat motivele puternice, cari ne fac să luăm atitudine contra Puterilor Centrale. Astfel d-sa a insistat asupra faptului că *în fond* nu avem tratate care să ne lege de aceste Puteri.

Tratatul de alianţă între noi şi ele s'a născut astfel. Prin 1883, fiind Regele Carol în Iaşi, cu ocaziunea inaugurării statuei lui Ştefan cel Mare, d. Petru Grădişteanu a spus că lipsesc coroanei două mărgăritare spre a complecta Moldova. Aluzia era la Bucovina şi Basarabia.

Ruşii, cari aveau mărgăritarul cel mare, nu s'a formalizat atîta, ne spune d. Take, în schimb Austriacii au mers pînă la ameninţări. Ioan Brătianu (tatăl) se aştepta din moment în moment la un ultimatum, ca cel adresat acum Serbiei. S'a dus dînsul la Berlin pentru a cere sprijin A fost refuzat, dar i s'a spus să se înţeleagă direct cu Viena şi să i propuie o alianţă.

Intors în ţară Brătianu a sfăluit pe Rege să facă o călătorie la Viena.

Regele a ascultat. La Viena a fost primit în prima zi cu răceala, dar după ce s'a ştiut cu ce gînduri a venit a doua zi şi în zilele următoare a fost tratat cu cea mai mare atenţiune. Atîta a putut face Brătianu, ne spune d. Take Ionescu, că la respectarea acelui tratat s'a angajat şi Germania. Fiind un angajament impus, el nu ne poate lega, a zis d. Take Ionescu.

La prefectura de judeţ, s'a primit azi direct o adresă din partea comisiunei centrale agricole, prin care-i aduce la cunoştinţă, că nici un transport de cereale nu se mai poate face, fără autorizarea acestei comisiuni.

Posesorii de metale au fost invitaţi azi la Primărie pentru a face cuvenitele declaraţiuni în virtutea dispoziţiilor consiliului de miniştri relativ la rechiziţii.

Consiliul comunal se'ntruneşte azi, la orele 4 după prînz.

Din arestul poliţiei din Tg. Erumos, a evadat fata Domnica Negot, deţinută pentru mai multe furturi.

A fost arestat astă noapte dezertorul bulgar Costa Gherghef, care va fi înaintat azi taberei de la Şipote.

Aseară 9 refugiaţi germani au sosit în localitate, venind din Rusia. Ei au putut încă aseară pleca spre Palanca.

Consiliul judeţian s'a întrunit azi, la ora 10 dimineaţă, sub preşedinţia d-lui Fîntînaru, prefect de judeţ. Consiliul a votat budgetul pe 1916—1917 şi a aprobat conturile comunelor pe anul curent.

Direcţiunea pescăriilor statului a făcut cunoscut, că începînd de la 4 Noembrie, scrumbiile obicinuite de Dunărea, se vor vinde cu 80 kilogramul. Se va adăoga un beneficiu pentru comercianţii detalişti.

D-nii Ionescu Cernea şi Catan George interni ai spitalului „Caritatea" ne roagă a da publicităţii cele ce urmează mai jos :

Domnule Director,

Cetind «Evenimentul» din 31 Octombrie 1915 vedem date la informaţii cîte-va rînduri relativ la spitalul „Caritatea" de către o persoană pe care nu avem onoarea să o cunoaştem, dar care a fost foarte rău informată şi care se pronunţă foarte uşor în necunoştinţă de cauză.

In acele rînduri se aduce învinuirea domnului doctor al acestui spital, care este omul cel mai corect şi mai conştiincios în serviciul său medical, cum că nu e conştiincios în datoriile sale de medic. Se vede că acea persoană nu cunoaşte pe doctor şi s'a mulţămit să-şi bazeze convingerea numai pe spusele unei servitoare, care ar fi avut un copil în spital şi ar fi eşit nevindecat, Credem că mai corect ar fi fost din partea acelei persoane, să dea numele copilului şi chiar numele domniei sale, spre a putea fi lămurit deplin. Insă, după cît se pare acea persoană nu a avut curajul să-şi iscălească afirmările, probabil pentru că ştia destul de bine că spusele nu-i erau întemeiate de cît pe neadevăr.

Tînărul Zilberman din strada Tatarăşi 35 a reclamat poliţiei că eşind eri de la al doilea matineu din sala Sidoli o piatră azvîrlită nu se ştie de cine, l'a rănit grav la faţă.

■ *Şedinţa Camerei de Comerţ.*—Membrii Camerei de Comerţ s'au întrunit Sîmbătă seara în adunare generală. Au participat la şedinţă şi mai mulţi membri corespondenţi ai acestei camere.

Intîia chestie la ordinea zilei, a fost mişcarea începută cu privire la eftenirea obiectelor de prima necesitate.

D. Jelea, preşedintele Camerei a făcut o expunere a situaţiei, arătînd şi intervenţiile făcute de Cameră în această privinţă. D-sa a mai relevat, că la stabilirea preţurilor maximale, nu s'au consultat şi preşedinţii Camerelor de Comerţ, aşa cum glăsueşte legea.

Acest fapt a adus o mare nedumerire în stabilirea acestor preţuri.

După ce au mai vorbit şi alţi membri, s'au admis o propunere, a se lăsa biroului Camerei iniţiativa, de a face toate intervenţiile, în legătură cu chestia eftenirei obiectelor de prima necesitate, fără a se aduce o jignire comerţului.

S'a mai primit şi propunerea d-lui Constanţiu, de a se convoca un congres al Camerelor de Comerţ, care în momentele actuale, ar fi cel mai indicat în a-şi da părerea asupra comerţului.

*

A doua chestie a fost aceea al tabacarilor, cari sunt nemulţumiţi de preţurile maximale stabilite şi cer o sporire a lor.

A produs însă impresie destăinuirea făcută de d. Gaster, care a arătat şi dovedit, cu declaraţiuni date de însuşi marele fabricant Grigore Alexandrescu din Bucureşti, că tăbăcarii fac o exploatare neomenoasă, că preţurile maximale stabilite sunt încă prea mari.

D. Gaster a cerut rechiziţionarea fabricatelor, singura cale de a pune capăt acestei stări de lucruri.

Chestia va mai veni în dezbaterea Camerei.

*

Ultima chestie de care s'a ocupat Cameră, a fost propunerea d-lui Hălăceanu de a se înfiinţa o casă de ajutor pentru comercianţii decăzuţi. Se va crea o bancă pe acţiuni şi s'a ales o comisiune, care să alcătuiască statutele respective.

D. Hălăceanu a depus 500 lei ca primul vărsămînt pentru crearea acestui fond.

D. Jelea a promis a pune toată insistenţa, pentru crearea acestei instituţiuni folositoare.

■ Revista «Versuri şi Proză», ne putînd apărea din cauza mutării tipografiei va apare în număr dublu la sfîrşitul săptămînei.

■ Eri a avut loc la abator o expoziţie de mînzi. Cu toată graba ce s'a pus în a se face cuvenitele înştiinţări, totuşi expoziţia a avut o deplină reuşită.

S'au distribuit premii în suma de 4000 lei. Comisiunea de distribuire a fost compusă din d-nii: P. Fîntînariu, prefect de judeţ, Toma ajutor de primar şi un delegat al ministerului de domenii.

■ *Bibliografie.* — „Astra" No. 3 anul I cu un bogat sumar.

— „Sanatatea" şi „Viaţa fericită" cu data de 1 Noembrie, avînd un conţinut variat de articole şi ilustraţii.

■ In localul din strada Lăpuşneanu No. 21 casele Konya se vinde numai pentru scurt timp de către un engrosist din Constantinopol un stoc de covoare persane vechi şi noi de o rară frumuseţe cu preţuri de engros. Amatorii de lucruri de artă să se grăbească.

■ Programul nou care se reprezintă astă-seară Luni 2 Noembrie la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele:

Zece mii dolari pe Aida căştigătoare, comedie din viaţa sportivă a englezilor.—Ziarul războiului, ştiri şi evenimente de pe cîmpurile de luptă.—Cel mai număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.—Karen, fiica minerului, film daneză în trei părţi; desfăşurare duiossă interpretată cu o deosebită artă de corifeii scenelor scandinave.—Cele şase dueluri ale lui Polidor; scene foarte humoristice.

Programele viitoare vor cuprinde între altele:

Dama cu Camelii. In rolul Margaretei d-ra Francesca Bertini.

M-me la Présidente cu d-ra Francesca Bertini.—Yvonne cu d-ra Francesca Bertini.—Victime pour l'Idéal cu d-ra Francesca Bertini. — Don Pedro Carusso cu d-ra Francesca Bertini.

Concesiune exclusivă de reprezentare acordată pentru Romînia, Serbia şi Bulgaria.

Livadă de arendat

Cu începere de astăzi, situată în podgoria Valea-Adîncă Comuna Galata, în întindere de 8 hectare cu teren cultivabil şi fînaţe, avînd bune locuinţi cum şi fînînă în interiorul ei.

Doritorii se pot adresa direct proprietarului Maior Const. Panaitescu în str. Lozonschy No. 4.

D-şoară *tînără, drăguţă, calităţi alese, doreşte imediat post de casieră ori vînzătoare într'o farmacie.*

A se adresa la ziar sub E. F.

Septămîna teatrală

Papa Lebonard.—Administratorii de plasă.—Toto,

Sunt mulţi ani de cînd teatrul nostru n'a avut un succes aşa de frumos ca Sîmbătă cînd s'a jucat pentru prima dată „Papa Lebonard" piesă în 4 acte pe J. Alcard. Succesul se datoreşte întâiu artistului Radu-Dumitrescu care a făcut o adevărată creaţie originală, de oare-ce el n'a văzut pe alţi artişti mari jucînd acest rol. La noi s'a jucat piesa de doi alţi artişti celebri: Sylvain de la Comedia-franceză şi de marele Novelli.

Artistul R. Dumitrescu în Lebonard a muncit mult, la studiat cu tot amănuntul şi rezultatul muncei lui, i-a adus o coroană de succes desăvîrşit, Cînd plăpînd bun, dulce, sever, aspru, vijelic, toate aceste ni le-a arătat prin jocul lui nesforţat natural şi după acest rol jucat dn el, cu o sală arhiplină şi public select, se poate zice fără teamă, că Radu, prin meritul lui a luat locul între fruntaşii scenei romîneşti. Mai cu seamă în scena finală din actul al 3-lea a ajuns cu arta lui, ca toată lumea din sală să fie a lui, toţi aveau emoţiile lui, fără voe. Era o adevărată artă. A avut aplauze la scene deschise, iar după fie-care act chemări, iar după actul al 3-lea s'a ridicat cortina de zece ori.

De astă dată şi ansamblul n'a lăsat nimic de dorit; toţi se întreceau unii pe alţi. A fost un spectacol care a rămas în inima publicului. D-na Momuleanu (d-na Lebonard) deşi juca un rol de un caracter nesuferit; cu toate astea a reuşit să aibă un succes meritat prin jocul ei degajat şi prin amploarea dată rolului. D-na Braborescu, Jana, fata lui Lebonard, a fost suavă şi diafană ca un fluture, are darul uşurinţei de a se exprima dulce şi frumos; simţi o mare plăcere sufletească cînd joacă pe scenă. D-na Profir (Blanşa) a scos în relief mult acest rol aproape secundar. De data aceasta a debutat un nou angajat d. Borgovanu (Robert, fiul d-nei Lebonard) e plin de nervi şi de viaţă, vorbeşte volubil şi cu mişcările repezi, tocmai aceia ce a dorit autorul pentru acest copil destul destrăbălat, dar în fond bun. A plăcut mult, dar noi îi prevedem un viitor frumos în teatru în rolurile de intriganţi, căci posedă tot ce trebue la astfel de roluri. O bună achiziţie, pentru teatru, ca şi celalt nou venit, Mitrofan. D. Profir (doctorul Andrei) a făcut o siluetă foarte simpatică. E curios cu acest artist, posedă toate bogăţiile scenei: frumos, corp admirabil, voce sonoră şi plăcută, dar.. nu vrea să pue *foc mai mult* în jocul lui. De ce ne face să repetăm această cerere uşoară?... D. Vernescu (Martir) a jucat pe un credincios bătrîn, făcînd un tip foarte simpatic. D. Damira (Marchizul) rol bine zis, tipul bun, dar îl rugăm să facă corpul mai maleabil; prea stă ţanţoş, prea rigid în tot ce joacă, şi are tot ce trebue unui actor bun.

Rolurile principale au fost aplaudate mult de public, iar după actul al 3-lea, toţi cunoscătorii de artă s'au dus în cabina lui Radu şi l-au felicitat. D. Sadoveanu a felicitat mult pe artistul Radu, a mai felicitat şi pe Bîrgovanul.

Această piesă o să ţie afişul mai mult, de oare ce a avut cel mai mare succes. S'au observat două peisage decorative nouă aşezate pe decoruri, ai iluzia din sală a fi opere de artă; Sunt lucrate de d. Meicu elev al teatrului şi care n'a învăţat nici o şcoală specială de pictură.

Celelalte două piese „Administratorii" şi „Toto" cari s'au jucat Duminică în matineu şi seara, au fost jucate în staţiunea trecută şi tot ce putem zice de ele, este că au avut succes mai mare ca anul trecut, de oarece se ştie că un actor joacă mult mai bine, cu cît are mai multe repetiţii şi joacă aceiaşi piesă de mai multe ori. Probă cu Lebonard, că dacă a avut un succes mare şi în ansambru, este că i s'au dat 40 şi ceva repetiţii.

Fix.

Sanatoriul Dr. TZAICU

— IAŞI, Strada Carol 20 —

Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a mutat din strada Zmeu 3, în **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*

Clinică chirurgicală modernă:

Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice; instrumentar complect şi ireproşabil.

ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).

MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE. HIDROTERAPIE

Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.

Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.

Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.

—Telefon 79 —

Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Puterile centrale şi Balcanii

Berlin. — Ziarul «Hespera» din Atena, scrie că Germania va termina peste puţin campania din Balcani. De asemenia atitudinea viitoare a puterilor centrale în chestia balcanică e fixată şi nu există nici o îndoială că ele urmăresc scopul de a restabili echilibru în Balcani, mărind Bulgaria, Grecia şi Romînia în raport cu importanţa lor.

Se înţelege că păstrarea neutralităţii de către aceste două din urmă va forma şi de aci înainte o condiţie sine qua non. Nu există dar nici o teamă, ca Grecia să fie neglijată în Balcani printr'o mărire peste măsură de mare a Bulgariei. Toate aceste corespund intereselor Germaniei şi ale păcei viitoare în Balcani. Nu există niciun simptom îngrijitor în ce priveşte atitudinea Bulgariei. Cercurile oficiale din Sofia şi înainte de toate regele Ferdinand par a fi de părere, că acesta e singurul scop care serveşte intereselor ambelor ţări. Aceste păreri predomină în Sofia.

Franţa şi Insuccesul Serbiei

Berlin.—Generalul Cherflis scrie în „L'Echo de Paris" cu multă descurajare despre mersul campaniei din Serbia. El reproşează italienilor că trimet sîrbilor numai alimente în loc să împiedice prin trimeteri de trupe cel puţin ca albanezii să le cadă în spate. Sîrbii au făcut şi ei greşala de a-şi împărţi forţele, astfel că n'au putut opune rezistenţă nici germanilor, nici bulgarilor. Francezii au pornit prea tîrziu şi vor ajunge probabil prea tîrziu. Bulgarii s'au fortificat în faţa capului de pod de la Krivolac, astfel că acolo se va da poate un lung război de poziţie.

Ţarul pe front

Petrograd.—Imparatul a părăsit la 28 Octombrie Zareskoel, plecînd spre armata activă.

Starea de spirit în armata rusă

Berlin.—Colaboratorul militar al ziarului „Rieci" judecă în mod foarte sceptic situaţia din răsărit. Statul major rus anunţă mereu succese. dar toate aceste succese n'au avut nici o influenţă asupra moralului armatei. Nu se observă nimic despre o încredere în victorie. Din contra, fie care ştie, că situaţia este foarte serioasă. Toţi ofiţerii ştiu, că, cu toată vitejia soldaţilor, campania de iarnă va fi foarte grea şi că inamicul s'a retranşat în mod excelent. Aceasta însă nu însemnează de loe, că el e pasiv. Din contra, inamicul continuă să fie activ. Spiritul ofensiv îl stăpîneşte mereu.

Şi a întrerupt numai pentru puţin timp marele său plan şi şi-a îndreptat atenţia spre Balcani. A făcut pregătiri energice pentru iarnă, fiindcă e convins, că războiul nu se va termina înainte de începerea iernii. Pe tot frontul domneşte o muncă organizată. Germanii au ştiut că trupele ruse sunt viteze şi bine îngrijite. Aceasta îl aţîţă şi mai mult pentru fapte mari. Tocmai de aceea inamicul e liniştit. Este energic pregătit pentru continuarea luptei uriaşe pe frontul rus şi de aceia Rusia, de la cel mai simplu soldat pînă la cel mai superior ofiţer, vede viitorul în culori atît de negre.

Pregătirile Rusiei

Viena. —Se anunţă din Londra de la corespondentul din Petrograd al ziarului „Times" că în budgetul răsboiului pentru 1914 e prevăzut un raport din care se constată că Rusia se pregăteşte să continue războiul pentru încă un an.

Circulaţia dintre Berlin şi Constantinopole

Berlin.—Prin înfrîngerea ultimei rezistenţe sîrbeşti în valea Moravei, calea ferată Berlin—Constantinopole e perfect liberă. De oare ce linia ferată din Serbia e numai puţin stricată şi repararea ei a început imediat, circulaţia va fi reluată.

Declaraţia lui Sir Grey

Londra.—Sir Grey a declarat că n'a spus niciodată că Anglia va părăsi lupta contra Germaniei.

Muniţii pentru Tur şi Bulgari

Calafat. — Totalul vagoanelor de muniţii pentru Turcia şi Bulgaria este socotit la 1440 de vagoane cel puţin.

Muniţiile vor fi transportate cu şlepurile pe Dunărea.

Atitudinea guvernului român

Berlin. — Vossische Zeitung publică o corespondenţă din Bucureşti, în care corespondentul ei special zice:

A vorbi despre intenţiile guvernului romîn, ar însemna a face superstiţii zadarnice. E incontestabil că d. Brătianu are oare care angajamente faţă de Impătrita înţelegere şi cel mai important punct a fost împedecarea tranzitului de muniţiuni.

D-l Take Ionescu în ziarul său La Roumanie a făcut menţiune de această înţelegere.

In răspunsul său oficiosul guvernului nu a dezminţit existenţa înţelegere, dar a spus oă dacă d. Take Ionescu crede că tratatul cu uterilo centrale nu e valabil. atunci acelaş lucru se poate spune şi despre tratatul cu împătrita înţălegere căci nici acesta n'a fost supus votului reprezentaţilor poporului.

De pe teatrele de războiu

Berlin.—Pe teatrul de luptă occidental, nici un eveniment important de semnalat.

Pe teatrul oriental, situaţia neschimbată la grupele armatelor lui Hindenburg şi ale prinţului Leopold de Bavaria.

Grupa generalului Lissinger. *La Bogaci trupele germane au străbătut în poziţiunile ruseşti. Am luat 115 prizonieri şi am capturat 4 mitraliere.*

*

Situaţia pe teatrul de război balcanic.

Armata generalului Koevei şi ale generalului Galvatz, au respins din nou pe inamic pe întregul front—în lupte crîncene şi parţiale. Am luat 13 ofiţeri şi 1760 soldaţi prizonieri şi am capturat 2 tunuri.

Armata generalului Boiceff în legătură cu trupele germane din Morav sudică înaintează.

*

Viena.—Dăpă o străbatere în poziţiunile inamice de la nord de Ceartoris, am făcut 250 soldaţi prizonieri şi am capturat 5 mitraliere.

La vest de Rafalosta, am respins atacurile ruseşti.

Pe teatrul de razboiu balcanic trupele venind din Vişegrad, după lupte crîncene aproape de regiunea Lom, pe şoseaua ce duce dinspre Iavov, trupele noastre au ajuns la înălţimele Pauck, în valea Ibarului.

In regiunea Rasnei, inamicul respins, s'a retras peste Bruss, lăsînd în mîinele noastre 13 ofiţeri şi 1200 soldaţi prizonieri.

Declaraţia noului guvern grec

Berlin.—Din Zürch se telegrafiază: Se anunţă din Atena că noul guvern grec s'a declarat pentru neutralitate, tratînd egal pe ambii beligeranţi.

Vase scufundate

Berlin. — Vapoarele engleze Mancalister, Cal fornia şi Moria au fost scufundate.

Amiralitatea anunţă, că contratorpilorul Loris, a fost scufundat. Echipagiul a fost salvat.

Iahtul Irin a fost scufundat. 13 oameni au fost salvaţi, restul s'a înecat în valuri.

La 25 Octombrie, unul din submarinele germane, a scufundat în golful Finlandei un vapor rusesc.

Barca de pescari Jok a fost de asemenea scufundată.

Dr. Lucia-Leon BORCEA

Medic secundar la Maternitate

BOLI de FEMEI şi FACERI

Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

REINTORS

Doctor FISCH

Specializat în

BOLI de COPII

Consultă 10—11 şi 3—5

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice.

IAŞI—Str. Cuza-Vodă 42.

V. GH. BUŢUREANU

-- AVOCAT --

— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —

Strada Gh. Mîrzescu, casele — M. H. Goldner. —

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

Ocaziune rară Numai cîte-va zile

In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se vinde de către un engrosist din Constantinopoli

un stoc de COVOARE PERSANE veritabile

vechi şi noi între cari şi specialităţi ca:

Gyordes, Boukhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.

PREŢURI DE EN GROS

Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune **covoare** din lumea întreagă sunt cele **persane** cari nu'şi pierd nici odată valoarea.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 36.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2609.—Miercuri 4 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Discursul d-lui N. Filipescu

Cuvîntarea pronunţată de oătră şeful federaţiunei unioniste la Iaşi poartă stampila personalităţei d-lui N. Filipescu, aşa cum o cunoaştem.

Agresiv — combativitatea i-a fost pururea calitatea esenţială; violent— aşa cum a fost totdeauna cu adversarii; bănuitor—ceea ce l'a condus de atîtea ori, a ponegri şi acuza, nu rare-ori fără temei, iată ce caracterizează discursul de la Iaşi şi ceea ce-i constituie părţile esenţiale.

Desigur că adversarii hotărâţi ai partidului liberal nu pot să nu guste cu plăcere acea parte a cuvîntărei, în care idealul naţional al d-lui Ionel Brătianu este cercetat la lumina concepţiilor sectariste şi cointeresate ale partidului liberal.

Şi iarăşi, toţi acei pe care îi preocupă soarta fraţilor noştri din ţările subjugate şi ale căror suferinţi sunt reale suferinţi pentru tot ce este romîn, toţi aceştia, zic, au ascultat şi vor ceti cu adîncă emoţie părţile în care se vorbeşte de cele ce îndură fraţii subjugaţi.

Dar, în afară de aceste lucruri, discursul d-lui Filipescu cuprinde şi două chestiuni care au importanţă în special în împrejurările de astăzi şi care trebuiesc, credem, relevate.

*

In primul loc d Filipescu vorbeşte de obligaţii de cinste faţă de Sîrbi, cu care avem un tratat, iscălit în 1913. Perfect exact. Dar oare d. Filipescu nu ştie că tot în 1913, după congresul de la Bucureşti, d. Titu Maiorescu, în calitate de prim-ministru şi ministru de externe, a semnat—după pilda tuturor prim-miniştrilor cari l'au precedat — un tratat cu Austro-Ungaria şi Germania.

Repetăm. Tratatul a fost reînoit *după congresul păcei* şi d. Maiorescu a confirmat faptul într'un celebru interview acordat ziarului *Adevăru* —singurul interview acordat în toată viaţa sa politică — şi în care spune *că Romînia rămîne credincioasă vechilor sale prietenii?*

Şi dacă este astfel, şi dacă acelaş d. Maiorescu a semnat tratatul şi cu Triplicea şi cu Serbia, argumentele d-lui Filipescu, cu privire la cinstea iscăliturei, nu-şi au loc şi în primul caz şi nu numai faţă de Serbia?

*

Dar este o notă în acest discurs care are o deosebită importanţă.

D. Filipescu a protestat în contra acuzaţiei că ar fi dispus să renunţe la Moldova în schimbul Ardealului. D-sa însă a mai spus un lucru şi anume: că totul depinde de acum încolo de aliaţi, că pe ei îi aşteaptă.

Nota aceasta de melancolie e lesne explicabilă, în împrejurările grele de astăzi pentru situaţia quadruplei. Ea impune însă întrebarea: de ce, dacă nu este cu putinţă într'o parte, să nu încercăm în altă parte? De ce întâi Ardealul şi nu întâi Basarabia? Dacă este vorba să nu renunţăm la nimic din întregimea idealului nostru naţional, de ce să nu începem cu Basarabia, din moment ce este văzut că dacă triumfă Rusia şi ajunge la Constantinopole Basarabia este pierdută pentru vecii vecilor?

Iată atîtea chestiuni, cari rămîn fără răspuns, în momentul cînd, după cetirea discursului d-lui N. Filipescu, te sustragi de la partea de polemică cu liberalii şi rămîne nota obligaţiei de a face onoarea iscăliturei şi mai cu seamă chestiunea politicei de posibilitate, din moment ce este adevărat că niminea nu înţelege să jertfească ceva din întregimea idealului naţional.

Cr.

Ce crede d. Maiorescu!

— D-sa este pentru războiu contra Rusiei —

Desigur că le plin de interes faptul a şti ce gîndeşte despre problema atitudinei noastre, în actualele împrejurări, acel care a avut onoarea de a prezida guvernul de colaborare — guvern care a înfăptuit succesul de la 1913, înfăptuire din care au rezultat multe din cele ce se petrec astăzi.

Pe cît de interesant ar fi dar de ştiut ce crede acest însemnat om politic al ţărei romîneşti, pe atît de greu este a putea reda ceva din gîndurile celui mai discret din oamenii noştri politici, a celui mai butonat în raporturile cu presa.

Direct dar ar fi fost cu neputinţă de obţinut ceva pentru ziar de la d. Maiorescu. Dintr'un izvor demn de încredere, însă, putem comunica cetitorilor «Opiniei» următoarele în această privinţă.

In cursul unei convorbiri pe care corespondentul nostru din Capitală a avut'o cu cine-va în măsură a cunoaşte perfect gîndul d-lui Maiorescu, acest personagiu a declarat:

— «La d. Maiorescu am constatat o schimbare — sau mai bine zis am văzut hotărîre, într'o chestie unde pînă acum era oarecare timiditate.

Odinioară d. Maiorescu credea în posibilitatea unei neutralităţi definitive — cu asigurarea unor avantagii din partea austro-germanilor, despre a căror victorie nu s'a îndoit niciodată. D-sa însă avea o mare grijă de Rusia şi credea că-i mai bine să nu facem războiu contra imperiului rus.

Acum lucrurile s'au schimbat. Situaţia pe fronturile de luptă este ast-fel în cît d-sa crede că trebue negreşit să declarăm războiu Rusiei.

Credinţa d-sale este că trebue, cît mai repede posibil, de procedat ast-fel, încît tot ce se mai poate salva din interesele romîneşti, să fie salvat».

Am redat aproape stenografic spusele, interlocutorului corespondentului nostru din Capitală şi, repetăm, ele sunt din sursa cea mai bună şi mai autorizată posibilă.

Chestiuni sociale

Femeia faţa de Jus Suffragii

II

Intre femeile *conducătoare* ale mişcărei de la noi, nu există unitate de vederi şi cu atît mai puţin unitate de acţiune. Ba într'o revistă a unui grup de femei din Iaşi, se vorbea chiar de «conducătoare nechemate», voind a se insinua în mod indirect aluzia la celelalte două luptătoare ale mişcărei de azi, neţinînd seama că pentru moment titlul de conducătoare e ceva cu totul subiectiv şi arbitrar. Din capul locului, deci, cu durere trebue să constatăm că mişcarea femenistă nu se prezintă la înălţimea ei, iar probă că această mişcare nu e împărtăşită pentru timpurile actuale ale ţării noastre, de toate femeile intelectuale de la noi, e faptul că femei de adevărată elită intelectuală se ocupă sau de catedra lor de Universitate pe care tot o vor cuceri-o definitiv sau îşi văd de activitatea lor ştiinţifică ori literară, fără de a-şi face iluzii mari de acţiunea sufragiztelor noastre, cari vreau să facă *tabula rasa* de ienta evoluţie a stărilor sociale, crezînd că dintr'o mişcare grăbită şi nu îndeajuns adîncită se poate face o lucrare de adevărată reformă salutară. Şi cînd femenistelor noastre li se obiectează că în starea actuală a societăţei romîneşti nu se poate pune temei pe o mişcare social femenistă serioasă, ele răspund că societatea actuală se va regenera numai prin repartizarea drepturilor egale dintre sexe, căci numai atunci mijloacele de educaţie se vor înmulţi şi individual se va apropia de perfecţiune.

Ori, toată această argumentare sufere de eroarea de silogism, numită în logică cerc vicios, căci pe cînd femenistele noastre cer o schimbare, o educara a societăţei prin femei, tomai femeile au nevoe în primul rînd, spre a-şi edifica revendicarea drepturilor pentru cari luptă, să fie schimbate, educate, ele însă-şi de această societate.

Şi eu cred că pentru a înlătura această greşală de cerc vicios trebue să înlăturăm tocmai ultima parte a ei, adică noi femeile prin noi înşine să căutăm a ne face propria educaţie, a renunţa la cochetăria rău înţălească şi la frivolitatea de care ne acuză bărbaţii ca şi la esclusivismul pedant susţinut pe ambiţiuni personale, a studia chestiunele vitale sociale şi a vedea care din curentele mari cari au preocupat şi preocupă omenirea stabilesc egalitatea largă şi sinceră a indivizilor în stat, şi numai atunci vom vedea dacă trebue să înclinăm spre socialism ori naţionalism. Numai atunci femeile vor şti ce vor, şi mă refer aici la massa de femei, pe care vroim să o chemăm la viaţa civilă, numai atunci ele vor fi sigure de izbînda lor finală şi nu se vor lăsa conduse ca o turmă pentru a grăbi cu un ceas mai de vreme falimentul unei noui întocmiri sociale. Se ştie că Taine pentru a se înregimenta în unul din partidele politice din Franţa, a studiat întreaga istorie a acelei ţări şi numai în urmă şi-a spus cuvîntul hotărîtor. Iată de ce găsesc că înainte de a pleca la luptă trebue să cerem intelectualelor noastre o înarmare generală de cunoştinţi, o pregătire serioasă, pregătire care pînă acum nu s'a manifestat decît în mod de tot slab, şi pe a cărei bază şubredă nu putem întreprinde nimic serios.

In afară însă, de aceste considerente pe care le-am văzut, mai e încă un punct esenţial, în ce priveşte chestiunea dreptului de vot, pentru femee, în actuala noastră organizare electorală, acel al *censului*. In Rusia baza votului fiind capitalul, femeile cu avere votează ca şi bărbaţii, votul făcîndu-se pe bază de *cens* sau pe aceia a titlurilor academice. La noi ar trebui deci, să se stabilească care din soţi ar renunţa la cens în favoarea altuia într'o febrilă luptă electorală, şi fără îndoială că în mare majoritate a cazurilor femeia ar ceda dreptul soţului ei şi deci partidul femenist ar fi reprezentat în minoritate în parlament şi din motive de cens şi din lipsa lui de cunoştinţi de ordin financiar.

Se va obiecta poate că noua reformă electorală, în perspectivă, ar înlătura acest neajuns al censului; atunci, însă, se naşte întrebarea: admit luptătoarele noastre ca nouă formă de cristalizare a organizaţiei politice colegiul unic, sufragiul universal sau au în vedere o altă modalitate adequată intereselor noastre femeniste şi cari pînă acum nu se pot sprijini pe independenţa economică a femeiei?

Eufrosina Simionescu
Doctor în litere.

Mici Polemici

Unele ziare ruse îndeamnă pe Sîrbi să mai dee o luptă decisivă în părţile Iavor şi Golia.

...Dacă li s'ar potrivi, bieţii sîrbi ar fi buni de dus la Golia.

*

De mirat că „Viaţa Romînească" n'a putut, cu prilejul incendiului de dăunăzi, să-şi scape biblioteca.

„Sfatul negustoresc", instalat tot acolo şi-a putut salva de foc cărţile... de joc fără nici o greutate.

*

Guvernul obligă pe negustori şi particulari să declare metalul de care dispun.

...Dar metalul din cassete?

*

O plîngere la poliţie a unui Zilberman c'a fost lovit de o piatră.

— Are noroc că nu-l cheamă Zilberstein, c'o păţia ca şi cel din Bucureşti,

*

Inginerul Grigorie N. Filipescu a demisionat.

— Cam întrecuse... măsura.

*

Tînărul Grigorie Filipescu, pînă eri funcţionar inferior, scria d-lui general Iliescu: „scumpul meu secretar general".

...Curat fiu de Voevod!

*

O expoziţie de cai la abator.

— Acolo boii sunt mai... expuşi decît caii.

O IDEE

Se ştie că în toate ţările, fie că se găsesc în războiu ori nu, s'a întreprins o adevărată goană după aur. Că e nevoe de aur nu mai încape îndoială!

Sunt mulţi însă cari nu cu uşurinţă se despărţesc de drăguţul aur, pe care l'au strins Dumnezeu ştie cum.

In Franţa, de exemplu, s'a făcut observaţiunea ca timp de vre-o două luni, de cînd se face mereu apel la sentimentele patriotice ale deţinătorilor de aur, s'a putut stringe de abia un miliard. Mai se găsesc ascunse, după cunoştinţele specialiştilor, încă peste două miliarde.

Banca Franţei are astăzi un stok în aur de 4 jum. miliarde. Nu e chip însă ca şi cele două miliarde, ce stau la ciorap, să fie scoase afară, şi ceia ce e mai supărător e că deţinătorii lor sunt dintre persoanele cu situaţiuni materiale bune. Pe aceştia nu-i tentează dacă li se spune că numele lor va fi înscris în *Cartea de Aur*.

Se propune de către unii ca cei cari se arată astfel, recalcitranţi, să fie pedepsiţi. Dar cum?

Astfel ar fi bine ca o lege să declare că piesele de aur, care vor avea curs după războiu în Franţa, vor fi acele remise Băncei Naţionale şi purtînd marca ei, pe cînd celelalte nu vor avea de cît jumătate din valoarea lor.

Acesta ar fi un impozit simţitor, dar se zice că el nu va fi decît dreapta răsplată a răului ce dînşii au cauzat naţiunii tocmai în momente de cele mai critice,

STRUNA ZILEI

Flegmă engleză.

La apelul disperat al primului-ministru sîrb, Pasici, a răspuns lordul Asquith, prin un discurs.
Ziarele

Ce repede-a răspuns Asquith! — Iuţelei i-a atins recordul.
Par'c'ar fi spus, flegmatic, lordul: „Mă'mplori,—vorbesc şi suntem... chit".

OAMENI ŞI LUCRURI

Să îndrăzneşti...

Proverbul atît de cunoscut: „cine nu riscă nu cîştigă"—este încă una din acele zicale populare venite şi menite să întărească necesitatea ca oamenii să se încumeteze, în loc să hezite.

Intr'adevăr: care e deosebirea între o categorie şi cealaltă—între acel cu tupeu şi acel cu sfiieli? Acesta din urmă, fie în întreprinderi, fie în relaţiuni sociale cumpăneşte atîta de mult, încît cele de mai multe ori pierde prilejul de a nemeri ori de a reuşi. Celălalt face dinpotrivă: nu stă pe gînduri, nu-şi precupeţeşte însu-şi spusa proprie, ci aruncă zarul fără multă hezitare: e jucătorul care ştie să risce prin urmare ajunge de multe ori să cîştige.

A cîştiga nu însemnează doară a realiza bunuri pămînteşti, averi propriu zise. Cutezătorul dobîndeşte încredere şi dacă —din nenorocire—îndrăzneala n'ar coincide adeseori cu sportul minciunei, cel care îndrăsneşte ar stăpîni cu desăvîrşire minţile şi inimele toate, în timp ce nimeni n'ar înclina cumpăna încrederei în favoarea celui timid, care nu ştie să-şi impună nici măcar părerea, convingerea, credinţa—necum voinţa:

Se desemnează dară limpede ceea ce susţineam aci, dăunăzi: că departe de a fi cu totul vrednic de osîndă, factorul social care se cheamă „tupeul" înfăţişează oarecum partea cea pozitivă în activitatea socială de diverse naturi, în timp ce sfiiala formează elementul negativ.

S'ar zice: nu e nimic de cîştigat din acea parte „pozitivă". Este doară o iluzie, nimic mai mult. Dar e puţin lucru iluzia?

Indrăzneţul la vorbă, cu volubilitatea şi uşurinţa lui, umple lumea —în mic ori în mare—de frumuseţea iluziei. O face să *creadă* că ştie ceia ce-i se năzăreşte că ştie şi dînsul, ceea ce el se laudă şi e crezut că ştie. Cu vorba lui dă linişte, dă siguranţă, dă credinţă, „dacă spune el..."

Că vor veni apoi dezamăgiri şi deziluzii? Ce are aface! O clipă iluzia adevărului a trecut, bătînd din aripi, filfîind ca un steag nou, abia dezvăluit, ameţind şi trezind zborul altor iluzii. Iar mîni? Hei! Mîni va reîncepe acelaşi lucru, de la capăt. Oare mîni nu vor mai fi oameni care se încumetează, care îndrăznesc şi care au curagiul—sa-i zicem pe nume: au tupeul—de a spune că ştiu şi că ceea ce ştiu dînşii e curatul adevăr?

Inlături dară, timizi, bicisnici; să treacă senin şi util: tupeul!

Rodion.

INFORMAŢII

NEUTRALITATEA ROMÂNIEI—. Sub acest titlu, ziarele romîneşti de peste munţi publică nota următoare, care ar proveni — zic ele — de la guvernul romîn:

O intervenţie armată a Romîniei ar putea să se impue numai în cazul cînd unul din grupurile beligeranţilor ar ameninţa interesele noastre vitale. Nici o obligaţie nu există pentru Romînia ca să apere Serbia. Bulgaria se luptă ca aliată a Puterilor centrale şi deci în consecinţă războiul Sîrbo-bulgar poate să fie considerat numai ca un episod al marelui conflict european.

Romînia nu se simte de loc obligată ca să apere tratatul de Bucureşti în mod egal contra marelor puteri; ea nu ar face-o decît contra puterilor, cari au semnat acest tratat, atuncea cînd acestea ar voi să nu-l respecte pentru nişte ambiţiuni de cucerire.

Armata romînă nu este mobilizată în adevăratul senz al cuvîntului. Noi n'am luat decît măsurile pentru apărarea noastră.

Romînia nu este angajată milităreşte în nici o direcţiune. Este faţă că ar exista scris un acord între Romînia şi Italia. Italia s'a bucurat de simpatiile Romîniei, care s'au manifestat de cînd Italia făcea parte din Tripla Alianţă. Triplicea este acuma desfăcută de Italia.

Noi n'avem intenţiuni îndreptate nici contra Ardealului şi nici contra Basarabiei. Tot aşa nu este nici o perspectivă de a vedea pe Romînia că intervine de partea Puterilor Centrale sau într'o atitudine contra acestor Puteri.

Ziarul «Moldova» publică următoarele:

D. Petre Negulescu, ne comunică „Viitorul" relatînd întrunirea F. U. dela Iaşi, a afirmat că acum 15 ani, d. Petre Carp, într'o conversaţie avută cu d-sa, i-ar fi zis că perspectivele de mărire ale Romîniei nu sunt peste Carpaţi, ci peste Dunăre.

Pe domnul Negulescu îl înşeală memoria; d. Carp a putut să-i afirme că perspectivele de mărire ale Romîniei nu sunt peste Carpaţi, dar de sigur că l'a asigurat că cele de mărire sunt nu peste Dunăre, ci peste Prut.

O simplă uitare, care ţinînd cont de zicătoarea franceză „L'oublie est aux jeunes, la mémoire est aux vieux", dă drept domnului Negulescu să se numere printre cei tineri.

Casa din Germania, la care farmaciştii din Iaşi au apelat prin intermediul unui comerciant, pentru trimeterea de medicamente, a comunicat azi, că efectuarea comenzei nu se poate face din cauza prohibirei exportului.

O excepţiune poate s'ar putea face, în chip individual, pentru o cantitate redusă şi cerută de fiecare farmacist în parte.

Farmaciştii se vor întruni astăzi, pentru a discuta această propunere, de şi se crede că nici ea nu va obţine succesul dorit.

O cantitate de 100,000 chilograme de cînepă, destinată pentru comercianţii ieşeni, a fosi oprită la Unghenii ruşi, în urma unui nou ordin al guvernului rusesc, prin care nu se mai permite eşirea din ţară a ori căreI cantităţi de lînă.

O telegramă din Berlin, sosită azi în localitate, anunţă că Germania a cumpărat 20.000 tone de porumb, cu preţul de 1800 lei vagonul.

Complectăm darea noastră de seamă despre şedinţa de eri a consiliului judeţean.

Budgetul pe 1916—17, se cifrează la venituri cu 422,835 lei şi 60 bani, şi la cheltueli cu 419.885 lei şi 25 bani, astfel că se încheie cu un escedent de 2950 lei şi 35 bani. S'a numit o comisiune, compusă din d-nii Velciu, Maior Lupaşcu, Musteaţă. Rusovici şi Vasiliu—Voinea, care să studieze, diferitele propuneri de îmbunătăţiri.

D. G. G. Mîrzescu primarul oraşului a plecat aseară la Bucureşti.

PRIMĂRIA COMUNEI IASI

PUBLICAŢIUNE

In ziua de 21 Octombrie a. c. aducîndu-se la ocolul Comunei un cal roib închis, breaz în frunte, se publică spre ştiinţa tuturor ca păgubaşul să se prezinte în termen de 15 zile cu dovezile ce le va fi avînd spre a'şi lua calul, cunoscînd că după acest termen se va vinde prin licitaţie.

No. 21596 2 | 15 Noemb. 1915

Astă noapte a fost arestat dezertorul Vasile Bruban, care a fost înaintat comenduirei.

Nouă refugiaţi germani au trecut aseară prin localitate, veniţi din Rusia. Cu trenul de 9 ei au fost porniţi spre Palanka.

In urma intervenţiilor făcute de unele ţări neutrale, guvernul rusesc a încuviinţat eliberarea unui număr de deputaţi austriaci, luaţi ca ostatici pe timpul ocupaţiunei ruseşti din Galiţia.

Deputaţii austriaci vor părăsi Rusia prin punctul Ungeni.

Pe scările teatrului naţional, s'a găsit aseară aruncat un copil, în vîrstă de o lună.

Micul copilaş a fost trimis institutului Maternitatea.

Presa din Capitală face şi de astă dată o strălucită primire concetăţeanului nostru, artistul Octav Băncilă, care a deschis în vederea concursului pentru catedra vacantă la Bele-Arte o expoziţie la Ateneul Romîn.

„Noua Revistă Romînă" de sub direcţia d-lui profesor C. Rădulescu-Motru, publică un articol „Asupra ziaristicei" punînd în discuţiune importante probleme de actualitate.

Agenţii poliţiei au arestat astă noapte pe Ion Pranu, un cunoscut făcător de rele.

După cîte-va zile de întrerupere, parchetul a reluat cercetările cu privire la cartelul de la abator.

Pentru azi au fost citaţi toţi hahamii şi personalul inferior de la abator.

Consiliul Comunal.—Consiliul Comunal s'a întrunit eri după prînz, sub preşedinţia d-lui G. Mîrzescu, primarul oraşului. S'au votat diferite credite şi scutiri de taxe.

Intre credite, s'a votat o subvenţie de 300 lei pentru expoziţia de mînzi, 1800 lei diurne pentru comisia însărcinată cu recenzămîntul metalelor.

Consiliul a aprobat apoi budgetul societăţei „Plîrea săracilor" pe 1915—1916.

D. Ioan Fellea, şef de birou la Depozitul de tutun din localitate, a fost mutat ca şef de depozit la Turnu-Măgurele.

Şcolare.—D. Eugen D. Rota, învăţător la Pomîrla-Dorohoi, a fost detaşat la şcoala Ciurea.

— S'a acordat un congediu de 14 zile d-nei Elena Catulescu, conducătoarea grădinei de copii, din comuna Focurile.

D. Iorga a început eri la Universitatea noastră lecţiunile de istoria Romînilor, pe care le face suplinind pe d. A. D. Xenopol.

D. Iorga va face în acest an şcolar un total de 56 lecţii în 4 perioade.

Astă-zi şi-a continuat seria de 14 lecţii, începută ieri. D. Iorga face la orele 10 a. m., o lecţie asupra începutului Principatelor Romîne, iar la orele 8 jum. o lecţie asupra începutului relaţiunelor Romîniei cu Franţa.

In localul din strada Lăpuşneanu No. 21 casele Konya se vinde numai pentru scurt timp de către un engrosist din Constantinopol un stoc de covoare persane vechi şi noi de o rară frumuseţe cu preţuri de engros. Amatorii de lucruri de artă să se grăbească.

Programul care se reprezintă astăseară Marţi 3 Noembrie la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele:

Zece mii dolari pe Aida căştigătoare, comedie din viaţa sportivă a englejilor.—Ziarul războiului, ştiri şi evenimente de pe cîmpurile de luptă.—Cel mai număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.—Karen, fiica minerului, film daneză în trei părţi; desfăşurare duioasă interpretată cu o deosebită artă de corifeii scenelor scandinave.—Cele şase dueluri ale lui Polidor; scene foarte humoristice.

Mîine Mercuri 4 Noembrie program nou: Greşala lui Jean Perlot sau Cînd inima vorbeşte, film parizian cu marele artist Capelani de la Comedia Franceză.—Şampania lui Prince, comedie. — Automobile blindate, actualităţi, etc., etc.

Programele viitoare vor cuprinde între altele:

Dama cu Camelii. In rolul Margaretei d-ra Francesca Bertini.

M-me la Présidente cu d-ra Francesca Bertini.—Yvonne cu d-ra Francesca Bertini.—Victime pour l'Idéal cu d-ra Francesca Bertini. — Don Pedro Carusso cu d-ra Francesca Bertini.

Concesiune exclusivă de reprezentare acordată pentru Romînia, Serbia şi Bulgaria.

Intre lucrările pierdute cu prilejul focului de la „Viaţa Romînească" se găsia şi un nou volum sub presă al d-lui Ioan Botez, senator. Cinci coli tipărite au fost consumate de foc. Lucrarea excelentului scriitor va fi retipărită în curînd.

Societatea de Gimnastică, Sport şi Muzică va da în curînd la Teatrul Naţional o frumoasă reprezentaţie pentru ajutorul copiilor săraci jucată de elevele: Elena Gabrielescu, Maria Smeu, Aurica Sava, Lucia Negară, Maria Trandaf, Marg. Popovici şi Natalia Turculeţ. Vor recita versuri şi anume, satira III de Eminescu eleva Aurelia Ştiubei, Visul Romîniei Aurica Sava şi In amurg Triandaf Elena. Apoi vor urma jocuri naţionale, cîntece etc.

Programul se va anunţa cît mai curînd, mai complect. Biletele la cancelaria Societăţei.

Ocaziune rară Numai cîte-va zile

In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se vinde de către un engrosist din Constantinopoli

un stoc de COVOARE PERSANE veritabile

vechi şi noi între cari şi specialităţi ca:

Gyordes, Boukhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.

PREŢURI DE EN GROS

Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune **covoare** din lumea întreagă sunt cele **persane** cari nu'şi pierd nici odată valoarea.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Reorganizarea partidului conservator

Bucureşti.—Circulă cu perzistenţă zvonul, care pare a avea o foarte serioasă bază, că este vorba de reorganizarea vechiului partid conservator.

Şef al partidului va fi proclamat din nou d. P. P. Carp.

Faptul, după cît se spune, se va produce încă înainte de deschiderea Corpurilor legiuitoare şi declaraţiile pe care cu această ocazie le va face d. P. P. Carp, vor fi făcute în numele partidului conservator reorganizat.

Cît a donat fabrica Krupp

Berlin.—Firma Krup a pus la dispoziţia solicitudinei sociale 47.7 milioane, iar nu 23.7 milioane cum s'a anunţat eri. Suma anunţată eri o fost alocată numai pentru familiile ostaşilor căzuţi în luptă.

Cuvintarile engleze despre pace

Berlin.—Relativ la cuvintările engleze despre pace, „Deutsche Tageszeitung" observă, că se trece sub tăcere faptul că războiul a fost o afacere proastă pentru Anglia. De aceea, bine înţeles, civilizaţia este în cea mai mare primejdie. Englezii ar trebui să se ocupe şi puţin de civilizaţie de pe continent şi să se gîndească la acea a poporului englez. Să se gîndească deci la omorîrea marinarilor de pe submarinele germane.

Inţelegerile relativ la libertatea mărilor vor fi totdeauna rupte de Anglia. Numai forţa proprie a Germaniei poate să o creeze. Toate celelalte chestiuni sunt numai nişte curse. Poporul german nu crede ci ştie, căci războiul i-a fost impus. Nu se va lăăa însă să i se impue şi pacea chiar cu cele mai frumoase perspective.

Conflictul „Viitorul"—Gr. N. Filipescu

Directorul „Viitorului" bătut

Bucureşti.—In urma celor publicate de „Viitorul", în potriva d-lui Gr. Filipescu, acasta întâlnind azi pe d. Berlescu, directorul acelui ziar, i-a aplicat cîteva palme. Faptul s'a petrecut în Calea Victoriei.

Nu se ştie încă ce urmări va avea fapta d-lui Filipescu.

Orientul englez în primejdie

Berlin.—Ziarul „Kölnische Zeitung" anunţă din Zürich, că în Londra circulă cu insistenţă versiunea, că Kitchener este desemnat ca comandant suprem al trupelor din Egipt.

Ziarul „Berner Tageblatt" publică o ştire analoagă şi observă că aceasta dovedeşte că Anglia a recunoscut că existenţa ei în orient este periclitată.

Ziarul „Deutsche Tageszeitung" anunţă că consiliul de miniştri din Londra a hotărît trimeterea unui corp de o sută de mii de oameni în Egipt.

Vapor englez scufundat

Londra.—(Prin Nauen)

Loyd anunţă că vaporul britanic Sir Richard Adry a fost scufundat.

De pe fronturile de luptă

Nauen.—Marele cartier general.—Teatrul de luptă occidental.

Spre nord-est de Ecurie, un tranşeu francez în lăţime de 300 metri, a fost luat după o luptă înverşunata şi unit cu poziţiile noastre.

Pe restul frontului nici un eveniment de importanţă.

Bombe peste Verona

Roma.—Două aeroplane inamice zburînd deasupra Veronei au aruncat mai multe bombe.

Sunt 89 morţi şi 41 grav răniţi, toţi civili.

Războiu italo-german?

Poldhu.—La Roma se crede că submarinul care a scufundat vasul italian Ancona este german şi nu austriac.

Aceasta s'ar considera ca o declarare de război a Germaniei faţa de Italia, dacă ar exista dovezi.

Teatrul luptelor orientale

Grupa Hindenburg.

In ţinutul Şmorgon un atac parţial rus s'a prăbuşit cu mari perderi în faţa poziţiunilor noastre.

Grupa lui Leopold de Bavaria.

Nimic nou.

Grupa Linssingen.

In legătură cu luptele orîncene în liniile inamice, la Podgacie trupele germane şi austriace au atacat eri poziţiile ruse. Atacul a fost dat pe toată întinderea liniei. Ruşii au fost aruncaţi pe ţărmul vestic.

Teatrul luptelor balcanice

Urmărirea contra armatelor sîrbeşti a continuat pretutindeni. Eri au fost capturaţi în total 8500 prizonieri şi 12 tunuri, dintre cari numai trupele bulgare singure au făcut prizonieri 7000 oameni şi au capturat 6 tunuri.

In chestia exportului

Bucureşti. — Ministrul de finanţe pe baza unei hotărîri a consiliului de miniştri provocată de intervenţia unei delegaţiuni a Sindicatului Agricol Botoşani, a cerut prefecturelor să facă o statistică de numărul vitelor cornute reformate, de numărul oilor reformate şi de numărul porcilor puşi la hrană, pe la proprietari şi arendaşi.

Se va da autorizare de export pentru aceste vite într'o proporţie ce se va stabili de consiliul de miniştri şi pe baza constatărei unor comisiuni.

O scrisoare a d-lui N. Filipescu catre d. I. Brateanu

Bucureşti.—D. Nicu Filipescu a adresat d-lui Ion Brătianu scrisoarea următoare:

3 Noembrie 1915

Domnule Prim ministru,

„Secretaru d-tale general, crezînd să scape de acuzările mele prin o diversiune şi ameninţări, a făcut o campanie în contra fiului meu şi publică în ziarul d-tale *Viitorul* o scrisoare a lui pe care o însoţeşte cu comentarii contrare adevărului.

El zice că fiul meu a făcut fiind funcţionar public, o ofertă ministerului de războiu, din partea uzinelor metalurgice ploeştene.

Este un neadevăr, că fiul meu era funcţionar public şi tot odată membru în consiliu de direcţie al uzinelor metalurgice ploeştene.

Este adevărat însă, că fiul meu, care nu e funcţionar, care nu om politic, nu ocupă nici o demnitate în stat, se îndeletniceşte în calitatea sa de inginer, cu chestii industriale şi e membru în consiliul de administraţie şi în consiliul de direcţie al societăţii metalurgice ploeştene.

Ca atare el a propus ministerului de război facerea unei instalaţii de cartuşe.

Situaţia pe care o ocupă în societatea Metalurgica fiul meu, el a spus-o public prin „Epoca" de la 12 Octombrie, fără a aştepta pretinsele destăinuiri ale d-lui general Iliescu.

Socotesc că a avea drept singura ocupaţie dirijarea unei întreprinderi industriale, este ceva permis şi care poate fi socotit ca onorabil din partea ori cărui cetăţean romîn în acest regat, chiar şi fără voinţa familiei d-tale.

Pentru a-ţi da prilej să susţii faţă de mine calomniile ce pornesc din administraţia d-sale, îţi voiu adresa o interpelare despre o chestiune asemănătoare în aparenţă, de şi cu totul deosebită în fond.

D. Niculescu-Dorobanţu, cumnatul d-sale, e în adevăr funcţionar public, fiind Prefect de Ilfov şi e şi preşedinte al consiliului de administraţie al societăţii Blau-gaz.

In întreita sa calitate de preşedinte al consiliului de adminstraţie, de Prefect şi de cumnat al d-tale, el tratează vînzarea fabricei Blau-gaz ministerului de război, pe care îl dirigezi.

Din partea acestui minister a fost însărcinat cu cercetarea afacerei şi redactarea raportului favorabil vînzării d. Vintilă Brătianu, cumnat cu d. Niculescu-Dorobanţu, frate cu d-sa, pe lîngă o sută alte de calităţi şi ocupaţiuni acaparate în statul romîn.

Vom sta de vorbă despre ambele afaceri cu prilejul interpelărei ce de azi îţi anunţ, dacă nu vei fugi din Parlament, cum fugi de anchete şi de dosare.

Primeşte te rog, expresiunea sentimentelor mele distinse.

(s.) *N. Filipescu*

O dată cu scrisoarea, d. Filipescu a înapoiat adresa de mulţumire dată de ministerul de război d-lui Gr. Filipescu la 5 Ianuarie 1915 pentru servicii onorifice adusă armatei, adresa de care d. N. Filipescu spune că constitue o ofensă, venind din partea administraţiei necinstite a d-lui Brătianu.

Vapor italian scufundat

Roma. — Prin Nauen Agenţia Stefani aduce ştiri din Creta, între altele că vaporul „Bosnia" de 2561 tone, aparţinînd flotei italiene, a fost scufundat lîngă insula Cambe spre sud de Creta, de un submarin austriac. Echipagiul a fost salvat în 4 bărci, dintre cari 3 au ajuns la insulă.

Kaizerul vizitează trupele

Berlin.—Impăratul a vizitat săptămîna trecută trupele de la mlaştinele Pripetului.

A sosit apoi la Brest-Litowsck de unde a plecat apoi la citadela în care la 1895 a fost oaspetele Ţarului.

In dimineaşa următoare a vizitat trupele de la Pinsk fiind aclamat pretutindeni. Kaizerul a găsit pretutindeni trupele în cea mai bună stare.

In urmă a plecat spre teatrul oriental.

In chestia incidentului Berlescu-Gr. Filipescu

Bucureşti.—Viitorul apărut în ediţie specială la 3 jum. atacă violent pe d. Gr. N. Filipescu autorul agresiunei directorului Viitorului d. Berlescu, numindu-i samsar ordinar.

In csestia remanierei

Bucureşti.—Cu toate ştirile date că ar fi vorba de o remaniere ministerială, menţinem ştirea că această remaniere nu va fi făcută.

Ministerul se va prezenta înaintea corpurilor legiuitoare sub forma actuală.

Au sosit!

Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la:

Magazinul M. Hirschenson

— Iaşi, strada Annstasie-Panu, 39 —

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV. 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 26. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul XII—No. 2610.—Joi 5 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Două tactici

Nu e nevoe să fii mare strateg s'au mare învăţat în ale milităriei, pentru ca să vezi că în războiul actual stau faţă în faţă două tactici.

Francezii, prin presa lor, cer mereu *intima unire a tuturor aliaţilor*, după cum cer *măsuri întregi iar nu jumătăţi*. Germanii nu mai cer asemenea lucruri, ci le pun în practică pur şi simplu.

Toată lumea ştie ce unire strînsă există între Germania şi Austro-Ungaria. Forţele armate ale ambelor state formează un tot, pus la dispoziţia înaltului comandament militar german. Acesta e cazul care ordoană şi toţi, fără murmur, fără critică i se supun.

Şi după cum armatele austriace sunt încadrate de germani şi se mişcă după voinţa acestora, tot aşa a procedat Germania cu toate celelalte ţări, cari s'au dat pînă acum de partea ei.

Inainte ca Turcia să între în războiu, i s'au trimis ofiţeri, soldaţi şi armament. Cînd armata otomană a plecat la războiu, se afla sub directa comanda a ofiţerilor germani, iar aceştia se mişcau după ordinele primite de la marele comandament german.

Nici o voce nu reacţionează în Turcia împotriva acestui mod de a se proceda.

Acelaşi lucru s'a făcut acum în urmă cu Bulgaria. Cînd Rusia în ultimatumul pe care l'a adresatac estei ţări îi spune că Germanii au pus stăpînire pe ministerul de războiu bulgar şi deci pe armata bulgară de sigur că ştia ceva.

De aceia e dureros pentru toţi partizanii quadruplei înţelegeri să citească prin ziare, să audă în conversaţii că puterile făcînd parte din ea, abia acum se conving de utilitatea unui comandament unic.

Şi de multe ori se întreabă aceştia: „reuşi-vor cei puţin acum, cînd primejdia e aşa de mare?

Noi, cei de aici de prin ţară, am putut citi adeseori articole foarte frumoase scrise în ziarele noastre, prin care se făcea comparaţie între disciplina germană şi cea franceză de exemplu.

Şi pe cînd pe de o parte se admira cea dintăi pentru rezultatele frumoase ale ei de pînă acum, se critica în acelaşi timp sub motivul că supunerea oarbă a soldatului german e ceva inconştient. Această supunere face din el un manechin. Se laudă în schimb disciplina franceză, ca fiind pornită din raţiune şi sentiment. Soldatul francez ni se spune în citatele articole, judecă acţiunea pe care e chemat s'o săvîrşească, îşi dă samă de imprejurări şi cînd pleacă într'o parte pleacă cu toată inima. Unde mai pui apoi că soldatul francez e şi sentimental şi cînd o acţiune intră şi în sfera de acţiune a sentimentelor lui, atunci e înrezistibil! Ca argumentare din birou, de sigur că aceste aprecieri au rostul lor, pe cîmp însă e cu totul altfel. Cel puţin faptele de pînă acum dau cîştig de cauză disciplinei germane.

De sigur însă că noi, cu spiritul nostru *frondeur* aprobăm mai degrabă sistemul francez de cît pe celalt. Este însă o întrebare, care primează şi anume dacă în definitiv acest sistem de care se folosesc germanii în acţiunea lor, se va introduce şi printre alţii? Unii din ei au drept deviză *l'uninon fait la force*. Este interes absolut, dacă şi aliaţii vor să înscrie victoria pe steagu lor, să pună în practică această deviză.

Particularismul care îşi găseşte locul în ţările aliale mai ales, ar trebui ca acum să cedeze pasul interesului comun.

Se ştie de altfel că naţiunea germană se socoate solidară cu tot ce se leagă de ea. Este solidaritate între germani şi solidaritatea se stabileşte între ei şi cei ce se dau de partea lor. Şi nu e nevoe să spunem aici ce înseamnă a fi solidar. Durerile ca şi bucuriile unuia sunt ale tuturor.

In statele împătritei înţelegeri individualismul e încă în floare. Acum chiar, cer unii ca să se pedepsească cei cari nu trimet aurul lor la Bancă în Franţa, declarîndu-se, după războiu, că aurul lor, aur netrecut prin Bancă, să piardă jumătate din valoarea lui.

Şi ar fi dureros dacă pînă în urmă acest individualizm, ce se observă în masele populare de prin acele ţări, ar trece şi între statele aliate.

Dacă nici unul din acele state n'ar şti sau n'ar voi ca în anumite momente să facă sacrificiul individualităţii sale, de sigur nu ne putem aştepta la rezultate îmbucurătoare?!

Francejii cer o comisiune centrală, care să stea la Paris ori Londra, şi să aibă misiunea unui înalt comandament, iar de ea să asculte toţi, fără a murmura. Dar în comisiune cine va lua parte, şi cum se va înţelege comisiunea, care nu poate fi compusă de cît din reprezentanţi ai fiecărei ţări aliate.

De sigur că sistemul german, în care una din ţări ar fi capul, ar dirija, comanda, iar celelalte ar asculta, ar fi cel mai bun. Dar se poate?

Vir.

Incidentele de ieri

Două incidente marchează viaţa noastră politică internă, pe ziua de ieri.

Primul. Păruiala în toată regula dintre d-nii Gr. N. Filipescu şi Berlescu, directorul „Viitorului", păruială care a prilejit oficiosului liberal o ediţie specială pentru Capitală.

Incidentul acesta n'are importanţă, nici prin faptul că se dovedeşte calea pe care înţelege s'o apuce, în politica internă, fiul d-lui Nicolae Filipescu, nici prin faptul, dacă ar fi adevărat, că acel care a atacat a avut să sufere consecinţele actului şi puterea muşchilor, bine nutriţi ai d-lui Berlescu.

Acest incident iese din cadrul obicinuit al întîmplărilor de asemenea natură, ce se produc în vremuri normale, prin condiţiile excepţionale de astăzi. Incidentul arată pînă la ce grad enervarea a cuprins pe unii şi cît de departe suntem, în lumea noastră diriguitoare, de acea armonie concordă şi unitate de suflet, atît de mult reclamată şi propăvăduită.

Producîndu-se acum, în ajunul deschiderei Parlamentului, incidentul acesta ar putea fi, în acelaş timp, un indiciu de ce va fi şi ce tablou va prezenta clasa noastră diriguitoare curînd, şi aceasta în cele mai hotărîtoare momente prin care a trecut vr'odată Romînia.

*

Al doilea incident—în aparenţă numai deosebit de primul — este scrisoarea pe care d. N. Filipescu a adresat'o primului ministru.

Acuzaţiile reciproce de incorectitudini, ce-şi aduc două familii —de fapt diriguitoare în Romînia —au o greutate deosebită.

Din două, una: ori acuzaţiile sunt calomnioase şi atunci se învederează la ce grad de josnicie au ajuns, în lupta lor, acei cari, prin chemarea lor în viaţa noastră politico-socială, trebuie să fie o pildă pentru pătura diriguită, or ele sunt adevărate şi atunci învederează o stare de corupţiune care trebuie să umple de groază sufletul ori-cui simte romineşte, cu adevărat.

In clipe în care se cere cel mai curat patriotism, cel mai fără de prihană avînt şi cea mai mare jertfă de sine pentru neam şi ţară, în acele clipe diriguitorii noştri apar ca hrăpareţi, cu ochii strălucind de bucurie la strălucirea aurului, cu rînjetul de satisfacţie al unui sinistru prilej pentru îmbogăţirea lor şi a clientelei lor.

*

Ambele incidente sunt un tablou dureros al stărei clasei noastre suprapuse, în momentele istorice de astăzi, fără seamăn şi fără pereche în cartea vieţei romineşti.

Doamne! Avea-vom norocul ca pînă la sfîrşit evenimentele să ne păzească şi cu toată ticăloşia clasei conducătoare, norocul proverbial al romînului, să ne ferească de catastrofă!

In imprejurări în care oamenii noştri politici nu sunt la înălţimea evenimentelor, nu ne romîne de cît să ne punem speranţa în norocul nostru proverbial.

Fie să fie astfel!

Note Răzleţe

Artă şi narcotic.

In sfîrşit ieşanii au fluerat. Molohul n'a mai putut înghiţi ultimul hap, cu toate că a fost învelit cu însă-şi ilustraţia fabricantului.

Afară de gravura cu grava figură a autorului, acesta a interpretat şi un rol principal din piesă, un fel de beltea — şi suntem tocmai pe vremea gutăilor — care întinsă pe scenă a făcut ca o mare parte din public să adoarmă şi cîţi-va treji, îndignaţi, să fluere.

In timpul jocului, drăguţa noastră sală avea un aspect extraordinar. Cînd intrai ţi se părea că eşti la Senat...

O piesă dătătoare de somn — somnifera — încă e un merit. Ce n'a inventat terapia pentru a reda liniştea suferindului şi n'a reuşit complect, şi dacă-ţi vine un autor cu asemenea leac, nu e just de fel ca să'l fluieri.

E o dublă cruzime, pentru că, întâi, e o lucrare care servă la ceva, şi apoi e o cruzime cînd o sală doarme, să vii tu cu fluerături ca s'o trezeşti. Să răpeşti somnul, marele şi nepreţuitul echilibru al vieţei, un fragment, o părticică numai din Nirvana visată de Buddha Siddharta.

In momentul cînd sciu aceste rînduri, îmi vine o idee extraordinară.

Dacă medicina ar întrebuinţa chiar această operă ca un narcotic, mai cu seamă acuma cînd ducem aşa lipsă de medicamente?

Şi par'că văd borcanul spiţerului, în loc de „Papaver somniferum" purtînd inscripţia „Folia Akimi".

Cuvîntul latin „Ars" nu trebuia să mai evoluezе în „Artă" ci să rămîie cum a fost el la strămoşii noştri Pentru că de multe ori ne-am „ars", mai cu seamă cu arta dramatică...

***

In timpul reprezentărei piesei „Akim" fluerăturile au fost aşa de puternice, ca să auzim pînă afară.

Cîţi-va străini cari treceau prin piaţa teatrului credeau că mai aveem o gară în oraş...

***

In piaţa principală a Sofiei — capitala Bulgariei, e aşezată o mare statuie de bronz, ridicată în onoarea Ţarului.

— Ce să fie oare în inima lui — cînd vede Ţarul atitudinea Bulgariei.

— De aia e de bronz, ca să nu se sfarme inima întrînsul.

***

Austro-germanii au expediat 1400 vagoane de muniţii spre teatrul de războiu balcanic.

Atîtea obuze şi cartuşe, pentru a se face „praf" din ele.

***

Cu toate că preţurile sunt destul de mari, pielarii nu-s mulţumiţi cu preţurile maximale.

Se vede că şi pielea obrazului e de mai multe calităţi şi grosimi.

***

Poliţa lui Donici

Din pungă dacă bani scotea,
El nu intra
In dandană;
Căci o fată de la debit,
Nu cunoaşte ce e credit.

***

Ştiţi că mai este un general Joffre.

Pe cît însă e ilustru numele generalului francez, pe atîta e de necunoscut homonimul său.

Generalului spaniol îi zice Don José Joffre Y Montajo, o mulţime de nume, fără nici un... renume.

Cronica ne-teatrală

Cînd joacă Pella? Toată lumea amatoare de teatru îşi face întrebarea aceasta: „Stagiunea s'a deschis aproape de trei săptămîni şi Pella n'a jucat nici odată. Vrea să ne tragă chiulul ca şi în cele două stagiuni trecute? Bolnav nu-i, ferească D-zeu, de oarece îl vedem în fiecare amiază în Piaţa Unirei (Ermacov, Dr. Manolescu), iar seara regulat ca privitor la cinematografe!" Noi răspundem lumei că dacă a răbdat să nu joace Pella aproape trei stagiuni, să mai aibă răbdare, de oarece Pella a scris lui «Mavrodi» la Bucureşti, de o lună, să-i trimită o piesă... veche ca s'o joace, iar «Mavrodi» nu i-a răpuns de loc. Atunci rugăm publicul să mai aibă răbdare încă două stagiuni, ca Pella să aibă 20 de ani de teatru şi să iasă la pensie... Atunci o să joace în reprezentaţia de retragere.

Noi am mai scris în privinţa aceasta acum o lună şi nici un efect salutar n'a avut scrisul nostru. Mai facem o pauză de 8 zile şi dacă lucrurile rămîn aşa cum sunt, vom mai stărui puţin asupra acestui... concediu fără aprobare şi nelimitat.

Nix.

Voci străine

Negreşit că nu poate fi de cît interesant în momentele actuale să ştim ce gîndesc străinii despre noi. E cu atît mai interesant a se cunoaşte părerile beligeranţilor de astăzi.

Or, redactorul însărcinat cu chestiunele de politică exterioară de la „Le Journal" Saint-Brice, zice: „Rolul României depinde înainte de orice de hotărîrile Rusiei" Aceasta are două mijloace de a exercita o presiune la Bucureşti. Primul ar fi o viguroasă acţiune militară de partea Bucovinei şi Carpaţilor. Ori cît de mare încredere inspiră reformarea forţelor ruseşti, ora unei mari ofensive pare că încă n'a sunat. Ar fi atunci foarte înţelept a se opri la al doilea mijloc, manopera diplomatică.

Am schiţat'o acum cîte-va zile. Ar fi vorba a atrage pe Romîni mergînd asupra Bulgariei prin teritoriul monarchiei dunărene şi dublînd atracţiunea lor prin combinarea unei serioase compensaţiuni.

Rusia deţine de la 1888 o provincie Romînească, Basarabia, a cărei achiziţiune a fost una din capodoperile diplomaţiei lui Bismarck. **Dînd Romînilor tot, sau parte din aceste teritorii, s'ar face mai mult pentru a-i decide să meargă, decît cu toate promisiunile ipotetice de mărire din partea Austriei.**

Popoarele balcanice sunt realiste. Bulgarii au mers avînd realitatea concursului german. Pentru a face să meargă Romînii, trebue să li se arăte realitatea concursului rusesc.

R.

INFORMAŢII

Comitetul corpului didactic întrunit în primă şedinţă Luni 2 Noembrie a. c. a ales de preşedinte pe d. Gh. Lascar, fost secretar general al ministerului de instrucţie; pe d. C. Fedeleş ca secretar şi pe d. Lazăr Grecea, casier.

S'au luat apoi în discuţie o sumă de chestii ce privesc bunul mers al cercului. Constatîndu-se că din toţi membrii corpului didactic figurează ca membri numai 120 de profesori, s'a hotărît a se face o colegială intervenire la toţi profesorii ca să se inscrie ca membri, ţinînd fiecare a-şi avea casa corpului pentru orice imprejurare de zile bune şi rele.

Apoi s'a hotărît a se face formele pentru recunoaşterea cercului didactic ca persoană morală pentru a putea păşi la primirea de legate şi donaţii, întru cât Primăria s'a arătat dispusă a ceda cercului foasta grădină publică din strada de sus.

Se vor pune bazele unei biblioteci a cercului, adresîndu-se în acest scop Academiei Romîne, Casei şcoalelor, Casei bisericei şi Tipografiei cărţilor bisericeşti.

Se va continua cu anchetarea gazdelor elevilor de şcoli secundare, pentru a se şti în ce măsură să se organizeze o cantină pentru elevi. Din auchetele deja începute se constată că media gazdelor este de 40 lei lunar şi mai puţin, cu toată scumpetea traiului în Iaşi. Asta arată că traiul e supt mediocru şi recrutarea elevilor din familii sub mijloce ca venituri. Intemeerea unui internat cu cantină ar fi pentru Iaşi o mare însănătoşare morală şi fizică, lucru aşa de important în viaţa şcolară

Pentru darea unei vieţi mai în conformitate cu chemarea cercului, s'a hotărît a se face şedinţe, unde să se discute în contradictoriu chestiuni de ordin profesional şi de moment, să se ţină conferinţe şi şezătorii literaro-muzicale, să se dea concerte cu caracter intim.

In starea actuală cheltuielile cercului se ridică la circa 4000 lei, pe cînd din cotizaţii de abia se încasează 2100 lei, aşa că redus la forţele lui proprii cercul ar fi încetat de mult să trăiască.

Farmaciştii din localitate s'au întrunit aseară, şi au luat în dezbatere noua propunere, despre care am vorbit eri, cu privire la aducerea de medicamente din Germania.

O delegaţie de farmacişti, se va prezenta consulului german din localitate, pentru a-l ruga să asigure guvernul german, că aceste medicamente vor rămînea în Iaşi, şi nu vor fi exportate.

Se pare că guvernul german cere această condiţiune esenţială.

Revista „Viaţa Romînească" într'o înştiinţare adresată cetitorilor, anunţă că vor fi retipărite toate scrierile în volum editate de publicaţia iaşană.

La consfătuirea ce a avut loc eri la Bucureşti, între ministrul de comerţ şi primarii diferitelor oraşe, s'a hotărît în principiu reducerea preţurilor maximale pentru făină, cu cîte 4 lei la suta de chilograme.

In consecinţă preţul pîinei se va eftini cu 4 bani de chilogram.

Ministrul de instrucţiune a acordat un concediu de o lună, din cauză de boală, d-nei Maria Guţu, directoarea şcoalei de fete No. 3 din localitate.

D. G. G. Mîrzescu, primarul oraşului, s'a întors azi în localitate.

D-sa va pleca din nou Vineri seara la Bucureşti, spre a lua parte la o a doua consfătuire ce va avea loc la ministerul de industrie, cu privire la fixarea preţurilor maximale pentru alimente.

Aseară zece refugiaţi germani, au sosit în localitate, venind din Rusia. Ei au plecat încă aseară spre Palanca.

Direcţia generală a pescăriilor, a atras atenţiunea prefecturei de judeţ, că de şi pescuitul în apele închise, (Balti) este permisă, totuşi se punea şi supraveghia aplicarea dispoziţiilor în această privinţă.

Din Podul Iloae se anunţă, că din imprudenţă copilul Alexandru Sbastuc, a împuşcat pe copila Milena Socrate, în vrîstă de 3 ani. După cîte-va ore, copila a încetat din viaţă.

D. Savinski, fostul ministru al Rusiei la Sofia, soseşte Vineri dimineaţă în Iaşi, şi cu trenul de 12 se înapoiază la Petrograd.

La prefectura de poliţie are loc azi examinerea automobiliştilor, de către comisiunea compusă de d-nii maior Miclescu, inginer Vidrighin şi Zosin directorul prefecturei.

Astă-noapte, individul Neculai Jelescu, într'o complectă stare de beţie, intră în berăria „Carul cu Bere" din strada Anastasie Panu, şi fără altă formalitate, luă un scaun şi îl asvîrli în pianul automat spărgînd toată placa de sticlă. Cu mare greu Jelescu a fost scos din local.

In strada Crucei, la casa cu No. 39, s'au constatat trei cazuri de anghină difterică. Bolnavii au fost izolaţi.

Locuitorul Gh. Gilcă din comuna Vlădeni, pe cînd lucra la caratul finului, a încetat subit din viaţă. Parchetul a autorizat înmormîntarea.

D-nii V. G. Morţun şi Anast. Simu, proprietarul muzeului Simu au reţinut cîte-va din frumoasele tablouri ale maestrului iaşan O. Băncilă.

Vineri 6 Noembrie, profesorii şcoalei Normale se vor aduna în conferinţă didactică spre a discuta organizarea şi apariţia revistei pedagogice a şcolilor Normale.

Sîmbătă seara 14 Noembrie se vor redeschide seratele literare organizate de societatea culturală Toynbe-hall în sala cantinei-Geltzer din sirada Elena Doamna.

Un membru al comitetului societăţi-farmaceutice ne afirmă că ştirea publicată de un ziar local, că ar fi sosit farmaciilor vre-o dispoziţie de urcare a preţului medicamentelor, e prematură.

Nici un atare ordin n'a sosit. Se crede că tariful urcat va fi aplicat numai pentru acele substanţe care s'au scumpit din cauza rarităţii, celelalte rămînînd cu preţurile anterioare.

Comitetul societăţei „Cantina şcolară" din Iaşi aduce vii mulţumiri d-nei Elena P. Bogdan, care a binevoit a oferi în ziua de 2 Noembrie a, c. masa la 40 şcolari, la cantina şcolară ce funcţionează pe lîngă şcoala primară de fete „Carmen Sylva" din localitate.

De la 2 Noembrie a. c. au început a funcţiona 9 cantine şcolare în oraşul şi 9 în Judeţul Iaşi.

In poliţia locală d. subcomisar clasa II Popp Gheorghe a fost înaintat în funcţiunea de subcomisnr cl. I, iar d. Dimitriu Gh. Dimitrie, subofiţer în armată, în funcţiunea de subcomisar cl II. în locul d-lui Popp Gh.

Ministerul de interne a cerut Prefecturei de poliţie, să-i trimeată de urgenţă tabloul sergenţilor de stradă, cari au dreptul la prime de reangajare. Aceasta pentru a servi la alcătuirea budgetului acestui minister.

In satul Măcăreşti s'a declarat epizotia de febră aftoasă.

„Monitorul oficial“ publică mutarea d-lui maior Voiculescu Gheorghe, din regimentul 7 Roşiori „Cuza Vodă“, în regim. 8 Calaraşi; şi a d-lui maior Floru Alexandru, din regimentul 8 Călăraşi, în regimentul 7 roşiori „Cuza Vodă“

Programul nou care se reprezintă astă-seară Mercuri 4 Noembrie la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele:

Scene şi vederi din războiul actual cinematografieri autentice. — Greşala lui Jean Perlot (Cînd inima vorbeşte, dramă în trei acte; în rolul principal apare mult apreciatul artist Capelani de la Comedia Franceză.—Tîndală a fost expulzat, scene foarte humoristice. — Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegrmele însufleţite din lumea întreagă.—Şampania lui Prince, comedie cu simpaticul humorist parizian.

Programele viitoare vor cuprinde între alte:

Dama cu Camelii. In rolul Margaretei d-ra Francesca Bertini.

M-me la Présidente cu d-ra Francesca Bertini.—Yvonne cu d-ra Francesca Bertini.—Victime pour l'Idéal cu d-ra Francesca Bertini. — Don Pedro Carusso cu d-ra Francesca Bertini.

Concesiune exclusivă de reprezentare acordată pentru Romînia, Serbia şi Bulgaria.

Societatea de Gimnastică, Sport şi Muzică va da în curînd la Teatrul Naţional o frumoasă reprezentaţie pentru ajutorul copiilor săraci jucată de elevele: Elena Gabrielescu, Maria Smeu, Aurica Sava, Lucia Negară, Maria Trandaf, Marg. Popovici şi Natalia Turculeţ. Vor recita versuri şi anume, satira III de Eminescu eleva Aurelia Ştiubei, Visul Romîniei Aurica Sava şi în amurg Triandaf Elena. Apoi vor urma jocuri naţionale, cîntece etc.

Programul se va anunţa cît mai curînd, mai complect. Biletele la cancelaria Societăţei.

Ficuşi *FILODENDRONI şi OLEANDRI copaci nalţi foarte frumoşi, se vînd de ocazie.*

Strada Palat No. 2 în curte.

Tot la aceiaşi adresă se vinde şi un CÂNE St. Bernard, de 9 luni, exemplar rar.

Ocaziune rară Numai cîte-va zile

In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se vinde de către un engrosist din Constantinopoli

un stoc de **COVOARE PERSANE** veritabile

vechi şi noi între cari şi specialităţi ca:

Gyordes, Boukhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.

PREŢURI DE EN GROS

Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune **covoare** din lumea întreagă sunt cele **persane** cari nu'şi pierd nici odată valoarea.

Uniunea Germano-Bulgara

Berlin. — Ziarul „Vossische Zeitung“ anunţă că tratativele comisiunii centrale de cumpărare din Berlin cu guveruul bulgar sunt terminate. Guvernul bulgar a permis exportul în mare cantitate de alimente şi nutreţ, întrucît acestea nu vor fi necesare în ţară. Deocamdată se exportă mari cantităţi de porumb cu preţul de 20 de leva şi cu 3 jum. la sută augmentarea pentru scopuri de război.

Comisiunea germană primeşte după dorinţă şi cantităţi din recolta din anul acesta. Încheerna convenţei se consideră ca un semn al uniunei economice.

In localul din strada Lăpuşneanu No. 21 casele Konya se vinde numai pentru scurt timp de către un engrosist din Constantinopol un stoc de covoare persane vechi şi noi de o rară frumuseţe cu preţuri de engros. Amatorii de lucruri de artă să se grăbească.

Dr. Lucia-Leon BORCEA

Medic secundar la Maternitate

BOLI de FEMEI şi FACERI

Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

V. GH. BUŢUREANU

-- AVOCAT --

— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —

Strada Gh. Mîrzescu, casele — M. H. Goldner. —

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

D-şoară *tînără, drăguţă, calităţi alese, doreşte imediat post de casieră ori vînzătoare într'o farmacie.*

A se adresa la ziar sub E. F.

CROITORIA AMERICANA

S. WACHMAN

din strada Alexandri 6, S'A MUTAT **în casele Max H. Goldner din str. Gh. Mîrzescu, 17.**

V. HOLBAN

AVOCAT

S'a mutat str. Vasile Conta (foastă Sf. Neculai No. 15.

De închiriet *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*

A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

Dr. Suzana GROSI

Şef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Faceri

Iaşi. Str. Anastasie Panu 43

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.

S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

Odol e dupa indicările unanime ale investigatorilor celebrii acea apă de gură, care corespunde în prezent pe deplin cerinţilor igienei dentare.

OAMENI ŞI LUCRURI

„GRANDIOS...“

Vechiul nostru colaborator dr. Duscian a zugrăvit dăunăzi într'o lungă relaţiune de ziar, aspecte trăite în cea mai nouă fază a războiului de pe frotul oriental. Trăind la Minsk—170 kilometri de Vilna—a luat parte vie,—o, foarte vie!—la panica şi „evacuarea“ populaţiunei civile a acelui oraş, de frica unei invaziuni a oştirilor austro-germane. Interesant de reţinut este că încă în August a început exodul din acea localitate. In unul din trenurile încărcate, supra încărcate, ucigător şi năbuşitor de încărcate, doctorul a izbutit să găsească un loc. Din fuga trenului a văzut şi a observat privelişti de mizerie socială neasemănată:

«...Trenul nostru s'a oprit nu departe unde linia ferată întretaie şoseau. Era seară. Zarea spre apus ardea ca aprinsă sub cerul înourat, făcînd o dîră luminoasă între pămîntul negru şi întunecimea norilor. Şi cît puteau ochii vedea pe lungul şoselei pe o parte şi pe alta ardeau ruguri de foc, luminînd mii de feţe, mii de care de căruţi, mii de cai, de boi, de oi strînse în jurul acestor focare de căldură şi de lumină. Pe această şosea trec zilnic la 30.000 de refugiaţi din gubernii le Kieltz, Lublin, Grodno, Volinsk. Pînă la data aceia trecuseră la un milion şase sute de mii.

Ce spectacol grandios! In seara aceea de toamnă, căci aci din August e toamnă de-a binelea, aceste zeci de mii de suflete luate de la casele lor, de la pămîntul lor; de sub cerul sub care au trăit zile de nevoi şi de bine, şi asvîrlite aci fără casă, fără masă, avînd singur adăpost, cerul, un singur reazăm, pămîntul acesta umed şi rece, trăiau o viaţă pe care numai închipuirea o putea realiza aevea.

Ce tragedie îngrozitoare!

Războiul îmi da ocazia să văd ceea ce numai mintea îşi închipue din citirea cărţilor: acele cete nomade din vremurile istorice, turmele acele de fugari, de năvălirea barbarilor din răsăritul îndepărtat. Numai atunci şi poate nici atunci nu s'a văzut atîta lume pe drumuri pribegind în condiţiile cele mai primitive, în condiţii în care şi cei mai mizeri dintre ei n'au trăit nici odată...“

Că e tragedie îngrozitoare, înţelegem. Dar că democratul, care ne-a dat în traducere lucrările lui Andreief—între care şi „Rîsul Roş“—a putut scrie că e un „spectacol grandios,—ni se pare nu numai o contrazicere, dar şi un „lapsus calami“, o deplorabilă scăpare de condei.

Şi fiind-că e vorba de tablouri ruse, ne reamintim de tabloul marelui pictor rus Vereschagine pe care l'am admirat într'o expoziţie rusă la Paris,—tablou intitulat „Războiul“.

Unuriaş morman de capete de morţi; —ca o formidabilă piramidă şi dedesubt această inscripţie: închinat tuturor războinicilor de astăzi şi de mîne...“

Nu; nu e nimic grandios în marea nebunie a măcelului. O spunem astă-zi, cînd mai avem îngăduinţa de a o spune. Poate, ca mîni vom intra, cu elanul obligator, în hora ucigătorului vîrtej. Şi vom găsi că e grandios tabloul..

Rodion.

Un mare eveniment cinematografic. Celebrul film cinematografic *«Sfînta dragoste de mamă»* pentru care au jucat artişti Elisa Severy, Lya Monneri şi Mario Bonard de la Teatrul Regal din Roma, a fost asigurat cu preţul unor mari sacrifici oraşului Iaşi.

Pentru a se vedea ce valoare artistică are acest film, este destul să spunem că în Bucureşti a rulat mai mult de 30 de zile în şir la Cinema Clasic în faţa unor săli pline de un distins public în delir.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei“

Critici engleze

Berlin.— Luich a criticat în Camera comunelor incapacitatea ofiterilor englezi. El a început cu Kitchener, al cărui renume l-au intemeiat mai mult ziarele. Acesta a dovedit incapacitatea sa, din prima zi, cînd i s'a încredinţat puterea sa dictorială. I-au trebuit luni de zile pentru a descoperi adevărul elementar, că succesul războiului depinde de cantitatea de muniţiuni disponibilă. Lucrul acesta nici nu l-a descoperit măcar singur. Greşelele care au minat Belgia, se repetă acum în privinţa Serbiei. „Sub conducerea actuală mergem spre sfîrşitul cel mai prost“ declară oratorul şi ceru apoi ca French să demisioneze. Deasemenea ar trebui scoşi cel puţin 70 la sută din ofiţerii superiori.

In Camera lorzilor lordul Middleton a spus din potrivă că Kitchiner îndeplineşte munca a zece oameni.

Geniul său opreşte dezastrul militar. Germanii au scos din 15 şilingi valoarea unei livre sterline, pe cînd englezii au obţinut pentru o livră cheltuită numai 10—15 şilingi.

Lordul Aldwyn a spus, că a auzit lucruri neplăcute despre comenzile de muniţiuni făcute în America. Situaţia financiară este extrem de gravă.

Ziarul „Times“ spune că nu se pot aştepta multe dela noul consiliu de război englez. Teatrele de luptă sunt prea împrăştiate şi drumurile ce le leagă prea periculoase.

Comunicaţie directa

Buda-Pesta.—Ziarul «Az-Uyzag» de obiceiu foarte bine informat, aduce din sursă autentică ştirea că primul ministru bulgar, d. Radoslavoff, a declarat că ie ferm stabilit între Sofia şi Puterile centrale că în urma războiului cu Serbia, Bulgaria să ia în stăpînire definitivă ţinutul sîrbesc al Timocului—regiune locuită în majoritate de romîni —pentru ca în modul acesta să fie stabilită o comunicaţie directă între orient, şi puterile centrale.

Cumpărăturile de cereale

Bucureşti.

Ştirea după care comisiunea germană pentru cumpărarea de cereale ar fi obţinut 50.000 de vagoane, nu corespunde adevărului. Comisiunea germană continuă tratările cu cea romînă, fără ca până acuma o ofertă precisă să fi fixat cantitatea de cereale cerută.

Teatrul de războiu oriental

Viena. — La Gorasla, pe graniţa muntenegreană au fost ciocniri mici. Pe teatrul de lupte spre sud-est urmărirea noastră progresează. Trupele austro-ungare au cucerit ţinuturile Uvak, Jigota, Planina şi înălţimile de la Saver. O coloană austro-ungară a generalului Koevess înaintează de ambele părţi ale drumului de la Kralievo la Novo-Bazar. Trupele au luat în posesiune localitatea Uzice. Forţele austro ungare pătrund spre est, pe lîngă Babica şi Raska-Karsmulia, asaltînd tranşeele sîrbeşti pe muntele Lucak, spre est de Babica. Garnizoana compusă din 3 ofiţeri şi 110 oameni cu o mitralieră a căzut în mînile noastre.

Noi perderi sîrbeşti

Berlin. — Trupele austro-germane urmărind mereu pe duşman, au mai capturat 1000 prizonieri, 2 mitraliere şi 3 tunuri.

D. Nicu Filipescu şi parlamentarii

Bucureşti. — D. Nicu Filipescu a convocat acasă la d-sa, pe membrii parlamentului cari au semnat cunoscuta moţiune dela Bulevard. Aceasta în vederea redeschiderei parlamentului.

Alianţa greco-bulgară

Polthu.—Din Roma se anunţă că acordul greco-bulgar, s'a semnat la 15 Octombrie trecut.

Acordul cuprinde punctele următoare:

1) Grecia va adopta o neutralitate binevoitoare faţă de Bulgaria, Turcia şi Austro-Germania.

2) Va lua dispoziţii militare asigurătoare pentru Bulgaria, în contra unor atacuri prin surprindere.

3) Forţele expediţionare ale Impătritei Inţelegeri, debarcate în Grecia, nu găsesc aprobarea Greciei.

4) Se anulează alianţa cu Serbia.

5) Bulgaria renunţă la pretenţiunile ei asupra Cavalei şi Macedoniei greceşti şi făgăduieşte ajutor Greciei pentru susţinerea intereselor greceşti în Albania.

6) Schimbul mutual de produse din Grecia şi Bulgaria.

Acordul a fost semnat de regele Ferdinand al Bulgariei, de regele Constantin al Greciei şi contrasemnat de miniştrii Radoslavoff şi Zaimis.

Pe frontul francez

Berlin. — Pe teatrul apusan trei încercări făcute de francezi, în ziua de 1 Noembrie, au dat greş.

Nimic esenţial pe restul frontului afară de lupte de artelerie, în mai multe sectoare.

Intrunirea ardelenilor

Bucureşti. — Duminica viitoare va avea loc în Capitală o întrunire convocată de ardeleni şi bucovineni.

Svonurile de remaniere

Bucureşti. — In cercurile bine informate, se dezmint categoric zvonurile cu privire la o remaniere ministerială.

Joncţiunea trupelor Germano-Bulgare

Viena. — Diviziunile germane şi bulgare se apropie spre nord şi est de punctul de joncţiune Karsumlia.

Situaţia armaiei serbeşi

Budapesta.— Corespondenţii de războiu anunţă:

Pe frontul balcanic, armata serbă de sub comanda generalului Nisici, care luptă în potriva generalului Koeves, a perdut 13.500 prizonieri şi 192 tunuri; armata generalului Mijovici care luptă în potriva armatei Galvitz şi în parte în potriva armatelor Koeves şi Boiaceff, a perdut 25.700 prizonieri şi 80 tunuri, armata generalului Stepanovici a perdut 13.000 prizionieri şi 191 tunuri.

In total deci, armata serbă a perdut 54.500 prizonieri şi 478 tunuri.

Socotind că forţa armatei serbeşti numeră cel mult 3 0 de mii oameni, dintre care numai 200,000 soldaţi adevăraţi, socotind că a avut cel puţin 100.000 morţi şi răniţi, rezultă că armata serbă a perdut cel puţin a 3-a parte din efectivul ei.

Duma redeschisă

Berlin — Ziare din Petersburg anunţă, că şedinţele Dumei nu vor ţine mai mult de trei zile. Ministerul nu va permite nici propuneri nici discuţii, ci va da numai deslişiri asupra situaţii.

Permis de import

Bucureşti. — Direcţia generală a căilor ferate, în înţelegere cu ministerul de finanţe, a permis intrarea în ţară a unui număr de 180 cazane. Vor intra prin punctele Palanca, Ciineni şi Predeal.

Navigaţia pe Dunărea

T.-Severin. — Societatea austriacă şi ungară de navigaţie, anunţă, că cu începere de la 3 Noembrie, s'au reluat cursurile de vapoare între Orşova şi Rusciuc pentru traficul de persoane.

Prăvălie *cu odaia alăturea str. Lăpuşneanu 21 de închiriat imediat. A se adresa Proprietarului Dr. KONYA.*

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 36. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul XII—No. 2611 - Vineri 6 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Situaţia pe frontul de Orient

Din tot ce publică actualmente marile ziare austro-germane rezultă evident că puterile centrale consideră cîştigată lupta pe frontul oriental.

Ori-cît, scepticismul foarte natural în acest război fără sfîrşit, ar face să se vadă oare-care exagerare în această credinţă; pare însă tot mai adevărat că Rusia nu o va mai putea mult în acest groaznic război.

In afară de temeinicile argumente că o armată de milioane nu se organizează în cîte-va luni—şi nu se face aceasta în timpuri normale, cu mijloace de comunicaţie la dispoziţie, cu mijloace principale etc.—necum încă în starea precară financiară şi în izolarea în care se află Rusia—acum mai ie şi faptul că se va petrece de acum pe frontul oriental ceea ce s'a petrecut pe frontul occidental. Zidul de fier, inespugnabil s'a înfiinţat şi aci—cu enorma deosebire că pe cînd anglo-francezii au libera comunicaţie şi mijloace tecnice, muniţii şi bani, Rusia este lipsită de toate aceste.

In ori-ce caz ie credinţa germană: lupta pe frontul oriental a fost cîştigată. Viitorul va învedera dacă credinţa aceasta a fost sau nu justificată.

*

O mare importanţă prezintă pentru mersul rărboiului cele ce se petrec pe teatrul balcanic.

In altă parte a ziarului cetitorii găsesc o descripţie a stărei de lucruri actuale din Serbia. Un fapt sigur este astă-zi: rezistenţa sîrbilor a fost înfrîntă şi fără mari ajutoare de la aliaţi ei sunt perduţi. Şi iarăşi un fapt precis ie joncţiunea Berlin-Constantinopole — poate chiar, în momentul în care scrim aceste rînduri, primul tren al marelui expres orient Berlin — Sofia-Constantinopole să se fi pus în mişcare, întru cît informaţiuni precise asigură că podul de fier de la Somlin este complect restaurat şi dat circulaţiei cu începere de Duminecă.

*

Cît de mare este importanţa acestei directe comunicaţiuni cu metropola turcească, o recunoaşte fără înconjur or-cine, indiferent de credinţele cu privire la puterile în luptă.

Prin acest fapt dispare şi ultima sperenţă de a cuceri Constantinopole iar prestigiul imperiului turcesc şi al Sultanului cîştigă enorm faţă de europeni, dar mai cu seamă faţă de islamismul de pretutindenea.

Pe de altă parte apare tot mai posibil un atac împotriva Suezului, deci împotriva a însă-şi inimei Angliei. Primul ministru Asquith a recunoscut în plin parlament englez că Turcia posedă o armată de două milioane. Ce forţă nouă şi puternică ameninţă dar Anglia, din cauza acestei libere comunicaţiuni, cînd aceste trupe, putînd uşor fi aprovizionate cu arme şi muniţiuni, degajate, în parte cel puţin, de la Dardanele şi Galipoli, vor apuca calea Suezului?

Germanii socotesc lupta pe frontul oriental şi balcanic cîştigată şi susţin că'n curînd va veni marea lovitură împotriva Angliei.

Faptele ulterioare vor învedera ce este adevărat din toate aceste. Pînă atuncea însă măcelul îngrozitor conferă a se putea contesta că iniţiativa o au puterile centrale. Ele aleg locul de luptă, aliaţii trebue să-l accepte.

Brătianu-Stelian

Deşi ziarele din Capitală au vorbit mereu de romaniarea ministerială şi de posibilitatea intrărei d-lui Stelian în minister, fie sin-Şur, fie cu un prieten al d-sale, noi am susţinut şi menţinem informaţiunea noastră că nu se va face nici o romaniare şi că d-nul Stelian nu va intra în minister.

Este exact că primul ministru a avut numeroase întrevederi cu fostul ministru de justiţie liberal. Este deasemenea, perfect exact că d-nul Stelian a pretins ministerul de interne pentru sine şi un al doilea loc pentru un prieten. Este în sfîrşit exact că d. Stelian pretindea o clarificare a guvernului, în chestiunea politicei externe.

Tot atît de exact însă este că d. Ionel Brătianu a mers la aceste întrevederi, cu hotărîrea, dinainte luată, de a nu face remaniarea şi mai cu seamă de a nu-l primi pe d. Stelian în guvern.

Cu cît mai mari erau pretenţiile d-lui Stelian cu atît mai bine venite erau pentru d. Brătianu.

O clarificare a atitudinei în politica externă este mai inoportună de cît or-cînd. Ea nu putea fi admisă chiar dacă d. Brătianu ar fi dorit în mod sincer remaniarea, ceea ce nu-i cazul.

Pretenţia la un anumit minister şi solicitarea de fotolii pentru prietini iarăşi nu puteau fi satisfăcute. Aşa ceva ar fi însemnat ca d. Brătianu să recunoască o putere în partid cu care să împarte diriguirea. Pentru cine cunoaşte concepţia actualului preşedinte de consiliu despre rolul şefului unui partid, era lesne de văzut care va fi răspunsul d-lui Brătianu.

Dar chiar dacă d. Stelian s'ar fi mulţumit numai cu un portofoliu pentru sine, fără alte condiţii şi pretenţii — ceea ce pare că s'a întîmplat în ultimele zile — şi tot nu se putea romania, fiind-că d. Brătianu nu-l vrea pe d. Stelian.

Cauza acestei hotărări a şefului al guvernului trebue căutată în cele ce a îndurat d. Brătianu de la fostul său ministru, în tot cursul guvernărei dela 1707—1911, cînd d. Stelian s'a dovedit cel mai incomod ministru, pentru un preşedinte de consiliu.

Repetăm dar: romaniarea nu se va face, d. Toma Stelian nu va intra în minister.

Mici Polemici

Tînărul Gr. N. Filipescu a atacat pe directorul „Viitorului" pe Calea Victori i.

.. Pentru că „Viitorul" a stat în calea victoriei tînărului Filipescu în chestia muniţiilor.

*

Ce-i impută junele Filipescu „Viitorului".

— Că i-a stricat Viitorul politic divulgînd că a cumulat o slujbă şi rolul de membru într'un consiliu de administraţie.

*

Numai de nu i s'ar rechiziţiona d-lui N. Filipescu fiul său Grigore — pe motiv că aparţine unei întreprinderi... metalurgice.

*

Săteanul Ghiaţă a fost omorît şi mutilat de săteanul Scînteie.

...Eterna duşmănie între ghiaţă şi foc!

*

Noul ziar al d-lui Toma Stelian se va intitula „Lumina".

— Iar se... întunecă trebile unora de pe la ministere.

*

Zece lei cutia de peniţe. Cui dracul îi mai vine poftă de scris? Doar să ne întoarcem la pana de gîscă de pe vremuri.

*

Plumbul tipografilor ameninţat a fi rechiziţionat?

De ce nu! Plumbul e mai necesar în cartuşiere de omor, decît în arta lui Gutenberg.

*

Dac'ar trăi Cancelarul de fier, germanii l'ar fi... rechiziţionat.

Situaţia în Serbia

Pentru a invedera cît de gravă este situaţia în Serbia, redăm aci, după oficiosul guvernului nostru, următoarea descripţie a situaţiei şi a luptelor ce se dau pe pămîntul sîrbesc.

„Bulgarii, care înaintează spre nord de Pristina, sunt la o distanţă de aproape una sută kilometri de trupele austro-germane. Cele două armate nu sunt separate de cît prin oraşele Spenica, Novibazar şi Mitroviţa.

Incă puţin şi frontul de răsărit al inamicilor Serbiei nu va prezenta nici o lacună. Fie-ce zi ce trece face tot mai gravă problema retragerei armatei sîrbeşti. Dacă ea nu este ajutată la timp de către aliaţi, va fi obligată a se angaja, pe frontiera albano-muntenegreană, în unul din teritoriile cele mai inaccesibile din întreaga Europa şi despre care nici nu se posedă măcar lucrări hartografice. Unele părţi din Albania septentrională sunt actualmente nişte adevărate enigme geografice, regiuni prin care numai piciorul unor rari călători europeni a trecut.

Defileurile sălbatice cari conduc la Ipek la Mokra-Planina, de pildă, n'au mai fost explorate dela călătoriile lui Viquenel în 1842 şi ale lui Wiets în 1868. Ele sunt constituite din munţi calcaroşi străbătuţi de torente şi poteci greu de utilizat. Constituţia geologică a peninsulei balcanice constituie aci cele mai mari obstacole pentru o trecere, pe care nici o armată n'a încercat-o pînă acum, începînd de la epoca romană.

Este neadmisibil ca anglo-francezii să lase curagioasa armată sîrbă să încerce o trecere aventuroasă, de o atare natură.

Ultimele comunicate din Paris şi din Londra vorbesc de un duel de artilerie la Krivolak, Francezii ne mai fiind decît la o mică distanţă de Veles; ei au făcut joncţiunea cu Sîrbii, cari operează la Prilep şi au înaintat dinspre Kesturino.

In ziarul „Le Matin", maiorul Civrieux spune că situaţia Serbiei este de cele mai grave; trebue să ne aşteptăm la evenimente dureroase.

NOTA ZILEI

Omuţ-legumă.

Cele 18 milioane ce se pretinde, în mod oficios, că le-ar fi cheltuit—sau risipit—în Bulgaria, guvernele împătritei Inţelegeri, pentru a cumpăra personagii politice au creat specii noue în genul *homo sapiens*. Ţară cu adevărat agricolă şi horticolă, ni se spune că politicianii s'au vîndut în mod special, fiind trecuţi în... facturi şi în acte justificative drept mărfuri: orz, grîu, fasole, mazăre, ceapă şi aşa mai departe.

Cutare fost ministru — nota drept popoşoiu; cutare—drept morcovi şi aşa mai departe.

Intr'un cuvînt, bulgarul politic a devenit omul-legumă, ca să nu zicem omul-burete, avînd calitatea de a suge.

OAMENI ŞI LUCRURI

Nou despre V. CONTA

Poate că şi de astă dată nenorocirea a fost bună la ceva. Insolenţa unui agramat fabricant de filme de a publica o bibliografie—ba chiar şi „opere complecte" —a filosofului V. Conta a determinat pe distinsa scriitoare ieşană, d-na Ana Conta-Kernbach de a alcătui, în chip definitiv, biografia cugetătorului şi în numărul current al „Vieţei Romîneşti" găsim începutul acestei foarte documentate lucrări.

Referitor la tatăl lui Conta, cîte va trăsături şi detalii interesante în gradul cel mai înalt:

«. Spirit răzvrătit şi voios. Prea cu multă stăpînire de sine pentru a fi îngăduitor cu cine va; o individualitate vînjoasă, care nu admitea jertfa... de cît la ceilalţi! Un voltairian rătăcit în ţări orientele, un raţionalist din veacul al 18 lea a întîrziat cu cîte-va decenii care la toate le caută explicare, iar cînd nu găseşte se răzbună ridiculizînd şi oameni şi lucruri fără cruţare.

Acest caracter tare, pe care nimic nu l'a putut clinti din felul său de a fi, la lovitura nenorocirii, la moartea fiilor săi cade mototolit fără nici un strigăt! Ateu convins, el şi a crescut copii fără religie, a luptat în multe rînduri contra călugărilor şi a călugăriei, a scos şi o revistă în acest scop sub un nume de împrumut şi a refuzat statornic, în toată viaţa lui, să facă slujba religioasă de botez, cununie, etc. pentru bani. El a lăsat în mîna lui Nădejde, sub formă de testament, ordinul ca să fie îngropat fără preoţi. Dorinţa lui, rămasă multă vreme necunoscută familiei, n'a fost respectată.

Aceste manifestări de ateism militant îi s'au atribuit pe nedrept lui B. Conta, după cum tot pe nedrept îi va fi atribuit şi vina altor Conta...»

Interesante sunt nu numai amănuntele istorice de felul cel de mai sus, dar şi faptul că în „Contemporanul" articolul—panegiric scris de Ioan Nădejde, cu prilejul înmormîntărei religioase a filosofului V. Conta—biografa menţine numele de Basile Conta, pentru diferenţiare—nu se pomeneşte despre acel straniu testament al preotului Conta despre care aminteşte d-na Conta-Kernbach, între nenumăratele informaţiuni inedite ce dă în studiul biografic.

Rodion.

INFORMAŢII

x Cu privire la apropiata deschidere a seziunei parlamentare sunt două tendinţi în sînul guvernului.

Unii sunt pentru o prorogare pe timp de o lună — imediat după ce se vor constitui birourile.

Alţii sunt de părere ca primul ministru să facă o identică declaraţiune la Cameră şi Senat că nu va putea răspunde nimic în chestia externă, or-care ar fi discursurile ce s'ar pronunţa la mesagiu, s'au or-care ar fi interpelările ce i s'ar adresa.

In prezenţa acestei declaraţiuni cei ce susţin această părere, cred că nici liberalii, nici conservatorii d-lui Marghiloman şi nici chiar d-nii Carp şi Iorga nu vor mai pronunţa cuvîntări.

In cercurile guvernamentale din Capitală se asigură că atacul în potriva d-lui Berlescu, directorul „VIITORULUI" a fost numai un început. Tînărul Filipescu ar pîndi pe d. Vintilă Brătianu şi ar urma să-llovească şi pe acesta. D. Vintilă Brătianu ar fi pîndit în apropiere de banca Romînească şi Banca Naţională unde se duce foarte des.

Cercurile acţioniste din Capitală asigură că la prima dată cînd se va întruni senatul universitar din Capitală noul rector va obţine un vot de blam.

Proiectata gazetă a d-lui Toma Stelian, gazetă care trebuia să apară zilele acestea, nu va mai apărea.

Direcţia generală a serviciului sanitar a comunicat azi prefecturei de judeţ, că deşi ştirile despre mersul epizootiilor din Rusia, sosesc cu întîrziere de luni de zile, totuşi se află că mai ales în Rusia transcaucaziană bîntuie în permanenţă febra-bovină.

Din pricina concentrărilor de trupe aduse din diferitele regiuni în Basarabia, s'ar putea propaga şi la noi această periculoasă epizootie.

In consecinţă, direcţia generală a serviciului sanitar, cere să se ia măsuri severe, inspectîndu-se comunele de lîngă frontieră, şi înştiinţîndu-se imediat direcţia la cel dintîiu caz ivit.

Fostul nostru prietin, d. Lascar Antoniu, a reuşit să realizeze, în parte cel puţin, mult dorita unitate de conştiinţă, atît de mult propăvăduită, atît de necesară în clipele actuale, dar vai! mai greu de cît ori cînd de realizat astăzi, la noi.

O scrisoare a d-sale, adresată unui ziar independent, a găsit loc în coloanele oficioaselor autorizate a două partide de guvernămînt.

D. Lascar Antoniu are motive, acum mai mult de cît or-cînd, să fie mulţumit de întinsa publicitate ce s'a dat acestui ultim al său produs ziaristic.

Concursul pentru catedra de clinică oftalmologică a fost definitiv casat de ministerul instrucţiunei, care a dispus în acelaşi timp să se achite diurna membrilor comisiunei din juriu,

Zilele acestea se va fixa data noului concurs.

Agenţii poliţiei au arestat astă noapte pe dezertorul V. Gogovici.

La vama localităţei, s'a spart eri un vagon cu pulbere furîndu-se o cantitate de 30 chilograme.

Poliţia a început cercetările.

In urma cererei ministerului de războiu, autorităţile şcolare au primit ordinul, de a înainta imediat un tablou de toate materialele şi metalele, ce se găsesc în laboratoriile şcolilor. Se va arăta cantitatea şi forma metalelor.

La şcoala de băeţi Vasile Cogălniceanu, s'au constatat trei cazuri de scarlatină. Copii bolnavi au fost izolaţi. Localul şcoalei a fost desinfectat. E posibil însă că, ca măsură complimentară, cursurile clasei I-a vor fi suspendată pentru 6 zile.

Expoziţia de cai.—In urma intervenţiunei d lui dr. Iliescu, medic veterinar al judeţului, s'a ales şi propus a se cumpăra de către judeţ, ca reproducători pentru staţiunile de montai, armasarii premiaţi întăi Sacri paşa şi Puiu, aparţinînd d-lor dr. Veisa şi maior Constanţius.

Din Tirgu Frumos s'a hotărît a se cumpăre armasarii Contelele şi Cezar, aparţinînd sătenilor I. Barloca şi B. Casian. Aceşti armasari au fost plătiţi cu cîte 1000 lei fie-care.

Pe lîngă ministerul de războiu s'a înfiinţat o nouă direcţiune: direcţiunea muniţiilor, care va fi pusă sub conducerea d-lui inginer Saligny.

Birourile acestei noui direcţiuni sunt la ministerul lucrărilor publice şi ea va începe să funcţioneze de azi, Joi 5 Noembrie.

Casele de împrumut au acordat până acum agricultorilor împrumuturi în sumă totală de 29 milioane 350 mii lei.

Eri comitetul central al acestor case a fost autorizat de ministerul de Finanţe să rîdice de la Banca Naţională douăzeci de milioane din care se vor deschide treptat cu nevoile noui credite acestor case.

Implinindu-se un an de la pierderea scumpului şi iubitului nostru Gh. Lateş, d-na Natalia Gh. Lateş şi familia roagă prietenii şi cunoscuţii să aziste la parastasul ce se va oficia la biserica Sf. Haralamb, în ziua de 8 Noembrie ora 10 jumătate.

In zilele de 14 şi 15 Noebrie societatea filantropică „Sprijinul", va distribui încălţăminte la mai multe sute de elevi şi eleve lipsite de mijloace.

Spicuiri dintr'un dosar.—Intre doi medici din judeţui Botoşani există o rivalitate, pe care autoritatea superioară sanitară n'a putut'o tranşă. Chestiunea a ajuns dar la cercetarea instanţelor judecătoreşti şi numeroasele reclamaţiuni şi încriminări, datorite acestei rivalităţi, au preocupat pînă şi parchetul de Iaşi.

Unul din cei doi medici, este d. dr. Zambilovici, dat judecăţei pentru insulte. In apararea sa, acest domn doctor găseşte prilejul să spue următoarele—pe care un prieten ce a avut ocazia să cerceteze dosarul în chestiune le a spicuit:

„In acest moment văzîndu-mă tărăt ca un rău făcător în faţa justiţiei, mă apăr şi regret că apărarea mea e legată de divulgarea unor plăgi profunde de care este atinsă o parte din corpul medical civil şi o parte din medicii militari.

Pe lîngă savanţi cinstiţi avem şi noi membri cari nu fac cinste breslei medicale. In lumea medicală civilă dr. X. este poate singurul care n'a trecut nici un concurs, nu cunoaşte boalele infecţioase, nu cunoaşte arta moşitului.

Declar că rechizitorul d-lui procuror mă surprinde".

D. dr. Zambilovici, care ie şi medic şef nu ştim unde, pune următoarele nostime rînduri în josul iscăliturei d-sale:

«Vechiu intern şi extern al spitalului Eforiei, — autor a numeroase lucrări ştiinţifice bine apreciate, cunoaşte limbele franceză şi engleză, şi-a perfecţionat studiile în Paris şi Londra; clasat uneori cel dintîi,—totdeauna printre cei dintîi la concursuri,—membru al societăţei de chirurgie etc».

*

Este de prisos să adăugăm că, cu toată exhibiţia de titluri şi afirmaţiuni că ştie franţuzeşte şi englezeşte, din dosarul cercetat de amicul nostru rezultă că tribunalul de Botoşani a respins apelul zisului dr. Zambilovici, medic şef, etc., şi că d sa a remas deci bine condemnat, cu toate că ştie franţuzeşte şi englezeşte.

Un cunoscut agricultor din Moldova se afla în biroul Comisiunei Centrale din ucureşti, şi răsfoia cu ţminuţiozitate actele ce se găsesc puse, spre lămurire, la dispoziţia celor interesaţi.

Dar agricultorul moldovan tot căuta şi părea că nu găseşte ceia ce dorea. La un moment dat, un membru din comisiune îl întrebă, că ce tot caută.

— „E drept, răspunse agricultorul moldovean, văd aci permise, autorizaţii şi chiar cereale, dar nu găsesc pe neamţul care să le cumpere".

Autentic.

La revizoratul şcolar au sosit mandatele, pentru achitarea lefurilor corpului didactic primar pe luna Octombrie.

Ministrul de instrucţiune a cerut lista institutorilor, cari din cauză de vrîstă, sau prin împlinirea anilor de serviciu, au a se retrage la pensie pe ziua de 1 Aprilie 1916.

Programul care se reprezintă astăseară Joi 5 Noembrie la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele:

Scene şi vederi din războiul actual cinematografieri autentice. — Greşala lui Jean Perlot (Cînd inima vorbeşte), dramă în trei acte; în rolul principal apare mult apreciatul artist Capelani de la Comedia Franceză.—Tîndală a fost expulzat, scene foarte humoristice. — Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă.—Şampania lui Prince, comedie cu simpaticul humorist parizian.

Programele viitoare vor cuprinde între altele:

Dama cu Camelii. In rolul Margaretei d-ra Francesca Bertini.

M-me la Présidente cu d-ra Francesca Bertini.—Yvonne cu d-ra Francesca Bertini.—Victime pour l'Idéal cu d-ra Francesca Bertini. — Don Pedro Carusso cu d-ra Francesca Bertini.

Concesiune exclusivă de reprezentare acordată pentru Romînia, Serbia şi Bulgaria.

D. Octav Băncilă, maistru pictor bine cunoscut în Iaşi, a avut un succes fără pereche cu expoziţia d-sale de la Ateneu, care a fost deschisă la 1 Noembrie c.

In primele două zile au fost cumpărate vre'o 50 de pînze, dintr'un total de una sută. Două din ele, una intitulată „A. B. en plain air" şi al doilea un cap de expresie de ovreiu au fost cumpărate de d. V. G. Morţun, ministru de interne.

Intre primele pînze vîndute, a fost şi grandiosul tablou, expus odinioară în una din vitrinele laşului, şi care reprezenta un bătrîn gîrbovit şi un copil la coarnele plugului, singurii ce au mai rămas să tragă brazda în pămînt, în aceste vremuri, în care totalitatea populaţiunei muncitoare luptă şi este distrusă într'un războiu fără sfîrşit

Din eroare am anunţat că Tognbee-Halle se deschide la 14 Noembrie crt. Deschiderea va avea loc Duminecă 8 Noembrie în localul cantinei Gheltzer str. Elena Doamna la orele 9 seara precis.

De la locuinţa părinţilor săi din str. Palat 71 a dispărut Luni 2 crt. un copil de 12 ani cu numele Calman Şvarţ. Toate cercetările părinţilor şi siguranţei au rămas fără rezultat.

Copilul poartă un palton negru de Azuga, pălarie neagră. Părul e tuns mic.

Se aşteaptă pe mîine dispoziţia ministerială, în virtutea căreia orele la şcolele secundare a profesorilor concentraţi să fie repartizate la profesorii rămaşi.

D. inginer cl. I-a Chiriac Corban directorul şcoalei superioare de arte şi meserii din localitate, a cerut regularea drepturilor la pensie pe ziua de 1 Aprilie viitor.

Acum şase luni am scris cum că în str. Lăpuşneanu, colţ cu str. Gh. Lascar, casa unde jos este atelierul de fotografie „Fotolux" e în pericol să se prăbuşească. Atunci s'au astupat crăpăturile, s'a tencuit şi s'a ascuns primejdia. De o lună, însă s'a crapat mai tare şi în mai multe părţi, despărţindu-se de casa vecină din deal, iar peretele care dă în str. Lazar, numai e vertical, ci oblic şi cu burtă. Atragem a doua oară atenţia d-lui Primar, să ia măsurile de îngrădire sau de dărâmare a acestui imobil care ameninţă viata chiriaşilor şi mai ales a trecătorilor, fiind colţul cel mai frecventat. Pînă ce Primăria va lua măsuri, noi îndemnăm lumea să înconjoare această casă.

Bibliografie. — Noul număr triplu al „Vieţei Romîneşti" cuprinde un număr dintre cele mai bogate în care ne întîmpină aproape toţi colaboratorii mai importanţi ai publicaţiunii iaşane precum: C. Stere, G. Topîrceanu, Hortensia P. Bengescu, M. Codreanu, G. Ibrăileanu, I. C. Visarion, M. Sadoveanu, R. Cioflec, H. Sanielevici, I. Al. Brătescu-Voineşti, Ana Conta Kernbach, G. Galaction, Alexis Nour, Al. Filipide, I. Agărbiceanu, Dr. E. I. Mironescu, G. Pascu, A. Corteanu, T. Arghezi, A. Weiss, I. Enăchescu, N. L. Costachi, Nicanor et Comp.

La Miscelanee şi Recenzii se pun în discuţiune cele mai palpitante chestiuni de actualitate politico-literare, fără a se uita nici chestiunea numirei d-lui Al. Mavrodi că director general al teatrelor din ţară.

D. Stoica, revizor şcolar. a plecat azi dimineaţă în inspectarea şcoalei din Bivolari.

Societatea de Gimnastică, Sport şi Muzică va da în curînd la Teatrul Naţional o frumoasă reprezentaţie pentru ajutorul copiilor săraci jucată de elevele: Elena Gabrielescu, Maria Smeu, Aurica Sava, Lucia Negară, Maria Trandaf, Marg. Popovici şi Natalia Turculeţ. Vor recita versuri şi anume, satira III de Eminescu eleva Aurelia Ştiubei, Visul Romîniei Aurica Sava şi în amurg Triandaf Elena. Apoi vor urma jocuri naţionale, cîntece etc.

Programul se va anunţa cît mai curînd, mai complect. Biletele la cancelaria Societăţei.

Prăvălie *cu odaia alăturea str. Lăpuşneanu 21 de închiriat imediat. A se adresa Proprietarului Dr. KONYA.*

Ocaziune rară Numai cîte-va zile

In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se vinde de către un engrosist din Constantinopoli

un stoc de COVOARE PERSANE veritabile

vechi şi noi între cari şi specialităţi ca:

Gyordes, Boukhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.

PREŢURI DE EN GROS

Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune covoare din lumea întreagă sunt cele persane cari nu'şi pierd nici odată valoarea.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Succes bulgar

Salonic. — „Daily-Telegraph" aduce ştirea că Sîmbăta trecută Bulgarii au atacat poziţiunile franceze pe ţărmul sting al Cernei la vest de Cuvadar. Generalul Sarrail a primit spre seară ştirea că lupta continuă şi francezii îşi menţin poziţiile.

Trupele bulgare primind întăriri din Ueskueb au apărut eri din nou înaintea Tetovei şi au bătut trupele sîrbeşti cari ocupară Vineri oraşul. Sîrbii au fost alungaţi din Tetova şi oraşul este iarăşi în stăpînirea bulgarilor.

Situaţia la Monastir

Roma.—Situaţia la Monastir este serios periclitată. Bulgarii presează asupra Sârbilor la Teowo şi Babuna. Legătura cu nordul este ruptă.

Ziarul „Temps" zice că încă nu e pericol pentru oraş de oarece s'au luat măsuri severe pentru a apara oraşul. Pentru mai multă siguranţă însă s'au permutat arhivele şi numerarul la Salonic.

Atac cu aeroplane

Viena.—Două aeroplane austriace au aruncat bombe deasupra oraşului Brescia; 7 persoane au fost ucise, 10 rănite. 10 bombe au fost aruncate deasupra mai multor cartiere din care una a căzut pe villa milionarului Ferrante fără să explodeze.

De oarece au reuşit doi aviatori italieni să ţie în eşec alte două aeroplane austriace nu se înregistrează mai multe victime. Lupta aeriană a durat 30 minute. Aeroplanele erau foarte mari, cuirasate şi de un tip necunoscut pînă azi.

La atacul aeroplanelor asupra Veronei au căzut 37 morţi, 48 răniţi. In total au fost aruncate 30 bombe.

Un interview cu d. dr. Toma Ionescu

— Fostul rector acuză de escrocherie pe ministrul instrucţiunei. —

Bucureşti.—D. dr. Toma Ionescu, acordînd un interview ziarului „Adevărul" cu privire la alegerea pentru rectorat, acuză de escrocherie pe d. Duca.

D. dr. Toma Iouescu zice că pe lîngă celelalte fapte ilegale şi imorale, pentru care a primit cuvenitele palme de la Universităţile din Bucureşti şi Iaşi, d. Duca s'a făcut vinovat şi de escrocherie. D-sa a escrocat iscălitura regelui, făcînd pe rege să iscălească Luni un decret, care nu putea fi făcut de cît pe baza unui act oficial, emanat dela rectorat, şi cuprinzînd recomandarea Universităţei, pe baza rezultatului alegerei.

Ofensiva contra Serbiei

Viena. — Trupele austro-ungare, continuînd înaintarea lor în spre Sandjac, au respins „ariergardele muntenegrene.

Urmărirea serbilor continuă pretutindinea. O coloană austro-ungară înaintînd spre Silika a gonit pe duşman din poziţiile sale de munte aparate cu tenacitate, la nord de Ianov.

Armatele generalului Koevoes erau ieri la o destinaţie de jumătate zi de marş de localităţile Raska şi Kurusmelik unde au şi început lupta.

*

Berlin. — Urmărirea duşmanului a făcut noui progrese. Serbii nu au putut opri nicăierea în mod serios înaintarea noastră.

Am făcut ieri peste 2000 de prizonieri, 1 mitralieră şi 2 tunuri au fost capturate.

*

Viena. — Pe teatrul balcanic urmărim pe duşman, care rezistă numai pe alocurea.

Grupa noastră de la Visegvad a aruncat pe Muntenegreni dincolo de rîul Limi, ajungînd la Skolovici, pe malul lui oriental.

Armata generalului Kovoes a mai capturat 850 prizonieri şi 2 mitraliere.

In valea Toplika, localitatea Prekuplic a fost definitiv ocupată.

Furtuna din Capitală

Bucureşti. — Eri după prînz, după o ploaie torenţială, o furtună groaznică s'a dezlănţuit asupra Capitalei, care a ţinut toată noaptea.

Multe acoperăminte au fost descoperite, copacii au fost scoşi şi multe firme s'au prăbuşit. Pagubele sunt mari.

Astă-zi dimineaţă în bulevardul Elisabeta un balcon s'a prăbuşit, acoperind doi copilaşi care treceau acolo în acel moment. Un copil e pe moarte, celălalt e grav rănit.

Toate trenurile au sosit cu mari întîrzieri.

*

In judeţul Argeş a căzut aseară o zăpadă abundentă însoţită de viscol. Din cauza aceasta circulaţia trenurilor a fost întreruptă.

*

După ştiri sosite de la forţările principale, valurile Dunărei au fost foarte mari.

Furtuna se pare că a fost generală în toată ţara.

Imprumut votat

Viena. — Din Paris se anunţă că parlamentul francez a votat în unanimitate împrumutul de 5 la sută.

Cu această ocazie d. Ribot a pronunţat o cuvîntare spunînd că Franţa este decisă la luptă pînă la asigurarea victoriei finale.

In localul din strada Lăpuşneanu No. 21 casele Konya se vinde numai pentru scurt timp de către un engrosist din Constantinopol un stoc de covoare persane vechi şi noi de o rară frumuseţe cu preţuri de engros. Amatorii de lucruri de artă să se grăbească.

Banchetul Financiarilor în onoarea d-lui Toncef

Berlin. —Un banchet a fost dat de către Disconta-Gerselischaft, în onoarea d-lui Tonceff, ministrul de finanţe al Bulgariei. Au participat reprezentanţii lumei politice şi financiare.

Intre alte persoane destinse, au participat secretarii de stat Debruck şi Iagov, vice preşedintele Băncei Glusenkop, ministrul Bulgariei Rizoff, secretarul legaţiei bulgare Anastasoff, preşedintele Reichsrathului Kaempf, primul primar al Berlinului Vermuth.

D. Jagov a tuastat pentru Ţarul Bulgariei. A răspuns d. Rizoff închinînd pentru Impăratul Wilhelm.

Directorul de la Disconto-Gesellschaft şi d, Tonceff au rostit cîte o alocuţiune.

In tot timpul muzica militară a intonat imnurile germane şi bulgare şi cîntece patriotice.

Starea de spirit din armata rusă

Berlin. — Colaboratorul militar al ziarului „Rieci" judecă în mod foarte sceptic situaţia din răsărit. Statul major rus anunţă mereu succese, dar toate aceste succese n'au avut nici o influenţă asupra moralului armatei. Nu se observă o încredere în victorie. Din contra, fiecare ştie că situaţia este foarte serioasă. Toţi ofiierii ştiu că cu toată vitejia soldaţilor, campania de iarnă va fi foarte grea şi că inamicul s'a retranşat în mod excelent. Aceasta însă nu însemnează de loc, că el e pasiv, Din contra, inamicul continuă să fie activ. Spiritul ofensiv îl stăpîneşte mereu.

Şi-a întrerupt numai pentru puţin timp marele său plan şi şi-a îndreptat atenţia spre Balcani A făcut pregătiri energice pentru iarnă, fiindcă e convins că războiul nu se va termina înainte de începerea iernei. Peste tot frontul domneşte o muncă organizată. Germanii au ştiut că trupele ruse sunt viteze şi bine îngrijite,

Aceasta însă îi aţiţă şi mai mult pentra fapte mari. Tocmai de aceia inamicul e liniştit. Este energic pregătit pentru continuarea luptei uriaşe pe frontul rus şi de aceia Rusia, dela cel mai simplu soldat pînă la cel mai superior ofiţer, vede viitorul în culori atît de negre.

Serbia vechie ocupată

— In 2—3 zile, zic bulgarii, şi restul Serbiei va fi ocupată de austro-germano-bulgari —

Sofia. — Trofeele luate de bulgari pînă acum, în luptele cu serbii, se ridică la 170 tunuri, 2295 vagoane de marfă, 159 vagoane de persoane, 50 locomotive, cîte-va zeci de mii de arme, o enormă cantitate de cartuşe, foarte mult material de artilerie, mari cantităţi de provizii, alimente şi material, precum şi 25.000 de prizonieri. Aproape întreaga Serbie vechie este ocupată de trupele austro-germano-bulgare. Serbii nu mai ocupă de cît un teritoriu de vre-o 3000 klm. în Serbia nouă. In 2-3 zile întreaga Serbie va fi ocupată, căci trupele nu se găsesc de cît la 20-30 km.. de Sandjac.

Teritoriul ocupat pînă acum numai în Serbia veche n u m ă r ă o populaţie de 963.000 de suflete conform statisticei de 1913.

EVA KATZ
LAZAR LAZAROVICI
LOGODIŢI
Felicitările se primesc Sîmbătă 7 şi Duminică 8 Noembrie 1915 la d. Simon Scgall, str. Pomir, 1.
Iaşi Noembrie 1915.

REINTORS
Doctor FISCH
Specializat în
BOLI de COPII
Consultă 10—11 şi 3—5
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice.
IAŞI—Str. Cuza-Vodă 42.

Apartament 2 odăi şi bucătărie la etaj
Prăvălii în casele d-lui Cristofor Str. Cuza-Vodă A 42. se adresa la proprietar.

Maşină tipografică
format No. 6, în cea mai perfectă stare, construcţie solidă şi modernă se vinde cu preţ modest.
Informaţiuni la administraţia ziarului.

VIA *foastă G. Peroineanu, situată în comuna Tomeşti plantată cu viţă americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate unelte şi edicurile necesare unei vii.*
Amatorii să se adreseze d-lui sau d-nei Castano Iaşi str. Sf. Andrei 13.

Important *Cursuri de ştiinţe comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

Au sosit!
Maşini de gătit „PRIMUS" *veritabile* şi accesorii pentru reparat la:
Magazinul M. Hirschenson
— Iaşi, strada Anastasie-Panu, 39 —

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.
S'adresser à l'administration du journal rue Mirzescu 17.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 36.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2612.—Simbătă 7 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

PATRIOTISM!

Suntem siguri că cetitorii noştri vor lua cunoştinţă, cu multă plăcere, de rîndurile ce le reproducem mai jos, datorite d-lui N. L. Kostaki, apărute, sub titlu „Scrisori din Bucureşti", în ultimul număr al marei reviste „Viaţa Romînească".

In împrejurările de astăzi cînd patriotismul este o marfă atît de mult la îndemîna tuturor şi este atît de mult pe buzele tuturor, chemarea la realitate, în senzul cum o face d. Kostaki, ar fi relevată şi rînduri ca aceste au dreptul la cea mai întinsă publicitate.

Patriotism! De mult nu s'a vorbit atît de patriotism ca acum şi de atîtea feluri de oameni. Din înălţimea patriotismului lor te fulgeră băieţaşi pe care i-ai cunoscut tolăniţi pe perinele leneşe ale birjarilor muscali, sau trîndavi în cafenelele străinătăţii; te sfarmă înălbiţi în şireclicurile jocului de bacara şi coconaşi de casă, ajunşi din mila unui a tot puternic. Ardeal, Alba-Iulia, revendicările sfinte ale neamului! Ştiu ei oare ce spun în romînească lor dubioasă? Şi fără să vrei te îndoeşti de patriotismul gălăgios, cum te îndoeşti de cinstea unei femei vopsite, care vorbeşte prea mult de cinste. „Sînt trădător, Domnule, s'o ştii! E o cinste, să fii trădător alăturea de Petrache Carp, de Titu Maiorescu, de Brătianu", — în gura mare la Capşa i-o strigă unui romînaş, ca atîţia din Capitală, un nou venit greoiu în hainele lui de provincial, vre-un proprietar probabil dintr'un fund de judeţ moldovenesc. Mă uit la unul şi mă uit la altul, la slăbănogul om de oraş obosit, cu cercanele nopţilor pierdute în jurul ochilor şi răzăşul spătos cu fruntea lină şi faţa deschisă. Cîtă diferenţă, Doamne, între patriot şi trădător!

Patriotism! In numele lui sfînt se duc meschine lupte politice. O simplă platformă electorală, tribună învăluită în tricolor de la care ţipă bătîndu-se în piept şi smulgîndu-şi părul politicieni de tot felul. La orologiul realizărilor naţionale a bătut ceas mare, e vorba de fiinţa sau de nefiinţa ţării, de înălţarea sau de prăbuşirea Romînismului: ce vreţi să le pese căpeteniilor şi fruntaşilor? Ei vor să ştie cine e şef şi care bisericuţă să fie înălţată catedrală. Pe o stradă lăturalnică, paralelă cu Calea Victoriei, în fundul unei curţi, se rîdică o casă de export cu nume nemţesc. Acolo s'au întîlnit acum cîte-va luni foşti prezidenţi de consiliu şi foşti miniştri, foşti secretari generali şi foşti prefecţi, actuali şi foşti deputaţi şi senatori, s'au întîlnit cîteva sute de oameni, întreg statul major al unui partid istoric, măduva şi creerul, nu carne şi ciolane, şi s'au sfîşiat ca duşmani învechiţi în patimi, s'au sfîşiat şi s'au înjurat aleşii, ca cei din urmă dintre muritori, pentru că unii vroiau pe unul şi alţii pe altul: doi prezidenţi sunau clopoţelul de tăcere şi dela două tribune se învîrtiau doi oratori. Au fost îmbrînceli şi lovituri, au fost jandarmi pedeştri şi sergenţi de stradă puşi să păzească pe aceste forţe şi viitori diriguitori, au fost cîţi-va tineri care au luat cu ei dezgustul! Poftă bună, Domnilor!

Patriotism! Două jurnale, cele mai citite, cele mai răspîndite: după datele lor însăşi, la ţară, prin sate îşi aruncă reciproc acuzări de vînzare. In lungi coloane îşi dovedesc vinovăţia cu ast-fel de probe încît cel mai sceptic sfîrşeşte prin a trebui să cadă. Banii străini, atotputernici, cumpără în dreapta şi în stînga rublele ruseşti tot aşa ca şi mărcile germane. Universitatea însă-şi nu rămîne nepătată şi directorul „Fulgerului", jurnal studenţesc, făcut — ce crudă ironie! — întru ridicarea şi purificarea moralului tinerimii, se dovedeşte în serviciul unei legaţii străine! Studenţimea conruptă, viitorul ţării pus în pericol. Chestia e prea gravă, ca instigatorii să nu-şi arunce unul altuia vina, dar prea mari interesele lor personale ca să nu continue pe sub mînă înveninarea înaintea puţinului bun ce a rămas!

Patriotism! Se atacă cu patimă duşmănoasă memoria unui mort, activitatea unui rege mare, primul nostru rege, făuritorul independenţii şi eroul de la Plevna. O îndrumare politică contrasemnată de toţi marii noştri oameni de stat se tîlcueşte astăzi ca uricioasă trădarea a „neamţului" şi gureşii scribi par a uita că în acelaş noroiu învăluesc memoria regelui de origină străină şi memoria marilor şi adevăraţilor patrioţi din generaţia trecută. Imbecili sau trădători, din această dilemă nu pot să iasă nici Ion Brătianu, nici Cogălniceanu, nici Lascar Catargiu, nici vre unul din primii miniştri dela şaptezeci încoace; şi cum supunea proninciaiul la Capşa. în necazul bîrfelilor, e o cinste, cred, să fii îmbecil şi trădător alăturna de dînşii. Se murdăreşte memoria defunctului rege şi se aruncă neîncredere vicleană în faptele actualului. Se scormonesc pacate vechi şi se inventează calomnii, se ameninţă cu asmuţirea mahalalelor, cu vrajba în oştire, ca pronunciamento şi din nefericire, totul găseşte auz binevoit într'o ţară unde nu s'a sculat ca un singur om poporul, să devasteze jurnalul care a îndrăzuit să propăvăduiască unirea tutulor Romînilor sub sceptru rusesc!

Patriotism! Ce fel de ptriotism, te întrebi mirat, cînd vezi acest prăpăd de manifestaţii uricioase? Un patriotism învăţat la şcoala intereselor personale, un patriotism de paradă, nesimţit, fără nici o legătură cu credinţele şi aspiraţiile neamului. Romini de stradă, de cafenea, de intruniri, cosmopoliţi sentimentali, pribegi refugiaţi de dorul unei vieţi mai bune, un Babel de patrioţi din care numai Romanul-Romîn pare a fi esclus, La un festival, cum au fost atîtea în folosul nu mai ştiu a cărei Cruci-Roşii, sau al cărui artist fugar, fix la ora scrisă în program, cu o exactitate care ar fi făcut cinste în ori şi care altă ocazie, se începe serbătoarea în marşul „Trăiască Regele". Puţinii, care sosiseră deja — să nu uităm că trăim la Bucureşti — se scoală în picioare. Numai un fost ministru, din greşală venit mai de vreme, rămîne ostentativ pe scaun. Lungă pauză, în timpul căreia sala se umple, se umplu mai ales lojile reţinute spectatorilor cu greutate: miniştri plenipotenţiari şi notabilităţi romîne. Acum numărul două! Marseilleza? Iarăşi sala în picioare, aplauze, prin loji plîng şi suspină bărbaţi de stat, fără să vreau caut pe ministrul de acum o jumăte de ceas şi îl văz în picioare cu obrajii înflăcăraţi, rupîndu-şi palmele în aplauze furtunoase!

NOTA ZILEI

Unde e neamţul?

Foarte picantă şi caracteristică naivitatea cu care agricultorul moldovan—se putea să nu fie moldovan—cercetă în dosarele voluminoase ale şi mai voluminoasei comisii de agricole. Vedea—spune informaţia „Opiniei" procese-verbale, cifre, preţuri, vagoane,—dar nu vedea pe... neamţ. Neamţul care să cumpere şi să plătească preţurile cele bune.

Pentru găsirea „neamţului" trebuia să se adreseze d-lui Emil Costinescu, — nu fiindcă e originar din Neamţ, dar fiindcă posadă anumite secrete de a găsi oricînd cîte un neamţ bine-plătitor, mai cu seamă pentru mijlocitorii ruso-fili.

Păcat că secretul ministrului de finanţe e azi secretul lui Polichinelle.

Situaţie dificilă

Este evident că în aceste clipe Grecia trece prin situaţia cea mai grea posibilă, atît din punctul de vedere al politicei interne, cît, mai cu seamă, din punct de vedere al politicei externe.

Dacă însă rezolvirea conflictului intern depinde de însuşi poporul grec—şi sunt indicii că acest conflict va fi soluţionat fără grave urmări şi în spiritul dorinţilor coroanei—dificultatea externă este în afară de voinţa şi dorinţa poporului grec şi este condiţionată de cele ce se vor petrece la graniţa ei, între trupele bulgare de o parte şi cele anglo-franco-sîrbeşti, de altă parte.

Negocierile ce se urmează în acest moment la Atena şi cari au atins punctul culminant, sunt în legătură cu chestiunea de a şti care va fi atitudinea guvernului grec, în cazul cînd trupele anglo-franco-sîrbeşti, care luptă în sudul noului Serbii, ar fi respinse pe teritoriul grec.

O lege elementară de neutralitate absolută cere ca în acest caz zisele trupe să fie dezarmate.

Ce se va întîmpla însă acum? «ECHO de PARIS» crede a şti că guvernul Scoulidis ar fi hotărît să dezarmeze trupele combatante din Serbia, cari s'ar refugia pe teritoriul grecesc. Alte ziare însă între care «Times» semnalează hotărîrea noului guvern de a menţine neutralitatea, ceea ce n'ar fi mulţumitor pentru ententa. Ele cer garanţii suficiente că o dezarmare nu va avea loc, iar «DAILY TELEGRAPH» merge pînă a cere guvernelor anglo-franceze măsuri de represiune contra Greciei, dacă ar îndrăzni să facă aşa ceva.

Teribilă situaţie pentru un popor, care voeşte să rămînă în neutralitate şi care, din cauza situaţiei sale geografice se vede ameninţat cu războiul, tocmai fiindcă voeşte să-şi îndeplinească cu sfinţenie legile neutralităţei!

Ca şi cum însă acest lucru n'ar fi suficient pentru tragica situaţiune a naţiunei eline, iată că ziarele autorizate vorbesc de intenţia puterilor centrale de a se scobori la sud, pînă la frontiera greceasică, pentru a încerca o luptă în contra anglo-francezilor, cu scopul de a-i arunca în mare.

Dacă acest lucru s'ar adeveri, care va fi în acest caz atitudinea Greciei? Va refuza ea Austro-Germanilor trecerea pe care a permis-o Anglo-Francezilor? Va voi ea să accepte starea de război din această cauză, după ce a respins'o cu toate inzistenţele şi presiunile quadruplei?

Iată atîtea chestiuni cari reprezintă situaţia acestui popor drept cea mai dificilă, în acest fără de sfîrşit război, în care pînă acum dificuitătile le aveau popoarele beligerante, iar nu acele ce doreau să rămîie neutre.

Mici Polemici

Guvernul prepară rechiziţionarea metalului.

Rău de cine are în glas un timbru... metalic.

*

Tot rechiziţionîndu-se plumbul, n'o să ne putem plomba măselele.

*

Cel mai ameninţat dintre medici este d-rul Flor, care practică metalo-therapia ca specialitate.

*

Ministerul de războiu va ordona să se treacă în tabelele de rechiziţie oamenii cu braţe de oţel, cu răbdare de fier, cu gură de aur, cu obrazul de talpă şi aşa mai departe.

*

Rusofilii nu se vor mai putea servi de medicamente din farmaciile iaşane, de oarece vor fi aduse de peste hotar prin consulatul german.

*

Inginerul Corban se retrage de la şcoala de arte şi meserii.

...Un nou post se deschide pentru un avocat din club.

*

Tînărul Griguţă Filipescu ameninţase pe d. Vintilă Brătianu cu bătaia. Cînd colo a vrut s'o aplice d-lui Berlescu.

...Şi aici interpuşi?

*

De ce au primit ordin farmaciştii să însemne cu cerneală roşie taxele suplimentare?

Sunt două hipoteze: spre amintire că ne găsim în anul roşu al războiului, sau în semn că nouile taxe sunt plătite cu sîngele suferinzilor.

*

Care e reţeta cea mai roşie?

— Cînd ordonă doctorul aplicare de lipitori.

VIA *toastă G. Poroineanu, situată în comuna Tomeşti plantată cu viţă americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate uneltele şi edicurile necesare unei vii.*

Amatorii să se adreseze d-lui sau d nei Castano Iaşi str. Sf. Andrei 13.

OAMENI ŞI LUCRURI

V. CONTA -- străin?

In legătură cu cele spuse eri şi referitor la noile date publicate de poeta Ana Conta-Kernbach asupra filosofului B. Conta, subliniem detaliul originei „străine" a ilustrului iaşan.

Biografia tipărită în „Viaţa Romînească" aduce documente cu totul originale în această privinţă. Dar interesante sunt anumite încheieri şi deducţiuni scoase de către distinsa biografă. Bună oară:

„Origina străină a lui Conta ne explică şi rigiditatea cinstei lui, neclintirea simţului său de dreptate. Să nu fie aceste sentimente numai un ecou al puritanizmului hughenot? Şi gîndirea lui lesnicioasă, lipsită de asprimele fatale unei frămîntări intelectuale începătoare şi simţirea lui nuanţată şi aleasă! Bogăţia de cunoştinţi, extraordinară pentru o viaţă care se termină la 36 ani, complexitatea atît de armonizată a acelei minţi care în egală măsură cuprinde şi artă şi filosofie şi ştiinţă şi organizare. Echilibrul perfect cu care s'a manifestat întotdeauna şi simplicitatea cu care şi-a pus viaţa în primejdie pentru ideea pe care o socotea prielnică neamului. Urbanitatea lui fără seamăn, umanitarizmul larg şi toată distincţiunea firească şi toată tăria morală cu care s'a înfăţişat Conta în ori-ce împrejurare! Asemenea însuşiri presupun frecări îndelungate, repetate, presupun un creer desvăluit în răgaz şi evoluat în răstimpuri mai prelungite de cît o viaţă de om.

B. Conta e cel mai occidental dintre marii oameni ai neamului romînesc".

Insă-şi subita apariţie a acestui filosof într'un mediu aproape lipsit de etape şi manifestări pe tărîmul filosofiei. par biografiei dovezi şi indicaţiuni cari pledează —ca şi însuşirile menţionate în rîndurile reproduse mai sus—pentru origine exotică. Iată un vast material de discuţiuni şi hipoteze instructive pentru iubitorii de probleme filosofice. Viaţa unui cugetător de talia lui Conta pare menită să întreţină încă, în viitor, preocupările şi meditaţiile unor gînditori in afară de ingustimi şi prejudecăţi.

Rodion.

INFORMAŢII

Ziarul „La Roumanie", sosit astăzi, cuprinde o informaţiune, în formă de comunicat, prin care se declară că „Opinia" nu este organul partidului conservator-democrat.

„La Roumanie" şi-a dat o osteneală inutilă, de oare-ce „Opinia", printr'un comunicat, publicat în ziua de Joi 18 Iunie 1915, adusese la cunoştinţa publică că încetează de a mai fi organ conservator-democrat.

Găsim, însă, absolut rusesc principiul cuprins în comunicatul ziarului „La Roumanie", cum că, în momentele grave, robia gîndirei trebuie să iee locul libertăţei de cugetare. Cu mentalitatea noastră de occidentali, noi socotim că, mai ales cînd se pun probleme grave şi pînă cînd nu s'a trecut la fapt, cu vre-o soluţiune dată acelor probleme, nu sunt niciodată prea multe minţi care să cugete şi să aibă dreptul a cugeta.

▪ *Dună-zi ziarul* Steagul *vorbea despre cunoscutele strategii ale d-lui general Crăiniceanu din* Universul *şi spunea că în curînd marele ziar popular va evolua din nou, în direcţia unei strategii mai sănătoase.*

Aluzia Steagului *era prea transparentă ca d. general Crăiniceanu să n'o fi înţeles.*

De altfel informaţii precise arată că actualul director politic al Universulni *nu va mai conduce mult timp acest mare ziar popular.*

▪ *Aurul are acum o căutare deosebită—mai mult de cît ori-cînd dela începutul războiului,*

Agiul a atins 31 la sută.

O declaraţie a d-lui Filipescu.—Corespondentul nostru din Capitală ne remite textul unei foarte interesante declaraţii făcută de curînd de către d. N. Filipescu.

Intrebat asupra celor ce crede şi are de gînd fostul ministru de războiu conservator a răspuns:

— „Credinţele mele sunt cunoscute. Cred în victoria finală a quadruplei deşi nu pot să nu recunosc că ruşii sunt nevolnici.

Cît despre cele ce am de gînd, un lucru urmăresc acum şi aşa va fi: am să-l trîntesc pe Ionel Brăteanu. De rest vom vedea".

▪ *Guvernul bulgar a rugat guvernul nostru să ia mesurile necesare spre a evita eventualele incidente în cazul unui atac al aeroplanelor sau vaselor ruseşti de pe Dunăre contra ţărmului dunărean bulgar, provocînd astfel o intervenţie a artileriei bulgare.*

▪ *Aprovizionarea armatei.* — Comisiunea centrală pentru vînzarea şi exportul cerealelor va aproviziona ea armata, pe viitor, cu productele agricole necesare,

Pentru acest scop s'a constituit acum o comisiune superioară de cumpărard, alcătuită din delegaţii permanenţi ai comisiunei centrale şi din un delegat al ministerului de războiu.

Recepţiunea productelor cumpărate se va face, în staţiile de sosire de o comisiune alcătuită din comisia normală de recepţie a fiecărei garnizuane sporită cu preşedintele sindicatului agricol local sau cu delegatul acestuia şi controlorul respectiv al băncilor populare. S'a şi intervenit în acest scop pe lîngă preşedinţii sindicatelor agricole să participe sau să trimită delegaţii lor la lucrările comisiunilor de recepţie.

In acelaş timp s'au stabilit următoarele norme pentru cumpărarea ovăzului şi orzului trebuincioase armatei:

1. Să se acorde pentru ovăzul de 38 kgr. la hectol. şi orzul 56 kgr! la hectol. preţul de lei 1450 (vagonul de 10.000 kgr. socotit franco vagonul la staţia de încărcare).

Pentru fiecare kgr, în plus la hectolitri, să se acorde un spor de 15 lei de vagon.

2. Transportul pe C. F. R. plătit după tariful redus (de 2 bani tona pe km.) priveşte pe armată, însă se va achita provizoriu la direcţia C. F R. de producători, cu drept de rambursare la achitarea grăunţelor pe baza scrisorilor de expediţie.

3. Cîntărirea şi recepţia să se facă la staţia de sosire, pe vagon, de o comisie alcătuită din comisia normală de recepţie a fiecărei garnizoane, sporită cu preşedintele sindicatului agricol sau cu delegatul acestuia şi controlorul respectiv al băncilor populare—după cum am arătat mai sus.

4. Transportul dela gara de sosire la depozit şi descărcarea din vagon priveşte administraţia militară a garnizoanei respective.

▪ Curtea de apel secţia I-a o amînat pentrn mîine Sîmbătă continuarea iu procesul dintre principele Sturdza şi Marcu Fischer, cu privire la nişte copaci de pe moşia Flămînzi, judeţul Botoşani.

▪ In comuna Tupilaţi din judeţul Roman s'a constatat un caz de tifos exantematic.

▪ D. Savinski, fostul ministru al Rusiei la Sofia, a sosit azi dimineaţă în localitate, primit la gară de d. Mendelieff, consilierul rus din localitate.

Cu trenul de 12 d. Savinski s'a înapoiat la Petrograd.

▪ *Celebrul N. D. Cocea a ajuns şi furnizor la ministerul de războiu.*

Acum două zile d-sa a oferit ministerului bocanci.

▪ Primăria oraşului Iaşi avînd in vedere că prin unele locuri se face risipă de apa, lăsînd cişmeaua să curgă permanent, a dat o ordonanţă prin care iuterzice orice risipă de apă şi prin care abonaţii la apă, a căror instalaţiuni, sunt deteriorate, sunt obligaţi ca intr'un termen fix, să facă reparaţiile cuvenite.

Acei cari nu se vor conforma dispoziţiilor date vor fi daţi judecăţei şi li se va suspenda debitul.

■ Din ziua de 4 Noembrie farmaciile locale aplică taxele suplimentare la reţetele medicale. In afară de taxa obişnuită se adaogă, cu cerneală roşie, o nouă taxă de 50 la sută calculată exact după costul ordonanţei. Reţeta de 1 leu devine un leu şi jumătate şi aşa mai departe.

■ In seara de Simbătă 5 Decembrie a. c., va avea loc în saloanele şcoalei „Cultura", o serată artistică-literară, urmată de dans în folosul *Spitalului de copii* al societăţii „Fraterna-Israelită Păcurari".

Din programul seratei, se anunţă de pe acum, interesante producţiuni muzicale şi de orchestră sub conducerea d-lui profesor L. Brill şi o conferinţă a d-lui dr. L. Ghelerter.

■ Viticultorii din Iaşi au fost convocaţi la o întrunire, în urma cererei ministrului de razboi, care vrînd să înfiinţeze o fabrică de clorat de potasiu vrea să cumpere de la viticultori o cântitate de Bitertrantu de potasiu, adică sarea ce se depune pe doagele butoaelor, în care a stat mult timp vinul.

■ In urma dispoziţiunilor luate de ministrul de finanţe, autorităţile au fost în ştiinţate că vitele prinse ca contrabandă, vor fi transportate în comunele cele mai apropiate de un punct vamal, unde vor fi ţinute pînă la scoaterea lor în vînzare.

■ Starea sanitară a oraşului arată o înrăutăţire simţitnare. Astfel în ultimele zile s'au înregistrat în oraş 25 cazuri de scarlatină, 33 de febăr tifoidă şi 25 de anghină difterică.

■ In urma intervenţiei ministrului Statelor Unite. autorităţile din localitate au fost învitate, să facă cercetări, cu privire la un domn Corneliu Lucas, supus american, originar din Bucureşti, despre care familia sa nu mai are nici o ştiinţă

■ Locuitorul Petrache Frunză din Ţicăul de sus 110, a incercat a se sinuci de inghiţind o cantitate de spirt denaturat. In stare gravă a fost internat la spitalul central.

■ In unele cercuri se afirmă că ministrul de finanţe va cere a se introduce în noul budget al statului, aplicarea unei reduceri provizorii de 30 la sută asupra lefurilor funcţionarilor. Aceasta cît timp vor dura împrejurările externe de azi.

■ *Brigada de siguranţă din Iaşi este în posesiunea unei sume importante de bani, pierdută de cineva. Păgubaşul să se adreseze brigadei de siguranţe cu indicii asupra sumei pierdte, în ce era păstrată, precum şi data şi locul unde a fost pierdută suma.*

■ Simbătă 7 Noembrie va avea loc la Cimitirul Eternitatea un parastas pentru împlinirea a patruzeci de zile de la moartea judecătorului de instrucţie Constantin Sculy Logothetides.

■ Agenţii siguranţei au arestat astănoapte doi indivizi bănuiţi a fi autorii furtului de praf, de la vama din localitate.

■ Reprezentaţia anunţată de cîte-va domnişoare la societatea de gimnastică şi sport, nu va mai avea loc.

■ Simbătă 7 Noembrie, se deschide Toynbee—Hal în sala cantinei şcolare la orele 9 seara.

■ De la scinteile unei maşini ce manevra, s'au aprins noaptea aceasta toate atenansele de la casele Calman din str. Zugravilor 64. Focul a fost curînd localizat.

■ D-na Ecaterina Dimitriu, învăţătoare la şcoala din Trifeşti - Hermeziu, a obţinnt un congediu de 10 zile.

— D. Victor Bogdan a fost numit învăţător suplinitor la şcoala din Cirpiţi.

■ Consfătuirea ce urma să aibă loc mîne la ministerul de comerţ, cu privire la modificarea taxelor maximale pentru făină, a fost amînată pentru cîte-va zile.

■ Programul nou care se reprezintă astă-seară Vineri 6 Noembrie la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele :

Festival special organizat de Casa Pathé Freres-Paris, cu celebrul film LUMINĂTORII (Les Flambeaux); cea mai puternică dramă a autorului francez Henry Bataile, 4 acte mari ; apare pentru prima oară pe ecranul cinematografic d-ra LARA de la Comedia Franceză din Paris, apoi : d-ra Cormon dela Gymnase, d-ra Leitner dela Vaudeville, d. Dumeny de la Gymnase şi cei mai distinşi artişti pariziani interpretează celelalte roluri. Piesa „Luminătorii" a fost jucată în traducere cu un deosebit succes în Capitală de trupa d-nei Marioara Voicnlescu Drama „Luminătorii" este de o nespusă valoare şi interpretarea maiastră a artiştilor pe care îi dau un farmec şi o splendoare fără seamăn.

Ca supliment la program : „Poetul Eminescu"; film alcătuit din fotografii, vederi şi inscenări de Octav Minar. Acest film a fost reprezentat cu un strălucit succes la Ateneul Romin din Bucureşti.

Mîine Sîmbătă două matineuri la 3 şi $5^1/_4$ ore şi seara la 9.

■ Siguranţa generală a statului a fost înştiinţată, că autorităţile austriace nu mai permit eşirea din ţară prin punctul Iţcani al supuşiior romînii de cît în virtutea unui paşaport, vizat de comandamentul militar din Colomea. Supuşii romîni vor prezenta comandamentului militar din Colomea, şi un certificat unui agent consular, prin care să se dovedească că e un om cinstit şi că călătoreşte în interes comercial. Călătoria de la Iţkani la Colomea, nu se poate face de cît în virtutea unui certificat special, eliberat de comandamentul militar din Iţkani.

In localul din strada Lăpuşneanu No. 21 casele Konya se vinde numai pentru scurt timp de către un engrosist din Constantinopol un stoc de covoare persane vechi şi noi de o rară frumuseţe cu preţuri de engros.
Amatorii de lucruri de artă să se grăbească.

Ocaziune rară Numai cîte-va zile

In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se vinde de către un engrosist din Constantinopoli

un stoc de COVOARE PERSANE veritabile

vechi şi noi între cari şi specialităţi ca :

Gyordes, Boukhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.

PREŢURI DE EN GROS

Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune covoare din lumea întreagă sunt cele persane cari nu'şi pierd nici odată valoarea.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Măsuri contra desfrîului

B.-Pesta. — Ziarele publică o ordonanţă a poliţiei, prin care se iau măsuri energice, pentru a înfrina desfrîul, ce a luat porporţii enorme în viaţa de noapte a Capitalei Ungariei.

Incendiul din Liverpool

Viena. — Din Liverpool se anunţă că un incendiu violent izbucnit în port, a distrus mai multe magazii.

Intrevederea între regii Rominiei, Bulgariei şi Greciei

Rotterdam. — Din Roma se dezminte ştirea, despre o întrevedere ce ar fi fost proectată ca să aibă loc între regii Romîniei, Bulgariei şi Greciei.

Ofensiva contra SERBIEI

Berlin.—Comunicat de pe teatrul balcanic :

„Armatele aliaţilor au atins în urmărire linia generală Iavov, la nord de Ruska Carsunlisa, Radan, Oruglin. Trupele noastre au găsit Carsunlisa părăsită şi jefuită de sîrbi.

Am luat mai multe sute de sîrbi prizonieri şi cîteva tunuri.

Misiune engleză la Paris

Malta.—Ministerul de externe anunţă că d-nii Asquith, Sir Grey, Belfour şi Loyd George, însoţiţi de curieri militari şi navali au sosit la Paris pentru a avea o consfătuire cu guvernul francez.

Membrii cabinetului britanic au avut o lungă consfătuire cu d-nii Briand şi generalul Joffre.

Bulgarii şi represaliile

Berlin.—Se comunică din Sofia :

Se anunţă în mod oficial că guvernul bulgar a înştiinţat, prin intermediul unei puteri neutre, cabinetele din Paris, Londra Petrograd şi Roma, că în cazul cînd flota împătritei înţelegeri va mai bombarda oraşe deschise bulgare, guvernul bulgar se va vedea nevoit să recurgă la aspre represalii contra supuşilor quadruplei, aflători în Bulgaria.

Teritoriul romîn ameninţat

Viena. — Agenţia telegrafică Bulgară din Sofia anunţă că după bombardarea Varnei guvernul bulgar a considerat de datoria sa să aibă în vedere posibilitatea unui atac în potriva Rusciukului, din partea unui vapor rus pe Dunărea sau din partea unui aviator.

In vederea acestei eventualităţi guvernul bulgar a învitat guvernul romîn să ia măsurile ca să se înlature ori-ce neajuns sau alte urmări neplăcute care ar putea rezulta din răspunsul artileriei bulgare din portul Rusciuk contra agresiunei ruseşti.

De fapt, din cauza îngustimei Dunărei proectilele vor cădea pe teritoriul romîn, unde ar putea provoca nenorociri.

*

Bucureşti.—„Adevărul" comentînd această telegramă din Viena zice că le foarte curios că Agenţia Romînă n'a crezut de cuviinţă să publice prin ziare această comunicare bulgară, care interesează în grad extrem viaţa şi avutul locuitorilor din Giurgiu.

Situaţia în Persia

Teheran. — Ambasadorii Turciei Austriei şi Germaniei, au părăsit Capitala Persiei, de oare ce sfărtările lor în a îndruma şi influenţa politica Persiei în vederile ţărilor lor, a dat greş.

Expediţia balcanica

Berlin. — Toate veştile ce sosesc din Paris şi Londra confirmă că acolo expediţiunea balcanică este considerată ca pierdută.

Scufundarea unui vapor spaniol

Viena. — Din Londra se anunţă, că vaporul spaniol de 3263 tone, Bernabo ce vena de la Cadix spre Bordeaux s'a scufundat în apropiere de Bordeaux, împreună cu cei 10 oameni, care formau. echipagiul.

Nuoile declaraţii ale d-lui Radoslavoff

Sofia.—Primul ministru Radoslavoff a făcut următoarele declaraţii unui ziarist :

— «Scopul sîrbilor este să se retragă în Albania şi să înceapă un războiu de guerillas.

Construim de urgenţă o cale ferată Belgrad Sofia.

Raporturile noastre politice cu Grecia şi Romînia sunt bune cu toată neutralitatea prea coinciliantă a Greciei faţă de quadrupla.

Trupele debarcate la Salonic sunt pînă acum în număr de 270,000.

Despre situaţia Sîrbilor nu pot să vă spun încă nimica precis ».

Quadrupla şi situaţia din Grecia

Geneva. — „Daily Telegraph" spune că situaţia de la Salonic ocupă în mod serios guvernul francez şi pe cel englez şi că hotărîri importante sunt iminente. Guvernul francez este decis să ia măsurile cele mai energice la cea mai mică atitudine contrară neutralităţii, din partea Greciei.

«Times» spune că trebuie să se arate regelui Greciei şi partizanilor săi, că menţinerea guvernului constituţional în Grecia nu este numai o afacere internă.

Guvernul rus întrebuinţează de asemenea un limbaj ameninţător contra Greciei şi o ameninţă cu flota.

Vapor italian distrus

Viena. — Din Londra se anunţă, că vaporul italian de petrol Lilieta, *a fost distrus de incendiu.*

Iarăş istovirea

Berna.—„Idea nazionale" zeflemiseşte în articolul de fond pe filosoful Asquith şi pe alţi oameni de stat ai Angliei şi Franţei, care in acelaşi timp cu oarecare ziare, consideră îmbunătăţită situaţia pentru că s'a creat consiliul de război. Legenda istovirei eeonomice a Germaniei, lipsei sale de muniţiunl, epuizarea rezervelor sale de oameni, sunt lucruri, care se pot ceti în toate ziarele Quadruplei, dar astăzi nu mai sunt crezute de nimeni. Quadrupla ar trebui să se convingă în fine ce importanţă decisivă şi teribilă are pentru ea războiul. Aceasta conştiinţă de situaţia ei tragică, i-a lipsit pînă acum Quadruplei cu desăvîrşire. In Anglia n'ar trebui să mai domnească multă vreme părărea, că este vorba de un război colonial îndepărtat, ci trebue să se recunoască acolo, că acest războiu este o chestie de existenţă.

Aceiaşi concepţiune ar trebui să o aibă şi ceilalţi aliaţi.

Să se înceteze dar odată pentru totdeauna ca să se vorbească de istovire cînd Germania chiamă mereu contingente noui. Aceste chemări nu sunt o dovadă de istovire a Germaniei, ci o probă de mare seriozitate, cu care se prepară Germania pentru lupta hotărîtoare.

Această luptă va avea loc în Balcani.

Doctor S. Dulberger

de la facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli : **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculosă, anemia, neuralgia, tabes, arterio—scleroza, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice,** *dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din :*

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foastă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

Sanatoriul Dr. TZAICU

— IAŞI, Strada Carol 20 —

Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a **mutat** *din strada Zmeu 3, în* **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a laşilor.*

Clinică chirurgicală modernă:

Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice ; instrumentar complect şi ireproşabil.

ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).

MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.

HIDROTERAPIE

Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.

Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.

Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.

—Telefon 79 —

Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

Dr. Lucia-Leon BORCEA

Medic secundar la Maternitate

BOLI de FEMEI şi FACERI

Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

Ocaziune *2 uşi mari de grilaj de fer provenind de la Banca de Credit Romîn şi cîntărind aproximativ 600 kgr. sunt de vînzare.*

A se adresa la Farmacia Dr. RATIANU.

V. HOLBAN

AVOCAT

S'a mutat str. Vasile Conta (foastă Sf. Neculai No. 15.

V. GH. BUŢUREANU

-- AVOCAT --

— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —

Strada Gh. Mîrzescu, casele

— M. H. Goldner. —

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

Livadă de arendat

Cu începere de astăzi, situată în podgoria Valea-Adîncă Comuna Galata, în întindere de 8 hectare cu teren cultivabil şi fînaţe, avînd bune locuinţi cum şi fîniţă în interiorul ei.

Doritorii se pot adresa direct proprietarului Maior Const. Panaitescu în str. Lozonschy No. 4.

CASA DE SCHIMB

S. Haifler

IAŞI, STRADA ŞTEFAN CEL MARE

Tot felul de operaţiuni de schimb etc.

Bilete de călătorie

Se controlează tot feluri de bonuri şi lozuri permise de stat

D-şoară *tînără, drăguţă, calităţi alese, doreşte imediat post de casieră ori vînzătoare într'o farmacie.*

A se adresa la ziar sub E. F.

CROITORIA AMERICANA

S. WACHMAN

din strada Alexandri 6, S'A MUTAT **în casele Max H. Goldner din str. Gh. Mîrzescu, 17.**

De închiriet *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*

A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

Dr. Suzana GROSI

Şef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Faceri

Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

Au sosit !

Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la :

Magazinul M. Hirschenson

— Iaşi, strada Annstasie-Panu, 39 —

UNE JEUNE DAME **connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.**

S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 36. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul XII—No. 2613 Duminică 8 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Situaţia noastră actuală

— Din punct de vedere extern şi intern —

O ochire cît de sumară asupra situaţiei Rominiei, din punctul de vedere intern şi extern, descoperă culori foarte ingrijitoare pentru viitorul neamului nostru.

In exterior ne găsim în faţa unui războiu cum n'a mai fost, Europa fiind în întregime în foc şi împărţită în două tabere inverşunat de duşmane, nu numai pentru eghemonia economico-politică, dar chiar pentru exterminare.

De o parte Rusia, Anglia, Franţa! Italia supranumită împătrita înţelegere, iar de alta Germania şi Austro-Ungaria, la care s'a alipit Turcia, iar acum în urmă şi Bulgaria, supranumite puterile centrale.

Alipirea Bulgariei pe lingă Austro-Germania a creat al treilea front de luptă, în Balcani, front care s'a căutat tot posibilul a rămîne localizat în hotarele Serbiei, de teama lăţirei incendiului, care negreşit va influenţa mult asupra celorlalte fronturi şi putem zice chiar asupra rezultatului final.

O examinare asupra desfăşurărei de pînă acum a evenimentelor, nu ne-ar putea da, nici chiar prin presumţiuni; nota finală a sfirşitului acestui războiu, nici ca timp, nici de care poate va rămînea în definitiv victoria. Un suris cum ar zice poetul, se pare a se găsi pe acţiunea puterilor centrale, care de un an şi mai bine, în uimirea tuturor minţilor luminate şi nepărtinitoare, ţin departe de graniţele lor armatele de mîna întăi, atît ale Franţei, cît şi ale Angliei şi Rusiei. Ceia ce denotă că nici ştiinţa, nici arta militară, nici spiritul de organizare, ceia ce e frontul civilizaţiei, n'au lipsit şi nu lipsesc poporului german. Ba, putem spune fără teamă a fi bănuiţi de părtinire, că poporul german în totalitatea lui, conduşi şi conducători, a atins adevărata civilizaţie pe toate terenurile, nu numai pe acel militar. Cine cunoaşte Germania culturală, economică, industrială, artistică, literară, tot aşa după cum se vede Germania militară, nu va tăgădui valoarea acestui popor şi meritele sale.

Alipirea Bulgariei la politica puterilor centrale, fără tăgadă, are o mare influenţă asupra orientărei noastre în politica externă. Ori, Bulgaria a pus pe o singură carte fatală existenţa sa politică ca naţiune, ori Bulgaria a pus mîna pe cartea cea mare, care va croi mărirea ei în concertul naţiunilor mari, cu viitor mare, în orient. Abandonarea Serbiei de aliatele sale, sau neputinţa acelor aliate de a o ajuta la grea cumpănă, dă încă un avantaj Bulgariei, care pare a fi nimerit'o cătînd aliaţi, în realizarea intereselor ei, în puterile germanice.

Pentru Romînia problema externă apare mai dificilă şi mai îngrijitoare de cum a fost pînă acum. Nu cu simpatiile, nici cu antipatiile se rezolvă chestiile mari, chestiile de viaţă şi de moarte ale unui popor. A venit momentul cînd urele trebue să înceteze. *Cînd vorbeşte ura, raţiunea rămîne mută.* Nu cu acuzări de ori-ce natură, se servesc interesele vitale ale unui neam.

Grecia se pare că priveşte tot spre Germania, poate că şi vede tot într'acolo realizarea interelor sale naţionale ca şi Bulgaria. In acest caz, pentru noi problema devine mai dificilă. La situaţiuni dificile inteligenţa trebuie să fie mai ascuţită, judecata mai rece, nervii mai liniştiţi. Sacrificăm cu dragă inimă frumuseţa unui discurs, pentru succesul unei acţiuni reci, bine chibzuite şi matur cumpănite.

Aceasta e situaţia externă rezumată astfel, cum se desemnează ea, pe ziua de astăzi.

*

Să vedem acum care e situaţia internă. Cum suntem noi pregătiţi a face a ţine piept balaurului ce ne ameninţă.

Sufleteşte ţara pare a fi despărţită în două tabere, cu un singur ideal. E cam curios nu e aşa? Toată lumea e de acord în urmărirea şi realizarea idealului naţional, unitatea şi mărirea neamului; nu toată lumea însă e de acord asupra mijloacelor şi posibilităţilor.

Unii cred că realizarea idealului naţional e strîns legată cu imediata întrare în acţiune în contra Germanilor, alăturea cu Impătrita Inţelegere, care pînă astăzi s'a arătat neputincioasă de a salva Belgia şi a ajuta Serbia.

Alţii cred, că mai trebue răbdare şi ascuţit mintea, că posibilitatea realizărei unui ideal naţional se va obţinea prin concursul celuilalt grup de puteri, cari se numesc puterile centrale.

Deosebirea de vederi face dovada preocupărei păturei conducătoare de interesele neamului şi aceasta ne bucură pe noi şi pe toată suflarea romînească. Ceia ce ne întristează însă este că se aduc acuzări de trădare, de vînzare şi cumpărare pe bani, că adică, discuţiile ar fi interesate, nu sincere, nu ideal. Aceasta e trist, foarte trist. In cazul cel mai fericit acuzaţiile să opresc la bănuiala unor lupte electorale care urmăresc puterea, iar nu servirea liturghiei neamului. Alte acuzaţiuni se duc până la a acuza şi chiar laşitatea, nepriceperea şi deci periclitarea intereselor neamului. Să atribue tăcerei crima trădărei, cu toate că se pare că tăcerea este calitatea superioară în diplomaţie şi în prepararea realizărei unui scop mare Cei bătrini spuneau că o miţă cu clopoţei, nu prinde şoareci.

Ni se pare nouă că vorba fiind de chestii mari, cea măi bună lucrare este aceia care se face prin tăcere, prin perseverare, cunoştinţa faptelor, justa apreciere a împrejurărilor şi posibilităţilor de azi, aminînd pe mîine ceea ce se poate realiza mîine. Totul să fie opera unui scop bine determinat şi bine asigurată reuşita lui.

Ne aflăm în faţă cu acţiuni la care iau parte popoare mai superioare şi ca cultură şi ca pregătire militară. Indrăzneala are de multe ori triumfurile ei, dar dacă nu e bine condusă, îndrăzneala dă rezultate destul de scump plătite, ca vecina Bulgarie în 1913.

Toate energiile şi inteligenţele neamului romînesc să fie strîns unite într'un singur scop şi mijloc ca la momentul suprem acţiunea Rominiei să fie ajutată de tăria care o procură unitatea sufletelor, concepţia conducătorilor şi să împreune lucrarea tuturor romînilor, toţi avînd a plăti prin sacrificii de vieţi scumpe şi utile neamului.

Nu e momentul perdut pentru a ne reculege, a ne pregăti pentru ziua mare, care va veni fără îndoială, mai lute de cît credem ori de cît ne închipuim.

Cu toată suflarea românească strîns unită în jurul tronului, în jurul conducătorilor politici şi militari, care la rîndul lor trebue să fie şi ei uniţi, putem spera la realizarea unui ideal naţional, fie de la Tisa pînă la Nistru pe unde se găsesc fraţi de sînge, de o lege, de un neam şi de aceiaşi simţire cu noi.

Dorim să vedem federaţia tuturor oamenilor superiori conducători ai neamului nostru, ca apoi să fim siguri de unirea tuturor sufletelor gata la sacrificiu în interesul neamului.

G. D. Şerban

„Primul ministru hoţ"

Mărturisim că nu ne prea emoţionăm de cele ce se petrec în lumea noastră politică şi în presă, de la o vreme încoace. Acuzaţiile —documentate sau ba—ce-şi aduc reprezentanţii autorizaţi a două partide de guvernămînt, ar provoca desigur emoţie, în vreme normală, în lumea întreagă. La noi însă nu.

Partidul liberal şi d. Filipescu nu capătă de cît răsplata propriilor lor procedeuri. Cariera politică a d-lui Filipescu este un lung şir de atacuri în contra cinstei personale a tuturor oamenilor noştri politici, iar, partidul liberal n'a făcut pururea de cît să creeze şi să întreţie legende calomnioase în potriva adversarilor.

In vremuri normale dar, spectacolul de astăzi n'ar fi emoţionat pe nimenea şi desigur am fi azistat la nuei reluări de raporturi, între oameni cari pînă ieri îşi aruncau insultele cele mai sîngeroase şi acuzările cele mai grave.

In vremuri normale — da, dar astăzi nu. Ţara nu poate privi fără grijă şi groază la acuzaţii ca acele ce se aduc primului ministru, căruia «Epoca» îi spune ritos, în numărul său de astăzi *„Primul ministru împreună cu fraţii lui, vtrţi în furnituri,* **a SĂVÂRŞIT şi tolerat hoţii». Aceasta fiind-că, dacă ea ar crede, ar trebui să spulbere clasa noastră dirigentă, iar dacă n'ar crede ar trebui să dezespera de dragoste, de ţară a acelora cari, în atari clipe şi pentru combinaţiuni sterile de politică internă, se dedau la astfel de campanii nenorocite.**

Dar în afară de consecinţele ce le-ar putea avea pentru alcătuirea noastră-socială, o atare dovadă de decrepitudine sau corupţie a păturei noastre dirigente mai ie şi faptul ceasului însemnat ce se apropie.

Cum ne va găsi el? Un abis imposibil de umplut, între unii din reprezentanţii tip ai clasei conducătoare.

Ştim că sunt unii care cred că la noi se uită totul. Da, adevărat. Mai întăi este nevoie şi de marele vîndicător al tuturor rănilor —timpul. Or, de data asta momentul poate sosi mai curînd de cît credem. In al doilea loc este şi forma atacului. Pînă acum numele Filipescu n'a fost atacat din punct de vedere al cinstei. De data asta da şi d. Filipescu se vede lovit în ce are mai scump, fiul, acel ce-l va continua. Pe de altă parte, s'a mai văzut un prim ministru atacat pe teama cinstei personale. O singură dată atacul a fost dat de la şef la şef—Carp şi Ionel Brătianu. Atacul l'a costat şefia pe d. Carp. Acum atacul îl dă d. Filipescu. Cine va rămîne pe teren? Şi dacă ie greu de respuns, în or-ce caz, abizul creat cu greu ar putea fi acum astupat.

Iată de ce cuvintele „Primul ministru ie hoţ" au astăzi o gravitate mai mare de cît or-cînd şi de ce ţara are dreptul să fie adînc îngrijorată!

Note Răzleţe

Premii şi spiritizm.

Astronomul american Lowel, convins după îndelungate cercetări că planeta Marte e locuită de fiinţe după chipul şi asemănarea noastră, se sileşte a găsi un mod oare-care ca să poată comunica pămîntenii cu „marţienii". Dar munca lui Lowel e pînă azi zadarnică.

La noi însă se poate comunica uşor cu lumea cealaltă. O societate de spiritişti din Capitală — tot Capitala — îţi află imediat ori-ce dela oamenii decedaţi, fie chlar din secolul trecut..

Spiritiştii aceştia au vrut bună-oară să ştie ce spun autorii defuncţi, cari au obţinut premii de la Teatrul Naţional din Bucureşti. Spiritiştii s'au aşezat în jurul mesei şi imediat s'au pus în comunicaţie; mult mai repede şi mai clar decît cu telefonul, care în cele mai multe rînduri ne torturează atît de mult.

Şi s'a vorbit cu defuncţii literaţi şi s'au plins cu toţii cum de li s'au dat premii post mortem; în tot timpul vieţei n'a vrut să ştie nimenea de ei, puteau să moară de foame şi acuma morţilor se dau mandate de plată. Acuma li se dă încurajare pentru ca să cultive cu mai multă silinţă arta teatrală pe lumea cealaltă...

Şi în timpul discuţiei aprinse a premiaţilor defuncţi, iată că trece Hübsch şi curioz care ar fi motivul acestei zarve, îi întreabă: Dar ce aprindere între voi, dragii mei, ce s'a intîmplat?

Un premiat îi răspunde «Trăiţi, domnule Maior, şi îi explică întîmplarea, arătîndu-i nedreptăţile, anomaliile şi monstruozităţile de la noi.

El ascultă în linişte, clătinînd din cap.

— Dragii mei, să vă spun eu pentru ce merg aşa trebile la noi, pentru că a rămas tot „ţara mea"..., le răspunse Hübsch.

Ziarul «Inainte» vorbind de asasinarea săteanului Ghiaţă, regretă că nu există la noi pedeapsa cu moarte. Un ziar cu titlul „Inainte" nu s'ar cuveni, credem, să preconizeze ast fel de idei, care ar fi fost bun poate «inainte» cu cîte-va decenii. Şi dacă ziarul din Capitală va mai fi pentru pedeapsa capitală, poate să se intituleze „Inapoi".

***

Pe motivul muniţiilor, politicianii se iau la bătae pe stradă. Vor să ne dovedească că se poate lupta şi fără muniţii?

***

Aşa şi la Palatul de Justiţie din Bucureşti — în sala paşilor perduţi — au loc încăerări, buzunăreli etc. Dacă e vorba aşa să-i zicem „Sala apaşilor perduţi".

***

Ziarele aduc ştirea că Marele Duce Nicolae, care se află în Asia Minoră e suferind şi supus unui regim lactat.

Se'nfurie însă cînd aude numai.. de lapte bătut.

***

Şi Donici pleacă în Asia Minoră.

***

Vorbăreţului I.

Cînd vorbeşti începe gura-ţi
Ca un clopot să vibreze;
Să iei seama, statul poate
Să ţi-o rechiziţioneze.

***

Un editor de gazetă şi un mare milionar din Florenţa au fost arestaţi pentru fraude comise la furnituri militare.

Şi la italieni cuvintele: furgon, furaj şi furnituri încep ca far?

OAMENI ŞI LUCRURI

O opera de completat

Biografia scriitorului Iaşan V. Conta odată terminată, d-na Conta Kernbach va fi contractat o datorie importantă faţă de publicul cetitor şi faţă de intelectualitatea ţărei: aceea de a relua tipărirea unei ediţiuni complete a scrierilor lui Conta, grupate şi ordonate cu sistemă şi cu îngrijirea cuvenită unei atari întreprinderi.

Făcînd aceasta, d-şa va îndeplini, pe de o parte, o datorie pioasă şi literară în acelaşi timp, iar de altă parte va face de prisos încercările pur comerciale făcute cu „popularizarea" operei lui Conta,—un hibrid amestec de divulgări triviale şi maltratări statistice executate pe seama unui reprezentant strălucit al cugetarii romineşti, cum a fost autorul „Teoriei Fatalizmului" şi al atîtor alte însemnate lucrări originale.

Ni se spunea, de curînd, că s'ar fi lăudat un cunoscut impresar de opere şi filme postume din Iaşi, că volumul prin care, acum un an, un editor naiv din Bucureşti a îngăduit zisului antreprenor să mistifice publicul sub firma—de-abia văzută—a operelor complete ale lui Conta ar fi produs 35.000 de lei. Din această sumă parazitul a încasat un sfert si nu a fost departe să încaseze cam tot pe atîta din partea Academiei Romîne pentru ingeniozitatea cu care a încercat s'o amăgească.—dacă nu intervenia la vreme d-na Ana Conta-Kernbach.

E dară dovada făcută că operele sunt cetite şi căutate. Vor fi în viitor şi mai mult cetite, dacă distinsa biografă va jertfi timpul necesar de a supraveghia puclicarea unei bune ediţiuni, făcînd în acelaşi timp cu totul de prisos scandaloasa mistificare de care am pomenit în treacăt.

Rodion.

INFORMAŢII

x Avem motive temeinice să afirmăm că în curînd se va produce în Iaşi o însemnată manifestaţie în legătură cu marea problemă ce preocupă actualmente neamul romînesc.

Este absolut sigur că prin forma şi în condiţiile în care se va produce, această mişcare va avea un puternic resunet în întreaga ţară.

Brutarii din localitate au cerut administraţiei comunale, ca în cazul aplicării noului tarif maximal pentru făină, să li acorde un răgaz de zece zile, pentru a putea utiliza stocul de făină pe care îl au, vînzînd în acest timp pîinea cu preţurile actuale.

După ştiri porticulare din Bucureşti, noul tarif maximal pentru grîu şi făină, se va pune în aplicare, cu începere de Luni 9 a lunei.

Persoane de toată încrederea, sosite din Basarabia, afirmă că se discută cu multă încordare eventualitatea încheierei păcei. Inşişi ofiţerii ruşi nu-şi ascund impresia, că pacea se apropie.

Amintim foştilor prieteni şi cunoscuţi ai lui *Gheorghe Lateş* fost casier al Primei Societăţi de Economie din Iaşi, că mîne Duminică 8 Noembrie a c. va avea loc în biserica Sf. Haralambie oara 10 jum. a. m. un serviciu divin pentru împlinirea unui an de la moartea lui.

Astăzi a apărut „Versuri şi Proză" număr dublu cu un snmar bogat.

Prietenul nostru d. Oswald Teodoreanu ne trimite un articol de actualitate politică, intitulat „Ucazul". Lipsindu-ne spaţiul, vom publica articolul în numărul viitor.

D. Stoica, revizor şcolar, s'a întors azi din inspectarea făcută în judeţ. Şcoalele de adulţi au început la funcţiona în toate comunele. Autorităţile comunale dau tot concursul, pentru a îndema pe locuitori să frequenteze aceste cursuri.

D. Tomida, prim ajutor de primar, a luat dispoziţia, ca la depozitele de leme să nu se vîndă mai scump de cît cu 2 lei 90 bani suta de chilograme în care să intre şi costul transportului la domiciliu.

Banca laşilor a obţinut autorizaţia de a transita în zona de export trei-zeci de vagoane cu himeiu.

D. Ene, casierul gărei locale, au fost mutat în aceiaşi calitate la Cucuteni.

D. Toma, ajutor de primar, a confiscat azi o cantitate de pîine, găsită lipsă la cîntar, la diferiţi brutari, care a fost distribuită la săraci.

Profesorii şcoalelor normale, întrudindu-se aseară, au hotărît în definitiv apariţia unei reviste speciale pedagogice. Revista va purta titlul de „revistă pedagogică pentru şcoalele normale". Vor colabora la revistă toţi profesorii şcoalei normale. Direcţiunea revistei a fost încredinţată d-lor Mitru şi Gh. Ghibănescu. Primul articol al număruiui 1 din revistă va fi scris de d. Simionescu, secretar general al ministerului de iastrucţiune.

Consiliul de războiu a judecat eri pe dezertorul recidivist Avram Ziiberman.

După o mişcătoare pleduarie a d-lui avocat Alecu Manu, consiliul a dat un verdict de achitare.

Administraţia comunală a luat o sumă de măsuri pentru a înfrîna risipa de apă, pe care unii abonaţi, o fac din neglijenţă sau din rea voinţă.

Duminică 8 Noembrie liceul naţional îşi va serbători patronul. Se organizează o solemnitate artistico şcolară pentru care elevii contribuie cu taxe de cîte 50 bani în schimbul unui bilet de intrare.

Scumpirea alimentelor preocupă administraţia cemunală.

Cu toate aceste pescarii din hală şi pieţele publice vînd marfa lor cu preţuri împătrite faţă de acele fixate pentru pescăriile statului. unde însă publicul nu poate încăpea la peşte.

«La grande Italia» care se tipăreşte la Paris şi care ne soseşte astăzi cu data de 8 Octombrie. cuprinde un supliment „Romînia de mîne".

In vitrina librăriei Socec se află de vînzare două peisage originale ale regretatului pictor Tîntoreanu. Amatorii de artă adevărată, să nu piardă această ocazie rară

D. T. A. Badareu directorul liceului Internat fiind desconcentrat, şi-a reluat ocupaţiunele.

La teatru Naţional din Iaşi se vor da, conf. legei, premii autoriior romîni, ale cărora piese au fost jucate pe scena acestui teatru, din 1910 încoace. Sperăm că norma de a distribui suma, va fi mai logică decît la Bucureşti.

Ce se mai joacă la teatru: Sîmbătă „O aventură frumoasă". Duminică în matineu, „Zorile" de Iosif şi „Ursul" de Cehov; iar seara, marele succes: „Papa Lebonard" a doua oară.

Camera de Comerţ şi Industrie din Iaşi, aduce la cunoştinţa tuturor comercianţilor şi industriaşilor din circompscripţie că:

Ministerul de industrie şi Comerţ face cunoscut că Legaţiunea Marei Britanii la Bucureşti, (respectiv Vice Consul Englez Bucureşti) va elibera industriaşilor şi comercianţilor care vor cere permisiunea de export, certificate de garanţie de pînă acum, cu condiţiunea ca să se indice odată cu cererea şi drumul pe unde se expediază mărfurile, care urmează a fi importate la Romînia.

Un mare eveniment cinematografic. Celebrul film *«Sfînta dragoste de mamă»* pentru care au jucat artişti Elisa Severy, Lya Monneri şi Mario Bonard de la Teatrul Regal din Roma, a fost asigurat cu preţul unor mari sacrificii, oraşului Iaşi.

Pentru a se vedea ce valoare artistică are acest film, este destul să spunem că în Bucureşti a rulat mai mult de 30 de zile în şir la Cinema Clasic, în faţa unor săli pline de un distins Oublic în delir.

■ *Şcolare.* — Au fost înfiinţate pe ziua de 1 Noembrie următoarele şcoli de adulţi: Punoeşti-Vaslui, Vlădeni-Iaşi, Forăşti-Iaşi, Coropceni şi Ciorteşti-Vaslui, Popeşti-Iaşi.

— A fost rîdicat pe 1 Noembrie postul din Sorăneşti-Vaslui de la 80 la 120 lei.

— Au fost transferaţi Preot Gh. Ionescu de la Dărmăneşti-Bacău la Chiliile de jos Roman în locul lui C. Moiceanu care trece în locul celui dintâi.

— A fost transferat învăţătorul Bucur Alexandrescu de la Moara Domnească-Ilfov la şcoala Poieni-Belceşti-Iaşi.

—D-na Natalia Savela, foastă conduc. la gr. de copii din Periprava-Tulcea a fost reprimită în învăţămînt şi reintegrată pe ziua de 1 Noembrie la gr. de copii din Rotunda-Roman.

— A fost detaşat pe 1 Noembrie învăţători V. Pienescu de la şcoala din Lespezi, la Societatea Economică din acea localitate, numindu-se în locu-i ca supl preot D. Sofronie plătit de Casa Şcoalelor.

— S'a acordat 40 de zile concediu d-nei Ecat. Dimitriu de la Trifeşti-Iaşi, fiind suplinită de d-ra Stroici.

— A fost transferată pe ziua de1 Noembrie d-na Ecat. Mavrodin inst. de la la şcoala de fete No. 2 la şcoala de băeţi No. 1 Vaslui, în locul d-nei Pavlu care trece în locul celei dinţăi.

— D nul C. Grădinescu a fost desărcinat din funcţia de director al şcoalei de băeţi No. 3 Roman, însărcinîndu-se d-l Leon Romanescu institutor la acea şcoală cu girarea afacerilor direcţiei şcoalei, până la numirea unui titular.

—S'a detaşat pe ziua prezentărei la post pe d-ra Maria Tintilă institutoare de la şcoala mixtă Fălticeni, la şcoala din Paşcani, în locul d rei Olimpia Zăhărescu care trece în locul celei dintâi.

■ BIBLIOGRAFIE.—A apărut No. 13 anul IV din «Versuri şi Proză» cuprinzînd articole şi versuri semnate de B. Luca, I. Ludo, Cezar Stoika, Barbu Solacolu, Rodion, Hidalgo, Geri Spina, D. N. Teodorescu, C. D. Botez, Hop-frogete.

Puncte, polemici, inlustraţii etc.

— „Calendarul Minervei" pe 1916 cu bucăţi literare şi reproduceri artistice între cari tablouri ale concetăţeanului nostru maestrul Băncilă.

— „Nebunie" 15 mici poeme de Eug. D. Relgis cu ilustraţii datorită autorului.

— „Israelitul", revistă No. 3 anul I.

■ Programul care se reprezintă astăzi Simbătă 7 Noembrie, două matineuri la 3 şi 5¼ ore şi seara la 9, la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele:

Festival special organizat de Casa Pathé Freres-Paris, cu celebrul film LUMINĂTORII (Les Flambeaux); cea mai puternică dramă a autorului francez Henry Bataile, 4 acte mari; apare pentru prima oară pe ecranul cinematografic d-ra LARA de la Comedia Franceză din Paris, apoi: d-ra Cormon dela Gymnase, d-ra Leitner dela Vaudeville, d. Dumeny de la Gymnase şi cei mai distinşi artişti pariziani interpretează celelalte roluri. Piesa „Luminătorii" a fost jucată în traducere cu un deosebit succes în Capitală de trupa d-nei Marioara Voicnlescu. Drama „Luminătorii„ este de o nespusă valoare şi interpretarea maiastră a artiştilor pe care îi dau un farmec şi o splendoare fără seamăn.

Ca supliment la program: „Poetul Eminescu"; film alcătuit din fotografii, vederi şi inscenări de Octav Minar. Acest film a fost reprezentat cu un strălucit succes la Ateneul Romîn din Bucureşti.

Mîine Duminică program nou, două matineuri la 3 şi5¼ ore şi seara la 9: Lacul Starnberg, interesante şi pitoreşti călătorii din Bavaria.—Reînvierea văduvei, dramă americană într'un act. — Oglinda blestemată sau zidit în subterană, mare dramă în patru părţi.—Cel mai nou număr din Pathè-Journal cu evenimentele din lumea întreadă, etc., etc.

„FIRE de aur pentru BRODAT!"
„VANILIE" „TAHITI"
I-a calitate se găsesc de vînzare la:
ROMÎNIA MUZICALA
24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

Doctor E. I. Mironescu
Asistent şi secundar al clinicei Trapeutice.—Iaşi (Prof. dr. Riegler)
Specializat în boli interne şi de piele.
Execută în laboratorul clinicei orice analize de sînge; Reacţiunea Wassermann Analiză complectă de urină, de materii fecale, de suc gastric, de spută, de licid cefalo-rachidian; de ori ce derivate şi produse patologice (din boli venerice, tumori, etc).
Face orice tratament de zaccin şi seroterapie, — Neo-salvarsan; Injecţii mercuriale, etc. etc.
Consultaţii în fiecare zi dela 1—3 p. m.
Str. Neculai Gane No. 3 bis Iaşi

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.
S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Interviev cu d. Const. Stere

Bucureşti.—Numărul ultim al ziarului «Pester Lloyd» cuprinde următoarele interesante declaraţiuni, pe care d. C. Stere le-a făcut trimisului special al marelui ziar din Buda-Pesta.

Drept introducere la interviev ziaristul maghiar relevă, pe lîngă situaţia ce d. Stere ocupă în partidul liberal şi în lumea noastră publicistică şi faptul că d-sa este acel care, acum cîţi-va ani, a reuşit să restabilească armonia în sînul membrilor comitetului naţional romîn din Ardeal, apoi întreabă pe d. Stere:

— Care credeţi d-voastră că e situaţia războiului mondial?

— De sigur că în momentnl de faţă, această situaţie este favorabilă Puterilor Centrale. Belgia e ocupată; de un an de zile Francezii nu pot să şi elibereze departamentele invadate; Italia se zbuciumă în zadar să rupă bariera de la graniţele Austro Ungariei; Ruşii în faţa Cracoviei şi de pe crestetele Carpaţilor au trebuit să se retragă, pînă la Riga, Dunaburg, Pinsk şi Luck—pînă la 600 de kilometri de la graniţa ei apuseană extremă; în Serbia se poate spune că linia ferată Belgrad—Niş—Pirot se află virtual in mîinele armatetor imperiale.

Totuşi cred că e încă departe vremea cînd Puterile Centrale ar putea vorbi de un triumf decisiv. Totdeauna am crezut că deciziunea va fi dată aici, în Orient, —pe frontul rus şi în Balcani. Şi aici e primejdia care nu poate fi înlăturată decît prin cea mai mare încordare de forţă din partea Puterilor Centrale. Pînă acuma, Anglia s'a mulţumit mai mult numai cu rolul de a finanţa războiul; de azi înnainte ea va fi însă silită să pue în cumpănă toată greutatea imensului său imperiu spre a-şi apăra posesiunile orientale.

— Dar nu credeţi eă e şi interesul Romîniei, de a zădărnici sforţările Angliei. care vrea să impartă lumea între ea şi Rusia,—ceiace ar însemna pentru Romînia vasalitatea, dacă nu chiar pieirea?

— Mai bine de treizeci de ani, Romînia a fost în alianţă cu Puterile Centrale —ceiace înseamnă că conducătorii acestui stat şi-au dat seama de primejdia despre care vorbiţi. Din nenorocire un conflict fatal a paralizat acţiunea Romîniei. Şi nu e numai vina noastră dacă pînă acnm n'am putut contribui şi noi la upta împotriva primejdiei ruseşti.

— Faceţi aluzie la situaţia Romînilor din Ungaria?

— De sigur. Politica de opresiune pe care, cu atîta perseverenţă de decenii o duc toate guvernele din Ungaria împotriva Romînilor de peste Carpaţi, a creat o atmosferă care este primejdioasă, atît pentru noi cît şi pentru Monarhia habsburgică şi Puterile Centrale.

— Ce credeţi d-voastră că ar fi de făcut pentru a înlătura primejdia?

— Chestiunea este simplă. Bărbaţii de stat din Ungaria trebue să-şi pue întrebarea:

Cred ei că vor fi vr'odată în măsură de a deznaţionaliza şi a maghiariza cele peste trei milioane de Romîni ce se întind de la crestele Carpaţilor pînă aproape de malurile Tisei? Dacă da, discuţia este zadarnică şi orice nădejde de îmbunătăţire a situaţiei ar dispărea. Nu ne-ar rămînea decît lupta pe viaţă şi moarte. Şi dacă în faţa primejdiei ruseşti nu ne-am putea înfrăţi decît în mormîntul comun ce ne am pregăti prin această luptă fatală, răspunderea în primul rînd ar fi a bărbaţilor de stat din Ungaria. Dacă însă aceşti oameni de stat nu cred în posibilitatea de a desfiinţa massa compactă de populaţie romînească de peste Carpaţi şi nu năzuesc la această adevărată fantasmagorie a politicei ungureşti, atunci ei trebue să aibă curajul de a trage toate concluziunile necesare; trebue să înţeleagă că au datoria de a găsi o formulă care ar face posibilă convieţuirea şi colaborarea între Maghiari şi Romîni, în sînul aceluiaş organism politic. *Forma* pentru aceasta intră în atribuţiunile artei de guvernămînt, şi nu o voiu discuta aici; *Fondul* însă, trebue să asigure Romînilor din Ungaria deplina libertate a dezvoltării lor naţionale, afirmarea şi apărarea tuturor intereselor lor culturale şi economice. Intru cît mă priveşte, totdeauna am crezut în posibilitatea unui ast-fel de aranjament între Maghiari şi Romîni. Vă pot face aici o destăinuire. Am fost în Buda-Pesta acum aproape trei ani, cînd se începuseră tratativele între contele Tisza şi comitetul naţional romîn. Am venit atunci în contact cu toţi fruntaşii Romînilor şi i-am sfătuit să fie cît se poate de concilianţi în revendicările lor, în vederea conflictului mondial care se putea prevedea de pe atunci de către toţi clar—văzătorii.

Vă pot asigura că am constatat cea mai mare bunăvoinţă din partea tuturor membrilor Comitetului naţional; chiar d-nii Octavian Goga, şi Părintele Lucaci, cari astăzi sunt în fruntea mişcării iredentiste, atunci susţineau conciliaţiunea şi necesitatea imperioasă de a găsi un drept *modus vivendi* între Maghiari şi Romîni. Dacă tratativele n'au reuşit, pot afirma în conştiinţă, că nu e vina Romînilor. Am convingerea că şi acuma nu e încă prea tîrziu. Dar acum nu mai e vremea pentru tratări. Toată iniţiativa trebue s'o ia guvernul ungar Şi faţă de eroismul şi loialismul de care a dat dovadă massa poporului romînesc din Ardeal şi Ungaria, să satisfacă fără întîrziere şi din propriu impuls, toate revendicările lui naţionale. Entuziasmul provocat de această atitudine, va curăţi atmosfera de toţi germenii morbizi şi va fi semnalul unei ere nouă în raporturile dintre statul Maghiar şi naţionalităţile din cuprinsul său.

— Dar în ce priveşte Romînia, puteţi preciza ce credeţi asupra atitudinei sale în războiul actual?

— Părerile mele personale sunt prea bine cunoscute, socot, şi în Ungaria, pentru ca să am nevoe să insist: sînt un partizan nestrămutat şi hotărît al alianţei cu Puterile Centrale şi sînt pentru intrarea noastră în acţiune alături de ele, pentru a asigura viitorul statului nostru faţă de marea primejdie de la nord.

Dar pentrucă acţiunea noastră să poată fi eficace, e nevoe de alte atmosferă în ţară şi de alte raporturi între noi şi Unguri. Dacă pe calea pe care am arătat-o mai sus, oamenii de stat din Ungaria îşi vor face datoria faţă de patria lor şi faţă de romînimea care'şi varsă sîngele pentru ea, atunci efectul nu va întîrzia: entuziasmul Romînilor de peste Carpaţi se va transmite prin contagiune şi celor din Regat; agitatorii, cu voe sau fără voe, vor amuţi şi Romînia îşi va pune toate forţele în cumpănă pentru a asigura triumful Puterilor Centrale împotriva colosului moscovit. Cred că această intervenţiune nu este indiferentă pentru rezultatul războiului. Aşa dar, în concluzie, atitudinea Romîniei în mare parte va atîrna de atitudinea statului Ungar faţă de Romîni.

Vă vorbesc cu toată francheţa. Sînt cunoscut, şi aici şi peste hotare, ca „rusofob", şi nu numai sînt departe de a fi ceiace se zice „iredentist", dar cred în necesitatea celor mai strînse legături între Romînia şi monarhia Habsburgică. Tocmai de aceia am simţit datoria de a spune opiniei publice din Ungaria tot adevărul, fără reticenţe, şi am nădejdea că şi opinia publică ungară îşi va face datoria faţă de primejdia comună, ce ne ameninţă de o potrivă.

Relaţiile între Romînia şi Bulgaria

Sofia. — Organul ministrului de războiu, scrie:

— „Romînia a apreciat şi a căutat în totdeauna prietenia Bulgariei, chiar în anul fatal 1913.

In ajunul războiului dintre aliaţi, Romînia a recunoscut nedreptatea tratatului din Bucureşti. Romînia a fost cea mai concilianţă faţă de Bulgaria.

Scufundarea de vase engleze

Berlin.—Un submarin german a scufundat prin torpile în ziua de 5 curent, pe ţărmul Africei, vasul comercial auxiliar englez „Tara".

Acelaş submarin a atacat la 6 curent în portul Selun 2 canoniere engleze „Prince Abba" şi «Abdul Mene» ambele înarmate cu 2 tunuri.

Deasemenea acelaş submarin a redus la tăcere un vas comercial englez înarmat.

Sculidis şi neutralitatea

Berlin.—„Frankfurter Zeitung" anunţă, că primul ministru al Greciei a declarat tuturor guvernelor, că Grecia va continua politica sa de neutralitate spre a apăra interesele Greciei, de ori ce atacuri străine. A comunicat Puterilor Quadruplei, că tocmai Grecia nu este în starə din cauza evenimentelor din Balcani, să ajute Serhia şi speră că Impătrita Inţelegere nu va mai viola pe viitor neutralitatea Greciei.

Sculidis a declarat şi guvernului bulgar, că vrea să menţie o politică de neutralitate corespunzătoare intereselor greceşti.

Alegerile greceşti

Liberalii vorbesc de abţinere.

Atena. — Ziarele guvernamentale afirmă că partidul liberal se va obţine de la viitoarele alegeri de teama unui eşec, piesa venizolistă însă, spune că o obţinere a liberalilor de la o activitate electorală nu trebue atribuită temerei de nereuşită, ci faptului că majoritatea aleşilor liberali s'ar teme că nu va putea să realizeze programului politic din cauza cunoscutelor greutăţi ce întîmpină.

Senzaţionala scrisoare a d-lui JARCA

— Atitudinea Ţărei.—Romînii şi muscalii.

Poitica d-lui Costinescu —

Bucureşti.—In ziarul „Viitorul" ediţia din Capitală, a apărut azi o scrisoare, a d-lui Jarca, deputat de Buzeu care a produs sezaţie şi e viu comentată în toate cercurile politice din Capitală.

Este un răspuns la atacul adus de ziarul „Epoca" celor petrecute la consfătuirea parlamentarilor de la d. Brătianu, şi la care a luat parte şi d. Jarca.

*

Extragem din această atît de interesantă scrisoare, cîte-va pasage:

— „Eu—zice d. Jarca—am luat de 2 ori cuvîntul în această întrunire.

Prima dată, cu asentimentul unanim al celor de faţă, am aprobat politica înţeleaptă şi cu adevărat românească, pe care a făcut-o pînă azi d. Brătianu, care punînd interesele Ţărei, mai presus de sentimentele de umanitate, pe care toţi le avem, a pus condiţiuni precise pentru participarea Romîniei la răsboi şi n'a bagat ţara în foc de florile mărului".

*

Conttnuînd d. Jarca spune:

— „Noi nu trebue să uităm nici-odată ţara noastră din pravoslavnica Rusie. Să nu uităm purtarea mai mult de cît sălbatică a muscalilor, cari la observaţia că nu mai sunt vite cari să transporte proviantul muscălesc la Silistra, au poruncit să înjuge ţărani la care, iar la observaţiile acelui mare boer, mi se pare din neamul Filipeştilor, că muscalii le-au luat tot, generalul Kutusoff răspunse „ss vă las numai ochii, ca să puteţi plînge".

Cînd aceste fapte vin de la cea mai puternică aliată a Franţei, nu ni este permis nouă, ţară mică, să facem politică de Don Quihoţi şi să răzbunăm pe alţii de insultele suferite, ci să căutăm a ni lua toate garanţiile pentru participarea noastră, cu toate că eu cred că dacă Ruşii vor fi stăpîni fără nici o contrabalansare din partea Austriei şi Germaniei ori-ce garanţii ni s'ar da astăzi vor fi inutile. Cele petrecute la 1877 să ne fie o pildă vie, de ceiace ne putem aştepta de la muscali".

*

In a doua parte a scrisoarei sale d. Iarca atacă pe d. Costinescu şi politica sa economică, care a împedecat aprovizionarea ţărei cu cele necesare pentru războiu şi a ruinat pe agricultori.

*

D. Iarca încheie zicînd: „că noi avem revendicări de făcut şi de la dreapta şi de la stînga că unui om de stat nu-i este permis să se ia după sentimentele multimei că trebue să chibzuiască serios posibilităţile momentului şi să ia ce poate".

— „Noi termină d. Iarca — Vom urma pe d. Brătianu fie la dreapta, fie la stînga.

Dezacord ruso-romîn

Berlin.—Agenţia „Union" anunţă din Bucureşti, după ştiri demne de crezut că schimbul de păreri atît în chestia vaselor ruseşti cît şi în chestia muniţiilor de război pentru Serbia, s'a terminat cu un dezacord

In ambele chestii guvernul romîn a refuzat să-şi schimbe punctul său de vedere.

Ocaziune rară
Numai cîte-va zile
In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se viade de către un engrosist din Constantinopoli
un stoc de COVOARE PERSANE veritabile
vechi şi noi între cari şi specialităţi ca:
Gyordes, Boukhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.
PREŢURI DE EN GROS
Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune covoare din lumea întreagă sunt cele persane cari nu'şi pierd nici odată valoarea.

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G Mîrzescu No. (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

REINTORS
Doctor FISCH
Specializat în
BOLI de COPII
Consultă 10—11 şi 3—5
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice.
IAŞI—Str. Cuza-Vodă 42.

Apartament 2 odăi şi bucătărie la etaj
Prăvălii în casele d-lui Cristofor Str. Cuza-Vodă A 42. se adresa la proprietar.

Cine întrebuinţează Odol consecuent zilnic după prescripţiune, exercitează după starea actuală a ştiinţei cea mai bună îngrijire a dinţilor şi gurei.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 36. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul XII—No. 2614.—Marţi 10 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

„UCAZUL"

„Si vis me flere dolendum est primum ipsi tibi". (Horatiu, Ars poetica).

In jarul mistuitor, la ale căruia lumini bătrîna Europă pare că se trudeşte să distrugă şi ultima credinţă că ar mai putea fi purtătoarea torţii civilizatoare a omenirei, se năruiesc şi se distrug atîtea mărturii ale măririlor trecute în cît în clipa în care pacea îşi va întinde aripele-i binefăcătoare şi soarelui din ceruri şi luminelor sufletului omenesc, nu le va mai străluci de cît o imensitate de ruine şi de dezastre ireperabile.

Tradiţia, respect secular mărturisit de monumente nepieritoare de artă, va fi aproape complect distrusă, prin nimicirea marilor opere, mărturii dispărute şi ale geniului creator al omenirei. Patrimoniul imaculat şi sfînt, patrimoniul inviolabil şi respectat al omenirei întregi, va fi desfiinţat de fără de legile şi de barbaria mulţimilor armate, isvorîte din necesităţile quasi-fatale ale unor legi economico-sociale şi psiho-patologice. Cu greu şi tîrziu, după multe decenii, dacă nu chiar secole, popoarele Europei îşi vor lecui rănile lor adînci şi vor relua drumul pierdut al muncii creatoare şi al vieţii civilizate.

Fericiţi acei cari în această vijelie de nebunie generală şi-au păstrat calmul sufletesc şi n'au fost antrenaţi de curentul distrugător şi dement. Nefericiţii însă cari fără nevoie abjură religia libertăţii omeneşti şi cu deosebire a libertăţii de cugetare, vor plăti scump renegările lor.

Căci în ceasul în care nobila şi generoasa Franţă, luptă pentru apărarea solului său încălcat, iea luptă şi pentru libertatea popoarelor şi pentru acea libertate de fiinţă şi de cugetare căştigată tot prin iniţiativa şi sacrificiul iei, iea mai luptă însă, contra imperialismului, care numeească-se iel kaizerism ori ţarism, tot imperialism este, adică tocmai negaţiunea principiului sfînt al libertăţii. Şi dacă ori ce om cuminte în marginele respectului libertăţii celorlalţi, ie liber să gîndească şi să creadă după cum îi dictează mintea şi sufletul lui, apoi acei cari ştiu să respecteze părererile altora, cari nu sunt esclusivişti nici vor să-şi impună prin terorizare părerile şi credinţele lor, sunt cu siguranţă oameni vrednici şi civilizaţi, pe cînd ceialalţi, oricît de vrednici ar fi prin netoleranţa şi autoritarismul lor, nu pot fi socotiţi tot astfel.

Aceasta ie impresiunea pe care am cules'o cetind în „Gloria", UCAZUL, ziarului „La Romanie". „*Opinia*" a încetat de mult de a fi organ *conservator-democrat*, dar n'a încetat nici un moment de a fi organ DEMOCRAT, respectînd părerile tuturora şi făcînd loc în coloanele sale tuturor părerilor, cu respectul datorit de omul civilizat, libertăţii tuturora de a-şi exprima prin scris cugetările lor.

Intr'un moment în care firile năbădăioase şi posedaţii gîndurilor de mărire, nu au îndeajunse mijloace vocale şi de publicitate pentru a clama urbi et orbi aspiraţiunile de mărire ale Romîniei şi îşi dau aiere războinice, bucurîndu-se de o desăvîrşită libertate, la care de altfel au tot dreptul, de ce s'ar tăgădui, altora dreptul de a nu gîndi la fel şi de a nu fi de aceiaşi părere? Ie adevărat că aceste agitaţiuni sunt necesarii. Iele mai ales profită sau pot profita guvernului, în caz cînd Regele ar uita că ie Suveranul Romîniei şi s'ar socoti santinelă germană la gurile Dunării. Aceste manifestaţiuni pot dovedi că în ţara noastră există un puternic curent contra maghiarilor, aliaţii Germaniei şi că nu putem coopera cu vrăjmaşii noştri, dar să ne declarăm netam nesam amicii Rusiei ţariste şi să cooperăm la triumful ţarismului absolutist şi hrăpareţ, aceasta iarăşi nu se poate face. In cît tendinţelor de cooperare cu oricare din beligeranţi, oamenii cumiuţi trebue să se opună.

Că în ţara noastră sunt două curente, unul francofil şi altul germanofil, ie netăgîduit. Dar despre un curent rusofil nici nu poate fi vorbă. Sînt numai cîţiva rusofili izolaţi. A, dacă Rusia liberă şi democratică ar putea coopera fără nici o jignire morală cu Franţa şi Anglia democrate, cu siguranţă că linia de conduită mijlocie n'ar fi permisă nici unuia din statele mici şi toate ar trebui să lupte pentru doborîrea imperialismului germano-maghiar. Dar aşa cum stau lucrurile, atitudinea noastră nu poate decît acea hotărîtă de marele Consiliu de Coroană din 1914, *espectativa*. Nu sîntem siliţi să intrăm în războiu, sîntem *încă* o cantitate neglijabilă, nu avem mijloace de îndelungă rezistenţă, cînd istovirea generală va suna pe loc repaos şi cînd ce ce s'au luptat ar dori să ne strivească sprijinindu-se pe noi, cinci sute de mii de baionete să-i împiedice a ne înăduşi sub povoara leşului lor frînt.

Şi să nu fiu liber să-mi spun gîndul acesta, fiindcă: „în acelaşi partid politic nu şi pot găsi loc păreri deosebite", etc.? Şi să nu găsesc un organ democratic în care să-mi pot spune gîndul mieu? Şi dacă-l găsesc să fiu învinuit de trădare ori de nemţofilism?

Sunteţi prea conservatori şi numai conservatori, prea imperialişti şi prea intoleranţi domnii mei, ca să vă puteţi chema şi democraţi şi pentru acest cuvînt, prefer să rămîn numai democrat şi să nu mai fiu de loc consorvator, deci să plec din partidul în care şi „Opinia" şi opinia mea, sunt şi rămîn curat democrate, ne mai putînd fi conservator democrate. Declin onoarea poate de a mai fi conservator-democrat, dar nu-mi abjour eredinţele şi nu-mi renog trecutul.

„Ave Caesar, morituri te salutant".

Oswald A. Teodoreanu

7 Noembrie 1915

Mici Polemici

Deputaţii socialişti din Dumă, exilaţi în Siberia, au cerut guvernului rus achitarea diurnelor, fiind ameninţaţi să moară de foame.

...Generoasă ţară, Rusia lui Nicola: al doilea: plăteşte diurne pînă şi la nişte simpli ocnaşi sibiriani.

*

Farmaciştii au dreptul să se mire de revolta publicului contra scumpirii reţetelor. Curat vorba ceia: „pe cine nu-l laşi ca să moară, nu te lasă să trăeşti"...

*

„Opinia" se miră că pescarii vînd marfa lor cu preţuri împătrite faţă de cele oficiale.

Foarte simplu: e o împătrită... înţelegere cu organele de control.

*

Epidemiile merg perfect: scarlatina, tifoida, difteria, cresc în număr.

Medicul primar al oraşului va fi decorat cu medalia meritului insalubru, clasa I.

*

Lipsă straşnică de fier.

Pentru întîia dată au trecere mare lăzile de fier... goale.

*

Quadrupla are Persia de partea ei. A jucat şah şi a cîştigat...

*

O gazetă se crede în măsură să afirme că d. maior Negruzzi n'a fost la întrunirea de la Pastia.

Dacă e vorba de măsură, noi suntem în măsură să arătăm şi cauza: i-am luat măsura şi am văzut că nici n'ar fi încăput în mica sală.

*

Poliţia caută o persoană care ar fi pierdut o mare sumă de bani.

Ciudat: de la întrunirea Federaţiei încoace pînă şi iaşanii au parale de pierdut...

Scrisoarea d-lui Iarca

Cu drept cuvînt scrisoarea apărută în « Viitorul » şi semnată de d. Iarca — « pentru a 9-a oră deputat » — a provocat senzaţie şi cele mai vii comentarii.

Amplificarea din acelaş ziar, care a urmat a doua zi, constitue o şi mai importantă manifestare.

Intr'adevăr, « Viitorul » găseşte de cuviinţă să dezarmeze — ce-i dreptul, foarte timid — partea din scrisoare, care constituie un atac în potriva d-lui Emil Costinescu. Nici un cuvînt însă în privinţa părţei din scrisoarea d-lui Iarca, care se raportă la politica noastră externă şi, în special, în ce priveşte atacul violent împotriva Rusiei.

Cetitorii noştri au luat cunoştinţă de cuprinsul, în parte, a scrisorei d-lui Iarca, pe care corespondentul nostru din Capitală ne-a transmis'o telefonic.

Dezavuînd numai partea cu privire la d. Costinescu, « Viitorul» indică, prin aceasta, chiar că aprobă restul.

Or, acest rest însamnă cel mai fulminant atac în potriva unei puteri, cu care suntem în relaţii amicale, şi despre care presa acţionistă vorbea ca de prietina şi viitoarea noastră aliată. Şi acest atac se produce într-un ziar oficios, un ziar pînă acum recunoscut fără dubiu ca vorbind autorizat de guvern.

Este evident că marea importanţă a acestei scrisori nu rezultă în ce gîndeşte d. Iarca ci în faptul că « Viitorul » a publicat'o şi prin manifestările lui ulterioare dovideşte că o aprobă.

Iată de ce această scrisoare a provocat atîta vîlvă şi formează şi astă-zi obiectul celor mai varii comentarii.

Ce s'a întîmplat însă ca « Viitorul », odinioară cu o atît de pronunţată simpatie pentru ruşi, să publice un atare document? Ce o fi la baza acestui gest? Iată chestiuni care preocupă deopotrivă taberile noastre, atît de divizate în chestia paliticei externe.

Dezarmarea Sîrbilor

O telegramă din Berlin—izvor de informaţii, care s'a dovedit atît de perfect, în ce priveşte cele ce se petrec la Atena—anunţă că marea problemă, care preocupă atît de mult quadrupla, a fost rezolvită. Guvernul elin a decis că trupele strbeşti, care se vor refugia pe teritoriul grec, vor fi dezarmate.

Deciziunea aceasta a guvernului regelui Constantin are o importanţă cu un caracter european. Căci, deşi ea corespunde unei legi imperioase a unei neutralităţi cinstite, nu este mai puţin adevărat, că în ce priveşte cazul special chestiunea prezintă un caracter cu totul deosebit.

Mai întîi, fiind-că Grecii erau pînă eri aliaţii sîrbilor. In al doilea loc, dacă este vorba de dezarmare, se va produce acelaş lucru şi cu armatele anglo-franceze, care, eventual ar fi şi ele nevoite după lupte cu Bulgarii, să se refugieze pe teritoriul elin?

Din această cauză problema are un caracter extrem de grav şi de aceia unii cred, dacă ştirea se confirmă, că această decizie înseamnă de fapt un conflict cu quadrupla. Intr'adevăr, puterile ententei nu pot porni în ajutorul sîrbilor, fără a şti că spatele le este asigurat. Or, o atare decizie înseamnă tocmai contrarul.

Iată pentru ce lumea noastră politică priveşte cu mare atenţie la cele ce se petrec la Atena, fiind-că pare definitiv cîştigat faptul pentru diriguitorii noştri că o hotărîre a Greciei de a se alipi de puterile centrale ar fi decisivă şi pentru noi.

Interese sanitare

Iaşi — Belgrad

Din informaţiunea dată de ziarul oficios local aflăm că primarul oraşului a intervenit la direcţiunea generală a serviciului sanitar superior ca să delege un inspector pentru o constatare. E vorba să se vadă, de către cel chemat şi nepărtinitor, dacă serviciul sanitar local a luat la timp măsurile necesare pentru a se opri înmulţirea cazurilor de boale molipsitoare. In limbă comună şi pe înţelesul tuturor lucrul însemnează că primarul oraşului—cu drept cuvînt preocupat şi îndatorat a fi preocupat de soarta locuitorilor acestui tîrg—nutreşte bănuiala că *nu* s'ar fi luat atari măsuri şi apelează la autorităţile sanitare centrale ca să ferească oraşul de calamitatea unei întinderi a diverselor epidemii iaşane ca scarlatina, tifosul, difteria etc.

E surprinzător că, aproape odată cu deschiderea şcoalelor s'au intins epidemiile, ca şi cum am fi în satul lui cremene. Şi doară nu se poate zice că medicul şef al oraşului nu-şi face datoria. Deşi salariile nu sunt extraordinar de mari, toată lumea poate vedea pe medicul şef vizitînd cu asiduitate palatul maicilor, şcoala de agenţi sanitari, azilul de bătrîne, băile—mai ales!—şi alte cîte-va instituţii unde l cheamă profesiunea. Postul de medic şef al oraşului, fiind o simplă formalitate, nu e de mirat că e rezervat pentru zilele plicticoase de opoziţie, cînd scrisul şi calculele statistice sunt o plăcută distracţie în aşteptatea unei schimbări de regim.

Ce reiesă din toate aceste?

Că epidemiile pot face ravagii ca la Belgrad; nimic nu le va sta în cale,—o nu! Iar dacă primarul trage nădejde că vre-un inspector sanitar o să remedieze situaţia, îl felicităm pentru dovada ce dă că se află încă în vrista iluziilor tinereşti.

△

STRUNA ZILEI

Auri sacra fames.

Aurul a ajuns aaum mai mai căutat de cît eri cînd; agiul a atins 31 la sută.
Ştire.

Aur! Proza blestemată
Singeros te-a calomniat:
Mai puţin n'ai fost vreodată
Preţuit şi căutat...

INFORMAŢII

Studenţii în medicină din Bucureşti, au comunicat centrului studenţesc din Iaşi, că se solidarizează în totul cu protestul trimis de studenţii ieşeni, în chestia numirei d-lui dr. Titu Constantinescu.

O delegaţie a farmaciştilor din localitate s'a prezentat la consulatul german, pentru a obţine un certificat de garanţie, că medicamentele ce se vor aduce eventual din Germania, vor servi numai populaţiunea din Iaşi.

Consulul german a răspuns, că chestia exportului din Germania, depinde mai mult de ambasada germană din Bucureşti.

Elevii externi ai liceului internat au fost concediaţi astă-zi de la şcoală urmînd a se face o dezinfectare radicală a claselor în urma cîtorva cazuri de boli contagioase ivite în ultimele zile.

Camera de comerţ şi industrie din localitate a trimis o circulară şcolilor secundare cerînd a-i se înainta tablouri de elevi şi eleve care ar putea, în cazul unei eventuale mobilizări a funcţionarilor comerciali, să înlocuiască pe aceştia.

In acelaş timp a comunicat şi ministerului de industrie măsura luată, cerînd aprobarea ei.

Contrar aşteptărilor provocate de informaţiile venite din sursă guvernamentală, nu se simte vre-un efect al măsurilor luate pentru eftenirea talpei şi pielăriei în general. Incălţămintea se menţine excesiv de scumpă, iar cea străină—şoşonii, galoşii, se scumpesc cu cît se apropie iarna. Urcările sunt pur şi simplu arbitrarii.

Ce fac camera de comerţ şi sfatul negustoresc?

In comuna Polieni s'a constat epidemia de scarlatină. Copii bolnavi au fost internaţi la spitalul din Podul Iloae. Toate casele au fost desinfectate.

La toate comisiie se lucrează cu începere de azi cu asiduitate la înregistrarea declaraţiilor pentru rechiziţionarea metalelor.

Ministerul de instrucţie face cunoscut că toţi acei invăţători, care doresc să se prezinte la examenul de înaintare pe loc, au a prezinta cererile lor în cursul acestei luni.

Mîne se va semna contractul prin care d. inginer Velt este angajat ca director al serviciului de ape şi canale la comuna Iaşi.

Baronul Vasilko, şeful partidului ucrainian din Bucovina, a scris eri unui amic al său din Iaşi. Intre altele Baronul Vasilko, care e în măsură de a şti, spune că tratativele pentru o bună înţelegere intre Romînia şi monarhie au posibilitatea de a fi încoronate de succes.

Brigada de siguranţă a arestat azi pe argintarul Calinic Malenchi, care prezentînduse în această calitate la biserica Sf. Voevozi din Bîrlad, a luat de acolo un mare număr de odoare spre reparare, dar pe care le-a vîndut. Calinic va fi azi înaintat poliţiei din Bîrlad.

Ministrul de lucrări publice, a făcut cunoscut, că permisele de transport cu căruţele pe şosele pentru produsele destinate exportului şi care nu sunt cuprinse în regulamentul comisiunei centrale agricole, se vor elibera direct de minister, doritorii urmînd a depune odată cu cererea şi o taxă de 200 lei de vagon.

M. S. Regina, vizitînd mînăstirile din eparhia Moldovei, a făcut donaţiile următoare;

3000 lei pentru schitul Bisericani; 2000 lei pentru reparaţia clopotniţei din Durău, 2000 lei pentru călugăriţele suferinde din Varatic, 200 pentru cele din Neamtz, 200 lei pentru călugării din Bistriţa şi 100 lei pentru cei din Secu.

Eri cu prilejul serbărei patronale a liceului naţional a avut loc un Te-Deum la Mitropolie. A luat parte corpul profesoral şi elevii. Seara, în aula liceului a avut loc o producţie dată de elevii liceului naţional. Tînărul I. Teodoreanu a ţinut o conferinţă despre idealizm şi romantizm. Au contribuit cu recitare şi producţii muzicale fraţii Onofrei, Garabet, Popovici, Filipide, unii chiar cu lucrări proprii. Corul şcoalei a cîntat diverse melodii naţionale şi populare.

A apărut numărul 2 din revista d-lui Gh. Ghibănescu, intitulată *Th. Codrescu*. Şi acest număr are o variată şi bogată materie.

Băietanul Gh. Costea, din comuna Ţuţora, certîndu-se, a aplicat o lovitură de cuţit băetanului D. Alecu, care grav rănit, a trebuit să fie internat în spital.

Se ştie că la brigada de siguranţă se afla depusă o însemnată sumă de bani găsită de agenţii siguranţei.

Cu toate circulările date, pînă azi nu s'a prezentat încă păgubaşul.

A apărut «Justiţia» anul 1 No. 2 revistă de drept, legislaţie economie politică şi sociologie, sub direcţiunea d-lui D. Alexandrescu cuprinzînd articole semnate de d-nii Oswald A. Teodoreanu, D. Alexandrescu, Florin Sion, Victor G. Cristofor etc.

Apoi diferite chestiuni cu privire la jurisprudenţe romîne, streine, recenzii etc.

Şcolare. — Invăţ. Neculai Chirica a fost detaşăt pe 1 Noembrie de la şc. din Costuleni la şc. din Poeni-Iaşi in locul d-lui Ilie Mihailescu detaşat ca secretar la revizoratul şcolar din Iaşi.

— A fost detaşat pe 1 Noembrie d Gh. Mercea institutor, de la şcoala de băeţi No. 2 Tulcea, la şc. de băeţi No. 3 Roman.

— A fost detaşat învăţ. Gh. Ilucă de la Avrămeni p. II-lea Dorohoi la Şipoteni —Dorohoi, la locul de 90 lei.

— D! J Laoronschi instit. din Sulina a fost det. pe 1 Noembrie la şc. din Avrămeni p. II Dorohoi.

— A fost transf. pe 1 Noembrie, învăţ.-ajutor M. D. Chifiriuc de la Talpa-Dorohoi, la Ciornîrtan-Zamostea-Dorohoi, post care se rîdică la 90 lei, coborîndu-se postul din Talpa.

— S'a înfiinţat pe 1 Noemb. la Preoteşti-Centru, jud. Suceava, o şcoală plătită cu 90 lei lunar.

— Au fost numiţi cu titlul provizoriu pe 1 Noembrie următorii normalişti:

Bărescu Gav. la Poiana-Suceava cu 80 lei. Tetcu N. Const. In Lişna-Suhărău post II Dorohoi.

— S'a acordat un congediu neiimitat pentru concentrare d-lui G. Racu, învăţător la Miroslava, fiind suplinit de d-ra Clara Herescu.

— D. Stoica, revizor şcolar, a plecat azi în inspecţiune la Podul-Iloae.

In localul din strada Lăpuşneanu No. 21 casele Konya se vinde numai pentru scurt timp de către un engrosist din Constantinopol un stoc de covoare persane vechi şi noi de o rară frumuseţe cu preţuri de engros.

Amatorii de lucruri de artă să se grăbască.

Maşină tipografică

format No. 6, în cea mai perfectă stare, construcţie solidă şi modernă se vinde cu preţ modest.

Informaţiuni la administraţia ziarului.

Programul nou care se reprezintă astă-seară Luni 9 Noembrie, la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele :

Misterul Camerei negre, mare dramă detectivă în 4 acte, în care se distinge Stuart Webbs celebrul şi abilul şef de siguranţă, rutinatul şi inteligentul poliţist care uimeşte spectatorii prin urmăririle sale senzaţionale încoronate de succes.

Programul nou de astă-seară, cuprinzînd escepţional 5 părţi mai conţine între altele : Preţul tăcerei, dramă americană cu o puternică şi vie desfăşurare.— Tîndală a găsit un hoţ, scene comice.— Lacul Traun (Stiria), feerice vederi de călătorie, etc., etc.

Programele viitoare vor cuprinde între altele :

Dama cu Camelii. In rolul Margaretei d-ra Francesca Bertini.

M-me la Présidente cu d-ra Francesca Bertini.—Yvonne cu d-ra Francesca Bertini.—Victime pour l'Idéal cu d-ra Francesca Bertini. — Don Pedro Carusso cu d-ra Francesca Bertini.

Concesiune exclusivă de reprezentare acordată pentru Romînia, Serbia şi Bulgaria.

Saptamina Teatrala

„Să ne despărţim". — „O frumoasă aventură".—„Zorile". „Ursul". — „Papa Lebonard".

Săptămîna trecută s'a jucat una din cele mai frumoase comedii ale lui Sardou „Divorçons". In Iaşi pentru prima oară a fost jucată prin 1890 de marii artişti, Romaneasca şi Manolescu. Joia trecută cînd s'a reprezentat la noi, toată lumea a remas mulţumită de bunul ansamblu al trupei noastre ; ce păcat însă, că sunt elemente talentate, dar nu le vezi niciodată numele pe afiş. La noi talentele adevărate şi cari dau dovadă de muncă serioasă, sunt foarte puţine, două-trei, căci în teatrul nostru *se împarte egal numai leafa, dar munca nu.*

D. Profir în „Prunelles" ne-a arătat încă o dată dorul de muncă ; dar a-i se cere unui artist cît de bun, să joace în fie care piesă nouă, roluri de diferite caractere, asta înseamnă hamalîc, nu artă. Profir a jucat cu toată amploarea lui şi au fost aplaudat. S'a părut însă, că în actul I-iu, prea a precipitat frazele. D-na Braborescu în Cipriana a fost aşa de drăgălaşă încît a cucerit publicul ; cu toate astea, acest rol nu-i din acelea care a rîdicat-o în faţa publicului nostru. D. Petrone în Adhemar a pus tot umorul ca să ne dea un tip naiv şi păcălit ; a rîs lumea cu multă poftă. D. Georgescu în chelnerul, a fost admirabil. D-nii Mitrofan şi Ghiţescu, ne-au desemnat două siluete simpatice. Ceilalţi au lucrat la reuşita ansamblului.

*

Sîmbătă s'a jucat cu antren drăcesc succesul din anul trecut „O aventură frumoasă" ; iar Duminecă în matineu : „Ursul" de Cehov, interpretat de d-na Condurate şi d-nii Profir şi Pizone. Piesa şi jocul artiştiior au plăcut mult. — A doua a fost „Zorile" de regretatul poet Iosif ; piesa ne-a descris cu multă jale ororile şi masacrele ardenilor de către unguri. Cu această ocazie a apărut pe scenă d. Dragomir, care din cauză de boală, a fost oprit să joace stagiunea trecută. Această piesă a avut un succes frumos fiind primită cu multă căldură, Au excelat d-nele Pruteanu, Kuzinski şi d-nii Dragomir, care a jucat rolul Preutului, Damira, Ghiţescu, etc.

Seara s'a jucat, pentru a doua oară, succesul stagiunii, „Papa Lebonard" de care am vorbit în cronica trecută. Putem însă spune, că actorii fiind mai siguri pe ei, au jucat mai bine şi a asistat lume mai multă,

O observaţie. — La „Divorçons" un domn din stal care a văzut mult şi bun teatru în străinătate, făcea boservaţia cum că unii din artişii carî uu jucat, nu „vorbeau" în scenă, ci par'că „recitau", adecă nu vorbesc natural. E drept că teatrul are convenţii, dar poate are dreptate domnul.

Fix.

Dr. Suzana GROSI

Şef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Faceri

Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

Au sosit !

Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la :

Magazinul M. Hirschenson

— Iaşi, strada Annstasie-Panu, 39 —

Ocaziune *2 uşi mari de grilaj de fier provenind de la Banca de Credit Romîn şi cîntărind aproximativ 600 kgr. sunt de vînzare.*

A se adresa la Farmacia Dr. RATIANU.

V. GH. BUŢUREANU

-- AVOCAT --

— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —

Strada Gh. Mîrzescu, casele

— M. H. Goldner. —

VIA *foastă G. Poroineanu, situată în comuna Tomeşti plantată cu viţă americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate unelte le şi edicurile necesare unei vii.*

Amatorii să se adreseze d-lui sau d nei Castano Iaşi str. Sf. Andrei 13.

UNE JEUNE DAME **connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.**

S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

Ocaziune rară **Numai cîte-va zile**

In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se vinde de către un engrosist din Constantinopoli

un stoc de COVOARE PERSANE veritabile

vechi şi noi între cari şi specialităţi ca :

Gyordes, Bonkhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.

PREŢURI DE EN GROS

Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune **covoare** din lumea întreagă sunt cele **persane** cari nu'şi pierd nici odată valoarea.

Doctor S. Dulberger

de la facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate propriu pentru următoarele boli : **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculosă, anemia, neuralgia, tabes, arterio—scleroza, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice,** *dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din :*

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foostă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

CROITORIA AMERICANA

S. WACHMAN

din strada Alexandri 6, S'A MUTAT **în casele Max H. Goldner din str. Gh. Mîrzescu, 17.**

De inchiriet *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*

A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

Sanatoriul Dr. TZAICU

— IAŞI, Strada Carol 20 —

Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a **mutat** *din strada Zmeu 3, în* **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*

Clinică chirurgicală modernă:

Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice ; instrumentar complect şi ireproşabil.

ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).

MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.

HIDROTERAPIE

Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.

Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.

Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.

—Telefon 79 —

Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

„FIRE de aur pentru BRODAT !"

„VANILIE" „TAHITI"

I-a calitate se găsesc de vînzare la :

ROMÎNIA MUZICALA

24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

CASA DE SCHIMB

S. Hanfler

IAŞI, STRADA ŞTEFAN CEL MARE

Tot felul de operaţiuni de schimb etc.

Bilete de călătorie

Se controlează tot felurl de bonuri şi lozuri permise de stat

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Prezenţa Ţarului la Reni

Bucureşti. — Un autorizat personagiu liberal, a declarat astăzi, că prezenţa Ţarului la Reni, chiar dacă s'ar confirma, nu poate avea nici o înrîurire asupra atitudinei noastre.

Acelaşi personagiu a adăugat :

— „După cum, cînd ungurii au manifestat veleităţi în potriva noastră, am trimis trupe la frontieră, tot astfel vom proceda şi faţă de Rusia, în cazul dacă imperiul rus va încerca fapte care nu vor avea adeziunea guvernului nostru.

Nici un guvern romîn nu va admite trecerea ruşilor pe la noi, de cît în baza unui tratat în regulă, altmintrelea va considera faptul, ca o atingere al demnităţei noastre naţionale.

Lupte sîrbo-bulgare

Viena.—Se telegrafiază din Paris, că „Le Petit Journal" anunţă că Bulgarii au învăluit deja strîmtoarea de la Babuna, 3 regimente sîrbeşti şi multe tunuri au fost capturate. Bulgarii au trecut pe la Prilep pentru a lua Monastirul.

Noul budget al Statului

— D. Costinescu cere o reducere de 37 de milioane —

Bucureşti.—D. Costinescu, ministru de finanţe, a adresat azi o circulară tuturor ministerelor, cu privire la alcătuirea noilor budgete.

D. Costinescu spune că faţă de împrejurările actuale, nu se mai poate menţine budgetul din anul trecut care se cifra cu 600 de milioane şi trebue prin urmare realizate însemnate economii. Ministrul de finanţe adaugă, că alcătuirea noului budget are a se efectua în marginea sumei de 565 de milioane.

Inţelegerea Greco-Bulgară.

Sofia. — Ziarele greceşti scriu că relaţii dintre Grecia şi Bulgaria sînt din cele mai bune. Cele 2 guverne se silesc să evite diferitele neînţelegeri şi caută mai ales să pue sfîrşit incidentelor de la frontieră.

In acest scop se va determina o zonă neutră departe cu 3 kilometri de ambele frontiere. Sa şi instituit o comisiune greco-bulgară compusă dia 2 ofiţeri cu însurcinarea ca să determine zona zona neutră.

E probabil că în curînd relaţiile greco-bulgară zor fi din ele mai strînse,

Legatul pentru Universitatea din Iaşi

Bucureşti,—A apărut decretul, prin care Universitatea din Iaşi este autorizată a primi legatul de 300,000 lei lasat de defunctul rege, pentru întemeiarea unui cămin studenţesc dim Iaşi.

Infrîngeri sîrbeşti

— Teatrul de luptă balcanic —

Berlin.—Trupele germane ale generalului Koeves au ocupat Novi-Bazarul ; iar armatele generalului Galwitz şi aripa dreaptă a lui Bodjacef luptă pentru a eşi din valea Lob la la nord de Pristina. Numărul prizonierilor sîrbi la 19 Noembrie se urca la 3,800 oameni, eri s'au făcut alţi 4,400 prizonieri.

*

Viena.—Pe ţărmul stîng al Cernei la vest de Kavadar, Bulgarii au respins din tranşee pe Sîrbi, pricinuindu-le mari pierderi.

Bulgarii primind ajutor pe la Istip au reuşit să scoată pe Sîrbi din Tetovo, ocupînd şi oraşul.

Pentru stăpînirea strîmtoarei Babuna se dau lupte disperate. Sîrbii îşi apără din toate puterile poziţiunile luptînd 10 zile neîntrerupt.

După raporttele engleze e probabil că Bulparii vor ocupa linia pe care o apăra generalul Vasici. Astfel că şi situaţia Monastirului este ameninţată.

Populaţiunile sîrbeşti se refugiază zilnic.

Remaniere ministerială

—Cine iese,—cine nu intră—

Bucureşti.—Cu privire la situaţia în lagărul guvernamental, un fruntaş guvernamental a declarat astă-zi că d. Costinescu iese din minister şi că d. Stelian nu va face parte din noua combinaţie ministerială.

Situaţia Teatrului din Bucureşti

Bucureşti. — M. S. Regele a primit azi în audienţă pe d. Al. Mavrodi, directorul general al Teatrelor.

D, Al. Mavrodi a prezentat Suveranului situaţia Teatrului Naţional, din care rezulta, că în ultimele 2 luni, scăzîndu-se toate plăţile, a rămas un beneficiu de 37.000 lei.

Noile taxe maximale pentru grîu, faina şi ovas

Bucureşti. — Ministrul Comerţului şi Industriei a dat publicităţii noile taxe maximale stabilite pentru grîu, faină şi ovăs.

Iată preţurile stabilite.

Grîul. — *De 76 Kilograme, cu 5 la sută corpuri streine, 1850 lei vagonul.*

Fie care chilogram la Hectalitri în minus modifică preţul cu 20 lei.

Corpurile străine în minus sau în plus modifică preţul cu 10 lei la vagon.

Făina *en gros :*

Calitatea I, 33 lei suta de chilograme, 25 lei calitatea a doua şi 20 lei calitatea a 3-a.

Făina *în detail:*

40 lei calitatea I-a, 32 lei calitatea II-a şi 27 lei calitatea a 3-a.

Ovăzul : *1500 lei vagonul.*

l Fie care kgr. la hectolitru în plus sau minus modifică preţul cu 15 lei a vagon.

Dr. Lucia-Leon BORCEA

Medic secundar la Maternitate

BOLI de FEMEI şi FACERI

Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

V. HOLBAN

AVOCAT

S'a mutat str. Vasile Conta (foastă Sf. Neculai No. 15.

De vînzare *o sufragerie de stejar, o oglindă veneţiană, o canape, chaise longue. Str. Gh. Mîrzescu 24 Etajul de sus, de la 10—3.*

Dr. G. Sava-Goiu

OCULIST

S'a mutat în Str. G Mîrzescu No. (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).

Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic ; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici : Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei ; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser ; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNCIURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 „

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — Telefon No. 36. — Sub direcțiunea unui Comitet — Anul XII—No. 2614.—Mercuri 11 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

CRIZA IN GUVERN

— D. Costinescu părăsește silit ministerul.—Atitudinea noastră față de Rusia. —

Eri au circulat in Capitală oele mai contrazicătoare versiuni, cu privire la situația guvernului.

Se spunea că, în cazul dacă d. Ionel Brătianu nu admite o largă remaniare, vom avea zilele aceste demisia guvernnlui.

In prezența acestor zvonuri, care prindeau tot mai multă conzistență și apăreau tot mai verosimile, corespondentul nostru din Capitală a văzut eri pe unul din cei mai autorizați dintre fruntașii partidului liberal.

Spusele acestui personagiu, care foarte curînd se vor dovedi perfect confirmate de fapte, pot fi rezumate astfel : *D. Stelian nu va mai intra în minister, d. Costinescu nu mai poate rămînea în minister.*

Precum se vede dar, o complectă confirmare a celor susținute de atîta timp de *Opinia* și anume : *chiar de o fi să fie remaniare, d. Stelian tot nu va intra în minister.*

*

Și acum iată convorbirea avută :

— *„A avut dreptate, spune personagiul liberal, acel gînditor care susținea că în special, la oamenii poltici, legendele dau loc la reputații, cele de mai multe ori uzurpate, intru nimica în conformitate cu valoarea întrinsecă a omului.*

D. Emil Costinescu trece drept un mare financiar. Nimic mai falș, nimic mai neadevărat.

In special de cînd cu izbucnirea războiului d. Costinescu, cu procedeurile în materie de import și export, ne-a nenorocit. O țară neutrală,—or-care ar fi gîndurile ei ascunse pentru viitor—trebuie să se îmbogățească. Noi am fost săraciți...

— *O mică întrerupere. Comunicatul din* Viitorul, *de ieri, arată o perfectă solidaritate guvernamentală și dă ca izvor al răutăților ministerul de războiu...*

— *Știu ! Știu ! Acte de solidaritate de guvernămînt sau mai curînd o mîngîiere pentru d. Costinescu fiind-că ti se spune acest lucru à titre de adio...*

— *Cum adio !*

— Da. Domnul Costinescu ie demisionat, d. Costinescu nu va mai face parte din guvernul remaniat.

Șeful guvernului știe prea bine că pentru sensitivii gălăgioși de la superficia vieței noastre politice, plecarea d-lui Costinescu va fi considerată ca o slăbire a guvernului liberal. El știe însă tot atît de bine și cu mai mult temeiu că plecarea actualului ministru de finanțe va apropia de guvern toată acea clasă socială muncitoare și productivă, pe care procedeurile meșteșugite ale d-lui Costinescu au adus'o la marginea prăpăstiei“.

*

Continuînd apoi, personagiul a spus :

— *„Cît despre d. Stelian este exclus ca d-sa să intre în guvern. In primul loc d. Stelian ie de o susceptibilitate atît de bolnăvicioasa, atît de mult vede în cel mai mic lucru o atingere a demnității sale, în cît este aproape imposibil de lucrat cu d-sa.*

Dar ceea ce face acum cu neputință intrarea d-sale, sunt pretențiile lui excesive.

Cînd pui condiții cu privire la directivă, cînd pretinzi un anume portofoliu și cînd ceri o anume formă de minister, nu se poate să nu te întrebi : corespund oare cerințele mele cu ceea ce gîndește actualmente șeful guvernului ?

Sunt oare cererile mele în acord cu interesele partidului și ale țărei ?

Dacă și-ar fi pus aceste chestiuni d. Stelian ar fi trebuit să renunțe la pretențiile d-sale. *Ne-renunțînd s'a făcut imposibil.* **D. Steliau nu va intra în minister“.**

*

Venind vorba de vizita țarului la Reni și de influența ce ar putea avea asupra stărei de lucruri de la noi, autorizatul personagiu a spus :

— *„Nu știu întru cît știrea este adevărată. Dar dacă își inchipuie unii că ar putea să aibă acest fapt o influență asupra atitudinei noastre, se înșală.*

Află dragul meu și spune ori cui te întreabă, că Romînia nu este la discreția nimănui și nu va permite nimănui o atingere a demnității ei ca stat, prin o trecere de trupe străine. **După cum am trimis trupe la frontieră cînd se părea că austro-ungarii aveau anumite intenții ostile față de noi, tot astfel vom trimite trupe și la frontiera rușilor, dacă ei vor avea veleități să treacă pe la noi“.**

*

In substanță, această ultimă parte am dat'o la serviciul telefonic de ieri. In cadrul intregei convorbiri, redată de corespondentul nostru, ea apare și mai interesantă.

NOTA ZILEI

Notre...

Se înșală sincer, ori se preface a se înșela gazeta oficioasă locală, cînd spune publicului că d. dr. Sion, directorul general al serviciului sanitar va trimite un inspector sanitar, ca să îndrepte relele sanitare ale Iașului.

Să dăm un exemplu.

Inspectorul va vroi să aplice articolul 30 din legea sanitară oprind pe medicul-șef al orașului de a fi medicul salariat al institutului de maici. Dar ele, prudente, au angajat din vreme pe... însu-și d-rul Sion.

Dovadă ?

Și-au denumit institutul lor : „Notre-Dame-de-Sion“.

Atunci ? !

Interese sanitare

4 + 2 = 6

Un comunicat publicat în ziarele bucureștene sosite eri lămuresc publicul asupra înțelesului noilor taxe farmaceutice. In primul rînd comunicatul arată că mărirea taxelor s'a făcut în mod provizoriu, adică pînă la o schimbare a situației. Nu știm dacă are dreptate ori nu, publcul nostru care este extrem de sceptic față cu promisiunea aceasta de provizorat. La scepticizmul acesta contribuie, negreșit, experiența veche a publicului că odată taxele urcate, ele rămîn în genere neschimbate pînă la o nouă... urcare ce urmează a se face mai curînd ori mai tărziu.

Același comunicat explică detaliat cum trebuie să procedeze farmacistul luînd ca exemplu ordonanța de 2 franci, care devine 4+2=6. Suplimentul se însamnă cu cerneala roșie.

Un lucru însă nu explică domnii dela serviciul sanitar superior. Dacă este adevărat că farmaciștii, că eri fără ajutorul deputaților liberali, au obținut o mărire de 50 la sută, cum se face că urcarea s'a acordat și pentru manipularea medicamentelor ?

Scumpirea unor articole e oarecum admislbilă. Dar fiertura, facerea pilulelor, astuparea sticlei, înscrierea rețetei în registru, toate aceste mici operațiuni erau destul de scump plătite de către marele public. De ce s'a urcat plata pentru *acestea* cu 50 la sută ?

Nu era destul de scumpă viața sub regimul actual al lipsei de ordine și de control ? Cu o atare logică vom afla ca mîni că 2+2 fac nu numai, dar fac 6 pentru favoriții soartei, pe aceste timpuri guele între cari se găsesc și farmaciștii.

Mici Polemici

La teatrul național s'a jucat Duminică „Ursul“ de rusul Cehov.

D. M Sadoveanu cunoscut ca ne-rusofil va fi silit să dee explicații d-lui Stratan, interpret fidel consulatului, dacă nu s'a vorbit pe scenă de ursul de la nord.

*

Singurul profesor universitar iașan care nu va cere strămutarea la București este d-rul Cosmovici. Pentru nimic în lume nu l'ar vrea rector pe d-rul I. Athanasiu, care l'a calificat drept «zero» științific și, totuși, a fost achitat de către juraații iașani.

*

In Florența au fost arestați : un milionar, un editor de ziar naționalist și un avocat — pentru fraude la furnituri militare.

...Cei dintâiu doi, probabil, au luat un avocat cu dînșii, ca măsură de precauțiune.

*

Dacă d. Delavrancea ar fi mai patriot, n'ar adresa mereu ministrului de războiu, scrisori deschise, ci închise, ca să consume și timbre de ajutor...

*

Adevărat nemuritor marele nostru poet Eminescu : nu l'a putut omorî nici negustorul Minar cu filmul său.

*

Rechiziția de metale ce vrea la urma urmei ?

— Să silească pe fie care ca să-și arăte... arama.

*

Curat comic, impresarul Askenazy : pe Clara Young o botează acum Lerescu.

...S'a uzat așa de curînd ?

*

« Rampa » întreabă pe d-na Marioara Antonescu dacă e pentru măritiș.

— După ce are în repertoriul ei pe Nora, *mai încape vorba ?*

Chestiuni sociale

Femeia fața de Jus Suffragii

III

Dar dacă atîtea greutăți se rîdică în fața femeilor cari luptă astăzi pentru cîștigarea dreptului de vot, reiese de aici că cineva ar combate această inițiativă demnă și umanitară ? Evident că nu. Nimeni nu se va putea opune curentului izvorît din evoluția firească a omenirei ; problema emancipărei femeei nu mai e azi o chestiune litigioasă, ci e devenită. un drept recunoscut. Marii sociologi ai veacului stabilesc chiar că inferioritatea femeei nu e de natură organică ci cu totul sociologică. Din primul moment de cînd omul începe să se cristalizeze ca o ființă deosebită față de alte mamifere, de atunci între cele două sexe se stabilește în cursul evoluției sociale o diferențiare de muncă, diferențiare care face pe fiecare din ele propriu pentru a un gen de ocupațiune. Diviziunea muncei, prin urmare, în lupta pentru existență, e aceia care a zdruncinat la bază peralelismul desvoltărei psihnice între bărbat și femee așa că eu drept cuvînt au putut să argumenteze apoi susținătorii inferiorităței femeei că o inferioritate organică însă-și caracterizează natura sa intimă. Cum vedem, noi femeele avem mult de luptat, pentru a îndepărta asemenea argumentări false, cu atît mai mult cu cît chestiunea votului pentru femei aduce înainte și probleme în discuție. O reformă treptată și adîncă trebue să aibă drept obiectiv o transformare radicală a tuturor instituțiilor : căsătoria, familia, regimul proprietății ca și organizația politică. Pe aceste baze pregătită baza noastră, ea va pune societatea înaintea unui fapt de neînlăturat, și aici la întretăiarea acestor mari chestiuni sociale văd eu necesitatea imperioasă a intervenirei femeei, cu inteligența ei, cu spiritul ei de echitate și chiar cu rafinăria bunului ei simț ; atunci numai îi va veni de la sine și concesiunea votului. Bismarc, cancelarul de fier a trebuit să cedeze reformei electorale din Germania, astfel își perdea întreaga-i popularitate, ceiace ar fi fost o nenorocire pentru statul german.

Iată de ce nouă femeelor ne trebue înainte de toate multă răbdare și mai ales muncă fără preget. Viitorul va fi al nostru, aceasta e azi axioma. Dar după cum au trebuit ani de zile să treacă pentruca societatea să recunoască femeei de a pleda în fața instanțeior judecătorești, drept care îi era recunoscut încă dela Romini și care în Franța s'a rezolvit de mult în favoarea d nei Chanvin fără teamă de concurență pentru baroul din Paris, profesiunea de avocat ne mai fiind considerată astăzi ca un *oficiu viril* tot așa va trebui să treacă încă vreme cînd asemenea idei incompatibile cu orientalismul nostru să-și poată face drum. Pînă cînd să se poată stabili o *echivalență* socială între bărbat și femee.

Capacități feminine s'au manifestat cu putere, acolo unde sanctuarul științei le-a fost deschis ; nume celebre ca acel al d nei Curie, Clemence Royer, Sofia Kowalewsky, pentru a nu mai reveni asupra acelora ale femeelor cari s'au impus în artă și literatură spulberă orice contraversă tendențioasă. Va veni vremea cînd femeia se va manifesta și ca o capacitate politică și diplomatică, cu atît mai mult cu cît inteligența bărbaților de stat, de astă-zi, a dus la dezastrul unui măcel, care nu s'a pomenit nici în timpuri de adîncă barbarie și de totală eclipsă intelectuală. Și apoi cuvîntul de inteligență e atît de elastic și de relativ. Pînă unde se rîdică inteligența unui bărbat și e acolo punctul ei culminant ? Și de ce nu mai sus ? Și cît de mare e diferența între cele două inteligenți ale celor două sexe diferite față de imensul necunoscut pe care mintea celui mai ascuțit geniu nu-l poate pătrunde ? Natura în ironia ei ascunsă nu dă oare aceleași drepturi la viață orișicărei viețuitoare fie ea bărbat ori femee ? Și atunci prin contrast cu legile naturale excluzivismul legilor omenești nu apare ca o aberație a cîtorva inteligenți slabe, cari singure își aroagă dreptul de a conduce omenirea ?

Condițiunele de viață în natură sînt aceleași, mediul, însă, de dezvoltare diferă. Mediului să ne conformăm și noi în mișcarea noastră. Și dacă nu poți ca pe bază de analogie să tragi o concluzie justă între două judecăți cari n'au o notă comună in noțiunele lor, tot astfel nu poți nici în cazul acesta să iei drept punct de conducere Anglia sau alte țări din occident, pentru a justifica acțiunea feministă de la noi, fără a ține seamă de mediul societății romînești, de istoricul dezvoltărei păturilor sociale, de atmosfera morală a mediului ambiant și mai ales de colosala cifră a analfabeților care disproporționează enorm ori-ce veleitați de renovare socială.

Eufrosina Simionescu
Doctor în litere

OAMENI ȘI LUCRURI

Băncilă în Capitală

Criticii bucureșteni dau artistului iașan cuvenita luare aminte. Lucrul nu e de mirat. Dar ne interesează, totuși, în primul rînd ce ne spun iașanii intelectuali.

In aceiași zi două mari ziare din Capitală au publicat păreri asupra operei lui Octav Băncilă. Profesorul Paul Bujor, care a luat a luat adeseori cuvîntul pentru a sprijini pe maestrul iașan, spune între altele, după ce a alăturat și comparat opera lui Băncilă de acea a marelui maestru Grigorescu :

„...Văd cu mare bucurie, cum crește din ce în ce mai mult opera pictorului Băncilă însuflețită tot mai mult de farmecul adevărului și al frumosului.

Am dar convingerea că opera pictorului Băncilă va ocupa un loc de frunte în mișcarea artistică a timpului nostru, alături de operile marilor maiștri ai picturei moderne...“

Scriitorul N N. Beldiceanu, iașan de asemenea, compară la rîndul său tipurile maestrului iașan cu ale defunctului mare artist Grigorescu și ca și Paul Bujor, stăruie asupra acelui anumit „frumos“ care sub penelul artistului iașan, se alătură de adevăr și de străduințe către bine :

„...Băncilă nu-și migăleește tablourile ; grija lui nu e să zugrăvească „frumos“, ci să zugrăvească adevărat. Tablourile sale brăzdate, sunt zugrăvite cu patemă. Pictorul Băncilă își umple parcă palmele mari cu boturi de culoare, și le frămîntă, le modelează înfrigurat,—cum modelează sculptorul lutul,—și-și azvîrle apoi, pe pînză, cu bucăți din sufletul lui țărani gata închegați din creștet și pînă'n tălpi cu piepturile găfiind în încordarea năprasnică a muncii“.

Profesoratul la Bele-Arte va fi pentru Octav Băncilă nu numai o răsplată dobîndită prin merite, dar și un prilej de a-și desfășura marele talent spre folosul unor generațiuni de artiști,—artiștii Iașului de mîni.

Rodion.

INFORMAȚII

■ CONSFĂTUIREA DE LA D. N. FILIPESCU.—*Cu privire la cele decise în consfătuirea de la d. Filipescu, iată cîteva amînunte.*

S'a decis în primul loc așa zisa strategie parlamentară. Rolul fiecărui deputat și senator a fost bine determinat.

S'a mai hotărît a se adresa guvernului foarte numeroase interpelări, între altele, asupra politicei generale, asupra fraudelor de la ministerul de războiu și asupra administrației în genere.

In ce privește politica generală, guvernul va fi întrebat, dacă, din moment ce acordul cu opoziția a fost rupt, partidul liberal mai crede că, în starea de descompunere în care se află, poate să-și asume, singur, răspunderea acestora dificile momente.

In cazul dacă guvernul va recurge la prorogarea Camerilor, șefii federației vor ceti la Cameră și Senat o declarație în senzul că din moment ce guvernul fuge de viața parlamentară, opoziția federalistă demisionează din parlament, pentru a desfășura activitatea ei în afară de parlament.

Dacă cumva guvernul va utiliza sistemul ca parlamentul să ia mereu vacanții, se za propune ca în timpul cît nu lucrează parlamentul să nu se plătească diurna.

Aceasta pentru a indispune majoritatea dornică de diurne.

■ *Atitudinea partidului conservator, de sub șefia d-lui Al. Marghiloman, va fi următoarea :*

In cazul dacă va fi discuție la mesagiu, d. Marghilomanla Senat și d. C. C. Arion la Cameră vor face declarațiuni, în senzul celor vorbite de șeful partidului cu ocazia inaugurărei clubului.

Ambii vor mai declara că în cazul cînd partidul liberal se va declara pentru o atare politică, conservatorii de sub șefia d-lui Marghiloman vor da concursul lor guvernului, fără nici o condiție și fără a cere ceva în schimb.

■ *In ziarul «Mișcarea“ vfi apare azi un comunicat, prin care se vor dezminți zvonurile lansate de unele ziare, cu privire la schimbarea de atitudine a acestui ziar.*

Comunicatul se termină astfel :

— *„Mișcarea“ este organ liberal național și susține politica guvernului d-lui I. I. Brătianu“.*

■ *Ieri urma să se ție la Universitatea din București concursul pentru 2 catedre de drept civil cursul de doctorat. Concursul s'a amînat pentru Vineri din cauza lipsei d-lui I. Burada.*

La această comisiune sunt delegați din partea facultății de drept din Iași d-nii profesori I. Burada, D. Alexandrescu și V. Dimitriu.

Printre candidați sunt d-nii N. Titulescu și I. Micescu.

■ *D. dr. Glineanu, inspector sanitar, a stat două zile în Iași, în urma cererei făcute de primarul orașului. D. Glineanu a luat o sumă de măsuri pentru combaterea epidemiilor. De altfel combaterea aceasta a fost luată pe seamă de direcțiunea generală a serviciului sanitar care a hotărît în caz de agravare, să trimită medici speciali în Iași.*

■ *D. A. D. Atanasiu, profesor la Belle-Arte din Iași, întors din Copitală ne afirmă că succesul expoziției pictorului iașan Băncilă este extraordinar. Pînă eri tablourile vîndute atingeau suma de 70,000 lei și mai rămăsese vr'o 6 — 7 pînze nevîndute.*

■ D. Alexandru Velciu, prețedintele consiliului județian, a intervenit azi la ministerul de interne, în numele consiliului, cerînd a se pune capăt situațiunei deplorabile create prin neterminarea palatului administrativ.

D. Velciu arată că din cauza aceasta toate autoritățile suferă.

■ Consiliul județian, prin d. Alexandru Velciu, a făcut intervenții pe lîngă ministrul de interne și primarul orașului, spre a se înflința în Iași un nou azil în care să se adăpostească cerșetorii care azi mișună pe ulițele orașului.

■ Sfatul negustoresc din Roman. a intervenit pe lîngă Camera de Comerț, cerînd un ajutor grabnic de oare ce orașul e cu desăvîrșire lipsit de cărbuni și de multe materii prime.

La rîndul ei Camera de Comerț a intervenit pe lîngă ministerul de interne.

■ Depozitarii de lemne au fost eri convocaţi de către d. Toma ajutor de primar. S'a constatat, că în depozite nu se găseşte de cît o cantitate de 180,000 metri cubi de lemne. Depozitarii au mai declarat, că exploatatorii de păduri preferă să vîndă lemnele negustorilor din Bucureşti în direcţiunea căilor ferate, care din lipsă de cărbuni plătesc preţuri mai avantagioase.

■ Faţă cu această situaţie, d. Mîrzescu primarul oraşului, va interveni pentru a sili pe exploatatorii de păduri, să-şi îndeplinească angajamentele faţă de comercianţii ieşeni.

■ D. Capitan Bădulescu, cunoscut autor al mai multor opere de gimnastică suedeză, va sosi zilele aceste în localitate, invitat de societatea romînă de sport şi gimnastică, pentru a ţine o conferinţă asupra gimnasticei suedeze.

■ D-nul Dr. Zosîn va începe, Duminică 22 Noembrie c., ora 4 p. m. în amfiteatrul Liceului Naţional, a şasea serie a prelegerilor sale publice ştiinţifice pentru cultura generală pozitivă, tratînd despre *Originea şi Evoluţiunea spiritului uman.*

■ *Neglijenţa Primăriei.*—La baia comunală la etajul al 2-lea, sunt băile de cadă, iar la cele mai multe cabine lipseşte al doilea rînd de fereşti, fiind date la reparat de 3 luni. Sosind iarna e un curent in cabine şi vai de capul acelora cari fac băi calde acolo. Rugăm pe d. Mîrzescu să cerceteze cazul.

■ Eri în tramvaiul de Copou, era o o biată femee, care se plîngea la lumei că bărbatul ei e concentrat de luni de zile şi a rămas cu copii cari, n'au ce mînca. I s'au dat eri dimineaţă dela fondul de ajutor al familiei luptătorilor, 25 klg. lemne, şi cîntărind la un vecin lemnele aduse acasă, *erau numai 15 klg.* S'a dus plîngînd la comisia I-a să reclame.

■ Din Tîrgu Frumos ni se anunţă, că tîmplarul Constantin Polemschi, pe cînd era ocupat la lucru, a încetat subit din viaţă.

■ Poliţia din Durustow, a cerut urmărirea individului Dumitru Văiceanu, acuzat de crimă şi care se crede a se fi refugiat în Iaşi.

■ Se aduce la cunoştinţa publică că începînd de astă-zi 10 Noembrie c. preţul cu care se vor vinde lemnele in depozitele din oraş va fi de 3 lei suta de kgr. tăiete şi transportate la domiciliul cumpărătorului.

■ In comuna Belceşti judeţul Iaşi s'a constituit un club de lectură sătesc „D. Anghel".

■ O gazetă locală vorbind de oarecare cazuri contagioase ivite la institutul Sacre-Coeur aminteşte că d. dr. Flor e medicul zisului institut.

Dl. inspector sanitar Glineanu, trimis în localitate pentru măsuri sanitare nu cunoaşte oare articolul din legea sanitară care opreşte pe medicii oficiali să ocupe posturi salariate într'un oraş unde se găsesc medici particulari. Slavă domnului, medici se găsesc destui în localitate şi maicile plătesc destul de onorarabil.

Şi fiindcă e vorba de cazuri contagioase, cine le declară la acel institut şi cui le declară?

■ Intr'un ziar local de eri, s'a tipărit o informaţie cu litere cursive, cum că Direcţia Gen. a căilor ferate a dat „ordinul ca să grăbească *lărgirea podurilor pe linia Iaşi—Ungheni, pentru expresul Petrograd—Iaşi*". Cine nu ştie că linia largă rusească intră pînă în staţia Iaşi şi dacă linia e largă şi podurile sunt tot largi, de oare-ce vagoanele ruseşti vin la Iaşi!

■ Cazurile de scarlatină constatate la liceul internat sunt pînă acum în număr de 6. Cursurile se ţin regulat cu elevii interni, iar cei semi-interni şi externi vor fi reprimiţi după dezinfectarea generală care se va face Vineri, Sîmbătă şi Duminecă.

Liceul Internat va fi vizitat astăzi şi de către medicul inspector dr. Glineanu, delegat a combate epidemiile în oraşul nostru.

■ Programul care se reprezintă astă-seară Marţi 10 Noembrie, la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele:

Misterul Camerei negre, mare dramă detectivă în 4 acte, în care se distinge Stuart Webbs celebrul şi abilul şef de siguranţă, rutinatul şi inteligentul poliţist care uimeşte spectatorii prin urmăririle sale senzaţionale încoronate de succes.

Programul de astă-seară, cuprinzînd escepţional 5 părţi mai conţine între altele: Preţul tăcerei, dramă americană cu o puternică şi vie desfăşurare. — Tîndală a găsit un hoţ, scene comice.— Lacul Traun (Stiria), feerice vederi de călătorie, etc., etc.

Mîine Mercuri program nou: Enigma de la ora 10, mare dramă poliţistă, bogată în evenimente extraordinar de senzaţional şi în acelaşi timp o duioasă desfăşurare în patru acte, interpretată de cei mai reputaţi artişti dramatici franceji: Maillard, Dorian, Mica Jaffus, etc.—Prea mulţi locatari, scene foarte comice, etc.

Doctor E. I. Mironescu

Asistent şi secundar al clinicei Trapeutice.—Iaşi (Prof. dr. Riegler)

Specializat în boli interne şi de piele

Execută în laboratorul clinicei orice analize de sînge; Reacţiunea Wassermann Analiză complectă de urină, de materii fecale, de suc gastric, de spută, de licid cefalo-rachidian; de ori ce derivate şi produse patologice (din boli venerice, tumori, etc).

Face orice tratament de zaccin şi seroterapie, — Neo-salvarsan; Injecţii mercuriale, etc. etc.

Consultaţii în fiecare zi dela 1—3 p. m.

Str. Neculai Gane No. 3 bis Iaşi

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.
S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

Ocaziune rară Numai cîte-va zile

In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se vinde de către un engrosist din Constantinopoli

un stoc de **COVOARE PERSANE** veritabile

vechi şi noi între cari şi specialităţi ca:

Gyordes, Bonkhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.

PREŢURI DE EN GROS

Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune **covoare** din lumea întreagă sunt cele **persane** cari nu'şi pierd nici odată valoarea.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Apărarea frontierei noastre contra ruşilor

Bucureşti. — Se confirmă din sursa cea mai autorizată că guvernul nostru a făcut cunoscut la Petersburg că dacă trupele ruseşti ar încerca să treacă pe teritoriul nostru, Romînia se va opune cu forţa armată acestei treceri. La această comunicare guvernul rusesc a răspuns că n'a avut niciodată gîndul să treacă cu trupele prin Romînia. Totuşi se pare că s'au luat pentru apărarea fruntariei noastre de sud-est, aceleaşi măsuri cari s'au luat pentru apus, cînd aveam impresia că acea fruntarie ar putea fi atacată.

Oprirea unui vas romîn

Bucureşti. — Direcţia fluvială romînă a comunicat ministrului de lucrări publice o telegramă primită de la căpitanul vasului „Măgurele", care făcînd cursa de la Oltenița la Cernavoda a fost acostat de un torpilor bulgăresc. Căpitanul torpilorului bulgărese a somat vasul romîn să se oprească, cerere care a fost satisfăcută.

Apoi căpitanul torpilorului bulgar, a cerut căpitanului vasului romînesc să-i prezinte hîrtiile şi să lese a se perchiziţiona vasul.

Însă în faţa energicului protest al căpitanului romîn, torpilorul bulgar s'a retras.

Faptul a fost adus la cunoştinţa ministrului de externe.

„Epoca" şi acordul partidelor

Bucureşti.—„Epoca", într'un articol editorial foarte caracteristic declară că numai d. Brătianu este pedica pentru acordul între cele 2 partide şi că dacă o altă personalitate din partidul liberal ar forma un guvern, partidul conservator îi va da sprijinul fără nici o condiţie.

A produs mare senzaţie şi multe comentarii acest articol.

Pe frontul rusesc

Berlin.—O înaintare slabă rusească în contra cimitirului Ilux, la nord-vest de Dunaburg, a fost respinsă.

De altfel situaţia e neschimbată.

Situaţia pe teatrul balcanic

Sofia.—Comunicat oficial din 8 Noembrie.

Luptele împrejurul Pristinei continuă. Am capturat pînă acuma, în împrejurimele Kirilanei, 7000 prizonieri serbi, 2 mitralieze şi 4 tunuri.

Pe celelalte fronturi nici o schimbare.

Trupele aliate au ocupat Soenita Novibazar.

*

Berlin.—Teatrul balcanic.

Lîngă Sociana, în valea Ibarului, ariergardele serbeşti au fost respinse.

Am iorţat intrarea în valea Lab, de ambele părţi ale Podivele,

Eri am făcut aci peste 2000 prizonieri şi am luat 6 tunuri, 4 mitralieze şi o mare cantitate de material de războiu.

In arsenalul din Novibazar am capturat 50 mortiere şi 8 tunuri de tipul cel ma vechiu.

Un articol al d-lui Nicu Gane

Bucureşti.—Ziarul „Viitorul" în ediţia de dimineaţă anunţă că în numărul viitor va publica un articol datorit d-lui N. Gane, din care se va vedea cum acest mare romîn înţelege grava problemă a timpului nostru.

Vremea pe frontul bucovinean

Cernăuţi. — Viscolul cumplit ce domneşte pe frontul bucovinean a făcut ca luptele de artilerie să înceteze.

Ruşii muncesc din greu la rîdicările de fortificaţi la Hotin, Camenitz-Todolsa şi Vijiţa.

SITUAŢIA POLITICA

Criza guvernamentală.—Demisia d-lui Costinescu.—Ţarul la Reni.—Trecerea ruşilor prin Romînia—Atitudinea Greciei.—Ocuparea Monastirului

Bucureşti.—Numeroase sunt versiunile ce circulau eri în Capitală cu privire la criza guvernamentală.

Este însă fără îndoială fapt cert, că d. Costinescu, ministrul de finanţe, a demisionat.

D. Costinescu a lucrat eri, la d-sa acasă, cu toţi directorii de serviciu de la ministerul de finanţe.

*

Vizita Ţarului la Reni, a făcut eri din nou să circule versiunea despre posibilitatea trecerei ruşilor pe la noi.

Cercurile guvernamentale autorizate însă, dezmint categoric faptul, că ar fi cu putinţă ca ruşii să încerce o trecere prin Romînia.

*

Tot cu prilejul vizitei de la Reni s'a înregistrat de unele ziare ştirea, că la Reni ar fi concentrate foarte numeroase trupe ruseşti.

Ori din însăşi darea de seamă a trimisului special al ziarului „Dimineaţa" rezultă că Ţarul a fost primit pe peronul gărei de doi generali de brigadă. Singur acest fapt, denotă cît de exagerată a fost ştirea numărului de trupe ce se găsesc la Reni.

*

Ştiri din sorginte sigură primite de guvernul nostru, arată clar că în acest moment se dă lupta decisivă în Serbia.

După calculele bulgare, armata sîrbă s'a redus acuma la 80.000 de soldaţi.

Telegrame primite chiar din sorgintea împătritei Inţelegeri, arată că Monastirul a căzut.

*

Cu privire la situaţia în Grecia, se confirmă tot mai mult, hotărîrea fermă a guvernului Sculudis, de a dezarma trupele sîrbeşti, care se vor refugia pe teritoriul grec.

Se mai spune, — şi ştirea nu e încă confirmată,— că Sculudis nu va ceda ameninţărilor Impătritei Inţelegeri, şi în cazul cînd se va încerca cea mai mică atingere hotărîrelor guvernului, trupele aliate debarcate vor fi înconjurate.

De inchiriet *apartamente de cîte 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*

A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Buna-Vestire).

De inchiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

Profesor D-r I. Tănăsescu

Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon

Chirurgie şi boli de femei

Consultaţii: 1—3 p. m.

Apartament 2 odăi şi bucătărie la etaj

Prăvălii în casele d-lui Cristofor Str. Cuza-Vodă A 42. se adresa la proprietar.

REINTORS

Doctor FISCH

Specializat în

BOLI de COPII

Consultă 10—11 şi 3—5

Precizarea diagnozelor prin analize microscopice.

IAŞI—Str. Cuza-Vodă 42.

V. GH. BUŢUREANU

-- AVOCAT --

— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —

Strada Gh. Mîrzescu, casele — M. H. Goldner. —

Livadă de arendat

Cu începere de astăzi, situată în podgoria Valea-Adîncă Comuna Galata, în întindere de 8 hectare cu teren cultivabil şi fînaţe, avînd bune locuinţi cum şi finînă în interiorul ei.

Doritorii se pot adresa direct proprietarului Maior Const. Panaitescu în str. Lozonschy No. 4.

VIA *foastă G. Poroineanu, situată în comuna Tomeşti plantată cu viţă americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate uneltele şi edicurile necesare unei vii.*

Amatorii să se adreseze d-lui sau d-nei Castano Iaşi str. Sf. Andrei 13.

Dr. Suzana GROSI

Şef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Faceri

Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

Au sosit!

Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la:

Magazinul M. Hirschenson

— Iaşi, strada Anastasie-Panu, 39 —

Ocaziune *2 uşi mari de grilaj de fer provenind de la Banca de Credit Romîn şi cîntărind aproximativ 600 kgr. sunt de vînzare.*

A se adresa la Farmacia Dr. RATIANU.

CROITORIA AMERICANA

S. WACHMAN

din strada Alexandri 6, S'A MUTAT **în casele Max H. Goldner din str. Gh. Mîrzescu, 17.**

De inchiriet *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*

A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

De vînzare *o sufragerie de stejar, o oglindă veneţiană, o canape, chaise longue. Str. Gh. Mîrzescu 24 Etajul de sus, de la 10—3.*

Odol este acea apă de gură, care combate sigur cauzele stricăciunei dinţilor. Cine întrebuinţează Odol consecuent, practică cea mai bună îngri-jire a gurei şi a dinţilor cunoscută până azi. —

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNȚURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV. 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.— Telefon No. 36.—

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2616.—Joi 12 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Imprejurări grele

La grea încercare e pusă conștiința fiecăruia dintre noi, în momentele actuale.

Lumea, care nu prea își bate capul cu politica, a ajuns să știe că pe undeva, departe de noi, trebue să fie războiu. Și trebue să fie, pentru că se scumpesc mulțime de lucruri trebuincioase traiului, iar altele lipsesc de tot.

Incolo, mare schimbare n'a putut nimeni observa.

Acum însă se pare că lucrurile vor lua o altă față, și de aceia greutatea pentru fiecare de a judeca împrejurările.

Pînă astăzi un respectabil număr de persoane respectabile se mărgineau a zice: „să fim oportuniști". Nu știm dacă și de aici înainte le va fi îngăduit să rămînă la aceiași formulă. Ni se pare mai degrabă că vor fi silite să iasă din rezerva ce și-au impus și să ia atitudine hotărîtă.

Judecînd bine lucrurile, vom recunoaște că nu ne mai aflăm în fața vechilor partide politice și cu puțină bună voință vom găsi că, chiar problema externă de astăzi, nu e absolut identică cu ce a fost. Cei din fruntea guvernului, ca și cei ce nu fac parte din in el, dar tot fruntași din toate părțile și din toate partidele, au ținut să repete în nenumărate rînduri că preocupările de partid politic, de organizare politică internă, nu mai au ce căuta acum cînd destinele țării sunt în joc.

Noi, cei care trăim în afară de capitala țării, luăm acestea drept bune. Ne spun însă unii că suntem niște mari naivi. Preferim aceasta, decît să fim arătați cu degetul pentru tripotagii, fie politice, fie de orice altă natură. Și deci în curățenia sufletească în care trăim, aruncăm o privire asupra situațiunii de astăzi.

Avem credința că, că chiar sub ochii noștri și fără ca noi să ne dăm seama, prefacerile partidelor politice au început. Se duc parte din acei ce formau temelia fiecărui partid, alții sunt aproape de sfîrșitul carierii politice. Alte generațiuni vor veni și acestea vor avea mentalitate deosebită de a celor ce au fost ori mai sunt încă, dar o mentalitate care nu va fi rămas neinfluențată de grozăviile vremilor prin cari am trecut.

Cînd se va vorbi în viitor despre reformele, ce ar fi de efectuat în țara noastră, cînd va fi a se desăvîrși reforma agrară, dar mai ales cea eiectorală, cînd se va vorbi de reorganizarea armatei și a deosebitelor servicii publice, e imposibil a crede că cele ce am văzut acum, ori le-am auzit, vor rămînea fără nici o influență asupra ideilor, ce ne vor călăuzi atunci.

Vom vorbi de sistemele electorale de exemplu, și va trebui cu acea ocaziune să se amintească despre acelea, cari au dat cele mai bune roade in războiul actual.

Cînd va fi vorba de apărarea națională contra celor ce ne pot ataca din afară, dar mai ales contra celor ce ne atacă înăuntru, contra străinilor, contra furnizorilor, va fi cu neputință să nu ne gîndim la ce au pătimit cei ce astăzi se luptă, fie de la unii, fie de la alții.

Partidele politice viitoare vor trebui să și lărgească programele, ori să vină cu programe noi.

Dar pentru acum? Avem alcătuiri de grupări, cari în programul lor n'au alt ceva înscris de cît mărirea patriei.

De aici, de sigur vor izvori și partidele viitoare despre cari în treacăt am zis cîte ceva.

Iată una din acele grupări, ce poartă numirea de „Federația unionistă" că s'a spus cuvîntul său în ce privește interesele generale ale țării.

Și de aceia zicem că asemenea hotărîri pun la încercare grea, nu numai pe cetățeanul, care nu face parte din o grupare politică actuală de cele existente ci chiar și pe cei ce sunt membri ai lor.

Incercarea e cu atît mai grea cu cît realitatea nu se potrivește cu ceia ce se prevede.

Federația unionistă și împreună cu ea mulțime de cetățeni ai acestei țări, au credința că cei ce vor eși victorioși din greaua încercare de astăzi, va fi quadrupla înțelegere.

Realitatea de astăzi însă atinge adînc această credință.

Nu este de fel edificator și întăritor pentru încrederea că aliații vor învinge, faptul că mica și eroica Serbie a rămas părăsită în propriile sale forțe, lăsată să se lupte cu un colos și atacată de cei de acelaș neam cu ea. Cînd citești apoi niște dezbateri ca acele ce au avut loc în Camera Franceză la 14 Octombrie din acest an, ai impresia că trebue să te mai gîndești.

In mijlocul unui tumult îngrozitor, Camera Franceză a dat votul său de încredere guvernului, care îi dase oarecare explicațiuni cu privire la campania din Serbia, cu 372 voturi contra 9

Dar cu acea ocaziune unul din deputați a spus: „aș dori ca paginele dureroase ale *Monitorului Oficial* să nu ajungă în tranșee".

Un altul, cu oare care mihnire zise: „Campania din Serbia este începută, e prea tîrziu acum pentru a ezita să mergem".

Cu toate acestea, tenacii credincioși ai ideei că tot împătrita înțelegere va învinge la urma urmei, n'au dezarmat. Ei continuă a spera că în definitiv înțelegerea se va stabili atît înăuntrul fiecăreia din țările cari impun această alianță, cît și între țările respective și că ajutoarele ce vor veni vor fi mai eficace, iar ceea ce s'a întîmplat pînă acum va rămînea ca un vis greoiu.

Este dar foarte explicabilă, pentru starea de față a lucrurilor, atitudinea acelor ce continua a se numi oportuniști.

N'oi n'am avut pînă acum o educuție politică formată cu privire la chestiunile externe. Chiar acei șefi de partide cari au îngrijit mai bine de partizanii lor, educîndu-i politicește, s'au ferit totuși de a le vorbi de chestiunile externe. De aceia numărul oportuniștilor atît din cluburi cît și în afară de ele, e destul de însemnat.

Vir.

Note Răzlețe

Morala și războiul.

Sinodul din Berlin se ocupă cu tămăduirea rănilor sociale, moravurile poporului german fiind greu alterate; tineretul devine imoral mai cu seamă din cauza lipsei de supraveghere, părinții fiind pe cîmpiile de războiu. Preotul Weber scrie că trebue combătută „însălbătăcirea" pentru ca să se rîdice morala.

Dar de morala de pe teatrul de războiu, preotul nu ne spune nimic. Nu ne vorbește de gazele asfixiante, de cele lacrimante, de bombele lansate din aeroplane care nimicesc oameni și copii nevinovați, de bombardările orașelor libere și porturilor nefortificate, de executări sumare al unui imens număr de nevinovați, cari au vrut să-și apere căminul lor.

Acestea au fost la înălțimea moralei?

Dar unde-i morala războiului însuși?

E sublim, înalță sufletele luptătorilor cum îl cîntă scribii și literații interesați?

Da, războiul înalță sufletele gloatelor sus de tot, pînă la cer...

El e marele furnizor de furnituri și de tronuri pentru cei privilegiați cari le-au monopolizat.

De aceea și tronurile sunt căptușite cu purpură, roșie ca și sîngele vărsat pentru ele.

Un sublocotenent și un caporal din Medjidie au fost condamnați pentru sustragerea a 50 mii kgr, orz și ovăz. Aceștia doar sunt superiori, stăpîni — ce mai caută proverbul că ochii stăpînului îngrașă calul...

***

Un cotidian din București scrie că recrutul Gheorghe Ivan ar fi murit în urma bătăilor suferite din partea plutonierului.

Se vede că la nume rusesc se aplică și bătaie rusească...

***

Exportatorilor privilegiați... cari trimit grîu nemților li se îngădue a încărca vagoanele pe jumătate să încarce și conturile de două ori și jumătate.

La sosire, cînd nemții deschid vagoanele, închid ochii...

***

Pretutindenea ceapa s'a scumpit și se scumpește într'una.

Cine o mănîncă acuma varsă lacrimi veritabile.

***

Dadacele străine

Dadacele mai toate
Sunt subțirele, nante,
E just dar, înțelegeți,
Cînd spunem guver... nante.

***

Multe scrieri poartă titlul „Incercări". Pentru că cetitorii, probabil, sunt greu încercați...

***

La o berărie din localitate, un oare care Lelescu a spart un piano-automat.

Motivul invocat a fost că și pianul acesta a spart urechile clienților.

Dinte pentru dinte.

Apelul d-lui Filipescu

Nu fără o vie surprindere publicul cetitor a luat cunoștință de cuprinsul editorialului de ieri, din «Epoca», cu privire la «un guvern de înfrățire»!

Surprindere pe deplin justificată în condițiile în care se produce acest neașteptat gest!

De vr'o lună și mai bine azistăm la o campanie din cele mai violente — și de o mare însemnatate, în împrejurările speciale de azi — dusă de d. N. Filipescu în potriva actualului guvern.

Ceva mai mult. Campania aceastn, colorată cu atacuri personale și privind cinstea d-lui Ionel Brătianu, prim ministru, avea de obiect modul cum a fost și este pregătită apararea noastră națională.

Ori-cine, văzînd coloritul și mai cu seamă tema de atac, și-a închipuit că o nouă prapastie se sapă între partidul d-lui Filipescu și cel liberal; că această campanie nu va putea fi încheiată fără o luptă, din care unul din șefi trebuia să iasă doborît.

Nu numai atît. Judecînd după modul cum era dusă campania și armele întrebuințate, opinia publică era în drept să se aștepte a rezultate mari. Nu d. Filipescu este presupus a fi omul, care, pornind o campanie de asemenea natură ar fi fost în stare să nu întrevadă, ce poate urma și să nu fie convins de mai înainte de succes.

Or, iată un apel, care tradează col puțin lipsă de încredere în cele întreprinse, nevoia de a sfîrși cît mai curînd cu o situație dificilă. Iată un apel care are acrul să spuie «renunță și tu, date la o parte și renunț și eu».

Numai această semnificație și nu alta poate avea acest apel. Cît despre rezultatul la care tinde, apelul constituie o naivitate. Un guvern liberal, în actualele împrejurări, fără Brăteanu, ie o imposibilitate de fapt, fiind că ar însemna confirmarea acuzațiilor d-lui N. Filipescu.

La acest lucru desigur că autorul apelului nu s'a gîndit.

OAMENI ȘI LUCRURI

„Cartea cîntecelor"

E titlul unui volum de aproape 200 pagini și cuprinzînd traduceri din Heinrich Heine făcute de Emil Dorian.

Ar fi oare-cari comentarii de făcut asupra titlului care vrea să redee titlul atît de cunoscut al originalului lui Heine, „Buch der Lieder".

Ce împerechere fermecătoare în aceste cuvinte scurte și suggestive și ce scădere de efect muzical în acea lungire necesară—dar fatală, a cuvintelor: „Cartea cîntecelor".

E o problemă de linguistică, pe care *nu* traducătorul romîn, d. Dorian, a fost chemat ori a fost în stare s'o dezlege. Fie-care limbă literară își are tainele ei, greutățile ei, particularitățile ei, cari foarte anevoie pot fi redate cu echivalentele corespunzătoare în *ori-ce* altă limbă literară.

Am subliniat în ori-ce altă limbă pentru că—oricît de modest ar fi graiul oricărui popor, are caracteristicele sale izvorîte din firea însăși a acelui grai, și nu e lesne de găsit valoarea, sau înțelesul perfect corespunzător în limbă străină.

Incercările, destul de numeroase astăzi, de a se traduce in limbi europene bogate, versuri din Eminescu și alți poeți romîni, ori proză din Caragiale, Sadoveanu, Brătescu-Voinești, Slavici și alții, dau și vor da încă destul de lucru unor meșteri traducători, străini. Ce e dară de mirat că pînă și un simplu titlu al unui ciclu de poezii poate fi redat numai într'un chip relativ. Dar însemnătatea este aici relativă, recunoaștem. Titlul este al limbei germane, mai mult decît al poetului Inspirațiile lui ar fi aceleași nepieritoare în frumusețea lor dacă apăreau sub ori-ce alt titlu de ordin general, sau fără nici un titlu. Constatarea,.. filologică —dar și literară în același timp—am făcut-o mai sus numai în treacăt și drept introducere poate din considerația că avem de a face, pentru întăia dată, cu o colecție voluminoasă și abundentă de traduceri din Heine. Vom încheia notele aceste cu o altă constatare, anume că ne găsim în fața unui poet, căruia nu-i strică întru nimic neajunsul de a fi fost un simplu scriitor „teuton". De aceia ne putem îngădui plăcerea de a stărui ceva mai pe larg asupra cărții amintite.

Rodion.

INFORMAȚII

❑ *Ziarul „Gloria" își permite din nou să aibă o atitudine necuviincioasă cu noi.*

Intrebăm pe acei din comitetul de direcție. care și-au făcut stagiul în partid și ne cunosc—nu pe intriganții arivești de curînd pripășiți în partidul conservator-democrat—dacă aprobă insolențele ce ne adresează ziarul „Gloria".

Pentru moment atîta!

■ *Cercurile brăteniste sunt furioase pe d. dr. Anghelescu, ministrul lucrărilor publice.*

De unde până acum d-sa trecea drept persona grata la primul ministru, acum cercurile apropiate de d. Ionel Brătianu asigură că d-sa va părăsi ministerul.

Intre alte multe încrimînări ce i se fac, că din cauza strînselor legături ce are cu federaliștii, a comis multe indelicateți în chestia atacurilor pe tema fraudelor de la ministerul de războiu, acum în urmă, este învinuit de următoarele:

Duminică 8 Noembrie, între orele 5–6, la ceasul cînd circulația este cît mai intensă pe calea Victoriei, d. dr. Anghelescu a crezut de cuviință să ia ceaiul la Capșa, în văzul tuturor, cu d. Griguță Filipescu, care a pălmuit pe Berlescu, amenință cu palmele pe d. Vintilă Brătianu și atacă cinstea lui Ionel Brătianu.

Un devotat al primului ministru spunea ieri într'un cerc:

—„D. dr. Anghelescu nu va mai face parte din cabinetul remaniat și dacă s'o supăra, nu-i mai remîne de cît să se ducă la federaliști."

■ *CEREALE VANDUTE. — Aseară s'a încheiat definitiv tranzacția dintre comisiunea romînă pentru vînzarea de cereale și comisiunea austro-germană compusă din d-nii Klein, Ofenheim și Melchior.*

De unde la început era vorba de o vînzare de 50.000 vagoane, acum s'au vîndut 100.000 vagoane. Agricultorii primesc predat gara 3000 lei vagonul de grîu și 2600 vagonul de porumb — toate cheltuielile de transport și taxe privind pe cumpărătorii.

Avantajul tranzacției pentru agricultori ie pe de oparte, prețul bun — căci cu prețurile fixate la frontieră de comisiunea străină nu rămîneau agricultorilor nici măcar prețurile pe care le primesc acum — iar pe de alta că vor fi scutiți de acele nesfîrșite cheltuieli, ciupeli și șicane, care au existat pînă acum și care vor rămîne de pomină în țara romînească.

Deasemenea, avantajul principal va fi că vom avea cu adevărat export, pe cînd pînă acum de fapt n'am avut export.

Comisiunea germană s'a obligat să trimită vagoane și odată pe sfîrșite exportul acestor 100.000 vagoane, să facă nuoi cumpărări.

■ *Consiliul profesoral al facultății de medicină neadmițînd numirea d-lui dr. Constantinescu, a delegat cu suplinirea catedrei, după cum se știe pe d. dr. Amza Jianu și decanul facultății de medicină l'a și trecut în state.*

Dupăcît aflăm ministerul instrucțiunei publice nu recunoaște pe d. dr. Jianu ca suplinitor și nici nu admite trecerea sa în state și deci plată de leafă.

■ D. H. Lecca, inspectorul teatrelor se află în localitate.

■ **Important consiliu de miniștri.**—Un consiliu de miniștri a avut loc ieri înainte de amiază în casdle d-lui I. C. Brătianu șeful guvernului.

Au asistat toți d-nii miniștri și d. Mihail Ferechide, prețedintele Camerei.

D. Brătianu după ce a făcut un expozeu al situației externe și s'a ocupat de vizita țarului Rusiei la Reni, a spus că guvernul îi păstrează atitudinea pe care o are, bizuit numai pe forțele țărei și inspirat numai de interesele reale ale statului. Au fost momente defavorabile și pentru unii și pentru alții dintre beligeranți; Romînia nu s'a intimidat însă de momente și a continuat o atitudine neutrală, așa cam i-a fixat-o consiliul oamenilor de stat ținut la Sinaia.

*

Consiliul s'a ocupat apoi cu redactarea mesagiului pentru deschiderea Corpurilor legiuitoare. Mesagiul va arăta mai întăi gravitatea extraordinară a împrejurărilor, explicînd în puține cuvinte atitudinea țărei. Un pasaj important este rezervat pregătirilor militare importante care au putut fi făcute anul acesta și anul trecut.

Un alt cuprins important este acela cu privire la situația economică și financiară a țărei.

Mesagiul va arăta că în tot decursul războiului, o perfectă unitate de vederi a putut fi constatată între guvern și Suveran.

Consiliul s'a ocupat apoi despre atitudinea agresivă ce s'a spus că o vor avea în parlament și afară de parlament membrii „Federației". Guvernul a hotărît să reprime cu severitate orice încercare de dezordine, interzicînd orice manifestație a opoziției acționiste la deschiderea Corpurilor legiuitoare.

*

Au fost discutate apoi condițiunile în care ar fi probabilă o remaniere ministerială. N'a fost luată însă nici o hotărîre asupra acestei chestiuni.

■ Din partea revizoratului școlar, s'au trimis azi circulări la toate școlile primare urbane și rurale. ca să grăbească a întocmi lista metalelor de care dispune fie-care școală.

Tabloul complect va fi apoi înaintat de revizorat ministerului de de războiu,

■ D-ra Elisa Ibănescu a fost numită învățătoare suplinitoare la școala din comuna Coarnele-Caprei, în locul d-lui I. Dimitriu bolnav.

■ *Iarăși consiliu de coroană.* — Intre numeroasele cugetări pe care d. general Crăinicianu le publică de o bucată de vreme este și acea cu privire la consiliu de coroană.

Această idee îl preocupă mereu. In numărul de astă-zi al *Universului* d-sa spune:

„Un bătrîn compatriot ne scrie: „In împrejurările grave de astă-zi cari se ivesc la sute și sute de ani, ar fi bine, ca să se cheme la o consfătuire atît generalii cît și oamenii de frunte ai țărei, din toate culorile politice, în număr egal, și cari, sub jurămînt de Stat, să ia cunoștință de piedicile cari ne opresc de a intra acum în războiu, pentru apărarea țărei și îndeplinirea idealului național. Atunci, nu ar mai fi lupte între noi, și guvernul nu ar mai fi combătut, ci sprijinit de țara întreagă".

Aceasta a fost și părerea mea și ea a fost aprobată, în principiu, dacă nu în formă, și de colegul meu d. N. Iorga".

■ Institutul geologic a cerut prefecturei de județ, de a-i înainta nn tablou de toti olarii din județ, și cîte o probă din produsele acestora. Aceasta în vederea îmbunătățirei acestor fabricate, care azi lasă de dorit.

■ Ministerul de lucrări publice a atras atențiunea prefecturei de județ, că carnetele de identitate pentru obținerea de funcționari a reducerei de 50 la sută pe căile ferate, expiră la 18 Decembrie. Totuși ministerul, acordă funcționarilor încă un termin de un an de zile, însă fiecare carnet are a fi complectat cu foile trimise.

La Liceul Internat s'a mai constatat încă un caz de scarlatină. Probabil că Liceul va fi închis pe timp de zece zile.

*

La şcoala normală de fete s'a constatat un caz suspect. In primele zile s'a anunţat că e un caz de scarlatină, iar azi s'a comunicat că e un caz de anghină difterică.

Şi această şcoală va fi închisă pentru cîte-va zile.

La ambele şcoli s'au luat mari măsuri de desinfectare.

*

Pentru moment, în tot cursul acestei luni, — după cum ne asigură d. dr. Floru, medic şef al oraşului, — nu s'au constatat de cît 2 cazuri de febră tifoidă.

Cu privire la izbucnirea scarlatinei de la Liceul Internat, se află acum că boala provine de la un servitor, care fusese bolnav de scarlatină, fără a face aceasta cunoscut celor în drept.

Astă seară se reprezintă la Bîrlad „Manasse" de către o trupă dramatică iaşană cu d. Gh. Cirjă.

Copila Maria Musculeţ, din Podul-Iloae, în vrîstă de 8 luni, remase în casă, împreună cu o surioară, în vrîstă de doi ani. Tot jucîndu-se sora mai mare resturnă lampa peste Maria, a căreia hăinuţe s'au aprins. In chinuri grele copiliţa a încetat din viaţă.

In cursul acestei luni o trupă dramatică bucureşteană, condusă de d. Lică Teodorescu, va juca „Notarul" de O. Goga. Direcţia teatrului a încuviinţat reprezentarea.

Reprezentaţiile vor urma astfel: Joi 12 Noemb. „Strengarul din Paris" (era anunţată Mătuşica din Honfleur, dar din cauză de boală a d-lui Georgescu, s'a înlocuit cu Strengarul). Sîmbătă 13 „Papa Lebonard", pentru a 3-a oară. Duminică 15 (matineu) „Amicul Tedy" (seara) «Să ne despărţim» a doua oară. Joi 19 „Indrăgostita (Douloureusse). Sîmbătă 21 „Fetiţa" Duminică 22 „Divorçons" (matineu) „Douloureusse" (seara). Joi 26 „Fetiţa". Sîmbătă 28 «Procuror şi apaş» Duminică 29 (matineu) „Onoarea" (seara) „Fetiţa". Joi 3 Dec. „Dragoste vinovată". Sîmbătă 5 „Otrava" (piesă în care va debuta d. Pella, în rolul unui „beţiv"). Duminică 6 „Infumuraţii" (matineu). „Otrava" (seara).

DIN BOTOŞANI.—*Comerciale.* In urma încetărei din viaţă a bancherului Mauriciu B. Moschowitz, vechea şi cunoscuta casa de bani „B. Moschowitz Bancher" va continua ca şi înainte operaţiunile de bancă, sub firma de mai sus şi va fi valabil angajată prin semnăturile colective a d-lui Samuel Last cu a unuia din d-nii Mircea sau Constantin Arapu.

Botez. Duminecă 1 Noembrie crt. a avut loc la Regimentul 8 Roşiori din localitate, botezul micului Alexandru, fiul Plutonierului-major Al. Fetrescu, din excadronul depozit.

Naşii au fost D-nii Colonel Th. Herescu, comandantul regimentului şi subloct. Prinţul Jean Calimachi.

Administrative. — Prefectura judeţului nostru în urma ordinului Ministerial a înaintat tuturor proprietarilor, industriaşilor, deţinători sub orice titlu circulări, referate de a declara în anume termen, cantităţile din produsele, metale şi materiale brute sau transformate ce au.

Teatrale. In seara de 19 crt. se va reprezenta la teatrul «Eminescu» de trupa Victor Antonescu „Nora" de Ibsen, iar la Cinema „Belvedere" se va reprezinta cu începere de 29 crt. frumosul film „Mica florărească" cu mica Fromet.

Programul nou care se reprezintă astă seară Mercurl 11 Noembrie, la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli cuprinde următoarele:

Enigma de la ora 10, mare dramă poliţistă, bogată în evenimente extraordinar de senzaţional şi în acelaşi timp o duioasă desfăşurare în patru acte, interpretată de cei mai reputaţi artişti dramatici francezi: Maillard, Dorian, Mica Jaffus, etc.— Munteie Fuji şi lacurile sale, interesante şi pitoreşti călătorii în Japonia.—Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă şi cu telegramele însufleţite din lumea întreagă şi cu ştirile de pe cîmpul de războiu. — Prea mulţi locatari, scene foarte humoristice.

Programele viitoare vor cuprinde între altele:

Dama cu Camelii. In rolul Margaretei d-ra Francesca Bertini.

M-me la Présidente cu d-ra Francesca Bertini.—Yvonne cu d-ra Francesca Bertini.—Victime pour l'Idéal cu d-ra Francesca Bertini. — Don Pedro Carusso cu d-ra Francesca Bertini.

Concesiune exclusivă de reprezentare acordată pentru Romînia, Serbia şi Bulgaria.

In urma intervenţiei ministerului de războiu primăria de Iaşi va da o ordonanţă prin care locuitorii sunt obligaţi să păstreze cenuşa de lemn şi lignită. Cenuşa va fi păstrată în lăzi şi trimisă la stabilimentele militare indicate de autorităţi, aceasta pentru extragerea carbonatului de potasiu, de care au nevoe zisele stabilimente.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Importanta conferinţa militara

Bucureşti. — Din Orşova se comunică cum că acolo are loc pe ziua de astăzi o importantă conferinţă militară germano-austro-turco-bulgară.

Deschiderea Parlamentului

Bucureşti.—In „Monitorul Oficial", de azi, a apărut programul deschiderei parlamentului. Solemnitatea va urma după formele obi ituite.

Mesagiul va fi cetit de M. S. Regele.

Evacuarea peninsulei Galipoli

Berlin.— „Berliner Lokalanzeiger" anunţă din Geneva, că, puţin înainte de sfărşitul consfătuirii miniştrilor anglo-francezi, Asquit a adus la cunoştinţă o telegramă a comandantului suprem al armatei de la Dardanele, care anunţă, că artileria turcă a primit importante întăriri şi în care se arată greutăţile enorme ale transportului trupelor aliate. Acesta este motivul principal pentru care era de părere să se evacueze peninsula Galipoli. Mai aşteaptă acuma opinia lui Kitchener.

„Daily News" spune, că dacă o politică inteligentă cere abandonarea peninsulei Galipoli, e o nebunie să se caute altă soluţie din cauza unei false sentimentabilităţi.

Situaţia la Dardanele

Geneva.—„Nationalzeitung" scrie din Zurich faptul că mai mulţi miniştrii englezi s'au dus acum de curînd în Franţa a provocat senzaţiune foarte mare la Londra, fiindcă nimeni nu s'a aşteptat la aşa ceva. Ziarelor li s'a interzis să comenteze această călătorie. Se crede că e vorba de hotărîri însemnate ce trebuesc luate în chestia Greciei şi a Orientului.

In Camera seniorilor Lord. Rividale a întrebat dacă e adevărat că Monroe a sfătuit să se părăsească Dardanelele. Lord Landsdowne n'a vrut să răspundă, căci ar fi trebuit să vorbească despre situaţia din Serbia, Grecia şi Egipt. Sfaturile, care insoţeau raportul lui Monroe, nu erau îndestulătoare pentru a se putea lua o hotărîre. De aceea Kitchener fu rugat să se ducă în Mediterana. Lord Landsdowne aminti şi de însemnătatea consiliului de războiu din Paris.

In Camera Comunelor Bonar Lav vorbind de Dardanele, zise că situaţia e serioasă. Parlamentul poate să fie sigur că guvernul nu e de părere că dacă e greşit, trebue să rămăe în eroare pînă la capăt.

Sîrbii părăsesc Mitrovitza

Berlin.—Ziarul „Lokalanzeiger" reproduce o ştire, pe care corespondentul parizian al ziarului danez „Berlinske Tidende" a aflat-o din cea mai bună sursă, şi anume că Sîrbii au părăsit Mitrovitza şi s'au retras la Prizrend.

Nişul anexat de Bulgari

Sofia. — In urma asigurărilor date de guvern, că oraşul Niş, foasta capitală a Serbiei, a fost definitiv încorporat la regatul bulgar, Consiliul de administraţie al Băncei Naţionale bulgare, a decis înfiinţarea unei sucursale de primul rang la Niş.

Sucursala va începe să funcţioneze chiar în cursul acestei luni.

Crima din Galaţi

Descoperirea criminalilor. — Sinuciderea unuia dintre criminali. — Mărturisiri complecte.

Bucureşti. — Siguranţa generală a fost înştiinţată, că poliţia din Galaţi a izbutit să descopere pe autorii crimei de la otelul Metropol.

*

Iată împrejurările în care s'a făcut descoperirea.

Sergentul postat în grădina publică, observă cum doi tineri şi o femee, se certau pentru împărţeală de bani.

Bănuind că afacerea nu e curată, sergentul se apropie de grup şi îi somă să-l urmeze la poliţie. Unul dintre tineri o luă la fugă, trăgind un foc de revolver asupra sergentului, însă fără a-l nimeri.

Dîndu-se alarma, agenţii poliţiei izbutiră să se apropie de celălalt tînăr, care însă, văzînd că nu mai e nici un chip de scăpare, se sinucise.

Cu mare greu, poliţia putu aresta pe amanta unuia dintre asasini, care făcu mărturisiri complecte. Asupra ei s'a găsit suma de 7000 lei. Curînd a fost arestat şi al doilea tînăr, asupra căruia s'a găsit suma de 21,000 lei.

Din cercetările făcute, s'a dovedit că asasinul arestat este autorul principal.

El fusese în vremuri în serviciul otelului Metropol.

In vederea conferinţei de la Orşova

Sofia. — Ministrul de războiu al Turciei Enver-Paşa, se duce la Orşova, pentru a participa la conferinţa militară ce va avea loc aci.

In trecerea sa prin gara Sofia, Enver-Paşa a fost salutat de către d. Naidenof ministrul de războiu al Bulgariei şi de către Mareşalul Curţei generalu Savoff.

*

Bucureşti — Se afirmă, că la conferinţa militară de la Orşova, va participa şi generalul Falkenheim, şeful statului major german.

In conferinţă, se vor discuta măsurile ce le va lua Germania şi aliaţii săi, faţă de cele ce-şi propun ţările din Quadrupla Inţelegere.

Vapoare scufundate

Londra. — Vapoarele britanice Merganser, şi Hallamschire au fost scufundate, echipagiile au fost salvate.

Ruşii la Turtucaia

Bucureşti.— Azi dimineaţă s'a svonit în capitală că vapoare de transport ruseşti ar fi acostat la Turtucaia, debarcînd trupe acolo.

Pînă în acest moment svonul acesta n'a fost confirmat.

„Acţiunea Naţionala" cere imediata intrare în acţiune

Bucur. Acţiunea naţională, după întrunirea de aseară, a dat publicităţei comunicatul următor:

„Ultimele pregătiri militare ale Rusiei în Basarabia, şi inspecţiunea Ţarului la Reni, dovedesc în mod netăgăduit că se apropie de tot începerea acţiunei ruseşti contra Bulgariei.

Această împrejurare este momentul favorabil cel din urmă pentru intrarea în acţiune a României alăturea de quadrupla înţelegere.

Se pune acum grava chestiune: Cum ne găseşte acest moment? După 15 luni de aşteptare, este oare România gata cu încheierea acordului diplomatic şi pregătirele sale militare? Ori suntem ameninţaţi să pierdem şi această unică împrejurare favorabilă sub cuvîntul neterminărei tratativelor noaste.

Actiunea naţională este hotărîtă să lămurească definitiv această întrebare şi să exerciţe cea mai puternică înrîurire asupra Ţarei şi Parlamentului pentru ca guvernul să nu piardă acest ultim moment, în care mai poate lucra cu vrednicie în senzul aspiraţiunelor şi intereselor noastre naţionale."

V. GH. BUŢUREANU
-- AVOCAT --
— *Cosultaţii 3 — 7 p. m.* —
Strada Gh. Mîrzescu, casele
— *M. H. Goldner.* —

Ofensiva contra SERBIEI

Berlin.—Dela marele cartier, de pe teatrul balcanic, se comunică:

— „La nord de Mitrovitza şi la nord şi nord-vest de Priscina inamicul a fost alungat. Am luat peste 1500 de prizonieri şi 6 tunuri mari.

De aseminea forţele bulgare, care luptă la sud-est de Priscina, înaintează cu succes. De aci se comunică, că s'au luat 22 de mitraliere, 44 de tunuri şi peste 8000 de sîrbi.

*

Sofia. — Lupta a continuat în regiunea de la Cossova. Am capturat 6 obuziere cu tragere repede, 2 tunuri de cîmp cu tragerea repede, o mare cantitate de muniţiuni material de războiu şi foarte mulţi prizonieri.

Pe celelalte fronturi nici o schimbare.

In ziua de 19 Noembrie, trupele noastre au doborît un hidroplan duşman, care a căzut la gura Mariţei, unde a ars.

Generalii ruşi şi situţia militară

— Generalul Alexieff despre durata războiului —

— Germanii vor ataca pe frontul de apus —

— Părerile pesimiste ale generalului Ruski —

Berlin.—Se comunică din Kopenhaga:

— „Şeful statului major rus, generalul Alexief, a declarat corespondentului din Petrograd al ziarului „Times" următoarele:

„Războiul va dura încă multă vreme, Rusia îşi va reduce operaţiunile, pentru a fi gata să dea ajutor întreprinderilor aliaţilor, atunci cînd va avea putinţa s'o facă. Germanii vor încerca cu siguranţă un atac pe frontul de apus. Aceasta se poate conchide din faptul, că ei transportă tunuri grele pe frontul occidental şi îşi regrupează trupele.

Pe frontul rusesc, pace că germanii de o camdată nu vor încerca să provoace lupte decisive. Ei întăresc în poziţiunele cîştigate şi pare că la primăvară vor încerca din regiunea Dunaburgului un nou atac, pornit din aceste poziţiuni.

Ziarul „Vierjewe Viedenosti", publică o convorbire cu generalul Rusk care sfătueşte poporul rus, să nu-şi facă speranţe prea mari asupra sfîrşitului victorios al acestui războiu.

Ar trebui să fie cine-va un Napoleon, — a daclarat generalul, — pentru ca să poată prezice ce sfîrşit va avea acest războiu şi încă prin aceasta te-ai expune să te faci de rîs.

Oboseala de luptă a trupelor germane, despre care presa rusă vorbeşte într'una, nu se confirmă.

Generalul Ruski a mai declarat, că poate exprima numai o singură speranţă şi anume, că surprize ca acele ce s'au produs la începutul războiului, nu se vor mai produce.

A încheiat prin a spune că „timpul" este al cincilea aliat al Rusiei.

Ocaziune rară Numai cîte-va zile

In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se vinde de către un engrosist din Constantinopoli

un stoc de **COVOARE PERSANE** veritabile

vechi şi noi între cari şi specialităţi ca:

Gyordes, Boukhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.

PREŢURI DE EN GROS

Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune **covoare** din lumea întreagă sunt cele **persane** cari nu'şi pierd nici odată valoarea.

„FIRE de aur pentru BRODAT!"
„VANILIE"—„TAHITI"
I-a calitate se găsesc de vînzare la:
ROMÎNIA MUZICALA
24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 36.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2617 - Vineri 13 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Situaţia internă

Acum, cînd suntem în preajma deschiderei parlamentului, se cuvine o analiză, sumară macar, a situaţiei politicei interne.

Ori-cît presa guvernamentală ar desminţi slăbirea coesiunei partidului liberal şi s'ar arăta optimistă în privinţa rezultatului campaniei opoziţiei acţioniste, nu este mai puţin adevărat, că situaţia guvernului şi a partidului liberal nu este din cele mai înfloritoare.

Partidul liberal este frămîntat nu numai din cauza unor ambţiuni şi dorinţi— lucrul natural la ori ce guvern din Romînia, după doi ani de durată--dar frămîntarea aceasta prezintă o mai mare gravitate, intrucît pretenţioşii şi ambiţioşii îşi motivează atitudinea cu pretinse chestiuni de ordin general şi naţional.

D. Brătianu nu putea, ce-i dreptul, să admită cererile d-lui Stelian, căci aceasta ar fi însemnat o capitisdiminutio. Aceasta însă aduce după sine pentru guvern faptul că d. Stelian ia o atitudine ostilă şi „Naţionalul" d-sale îşi face apariţia.

D. Stelian nu va intra în minister. D. Costinescu va pleca din minister. Faptul acesta din urmă, motivat de lucruri din cele mai însemnate şi cari desigur mai tîrziu vor fi cunoscute, faptul acesta, este de natură să mulţumească pe foarte mulţi, dar de sigur va aduce după sine că d. Costinescu şi ai săi vor lua atitudine ostilă faţă de guvern.

Precum se vede lipsă de coesiune, de armonie, de unitate, în momentele cele mai grele pentru guvernul liberal şi în clipa care se aduc cele mai grave atacuri cinstei personale a primului ministru şi-a Brătenilor în general.

*

In ce priveşte opoziţia — şi ea este divizată.

Conservatorii de sub conducerea d-lui Marghiloman, declarînd în repetate rînduri că ei înţeleg să nu sacrifice nimic din întregimea idealului nostru naţional şi să facă o politică de posibilităţi, se despart iremediabili de opoziţia federalistă, care nu admite de cît războiul contra puterilor centrale.

Acţiunea opoziţiei federaliste se anunţă violentă, extrem de violentă.

In această privinţă este caracteristic faptul că zvonul public vorbeşte de mari agitaţii, pe care această opoziţie le-ar pune la cale, pentru ziua deschiderei corpurilor legiuitoare.

Evident că agitaţia federaţiei, în forma în care a fost pornită, se izbeşte de mari dificultăţi.

Pornind lupta în potriva guvernului, nu numai pe chestie de atitudine în politica externă, dar şi pe chestia pregătirei armatei şi a cinstei miniştrilor, pe deoparte a provocat o naturală reacţie din partea guvernului, iar pe de alta, s'a pus într'o situaţie ilogică. Căci, dacă armata ie nepregătită, cum de ceri războiul imediat; iar dacă armata e pregătită cum de ai pornit atari atacuri!

Or-cum, ilogică sau ba, opoziţia federaţiei va fi violentă, faţă de un guvern incontestabil slăbit şi lipsit de sprijinul ce-l dă unittatea partidului.

*

Aceasta ie situaţia. Un guvern slăbit, o opoziţie violentă.

Putea oare să-şi închipuie cine-va un lucru mai intristător pentru România, în aceste momente extraordinare, cînd poate toate minţile şi energiile la un loc n'ar fi fost prea mult?

Politica statelor mici

Ziarul «Universul», sosit astăzi dimineaţă, publică următoarele, sub titlul de mai sus:

„Tragedia Serbiei învaţă şi pe cei cari nu înţeleseseră destul din nenorocirea Belgiei. Şi, pentru cei mai pasionaţi de justiţia internaţională, nevoia Greciei ameninţată din toate părţile şi chiar de prietenii instalaţi fără consimţimînt pe propriul ei teritoriu, se verifică întristător că ceeace putea fi la început numai o brutalitate de gîndire alături de o faptă odioasă, e un principiu fatal al tuturor nevoilor celor tari: «necesitatea nu cunoaşte legi».

Principiul acesta formulat cu îndrăzneală crudă în ziua cînd Germania îşi călca credinţa jurată, e un adevăr care ar fi trăit şi fără expresiunea sincerităţii brutale a lui Bethmann Holweg.

Prin urmare, nu ne vom interesa de ceeace a putut zice cancelarul german şi nici de ceeace nu poate spune Sir Grey, pentru a ne examina drumurile — căci nu e vreme de critică morală şi filosofie politică — ci de faptele cu care ne pilduesc cele 16 luni de războiu.

Un adevăr s'a prins pentru înţelepciunea popoarelor mici cari îşi permit să nădăjduiască a trăi şi după potolirea furtunei: că necesitatea nu cunoaşte legi pentru politica statelor mari. Nu există jurămînt, lege morală, obligaţiune contractuală care să stea piedică în socotelile marilor cancelarii. Belgia, Grecia, Serbia ne învaţă cu suferinţa lor.

Bulgaria n'a încercat încă tăria principiului aspru pentru care viaţa statelor mici nu poate fi mai mult decît un incident, dar Bulgaria are destul timp ca să şi-l verifice asupra soartei ei proprii.

Concludent ni se impune învăţătura: toate statele mici care au avut imprudenţa şi necesitatea de a se amesteca în furtună, au căzut doborîte de ceeace e totuşi, legea necesităţii celor mari.

Deci, să nu stingem cu vrere luminile de îndreptare pe cari ni le-au aprins nenorocirile altora şi să nu ne îmbătăm de dragul de a ne aventura în acelaşi întuneric din care cei de o seamă cu noi n'au cules decît ruină şi jale.

Avem putinţa să fim mai cuminţi ca alţii".

Pe lîngă cuprinsul acestui articol—care pare evident inspirat din cercurile guvernamentale — este de remarcat că el nu corespunde de loc nici cu credinţele, nici cu celebrele cugetări ale d-lui general Crăiniceanu. Cum se face atunci că astfel de rînduri au găsit loc de onoare la ziarul al cărui director politic este? Nu cumva s'a trecut peste voinţa sa? Nu cumva acest lucru constitue preludiul sfîrşitului directoriatului său, despre care lucru noi am vorbit mai de mult?

Alt-fel nu s'ar putea explica cum se face că directorul politic al ziarului cere negreşita şi imediata intrare în acţiune, iar ziarul publică —deci aprobă— părerea că Romînia trebuie să stea liniştită, nu trebuie să se pripească şi, ca stat mic, trebuie să înveţe de la nenorocirile statelor mici.

NOTA ZILEI

Cenuşa...

Aşa dar iaşanii printre cei dintâiu cari vor avea ordin să păstreze cenuşa pentru trebuinţi industriale şi oficiale.

Curat vorba ceea: ieai ruminului şi cenuşa din vatră, dacă e nevoie.

Fiecare cetăţean îşi va pastra cenuşa în cîte o... urnă, ca o relicvie sfîntă. Poate ca o amintire a vremurilor grele, cînd şi cenuşa putea să fie de folos.

Cu atîta foc împrejur, e oare de mirat că laşul va avea aierul unui... crematoriu, plin cu urme de cenuşă.

Mici Polemici

Suntem acum, noi iaşanii şi mai puţin ruso-fili, de cînd s'au scumpit grozav şoşonii ruşi.

*

Cînd i-a cerut socoteală, inspectorul sanitar, despre înmulţirea scarlatinei în oraş, medicul şef s'a... înroşit.

*

Asociaţia farmaceutică a trimis la consulul german pe d-nii Konya, Flach şi Werner. Dar o gazetă locală afirmă că au fost primiţi cu morgă şi posomoreală.

Dacă se prezenta d. Jelea, consulul s'ar fi jelit cu adevărat.

*

Că se vînd scriitorii, ziariştii, politicianii era lucru ştiut. Dar acum se va şti că şi un pictor pacifist ca Octav Băncilă poate fi atît de... vîndut.

*

Pe Greci îi ameninţă flota anglo-franceză pe apă şi austro-germano-bulgarii pe uscat. Intre apă şi foc, helenii se simt ca pe... apă; dar în foc tot nu intră.

*

Patronii cizmari pun la socoteală şi scumpirea strasnică a şireturilor.

...Multă şiretenie şi în afacerea asta!

*

Ziarele exploatează ştirea că părintele V. Lucaci ar fi vrînd să cumpere un imobil scump.

— Probabil, vrea să facă numai dovadă că în Capitală pînă şi imobilele sunt... de vînzare ca şi oamenii.

*

Diferenţa între Radu Demetrescu şi Vlad Cuzinski.

Intăiul e din ce în ce mai rechemat, al doilea din ce în ce mai... nechemat.

OAMENI ŞI LUCRURI

Lirică franco-germană

Pentru a învedera unele greutăţi mari în făurirea traducerilor din limba germană în genere şi din lirica lui Heine în special, iată ce spune poetul francez Edouard Grenier, fost secretar domnesc în Moldova şi pe vremuri intim colaborator al ilustrului poet. Heine încredinţase lui Grenier ori îi ceruse traducerea operei sale lirice în limba franceză:

„Am avut de îndurat lupte grele cu autorul pentru această traducere—e vorba de Atta Troll—şi pentru celelalte. El se îndărătnicea să încetăţenească în limba franceză nişte îndrăzneli de cuvinte, nişte împărecheri ciudate, pe care şi le poate permite limba germană,—căci această limbă moale, mlădicasă şi bogată se împacă lesne cu toate capriciile sub mîna unui mare artist, dar pe care cu nici un preţ nu le poate primi lumea franceză.

„...Îşi croise un sistem al său propriu, pe care l'a expus în prefaţa volumului „Reisebilder"; el susţinea că e un mijloc de a întineri limba noastră şi de a fecunda ideile noastre. Dar sistematic ori firesc, gustul acesta de a împerechia cuvinte bizare şi incompatibile, îl făcea intractabil. El ţinea la cuvintele acestea şi se agăţa de dînsele ca un disperat. Boerne, mi se pare, l'a poreclit undeva «Wortkrämer" şi era într'adevăr cel puţin în înţelesul unui giuvaergiu literar. Cuvintele îl atrăgeau şi îl fascinau.

«...Avea, fără îndoială destule cuvinte de spirit, pentru ori-ce împrejurări, dar îi plăcea să mai culeagă şi de la alţii pentru a le orîndui şi a le întrebuinţa şi mai bine.

Ii spuneam că prea face operă de giuvaergiu, prea umblă după cizelarea cuvintelor uneori şi că gustul francez nu îngăduia unele îndrăzneli pe cari le permite gustul german".

Şi fiind-că ne ocupăm aci de „Buch der Lieder" traduse în mare parte de d. Em. Dorian, iată în cele de mai jos ca crede poetul francez, Grenier despre acel ciclu celebru. In treacăt notăm că acest şovinist francez recunoaşte „barbarei limbi teutone" pe care la noi în ţară o predă d. Simion Mîndrescu, anti-germanul, însuşiri extraordinare şi particularităţi foarte lăudabile. Dar cităm iar pe Ed. Grenier:

De mult timp Heine mă necăjea să-i făgăduesc a-i traduce: «Buch der Lieder» şi „Neue Gedichte". Mă împotrivisem, găsind că e greu, dacă nu imposibil, de reda în franţuzeşte, acele frumoase dimunitive din graiul amorului, Leib Liebchen şi altele. Apoi, acea delicioasă simplicitate a poeziei germane nu devenea oare cam greoaie şi disgraţioasă în proza noastră seacă şi aridă, mai cu seamă fără muzica ritmului şi a rimei?

In zadar îi repetam mereu că limba noastră era rebelă pentru traduceri din poeţi lirici; că nu le puteam reda nici în versuri, nici în proză, că Franţa, din acest punct de vedere, era desmoştenită şi inferioară vecinilor săi, cari la nevoie, se pot lipsi de rimă; că noi trebue să ne mulţumim cu imitaţiuni, fără să avem adevărate traduceri poetice.

Toate erau în zadar. Nu l puteam convinge, chiar întrebuinţînd faimoasa lui expresie că traducerea în proză a poeziilor e numai: „o lumină de lună împăiată".

Nimic n'a folosit; el avu răspuns la toate. Aşa că, de la o vreme, îi promisei să-i traduc poeziile, cînd voi dispune de timp".

Expresia e menită să rămînă: „lumină de lună împăiată"...

Dar nu e totdeauna aplicabilă traducerilor făcute în limba romînă, fie mai de mult, fie acum în urmă de către d. Dorian.

Rodion.

INFORMAŢII

Ziarul oficios Viitorul *publică următoarele:*

„Unele ziare au publicat ştirea că mai multe şlepuri cu trupe ruseşti ar fi fost observate mergînd în susul Dunărei.

Ştirea aceasta este inexactă".

Şi cînd te gîndeşti că în Iaşi unele ziare au indicat nu numai numărul şlepurilor dar şi locul unde s'a făcut debarcarea.

Un deputat moldovean, care a trecut azi prin Iaşi, venind din Bucureşti, a declarat că guvernul liberal trece prin o grea criză şi că nu le exclusă posibilitatea venirei unui guvern Carp—Maiorescu.

Din partea abonaţilor din provincie şi Capitală primim numeroase reclamaţiuni, că nu se primeşte ziarul nostru. Intrucît cercetările făcute în privinţa modului cum se face de către administraţia noastră expediţia ziarului, vina nu poate fi decît acelora dintre funcţionarii poştei însărcinaţi cu predarea ziarului.

De aceea rugăm din nou—căci nu e prima oară de cînd facem o reclamaţiune de asemenea natură—pe d. diriginte al poştiei locale să bine-voiască a se ocupa cu plîngerea noastră şi a lua măsuri de îndreptare. Intru cît din cauza faptelor de cari ne plîngem avem daune reale.

Administraţia Comunală, a luat mari măsuri pentru îndestularea cu lemne a depozitelor Comunale.

Preţul fixat la aceste depozite e de 2.80 suta de chilograme în depozite şi 3 lei cu transportul la domiciliu.

D. Toma, ajutor de primar, a fost eri la Tîrgul-Frumos, unde a cumpărat pentru Comună 4 vagoane cu ceapă.

Două vagoane vor fi vîndute populaţiei care se aprovizionează cu cantităţi mai mari, iar 2 vagoane vor fi vîndute cu chilogramul populaţiei nevoiaşe.

Un domn din localitate, romîn care are o fiică în Germania, a cerut permisiunea de a-i trimite 5 chilograme de grăsime. Cererea a fost refuzată.

Cu trenul rusesc de aseară. n'a sosit de cît un singur refugiat german, care tot aseară a fost îndreptat spre Palanka.

D. director al liceului Internat a vizitat azi împreună cu d. dr. Miller pavilionul de izolare de la spitalul Sf. Spiridon, unde sunt internaţi următorii elevi:

David N. I. cl. I, Frenchian Ara cl. I, Mureşcanu Al. cl. V, Popa Matei cl. V, Burcusescu G. cl. VI şi au constatat că elevii sunt excelent îngrijiţi şi au temperatura normală ci uşoare oscilaţiuni între 36 şi 37 grade.

Elevul Puiu Romeo cl. I dela «Caritatea» de asemeni merge bine.

La şcoală desinfectarea se face riguros după prescripţiunile medicale şi elevii cu oricît de uşoare indispoziţii sunt imediat izolaţi pe categorii, după natura indispoziţiei, în infirmeria şcoalei. Cei pînă acum izolaţi sunt aproape toţi afară de orice pericol şi după dezinfectare vor reintra în şcoală.

D dr. Mareş, actual medic definitiv al spitalului Bivolari, din judeţul Iaşi, după cerere a fost mutat în postul vacant de medic al spitalului Hîrşova, din judeţul Constanţa.

Un caz nou de scarlatină s'a declarat astăzi la liceul Internat, al optelea la rînd.

D. profesor dr. Ştefănescu-Galaţi, a fost înaintat locotenent colonel în rezervă.

Societatea filantropică „Sprijinul" va distribui Sîmbătă şi Duminică încălţăminte la mai multe sute de elevi şi eleve.

In curînd societatea va organiza un mare bal de copii în beneficiul fondului de ajutorare.

Bibliografie. — „Războiul popoarelor" anul II No. 6, redactat de d. Ioan Gorun, editat de Ign. Herz.

A apărut „Bilanţul cantinei şcolare Amalia şi Isac Geltzer" pe 1914—15. Instituţia aceasta filantropică posedă, după arătările bilanţului, un fond inalienabil de 28,100 lei, afară de splendidul imobil donat de fundatorii cantinei.

Foasta societate de ajutor reciproc „Stefan Vodă" a fost desfiinţată după cererea cassei centrale a meseriilor.

O SPARGERE INDRĂZNEAŢĂ.— Un hoţ, rămas încă necunoscut, a pătruns eri noapte în prăvălia de ghete Braunştein, din strada Stefan cel Mare.

Hoţul intrînd în curte, a spart geamutile de la birou şi a pătruns în lăuntru. El a încercat înainte de toate să spargă lada de fer. Pentru aceasta, ca şi la spargerea lăzei de fer din prăvălia „La ghemul roşu", hoţul s'a servit de cuie şi de fiarele jaluzelelor de la geamuri. Toate sforţările lui însă au rămas infructuoase; el n'a reuşit de cît să rupă mînerul şi să găurească lada, în care se găsea suma de 30,000 lei.

Nereuşind în aceasta, hoţul a trecut în prăvălie şi a spart saltarul, ce serveşte pentru pastrarea banilor din timpul zilei şi pînă seara, cînd banii sunt varsaţi în lada de fer.

Aci a spart diferite cutii pentru scopuri filantropice ce se găseau acolo, furînd banii ce se găseau înăuntru. A mai furat un inel de aur, ce din întîmplare fusese lăsat în saltar.

Apoi a început a scotoci prăvălia, furînd şi mărfuri, despre a căror valoare proprietarul nu-şi poate da încă socoteală, din cauza abundenţei de mărfuri ce se găseşte acuma, în plin sezon de iarnă, de obiceiu în prăvălie.

Hoţul terminînd operaţia, a părăsit prăvălia şi s'a făcut nevăzut.

Pînă în acest moment el n'a fost încă descoperit. Sunt bănueli că e acelaşi hoţ, care a comis furtul la prăvălia La Ghemul roş

Viticultorii ieşeni au dat toate lămuririle cerute de societatea străină, care ofertase pentru cumpărarea unei mar. cantităţi de vinuri.

Pînă în acest moment, consorţiul străin n'a mai făcut un nou demers.

Morarii din localitate au intervenit la primul ministru, cerînd a li se acorda un răgaz pentru a-şi desface făina ce o au depozitată cu preţurile actuale, căci altfel, fiind siliţi a o desface cu nouile taxe maximale, ar suferi mari pagube.

Procesul dintre d nii Vasiliu şi Ea manuel Spigler, ce se desbate înainte comisiei de arbitri ai Camerei de Comerţ a continuat pînă seara tărziu şi a fost apoi amînat în continuare pentru Marţi, 18 curent.

EPITROPIA GENERALA
a
Casei spitalelor şi ospiciilor
sft. Spiridon Iaşi

Face cunoscut că în ziua de 20 Noembrie a. c. oarele 3—5 p. m. se va ţine în camera acestei Epitropii licitaţie publică prin oferte sigilate pentru aprovizionarea cu carnea necesară spitalelor: Central, Paşcanu, Pavilioanele de Izolare, azilul Balş, Inst. Grigorian şi ospiciul Galata, pe timp de un an.

Licitaţia se va ţinea se va ţinea conform art. 72—83 din legea contabilităţei generale a statului.

Concurenţii pentru a fi admişi la licitaţie vor trebui să depue o garanţie provizorie în sumă de 2000 lei în numerar sau efecte publice.

Condiţiunele şi ori ce informaţiuni se pot vedea şi lua în ori ce zi de lucru in cancelaria Epitropiei la serviciul administrativ.

■ *Buletinul pedagogic al şcoalelor Normale.*—Supt acest nume va apărea de la Ianuarie 1916 o revistă pedagogică a şcoalelor Normale din ţară. Ideia înfiinţărei unei asemenea reviste revine directorilor de şcoli Normale, cari în congresul de la 20 Iunie, ţinut la Iaşi, au admis *în unanimitate* scoaterea unei reviste pedagogice cu *direcţie unitară.*

Scopul unei asemenea reviste este evident de a se valorifica experienţa corpului profesoral normal, a se da o nouă directivă în pregătirea profesională a învăţătorilor noştri şi a se unifica metodele, prin discutarea lor pe lung şi pe larg.

Congresul dădea depline însărcinări directorului şcoalei Normale de Iaşi, d-lui Ion Mitru, de a aduce la îndeplinire acest deziderat.

Corpul didactic al şcoalei Normale „Vasile Lupu" în o serie de şedinţe a discutat chestia şi căzînd toţi de acord că o asemenea revistă răspunde unei necesităţi morale, şi-a luat răspunderea scoaterei unei asemenea reviste. E mai uşor a face faţă la cheltuelile material. ale unei reviste de cît la cele morale, întru cît renumele unei reviste atîrnă de la inima ce se pune în scrierea ei.

Un lucru însă a intervenit la mijloc, care a lăsat să se vadă că nu tuturora le convine hotărîrea de a face să apară revista la Iaşi, şi să fie redactată de profesorii de la Iaşi. Sunt mulţi cari voesc să-şi formeze trepte de rădicare prin colaborarea mai multora.

Apare de mai mult timp o revistă a *Uniunii* învăţătorilor din ţară, ca răspuns la atitudinile duşmănoase ce se iscase între diferitele categorii de membri ai şcoalei primare. Ideia *Uniunii* a fost bine îmbrăţişată, căci care profesor normalian nu era mulţumit a vedea stabilindu-se unire acolo unde era zizanie, vrăjmăşie, lupte! La acţiunea colegială a Uniunii au răspuns prin adesiuni nominale mai toţi profesorii şcolilor Normale.

Ce se prepară acum în dosul acestui fapt? Uniunea şi-a pus în cap pe d. Petre Gărboviceanu, directorul Casei bisericii, directorul şcoalei Normale a societăţii, profesor de pedagogie, *traducător* a mai multor lucrări de pedagogie, directorul revistei Uniunii, etc. etc.

D-sa a văzut acum prilejul de a arunca în spatele şcolilor Normale revista Uniunii, şi din faptul *adesiunii* profesorilor normalişti la scopul Uniunii pentru şcoala primară şi al ei corp învăţătoresc, să scoată o *obligaţie* pentru azi de a-şi însuşi revista.

Cum d. Gărboviceanu a reuşit a-şi face din cercul de profesori Bucureşteni o clică, *care să-l ceară secretar general,* iar mîne să-l impună chiar ministru, se vede că la acest gînd *manifest* d-sa voia să-şi asocieze şi întreg corpul didactic normal prin revista ce vrea să i-o arunce în spete.

Dar la Iaşi lucrurile se vor mai limpezi, mai curînd, mai senin. Revista care va eşi va purta cu totul altă caracteristică. Prin ea nu e sorocit nime să se ridice, de cît cei vrednici, cei muncitori, între cari se numără şi d. Gărboviceanu.

Iaşii nu e un oraş de clici şi de tabere cu scopuri mici. La un mandat *al tuturor* directorilor de şcoli normale, nu se poate răspunde decît prin o revistă, care să fie *a tuturora.*

Şi aşa va fi.

■ Consiliul Comunal a fost convocat în şedinţă extraordinară, pentru mîine la orele 4 după prînz. La ordinea zilei fiind rectificarea budgetului.

■ In srada Morilor, s'a sinucis azi după prînz tînărul Pausch, trăgîndu-şi un foc de revolver în tîmplă.

Asupra cauzei actului disperat, se spune că părinteie nefericitului s'ar fi purtat cu d nsul în mod foarte brutal. Alţii susţin că nici n'ar fi vorba de o sinuctdere dar că Pausch ar fi fost ucis de părintele său. Autorităţile anchetează.

■ D. Marincovici, ministrul Serbiei la Bucureşti, a trecut aseară prin localitate venind din Petrograd, Ce acceleratul de 9 d. Marincovici s'a înapoiat la ucureşti.

■ Programul care se reprezintă astă seară Joi 12 Noembrie, la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli cuprinde următoarele:

Enigma de la ora 10, mare dramă poliţistă, bogată în evenimente extraordinar de senzaţional şi în acelaşi timp o duioasă desfăşurare în patru acte, interpretată de cei mai reputaţi artişti dramatici franceji: Maillard, Dorian, Mica Jaffus, etc.—Munteie Fuji şi lacurile sale, interesante şi pitoreşti călătorii în Japonia.—Cel mai nou număr din Eclair-Journal cu telegramele însufleţite din lumea întreagă şi cu telegramele însufleţite din lumea întreagă şi cu ştirile de pe cîmpul de războiu. — Prea mulţi locatari, scene foarte humoristice.

Programele viitoare vor cuprinde între altele:

Dama cu Camelii. In rolul Margaretei d-ra Francesca Bertini.

M-me la Présidente cu d-ra Francesca Bertini.—Victime pour l'Idéal cu d-ra Francesca Bertini. — Don Pedro Carusso cu d-ra Francesca Bertini.

Concesiune exclusivă de reprezentare acordată pentru Romînia, Serbia şi Bulgaria.

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.
S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

■ *Universitare.*—Sîmbătă 14 Noembrie a. c. la ora 9 dim se va ţine la Universitate concursul pentru bursele de la filosofie.

— D. profesor Gusti, va începe cursul său de sociologie Sîmbătă 11 Noembrie, tratînd despre „Fundamentele sociologice şi etice ale ştiinţelor politice.

— D. profesor Găvănescu, va vorbi, la cursul său de pedagogie Marţi 17 Noembrie, despre „Ştiinţa în faţa războiului de azi".

—D, profesor I. Petrovici va începe Vineri 13 Septembrie cursul său de istoria filosofiei moderne.

Dr. Suzana GROSI
Şef de clinică la Maternitate
Boli de femei. — Faceri
Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

Ocaziune rară Numai cîte-va zile
In localul din Strada LĂPUŞNEANU No. 21 (casele Konya) se vinde de către un engrosist din Constantinopoli
un stoc de COVOARE PERSANE veritabile
vechi şi noi între cari şi specialităţi ca:
Gyordes, Boukhara, Belucistan, Kirman, Taebris, etc.
PREŢURI DE EN GROS
Amatorii de lucruri de artă să se grăbească de a profita de această rară ocaziune căci cele mai bune covoare din lumea întreagă sunt cele persane cari nu'şi pierd nici odată valoarea.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Englezii spre Egipt

Constantinopol.—Pe baza unor informaţiuni pozitive, se dă ca sigur că trupele engleze vor fi retrase de pe linia Ghevgheli-Dojran, în Egipt. Se spune că Kitchener s'ar fi exprimat în senzul că o participare mai departe a Angliei la războiul din Balcani, cînd Egiptul este ameninţat, este inconciliabilă cu interesele engleze.

In cercurile diplomatice a surprins faptul, că rapoartele asupra situaţiei războiului din Balcani publicate de ministerul francez la Atena relevă în mod expres neparticiparea englezilor la luptele contra bulgarilor.

Conform dorinţei exprimate de sărbi legătura dintre Florina şi Monastir a fost suspendată, spre a împiedeca populaţia să mai fugă.

Incident la Sorbona

Basel.—Vestitul chirurg din Paris, Doyen, a ţinut, la Sorbona o conferinţă în care a spus următoarele: Savanţii francezi sunt tari numai în politică şi protecţie. Ei nu sunt savanţi adevăraţi, căci dacă ar fi aşa, ar fi apreciaţi în lumea întreagă. Guvernul îi trimite, e drept, la marile congrese internaţionale, dar cînd a vorbit profesorul Virchow sala era plină, pe cînd la o conferinţă a unui reprezentant francez n'au asistat nici zece persoane. Asta a fost, şi drept, fiind că oamenii care în Franţa trec drept savanţi, sunt consideraţi în străinătate ca nulităţi.

După cum afirmă ziarul mai departe auditorul a început să-şi piardă răbdarea. Totuşi Doyen a continuat, afirmînd că studenţii străini au dreptate să prefere universităţile germane, celor franceze, de oare ce statul francez ocupă catedrele cu nulităţi. In Germania însă studenţii străini găsesc profesori de-un renume mondial, laboratorii şi familii admirabile instalate în chipul cel mai modern, cari îi primesc şi se interesează de lucrările lor.

O gălăgie formidabilă s'a produs atunci. S'a cîntat „Marseillaise". Dr. Doyen a continuat însă să vorbească mai departe.

Un nou discurs al lui Briand

Berlin.—Biroul de presă Telegraph Union, *comunică din Paris, despre un nou discurs, rostit de d. Briand, în sînul comisiunei pentru afacerile externe ale Senatului.*

De relevat este declaraţia primului ministru francez, că debarcarea corpului expediţionar anglo-francez nu mai are de scop o cooperare cu armata sîrbă. Aceasta se va face mai tărziu. Pentru moment trupele debarcate au ca ţintă de a împedeca comunicaţia între Puterile Centrale şi Turcia, s'au cel puţin de a micşura această comunicaţie.

D. Briand a mai spus, că Quadrupla înţelegere poate conta pe neutralitatea Greciei, şi că nu e exclusă posibilitatea unei cooperări armate din partea Romîniei.

Ocuparea Mitroviţei

Berlin. — Un comunicat oficial confirmă, că trupele austro-ungare au ocupat Mitroviţa iar trupele germane Pristina.

Un neutru despre situaţia în Serbia

Berlin. — Criticul militar al ziarului „Tijid" din Amsterdam scrie următoarele:

Din ştirile relative la Serbia, reiese în mod indubitabil că trupele Impătritei Inţelegeri n'au încercat în mod serios să înainteze spre nord. Aceasta trebue de sigur atribuit faptului, că debarcarea în Salonic se face încet. Este de asemenea probabil că franco-englezii nici n'au trupe suficiente la dispoziţie, iar în ce priveşte Anglia, ea n'a putut retrage multe trupe din Egipt. In Galipoli se debarcă noi trupe, cari să înlocuiască detaşamentele retrase pentru a fi trimise în Serbia. Lipsa unui scop bine definit, atunci cînd lipseşte superioritatea numerică, este o gravă greşală strategică. Prestigiul Inţelegerei a suferit o atingere mai gravă prin nimicirea Serbiei, de cît ar suferi-o prin suspendarea operaţiunilor în Galipoli.

Guvernul romîn şi Puterile centrale

Carnavon.—(Prin telegrafie fără fir) Se anunţă din Paris, că guvernul romîn a refuzat cererea Puterilor Centrale, de a permite ca vapoarele de războiu austro-ungare să navigheze de-a lungul Dunărei, spre a obţine astfet acces la Marea Neagră.

In chestia remanierei

Bucureşti. — Un amic al nostru a întîlnit astă-zi pe d. Banu, cu care a avut oconverzaţie relativ la remaniare.

D. Banu a declarat că tratativele cu d. Stelian au fost rupt. Remaniare în senzul cu d. Stelian nu se va mai face.

Remaniarea va avea loc după ce se vor întruni majoritătile parlamentare, cînd se vor cunoaşte sentimentele majorităţei.

In chestia exportului

Bucureşti.—In urma opunerei d-lui Vintilă Brătianu comisiunea a respins oferta comisiunei garmane.

Oferta conzista în cumpărarea a 50,000 vagoane, cu 3000 lei vagonul grîu, 2600 ovăz, orz şi porumb, taxele şi transportul privind pe cumpărători.

D. Vintilă Brătianu a susţinut că nevoile Germaniei sunt mari şi că vor plăti preţuri şi mai mari.

Comisiunea în pleniu se întruneşte din nou astă-zi.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. III-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat:

1000 lei No. 16109, 51186.

500 lei No. 19585, 26141.

300 lei No. 18.222, 40346, 0,193 23771.

250 lei No. 22337, 28608, 47224, 1254 1351, 26238, 29503, 29991, 55630.

Abţinerea venezeliştilor

Roma.—Se anunţă din Atena, că abţinerea venezeliştilor de la noile alegeri nu e de bună voe, ci în urma ameninţărilor cercurilor militare.

Ruşii respinşi la Ceartoris

Konigsfurtenkaus.—Teatrul rusesc, Armata Principelui Leopold de Bavaria. Nici o schimbare.

Armata generalui Lissingea. Inaintarea ruşilor la nord est de Ceartoris şi la nord de calea ferată Roevel—Rovno a fost respinsă. Am luat mai multe tunuri şi 5 mitraliere.

Pierdere dureroasa

Geneva.—Ziarul „Star" anunţă din Alger, că la scufundarea vasului de transport francez «Calvados», din 800 de soldaţi francezi, care luptaseră la Galipoli şi voiau să se întoarcă în Franţa, numai 35 au fost salvaţi.

Ofensivă contra Serbiei

Berlin.— De pe teatrul de războiu balcanic se comunică.

Trupele austro-ungare au ocupat Mitrovitza, iar cele germane Priscina. Sîrbii sunt respinşi spre vest de Priscina.

***

Sofia.— Lupte înverşunate şi cari au durat vr'o zece zile au avut loc în regiunea Priscina. Armata noastră a înfrînt pe Sîrbi. Ei n'au putut rezista şi au fost alungaţi din ultimele lor poziţiuni.

Astăzi, la ora 2 jum. d. a. un regiment al nostru de cavalerie, urmat de alte trupr a ocupat Priscina. Dinspre nord şi în acelaş timp pătrunsese şi un detaşament german în oraş.

Numărul prizonierilor şi trofeelor de războiu n'au fost încă inventariate.

Dezmintire

Berlin. — Ştirea răspîndită cum că aliaţii ar fi capturat şase submarine germane este pe de-a întregul inventată.

Ocaziune *2 uşi mari de grilaj de fer provenind de la Banca de Credit Romîn şi cîntărind aproximativ 600 kgr. sunt de vînzare.*
A se adresa la Farmacia Dr. RATIANU.

Grecia îşi apără teritoriul

Berlin.—Ştiri din sursă sigură, anunţă că guvernul elin a hotărît definitiv să-şi apere teritoriul de o eventuală invazie a trupelor combatante.

In acest scop, trupele greceşti au fost îngrămădite în spre frontiera Serbiei, şi împărţită în diferite sectoare pentru ca la momentul cuvenit, să respingă cu arma trupele serbeşti combatante ce ar vroi să invadeze teritoriul grec, sau să le dezarmeze.

Hotărîrea aceasta a guvernului a fost luată, ori care ar fi consecinţele acestei atitudini.

(Wolfbureau).

Pierdut
Subscrisul Gheorghe Andone am perdut fie în strada Toma-Cozma, fie în tramvay sau mi s'au sustras, două acte de cumparare şi planul Casei din str. Toma-Cozma 51.
Rog pe găsitor să mi le aducă la domiciliu şi va primi o bună recompensă.
GHEORGHE ANDONE
Cîntăreţ
Biserica Sf. Andrei

Profesor D-r I. Tănăsescu
Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon
Chirurgie şi boli de femei
Consultaţii: 1—3 p. m.

REINTORS
Doctor FISCH
Specializat în
BOLI de COPII
Consultă 10—11 şi 3—5
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice.
IAŞI—Str. Cuza-Vodă 42.

CROITORIA AMERICANA
S. WACHMAN
din strada Alexandri 6, S'A MUTAT în casele Max H. Goldner din str. Gh. Mîrzescu, 17.

V. HOLBAN
AVOCAT
S'a mutat str. Vasile Conta (foastă Sf. Neculai No. 15.

Dr. Lucia-Leon BORCEA
Medic secundar la Maternitate
BOLI de FEMEI şi FACERI
Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

Doctor S. Dulberger
de la facultatea de Medicină din Viena
după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculosă, anemia, neuralgia, tabes, arterio—scleroza, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice,** *dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:*
Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foastă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

Au sosit!
Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la:
Magazinul M. Hirschenson
— Iaşi, strada Anastasie-Panu, 39 —

Apartament 2 odăi şi bucătărie la etaj
Prăvălii în casele d-lui Cristofor Str. Cuza-Vodă A 42. se adresa la proprietar.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNCIURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași.— Telefon No. 36.—

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2618.—Sîmbătă 14 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Dreptul de a discuta

Este netăgăduit că în principiu toți Romînii trăind în țara noastră și sub imperiul Constituțiunii, ce ne-am dat la 1866 au dreptul să cugete și să exprime prin viu graiu ori prin scris, părerile ce au cu privire la diferite chestiuni la ordinea zilei. De fapt acest lucru nu-l fac decît foarte puțini. Notăm că legea noastră fundamentală, Constituțiunea, prin expresiunea de Romîn nu înțelege numai pe cetățeanul care în adevăr are toate drepturile civile și politice, ci pe locuitorul din țară.

Așa, libertatea de conștiință, de asociație, de întrunire, de exprimare a cugetătorilor pe calea presei, inviolabilitatea domiciliului, este comună și privește nu numai pe Romîni, dar pe ori ce locuitor.

Se zice însă că de această libertate aproape nemărginită, căci în cele mai multe cazuri numai ordinea publică și bunele moravuri stau ca limită a ei, n'ar avea dreptul să se bucure cei înrolați în partidele politice.

Ca formă negreșit că așa e. Te-ai înrolat în mod sincer și conștiincios într'un partid politic, e evident că ai adoptat programul acelui partid și deci nu mai ai libertatea de a fi contra. Dar toate programele de partid pînă mai eri nu cuprindeau nimic alt decît deosebitele probleme de reorganizare internă a Statului nostru.

Și totuși în sînul unuia și aceluiași partid discuțiunile asupra acestora, erau foarte largi și neîmpedicate.

Așa, de exemplu, partidul conservator-democrat, prin vocea autorizată a șefului său, dorea ca reforma electorală să se îndeplinească adoptîndu-se două colegii în loc de trei ca astăzi. Liberalii voiau colegiul unic, iar conservatorii înțelegeau să mai stăm încă sub regimul de azi. Toți însă am fost marturi că din fiecare din aceste partide s'au manifestat și alte păreri. Persoane din cele mai cu vază s'au manifestat pentru votul universal, nu numai cu vorba dar și prin scris, și fără ca ele să fi încetat a fi socotite ca făcînd parte din partidele politice respective.

Dar apoi asupra multelor și variatelor probleme economice și sociale, cîte păreri manifestate de membri ai aceloraşi partide, păreri cari nu erau în acord cu cea oficială? Chestiunea ce astăzi se află la ordinea zilei iese din cadrul programelor politice de pînă acum.

Voim întregirea neamului romînesc și tocmai cu privire la această problemă, ce privește viitorul nostru, disciplina de partid e pusă la una din cele mai grele încercări. Și pentru că nu avem partide politice alcătuite pe baza acestei probleme, de aceia azistăm la înjghebări de noui partide, noui grupări.

Cît pentru mine, am credința că mîne aceste noi înjghebări vor căuta să iea locul partidelor existente. Și evident că așa va fi, dacă în urma războiului de astăzi constelația politică a statelor europene va suferi o zdruncinare.

Dacă noi, de exemplu, reușim să încorporăm Transilvania și Bucovina, nu mai rămîne îndoială că problemele ce această anexiune le va aduce, nu vor mai încăpea în limitele programelor politice de astăzi.

Dar fără a ne aventura spre a prezice cum și ce are să fie, să rămînem la ceia ce este astăzi.

Avem acum noui organizații politice, toate avînd ca bază problema neamului.

Din declarațiile șefilor partidelor existente, se desprinde că această problemă fiind prea mare și la ordinea zilei, nu mai e îngăduit nimărui a se preocupa de interesele acelor partide.

In aceste alcătuiri nouă întră foarte mulți dintre cei ce fac parte din partidele de astăzi Așa, în „Federația Unionistă" întră liberali, cari au rămas liberali, conservatori, conservatori democrați precum și de cei cari încă nu s'au manifestat politiceşte pînă astăzi.

Și nu puțini sunt liberalii, cari își spun părerile pe față, în convorbiri, în discursuri sau prin scris, păreri ce sunt și ale Federației Unioniste, dar cari se socot pînă acum cel puțin, că nu sunt și cele oficiale ale partidului liberal.

Că înjghebările noui n'au a face cu partidele de astă-zi, s'a putut vedea, de exemplu, chiar la întrunirea Federației Unioniste, ținută la noi mai zilele trecute.

Reprezentantul conservatorilor locali a evitat în discursul ținut cu acea ocaziune să spună că partidul conservator și cel conservator democrat s'au dat mîna în chestiunea supremă pentru care se strînsese în sala Pastia.

S'a citat adeziunea liberalului dr. I. Cantacuzino, iar dintre conservatorii democrați nu s'a pomenit măcar numele șefului partidului, ci s'a recurs la formula că la acțiunea partidului conservator s'au asociat și alte partide.

E lucru mic acesta în fața marei probleme, dar are și el însemnătatea lui.

Venim însă la chestiunea dreptului de a discuta, de a'și manifesta cine-va părerile, cu privire la problema externă.

Dacă înjghebările de astăzi ar fi înscris pe stindardul revendicărilor noastre numai întregirea neamului, de sigur că nu e romîn care să nu subscrie cu amîndouă mînile. Problema însă se complică prin aceia că momentele se par priincioase pentru îndeplinirea numai a unei părți din acele revendicări.

Și asupra acestui punct avem divergențe de păreri, divergențe cari se manifestă chiar cu violență.

O asemănare, în mic negreșit, am putea-o vedea în problema ce partidele de astă-zi își pun cu privire la dreptul de vot.

Toate vor o lărgire a acestui drept, dar unele vor două colegii, altele colegiu unic, iar alții vot universal. Și dreptul de a discuta despre ele nu e oprit nimărui.

Recunoaștem că aceasta e puțin lucru față cu problema lărgirei neamului.

Dar dreptul nostru de a discuta asupra acesteia ar trebui să fie și mai mare, întru cît pînă astă-zi, cum ziceam și altă dată, n'avem o educațiune politică adequată.

In adevăr, ce cunoaștem noi din politica externă? Dacă am lua-o de cînd am învățat prin școale, ori-cum se învață chiar astă-zi, ce se știe sub acest raport? Nu ni s'a pus în vedere nici o dată despre raporturile noastre cu celelalte țări, despre angajamentele formale, ce noi avem cu ele, despre valabilitatea acestora, respectul datorit lor. Auzim acum de abia despre asemenea angajamente, dar tot acum auzim că ele n'au valoare.

In colo nimic. Ba da. Știm ceva de la profesori transilvăneni, care cu toate defectele lor întrețineau în spiritele noastre ura contra Ungurilor.

Iar mai tîrziu cînd am început noi înșine a ne da seama, tot mai mare nemulțumire contra acelora am înmagazinat.

Rușii de exemplu, n'au avut așa des și puternic contact cu noi, cel puțin de la data de cînd ne-au răpit cele trei județe din Basarabia. Timp de aproape 40 de ani prea puțin am avut ocaziunea să ne plîngem de ei. Ei nu ne împedicau în dezvoltarea noastră economică, culturală și socială.

Nu era tot așa cu Austro-Ungarii. Din școală știam că prin convențiile făcute cu noi de pe la 1875 Austriacii nimicesc industria noastră cosmică.

Apoi necontenit curgeau de acolo ca și din Germania valuri de străini, de altă limbă și religie ca a noastră cari acoperau comerțul și industria noastră. De multe ori aceștia se considerau la noi, ca la ei acasă. Și ori cît ai fi de altruist, ori cît ai recunoaște binele ce ți l'au făcut aceștia, rămîi totuși cu o impresiune nefavorabilă, tocmai din cauza prea desului contact cu ei, din cauza prea marelui număr al lor.

Iată de ce sentimentul popular e mai mult de partea Rusului. Pătura cultă are alte motive de nemulțumire contra invaziunii Austro-Ungare și Germane.

Este încă loc a se face un inventar de bunele ca și relele ce am avut a primi de la vecinii noștri atît din dreapta cît și din stînga, și deci trebue să convenim că se poate încă discuta.

Vir.

NOTA ZILEI

S'a vîndut!

Cum? Incă unul? Păcat!

Dar nu mă întrebați de cine e vorba. De un foarte simpatic artist și ex-artist (în același timp!), de amicul nostru C. B. Penel.

Vîndut și cumpărat în toată regula!

Ce vreme de vînzări, domnule!

Nu credeți?

Cetiți în ziarele din Capitală, dările de seamă despre expoziția Băncilă. „Artistul Penel de la Iași", poartă inscripția: „vîndut".

Dacă nu ne înșelăm l'a cumpărat chiar ministerul.

Ce exemplu, doamne, pentru simplii muritori.

Mici Polemici

Ordinul de conservare a cenușei se va executa riguros.

Scrumierele vor fi interzise, pentru a se opri risipa de cenușă sub forma scrumului de țigară.

*

La teatrul național și la cinematograf se va monta feeria morală „Cenușăreasa".

*

Cînd-va, arheologii vor săpa în cimitire și vor găsi — pe urmele marelui război — oseminte de oameni, o întreagă omenire!

Se vor întreba însă: unde zace... omenia din vremile aceste?

*

Tot cu privire la cenușă se va interzice de acum înainte să-și tragă fiecare cenușa pe turta lui.

*

Sugătorile vor crește în preț, dacă nu mai avem voie de a usca manuscrisele cu simplă cenușă...

*

Ce va fi ziua de mîine, de după războiu?

Intrebați sfinxul: sfinxul din cenușă, despre care vorbesc legendele și simbolurile.

*

Comisiunea germană pentru cumpărări de cereale e condusă de un oarecare Melchior.

— Dac'ar plăti măcar... chioreşte!

*

Ca și cum ar fi știut beligeranții că o să ajungă cenușa așa de scumpă — au început războiul prin a preface în cenușe totul: orașe, catedrale, gări, case și așa mai departe.

*

Un dicton condamnat să piară: „puneți cenușa pe cap"!

Ordonanța interzice risipa...

*

De la numirea d-lui Mavrodi ca director general, presa n'a mai fost unanimă de aceeași părere ca acum, față de căderea piesei confratelui Emil Nicolau.

Nu-i vorba: e tot Mavrodi în joc.

DESIDENȚA!

Nu cunosc cuvînt mai nenorocit în dicționarul vieței noastre politice.

Desidențe! Ele sunt acele cari au condus la sterilitate activitatea noastră politică și tot ele sunt acele, care, desființînd de fapt partidul conservator, au desființat acel echilibru salutar, singurul care ar fi putut salva rostul regimului nostru constituțional.

De această molimă scăpase, în ultimul timp, partidul liberal. Ea, numai de rare-ori i-a diminuat vigoarea, ceva mai mult. Fiind ferit de acest toxin, partidul liberal și-a putut manifesta a tot puternicia — izvorită și din slăbiciunea partidului conservator, suferind vecinic de desidențe.

Iată, însă, și partidul de sub șefia d-lui Brătianu, lovit de această inferioritate, într'un moment din cele mai grave pentru liberali. Desigur, că ie temerar de a face prognosticuri. Este însă greu de întrevăzut un succes pentru o desidență, conpusă de un om atît de dificil și atît de puțin politic ca d. Stelian. Și iarăși este greu de întrevăzut ce urmări vor rezulta pentru activitatea partidului, cînd ea va fi contra-carată de către d-nii Stelian, Costinescu, Banu, Nicușor Săveanu, etc.

Ceea ce se dovidește tot mai mult este faptul că partidele noastre politice sunt bolnave. Ambițiile nemăsurate, arivismul neînfrînat, au dus și duc în mod fatal la disoluțiunea partidelor.

Intr'un viitor foarte apropiat problema lipsei de forță și de coheziune a partidelor constituite, dezagregarea lor totală, se va pune. Atunci se va vedea poate faptul nou la noi că în neputință de a face apel la partide, factorul hotărîtor se va vedea silit de a recurge la serviciul individualităților politice.

Atunci se va fi sfîrșit cu desidențele și viața noastră politică se va dezvolta într'o atmosferă oxigenată și sănătoasă și nu în o atmosferă asfixiantă, ca cea de astăzi.

Din ale Teatrului Național

Cum lucrează Comitetul de lectură de la teatrul Național

Se știe că după noua lege a teatrelor, acest Comitet este compus din 5 persoane, cari reprezintă Academia, facultatea de litere, „un om" de litere, un artist-societar etc., și după lege, se dă fiecăruia cîte o piesă acasă ca s'o citească și în ședință, se fac oare care observații asupra piesei. La noi stau piesele necitite de ani de zile, piese trimise de autori sau traducători din toată țara. Dar comitetul se adună regulat, cel puțin odată pe săptămînă, stă o oră, discută chestia internă și externă, și daca mai e timp, se citește un act, căscînd se iscălește procesul-verbal, încasează imediat jetonul de prezență, 15 lei și... la revedere la o altă ședință. Vroiți probe: Acum vre-o două luni s'a citit o piesă a unui autor din Iași, fiind și membru în alt comitet al teatrului; ca să citească piesa le-a trebuit numai puțin decît 11 ședinți! La urmă se uită să vadă cîte persoane are piesa și... oroare, piesa are 86 de persoane!... S'a chemat secretarul și au întrebat cîți actori are teatrul; răspunsul a fost, că sunt 34 din cari 6 concentrați.

Atunci de supărare, au încasat „fiecare cîte 165 lei" pe cele 11 ședinți. Și cîte de astea încă...

Tot după lege sunt obligați ca să asiste la reprezentațiile Societății Dramatice, cel puțin o dată pe săptămînă și nu-i vezi de cît odată pe lună, iar alții lipsesc stagiuni întregi, dar la ședințele „cu jetoane" nici o dată nu lipsesc, chiar bolnavi fiind. Cele două avant-scene care odată se închiriau cu mii de lei la familii din Iași, azi sunt rezervate pentru cele două comitete și de ar veni dumnealor, bine ar fi, dar vin numai: familia, soția, copiii, ginerii, prietenii, etc. Căci venind ar vedea ce actor progresează, care actor trebue scos la pensie, și care actor teafăr, sănătos ca tunul fuge de la jucat, cum fuge dracul de tămîe.

Buba care e cu cangrenă, trebue estirpată cu totul și buba la teatru nu este numai jos, este și sus. Acei de sus cari's oameni culți, iar trebui să ia treaba mult mai serios; înainte, membrii din Comitetul teatral nu erau plătiți și munceau cu drag pentru instituția teatrului.

Verax.

INFORMAȚII

«Epoca» de astăzi face o interesantă destăinuire. Campania pe tema fraudelor de la ministerul de războiu a fost decisă pentru a strînge în chingi guvernul. Pentru a scapa de atacurile pe tema fraudelor, zice «Epoca», am fost convinși că guvernul se va grăbi să plece în războiu.

Ce stranii lucruri crede «Epoca» că ar putea fi la baza unui act atît de important, ca acel de a face războiu. Iată un guvern care crede că interesul țărei reclamă neutralitatea. Acest guvern are pacate pe suflet. Atacat el va purcede la războiu. Deci să-l atacăm.

Cu alte cuvinte, pentru a scăpa de atacuri personale, război, indiferent de rezultat.

Și aceasta s'a decis în urma unei consfătuiri.

Ce concepții, doamne!

Parchetul general anchetează o afacere de maltratare gravă petrecută alaltăeri noaptea într'un hotel iașan cu ocazia serbării familiare a unei nunți de argint.

In acea afacere este de-aproape implicat un membru al parchetului local.

Din ordiuul Direcției căilor ferate austriace, au fost pornite eri din Itzkany pentru o destinație necunoscută toate vagoanele goale, în cît exportul prin Burdujeni este absolut suspendat sine die.

Femeea Ileana Pintilie din Belcești fiind în pădure unde strîngea vreascuri, un copac a căzut peste dînsa, omorîndo pe loc.

Parchetul a fost înștiințat, că locuitorul Ioniță Constantin din Belcești, a încetat din viață, în urma loviturilor primite de la locuitorul Vasile Ciurea.

Astă noapte niște hoți, rămași și ei necunoscuți, au deschis toate ușele de la locuința d-lui Vintilescu, din strada Carol.

Se pare însă, că simțiți, ei au dispărut, fără a fura ceva din casă.

Ministrul de instrucție a cerut ca să fie scoși de state, acei normaliști cari numiți provizoriu ca învățători, n'au reușit la examenul de ofițer.

Numirile făcute vor fi anulate.

D. At. Gheorghiu a plecat de aseară la București, pentru a lua parte la deschiderea parlamentului.

Unii liberali spun că d. Gheorghiu a plecat la București, pentru a avea o întrevedere cu d. Stelian, d-sa fiind unicul său partizan în Iași.

Din Tîrgu Frumos se anunță, că eri niște cai conduși de lipovanul Emilian Pricop, luînd vînt, au răsturnat căruța. Fiul lipovanului, anume Zosima, căzînd din căruță s'a lovit așa de grav la cap încît a trebuit să fie internat în spital.

Serviciul sanitar al orașului, a cerut revizoratului școlar a lua măsuri ca fetele mici din școalele rurale, să fie tunse, de oare ce s'a constatat că unele fetițe puțin îngrijite de mamele lor, au paraziți în păr și chiar pe corp.

Aceasta în vederea epidemiilor.

Medicul șef recunoaște că aplicarea măsurei pe care o cere, e greu de aplicat, însă speră în bunăvoința corpului didactic.

Pe ziua de astăzi nu s'a ivit nici un caz de scarlatină la liceul internat. Se speră într'o apropiată localizare a epidemiei.

Mîni Sîmbătă are loc prima serie de distribuțiuni, în localul „Culturei" făcută de societatea filantropică „Sprijinul". Din cauza crizei ce bîntuie și a scumpetei se distribuie anul acesta numai cizme, ghete șaluri, iar nu și paltoane ca în alți ani.

D. G. Mîrzescu, primarul orașului a convocat pentru astăzi consiliul de higienă al orașului, care se va ocupa în special de epidemia de scarlatină. izbucnită în oraș.

Un duel la teatru în perspectivă? D. Braborescu a provocat la duel pe d. Radu Demetrescu, pentru niște motive de ordin personal.

Avem credința că mica experiență ce am făcut cînd cu marșul în Bulgaria, în vara anului 1913, va fi servit la ceva.

Serviciul, care a suferit cele mai acerbe critici cu acea ocaziune, este cel sanitar al armatei. Poate împrejurarea că n'am purtat un adevărat războiu atunci, a făcut să iasă mai în evidență defectele acestui serviciu.

Atunci se susținea că toți doctorii militari, doctori de carieră militară, se aranjează în așa chip ca dînșii să stea pe la orașe iar în cazul cel mai rău la posturi din cele mai puțin expuse. Rămăsese ca greul să fie dus de medicii rezerviști. Toată lumea nepărtinitoare, și slavă Domnului, tot se mai găsesc oameni de aceștia, nu găsia cuvinte cu care să înfieze o asemenea stare de lucruri.

E drept că serviciul sanitar al armatei se găsește pe mîna medicilor militari și că *„charité bien ordonée commance par sui-même"* dar ori cum prea erau bătătoare la ochi protecțiunile și nedreptățile.

Același lucru pare a se repeta acum. Pentru caz de mobilizare, aproape toți medicii militari, medici de carieră, sunt căzuți pe la laboratoare, deci vor sta în țară, alții pe la spitale, alții pe la etape, adică pe acolo pe unde se va auzi numai că în cutare loc a fost bătălie, dar unde șuerul glonțului, zgomotul obuzului nu va pătrunde.

Să-și facă datoria toți, atît cei de carieră cît și rezerviștii, dar nu hatîrul să stea la împărțitul locurilor. Evident că medicul bătrîn nu trebue să meargă în frunte, dar nu și cu cei tineri tot așa. Spunem aceste aprecieri celor în drept. La nevoe se vor cita și nume.

Agenții poliției au arestat astă noapte pe Gh. Gojocariu, prins cu mai multe lucruri de furat.

Ministerul de instrucție a înștiințat revizoratul școlar, că parte din imprimatele cerute și necesare școlilor n'au putut fi trimise, din lipsă de hîrtie.

Se speră însă că pînă în 20 de zile, cererea să poată fi satisfăcută.

Redacţia ziarului nostru a primit din partea amicului nostru d. Osvald Teodoreanu următoarele rînduri, care le facem loc cu plăcere în coloanele noastre :

Stimate amice,

Din pricina multelor ocupaţiuni profesionale n'am putut pune la locul său, precum se cuvine, pe anonimul autor al spiritualelor entrefileuri din ziarul „Gloria" care numeşte : *„Ucazul lor"* ucazul meu. Fie pe pace ilustrul anonim, nu va pierde nimic, aşteptînd răspunsul meu cîte-va zile. Tratamentul pe care de obiceiu îl administrez lătrăturilor anonime, cari tulbură liniştea şi seninul nu numai al celor ce se îngrijesc ori se tem de javre, îl voi administra, ascunză-se el în gaură de şarpe dar dacă în realitate, anonimul ie o persoană care-şi poate spune numele şi-şi poate scoate la iveală chipul său, să o facă. Ne vom socoti, ca doi oneşti şi buni tovarăşi cari ştiu că : les bons comptes font les bons anus. Altmintreli sub titlul ; „Ucazul lor" cu motto : *păzeşte-mă Doamne de prieteni, că de vrăjmaşi mă păzesc eu singur* îţi voi trimite Luni un articolaş, menit a tălmăci tot ceia ce nu s'a priceput din rîndurile : *„Ucazului"* meu şi mă voi ocupa în special de : arivişti, stagiul în partide, memorii şi note bune, pentru a lămuri opinia publică ce deosebire poate fi între un conservator-democrat şi între un democrat.

Nu vreau să distrug nici o reputaţiune şi nici o celebritate, nici n'am îndrăzneala să spun : nolli me tangere, dar fiindcă anonimul meu pare a fi atît de pudic, în cît nu-şi arată nici faţa sa în public, şi cu toate acestea vorbeşte ca un profund cunoscător al teatrului d-lui Achille Popescu, doresc să ştiu dacă-i barbat sau femeie, dacă-i vre-un războinic curagios, ori un jesuit şiret şi să aflu dacă merită o încrucişare de sabie şi o ripostă, sau dacă nu le merită...

Deci la revedere.

Oswald A. Teodoreanu

12 Noembrie 1915.

UNIVERSITARE.—Senatul universitar se va întruni mîne Simbătă 14 Noembrie, pentru a se pronunţa asupra cererei adresate consiliului facultăţei de drept cu privire la catedra de finanţe şi statistică vacantă pe lîngă facultatea de drept din Iaşi.

— Simbătă 14 Noembrie senatul universitar al facultăţei de drept se va întruni la ora 5 p. m. pentru a se pronunţa asupra transferărei d-lor profesori George Tabacovici şi Grigore Dimitrescu de la facultatea de drept din Iaşi la catedrele similare de la facultatea respectivă din Bucureşti.

— Ministerul a confirmat pe d. G. Pacu cu titlu de definitiv în postul de asistent pe lîngă laboratorul de mineralogie şi petrografie de la Universitatea din Iaşi.

— La 30 Noembrie este convobat consiliul facultăţei de litere pentru alegerea noului decan, pe un timp de 2 ani. în locul d-lui Philippide a cărui termen a expirat.

Pentru decanat candidează d-nii Ilie Bărbulescu, Il. Ursu şi probabil şi d. I. Găvănescul.

— Astăzi Vineri 13 Noembrie la ora 5 p. m. d. profesor A. A. Naum îşi va începe cursul său de istoria artelor, tratînd despre „Arta renaşterei italiene în sec. XVI".

Ziarele anunţă că în urma înţelegerii dintre guvernul nostru şi cel rus, aprobîndu-se de acesta din urmă exportul a 5000 vagoane cărbuni de Mariampol —cu condiţia ca ele să fie expediate pe apă şi cu vasele S. M. R. trei din cargoboturile acestui serviciu vor pleca să încarce această cantitate de cărbuni.

In ţară au sosit 6 vagoane cu ceai din Olanda. după o ştire din Capitală.

Legaţia olandeză a intervenit la autorităţile noastre respective ca aceste vagoane, cît şi altele, cari s'ar afla la noi să fie încărcate cu cereale şi să se permită autorizaţia de export pentru Olanda.

Autorităţile şcolare au fost înştiinţate, că ministrul de instrucţie, a admis ca elevii ai căror părinţi sunt concentraţi, să fie scuţiţi de plata amenzilor prevăzute de legea obligativităţei învăţămîntului.

Nouile preţuri pentru pîine, vor intra în vigoare, cu începere de Duminică 15 ale lunei.

Eri d. Toma, ajutor de primar, a avut o consfătuire cu delegaţii brutarilor.

D. Aron Mendelovici, delegatul brutarilor, a declarat că brutarii vor accepta preţurile următoare.

Pentru pîinea calitatea I-a 32 bani, a doua 25 bani şi 20 bani pentru calitatea a treia.

Administraţia comunală socoate însă să mai reducă aceste preţuri.

La 20 Noembre se va juca *Hamlet* de trupa teatrului Naţional din Capitală, cu artiştii Ar. Demetriade, G. Achile, A. Mihailescu, d-na Constanţa Demetriade, etc.. Preţurile : Loja de 6 pers 35 lei, de 5 persoane 30 lei, de 4 pers. 25 lei, de balcon 8 lei. Fotoliu de orchestră 7 lei ; Stal I 5 lei, al II, 3 lei ; al III, 2 lei ; balcon I, 3 lei, al II, 2 lei.

Galeria 1 leu. Biletele la Maximovici.

Programul nou care se reprezintă astă seară Vineri 13 Noembrie,—matineu escepţional la 5¼ şi reprezentaţie serală — la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli — cuprinde următoarele :

Din seria filmelor grandioase : Celebra artistă d-ra Francesca Bertini apare în Ivoane, frumoasa dansatoare dela Cabaretul „La Dansul Brutal", extraordinară dramă de mare senzaţie. Inscenare de o splendoare indescriptibilă. Subiect special compus pentru marea tragediană, d-ra Francesca Bertini care joacă în această desfăşurare două roluri absolut opuse unul altuia, atît prin caracter cît şi prin situaţie şi temperament.

5 acte mari. In marea desfăşurare de astă-zi, absolut originală, celebra artistă, steaua scenelor clasice, d-ra Francesca Bertini interpretează cu o nespusă gingăşie rolul unei contese, şi în acelaş timp cu cele mai vulgare gesturi ea joacă rolul unei brutale dansatoare de la un Cabaret.

Se reprezintă opera complectă.

Noui program excepţional mai cuprinde : Eclair-Journal cu recentele informaţii, etc. etc. etc

D. Pella a refuzat eri rolul, care i se dăduse acum trei zile din piesa Otrava de Zola.

Cu ocazia aflărei în Iaşi a d-lui Lecca, d. Pella l'a rugat să-i traducă o piesă „Alt om" de Grey, ca să o joace în stagiunea viitoare.

OAMENI ŞI LUCRURI

Traducatorii lui Heine

Sub acest titlu defunctul critic ardelean Ilarie Chendi, un cunoscător al literaturei germane moderne şi abil recenzent, deşi nu totdeauna obiectiv, a scris un „essai" interesant. Nu-l avem aci la îndemînă, scriind rîndurile aceste, dar îl reţinem în deajuns, începînd cu titlul amintit mai sus. Semnatarul rîndurilor de faţă, judecat la rîndul său—în acel studiu—în însuşirea de traducător al lui Heine, este notat „rău la conduită" sub învinuirea că în volumul „Lirice" ar fi făcut, pentru întâia dată, să se bănuiască o influenţă simţitoare din lirica lui Heine. E o apreciere ca ori-care alta şi nu e vorba doară de polemici personale, ci de capitolul traducătorilor,

Contrariu părerei decedatului Chendi vedem că influenţa liricei şi chiar a eroticei şi a epicei lui Heine se poate regăsi lesne în literatura mai veche, în deosebi la numeroşi poeţi de-ai „Convorbirilor literare" ne exceptînd unele romanţe ale d-lui Cuza.

Tot în „Convorbiri" s'au încetăţenit unele dintre cele mai vechi traduceri din Heinrich Heine făcute de răposatul Scheletti, de d. Iacob Negruzzi şi mulţi alţii.

In generaţia mai nouă au apărut foarte multe traduceri semnate de O. Carp, G. D. Pencioiu, Ana Conta Kernbach, Ştefan O. Iosif, A. Toma, Buţureanu şi alţii. Colecţia mai abundentă ne-o prezintă însă acum d. Emil Dorian sub titlul „Cartea Cîntecelor". Numai o mică parte din numeroasele bucăţi s'a publicat în „Noua Revistă Romînă" unde au atras luarea aminte prin justa interpretare, ori redare a conţinutului, uneori chiar în comparaţie cu traduceri anterioare din Heine.

Căci o caracteristică pentru acest mare cîntăreţ e şi următoarea. Ca nici un alt mare poet străin, el a fost şi va mai fi —tradus în nenumărate variante, încercări cînd mai izbutite cînd mai riscate, făcut pe rînd de toţi virtuoşii care-se fac o plăcere din acest adevărat sport literar excepţional care se cheamă a traduce pe Heine în toate limbile uuiversului.

Sportul e vechiu,—de cel puţin două generaţii. In timpul vietei, autorul lui „Romanzero" a putut scrie că a fost cel dintâi poet german tradus în limba chineză. Dacă ar fi putut ceti toate miile de texte în cîte-i s'au tradus strofele, ar fi putut spune, măliţios cum era, c'a descoperit numeroase chinezisme în diverse limbi cari l'au servit cu traduceri.

Dar, literariceşte vorbind, Heine e de sigur cel mai mult tradus dintre poeţii germani, fără a excepta chiar pe Goethe,

Caracteristic, bună oară, este modul cum, în sumar şi în titluri, d-na Conta-Kernbach nu pune niciodată decît inducţia : „Die Heine", fără alt titlu. Nu e oare poetul pururea el însu-şi, fără ajutorul vre-unei precizări ?

Rodion.

„FIRE de aur pentru BRODAT !"
„VANILIE"—„TAHITI"
I-a calitate se găsesc de vînzare la :
ROMÎNIA MUZICALA
24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Victor Cristofor
AVOCAT
Str. Cuza-Vodă 42 bis

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Emigrări engleze

Berlin. — Ziarul „Nazionalzeitung" anunţă din Zurich, că printr'un decret cu data de 10 Noembrie se interzice emigrarea tuturor englezilor în stare de a purta armele.

Din Iulie pînă în Septembrie, companiile de vapoare engleze au transportat 38,520 de emigranţi în vrîstă de-a purta armele.

Declaraţiile ministrului grec Ralis

Berlin.—Intre tonul presei anglo-france şi tonul notei puterilor centrale este o mare deosebire. Tonul notei este foarte blajin. Adevăratele sentimente ale Greciei faţă de Quadrupla Inţelegere rezultă din interwievul ministrului de justiţie Ralis, interwiev acordat unui ziar german.

D. Ralis s'a plîns de procedeele quadruplei pentru a sili pe Grecia la războiu.

D-sa a declarat că Grecia se va opune cererilor quadruplei, căci ea nu vrea să aibă soarta Belgiei sau a Serbiei.

Ofensiva contra SERBIEI

Berlin.—Din cartierul general se comunică :

„Prin ocuparea Pristinei şi Mitrovitzei armata sîrbă este împinsă spre munţii Muntenegrului.

S'au făcut în lupta decisivă de lîngă aceste localităţi, 17 mii prizonieri, şi s'au capturat 6 mortiere, 24 tunuri, numeroase chesoane şi muniţii, 7 locomotive, şi o mare cantitate de material de războiu.

De la Mitroviţa, trupele austriace, de sub comanda generalului Koevei, au înaintat spre sud şi au trecut localitatea Vuciterna, pe cînd la sud de această localitate, trupe germane şi bulgare au trecut linia Stipniţa.

Joncţiunea armatei austriace venind de la nord cu acele germane şi bulgare venind de la Est şi sud este iminentă.

Evenimentul cel mai însemnat este că trupele austriace, care înaintează dela Novabaroş la Siemniţa, au trecut la sud-est de această linie frontiera Muntenegreană şi înaintează pe drumul ce duce la Ipek, perpendicular pe liniile de retragere ale trupelor sîrbeşti, care caută să se refugieze în Muntenegru, pe drumurile grele ce duc de la răsărit spre apus.

O declaraţie a d-lui Brătianu

Salonic. — Ziarul „L'Independance" înregistrează că ziarul „Les Debats" din Paris publică o declaraţie a d-lui Brătianu.

Dintre toate statele balcanice numai România şi Grecia au rămas în neutralitate. Ambele state păstrează raporturi normale faţă de beligeranţi. Că Romînia şi Grecia nu pot lupta decât pentru raţiuni serioase.

Dar că totuşi neutralităţile ambelor state pot să aibă repercusiuni mari faţă de beligeranţi.

In sfîrşit că Romînia e convinsă că prin neutralitatea ei îşi apără interesela sale naţionale.

LOTERIA

Bucureşti. — Azi a avut loc tragerea cl. III-a a loteriei Regatului Romîn.

Au cîştigat :

60,000 + 500 lei *No. 51,435.*
20,000 lei No. 59,550.
15,000 lei No. 32,931.
5,000 lei No. 50,618,
3,000 lei No. 32,774.
2 000 lei No. 32,952.
1000 lei No. 37,609.
500 lei No. 13195, 58787.
300 lei No. 16034, 22939, 24285 33644, 27812, 57834.
250 lei No 4403, 10164, 55402, 38310 41849, 51901, 53026, 54250.
200 lei No. 45141, 8819, 11937, 22936 14260, 17459, 21461, 27696, 28073, 32598 33191, 34407, 35257, 35054. 40118, 40167 46765, 48677. 50446, 53678, 59389, 1325 2990, 12459, 17033, 18114, 46887, 54069 58605, 58949.

— La tragerea de azi a eşit premiul de 60.000 lei pe No. 51435, apoi 5000 lei pe No. 50618 şi 3000 lei pe No. 23774.

Toate aceste în colectura principală Providenţa, str. Ştefan cel Mare No. 36.

Ocaziune *2 uşi mari de grilaj de fer provenind de la Banca de Credit Romîn şi cîntărind aproximativ 600 kgr. sunt de vînzare.*
A se adresa la Farmacia Dr. RATIANU.

Comunicate germane

Nauen.—Marele cartier general al *Teatrului de luptă apusean.* Nimic nou.

Teatrul de război oriental

Grupa generalului Hindenburg.— Localitatea Bersemunde e în mîinile noastre. Printre prizonieri sînt şi 9 ofiţeri, deasemenea s'au mai capturat şi 3 mitraliere.

O declaraţie a lui Venizelos

Berlin. — Presa engleză anunţă că Venizelos a declarat următoarele unui corespondent francez, care l'a întrebat dacă Grecia va lupta contra Impătritei Inţelegeri.

«Dacă m'aţi fi întrebat cu 10 zile mai înainte v'aşi fi răspuns categoric : niciodată. Azi însă nu vă pot spune nimic» Venizelos a declarat că majoritatea populaţiei grece este convinsă de victoria finală a Puterilor Centrale şi a aliaţelor lor.

O dezmînţire

Berlin.—Ştirea dată că un crucişător german de 2000 tone cu un echipagiu de 200 soldaţi, ar fi scufundat de un torpilor rus, este dezmînţită.

Situaţia politică

— Cum se va prezenta Cabinetul înaintea Camerei. — Svon despre atitudinea acţioniştilor la citirea Mesagiuuli —

Bucureşti. — In legătură cu cele hotărîte, se poate afirma cu preciziune, că guvernul actual se va prezenta înaintea Camerelor, aşa cum se găseşte astăzi.

Deci ori-ce remaniare este exclusă.

*

In cercurile acţioniştilor, se confirmă svonul că se vor produce incidente violente, chiar în prima şedinţă a Parlamentului

E vorba, — după cît a transpirat, — ca în timp ce M. S. Regele va ceti Mesagiul să fie întrerupt şi în aşa chip, în cît să facă cu neputinţă continuarea cetirei.

Aceste sunt hotărîrile luate acum, — rămîne să vedem cele ce mai pot surveni.

*

O dovadă definitivă că Romînia este hotărîtă a păstra atitudinea de neutralitate de pînă acuma, este şi faptul că Dunărea a fost bazată cu mine şi că nici un vas de războiu nu va putea trece.

*

In cercurile guvernamentale autorizate se confirmă faptul, că acum două săptămîni guvernul nostru a comunicat la Petrograd hotărîrea de a rămînea neutru şi că în consecinţă nu va permite ca trupe străine să treacă pe teritoriul romîn.

Comptoirist, *tînăr, capabil, nemobilizabil, care să cunoască bine limba romînă şi germană, atît în scris cît şi în vorbă, precum şi scrisul la maşină, se caută pentru angajare imediată.*
Oferte cu certificate şi pretenţie de salar să se adreseze sub C 5 la Administraţia ziarului.

VIA *foastă G. Poroineanu, situată în comuna Tomeşti plantată cu viţă americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate unelte le şi edicurile necesare unei vii.*
Amatorii să se adreseze d-lui sau d-nei Castano Iaşi str. Sf. Andrei 13.

Ingrijirea zilnică a gurei şi a dinţilor prin Odol sunt condiţiunile fundamentale pentru a avea dinţi frumoşi şi sănătoşi.
Gustul Odolului este delicios şi înprospătător.
Odol
tot ce este mai bun pentru dinţi

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia : Tipografia M. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 36. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul XII—No. 2619. — Duminică 15 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Cugetări despre războiu

Morala, care ar trebui să fie conducătoarea acţiunilor omeneşti, ne învaţă neîncetat că între vorbele şi faptele noastre trebue să existe un complect acord.

In opoziţie însă cu această învăţătură înaltă, creştinească, popoarele ş'au format o altă morală, pe care în mod plastic o exprimă astfel: „fă ce zice preotul, dar nu ceia ce face el". Asta dovedeşte că propovăduitorii moralei nu ş'au pus nici odată în armonie vorbele cu faptele.

Cei ce doresc să vadă domnind odată dreptatea în lumea aceasta, cei ce au convingere că un asemenea lucru e cu putinţă, nu dezarmează ori cît ar vedea că el nu merge după dorinţa lor.

Lupta pentru întronarea adevărului şi dreptăţei, continuă. De multe ori s'au putut vedea, de exemplu, că profesorul, chiar atunci cînd ocupă cea mai înaltă treaptă în învăţămînt, una spune pe catedră, alta execută în realitatea vieţii.

Un profesor de drept expune elevilor săi cele mai înalte şi mai frumoase principii de justiţie. Se spune că este o justiţie imanentă a lucrurilor şi potrivit ei trebue să dirijăm acţiunile noastre.

In fapt, cînd profesorul merge la Tribunal, pledează şi expune adeseaori alte idei, alte principii ca cele de pe catedră.

Am putut auzi că de multe ori s'a adus înaintea instanţelor judecătoreşti, de către partea adversă, manuscrisele în care se găsiau consemnate învăţăturile profesorului, pe care însă acum le dedea la o parte, cu cea mai frumoasă dezinvoltură.

Pentru a evita asemenea spectacol, care numai edificator pentru cultura şi educaţiunea generaţiunilor tinere nu putea fi, Francezii au oprit pe profesorii lor de Drept să se prezinte înaintea instanţelor judecătoreşti, rezervîndu-le numai dreptul de a da consultaţiuni *scise*.

Şi acum dacă ne ridicăm ceva mai sus şi considerăm ceia ce până azi s'a făcut pentru a se stabili această rînduială, că adică între vorbe şi fapte trebue să fie armonie, şi în raporturile dintre ţări, ce vedem?

O sumă de învăţaţi s'au silit de mulţi ani să ne probeze că raporturile dintre oameni, ca şi dintre ţările cari formează grupa statelor civilizate, trebue să fie înţelegerea, armonia, iar nu ura, invidia, vrăjmăşia, războiul.

Intre dînşii, oamenii ca şi Statele, nu trebue să se aibă după o antică zicătoare: homo homini lupus.

Şi au scris despre acestea filosofii germani, Kant, Hegel şi atîţi alţii. Au vorbit în acelaşi sens învaţaţi francezi.

Iar pe urma acestor învăţături omenirea civilizată ajunsese să creadă că în adevăr, domnia dreptăţii în lumea aceasta era rezervată ei. Cei ce trăesc acum socoteau că vor fi fericiţii, cari se vor bucura de roadele acelor învăţături. Cîtă deziluzie însă?! Cîtă amăgire?!

După cum morala creştinească a găsit o opoziţie, după cum predicarea preceptelor de justiţie imanentă de pe catedră, s'a găsit în opoziţie cu realitatea faptelor, tot aşa şi aici dreptatea ce trebuia să domnească în raporturile internaţionale, se găseşte în faţa unui alt principiu opoziţionist.

Şi acest principiu de opoziţie stă în formula: *„necesitatea nu cunoaşte legi"*.

Acest principiu este după cît se vede, răsturnarea celui întâi. El însamnă domnia forţei. Şi în adevăr că aplicarea lui, nici nu s'ar putea altfel face de cît prin silă, violenţă. Este uşor de văzut deci că popoarelor mici le convine principiul cel întâi, principiul dreptăţii şi adevărului şi numai acesta.

Popoarele mari însă au latitudine de a aplica cînd pe unul cînd pe altul din aceste două principii. Ba se manifestă sub ochii noştri chiar, tendinţa de a se aplica mai ales cel din urmă.

Consecinţi urmărilor ce se pot trage din asemenea învăţături şi înclinări, unii au format o regulă generală de conduită pentru popoarele mici. S'a zis nici mai mult nici mai puţin că aceştia nu trebue să se amestece în certurile celor mari, căci acest amestec nu s'ar putea face decît în dauna lor.

Şi se ilustrează această învăţătură prin exemplele Belgiei, Serbiei, Bulgariei, iar acum în urmă prin cel al Greciei.

Şi negreşit, după modesta părere a celui ce scrie aici, este în cele ce astfel se afirmă, o mare parte de adevăr. Dar ele nu se pot traduce în principiu imotabil. Ca ori-care regulă, adevărul că nu trebue să te amesteci tu, popor mic, în certurile celor mari, suferă escepţiuni. Iată de exemplu, cazul nostru.

Din nefericire, ne aflăm într'o aşezare geografică, ce nu e de invidiat. La dreapta şi la stînga noastră avem vecini mari vecini hrăpareţi.

Putem noi sta liniştiţi între ei, atunci cînd dînşii se ciartă? Chiar de am vrea să stăm la o parte, chiar de am presupune că dînşii ş'ar lua angajamentul de a ne respecta încă nu ne vor lăsa în pace strigătele fraţilor noştri de o parte şi de cealaltă, care se sfîrşesc în bătălii crîncene pentru alţii.

Stăm în calea celor mari şi o prevedere elementară ne face să cugetăm că mîne poimîne, unul din ei va încerca să-şi facă drum prin ţara noastră, pentru a merge contra adversarului său. Pentru a ne apăra avutul şi viaţa noastră, am făcut sacrificii, cari întrec, s'ar putea zice, chiar forţele noastre.

E evident atunci, că principiul neamestecului, va suferi o ştirbire. Se va pune întrebarea, care de altfel va cere răspuns imediat, nce ne facem în casul cînd ni se pune problema de a da drumul unuia din vecini să străbată în ţară. Putea-vom sta liniştiţi?

Negreşit că dacă ar fi să rezonăm prin absurd, am putea susţine că aşa ceva încă nu e posibel. Dar atunci cînd învoeşti pe unul, trebuie să laşi aceiaşi latitudine şi celuilalt vecin.

Şi de s'ar întîmpla ca amîndoi să treacă în acelaş timp graniţele noastre de o parte ca şi de cealaltă, ce s'ar întîmpla cu noi, fără de noi?

E imposibil deci, după cum se vede, să stăm cuminţi cînd asemenea încercări se vor produce.

Dar chiar în cazul cînd de părţile acestea n'am fi supăraţi, am puten noi tolera o ameninţare permanentă de partea dreaptă a Dunărei, ameninţare care ar duce la ruperea unei părţi din teritoriul nostru? Am putea suferi întinderea unui stat de peste Dunăre, care ar deveni exagerat de mare şi cu aceasta ar atinge demnitatea şi prestigiu nostru?

Iată deci motive, care ne arată că ne va fi imposibil să stăm liniştiţi şi ca fără să avem parte, vom fi siliţi de împrejurări să ne uităm ori la dreapta ori la stînga.

Vir.

Revolta agricultorilor!

Se ştie despre ce este vorba. Intr'o comisiune, care trebuie să se ocupe aproape exclusiv de interesele agricultorilor, reprezentanţii acestei clase au fost puşi în minoritate, Ceva mai mult. Toate chestiunile în legătură cu exportul au fost rezolvite în contra intereselor acestei clase.

Scandalul acesta, fără nume şi fără seamîn în'vr'o ţară din lume nu putea dăinui. Răbdarea a atins paroxismul, cînd, o propunere de mare importanţă, acceptată de agricultorii din comisiune a fost respinsă, din cauza opunerei d-lui Vintilă Brătianu, omnipotentul şi omniştientul, maistru în arta cointeresărei şi omul preocupat a realiza monopolul vînzărei cerealelor... în mînele colectiviştilor.

Reprezentanţii agricultorilor, din zisa comisiune, s'au retras. Nu ne-am mira dacă îndrăzneala unui guvern, care a dus ţara la dezastru, şi a unui năting care se pretinde economist a tot ştiutor, ar merge pînă acolo în cît să vedem funcţionînd comisia în chestie, chiar fără participarea agricultorilor!

De cît un lucru. Dacă scandalul va continua, dacă plugarii mari şi mici vor continua a suporta aceste manopere nedemne, dacă nechemaţii şi ticăloşii vor putea să continue a-şi bate joc de avutul celei mai producătoare clase, vina va fi a plugarilor.

S'a zis mereu că suntem o ţară la cheremul proprietarilor. Nu ştim dacă lucrul le perfect exact. In ori ce caz proprietarii şi arendaşii au mijloace sigure de a învinge cerbicia acestor producători de sărăcie.

Să se puie în mişcare, să-şi facă datoria faţă de ţară, faţă de dînşii singuri, faţă de copii şi familiile lor. In parlament, în întruniri pretutindinea să-şi spuie păsul şi să împiedice opera nefastă a doritorilor de noui monopoluri.

Mijloace au la îndemînă şi mijloace de acele, care duc la un rezultat sigur.

De nu vor face ce trebue, se va dovedi din nou starea de supunere oarbă a acestei clase faţă de puterea stăpînitoare şi agricultorii vor merita soarta ticăloasă ce li se croeşte de expermentatori inconştienţi sau de hrapareţi doritori de nuoi izvoare de venituri pentru ei şi partidul lor.

Note Răzleţe

Prolog şi epilog.

Serbii se retrag mereu, goniţi de ferul şi focul vrăjmaşilor, asupra lor mai cu seamă s'a dezlănţuit furia bestiei omeneşti, mai uriaşă decît cel mai mare cataclizm al naturei.

Şiruri nesfîrşite de care, soldaţi amestecaţi cu ţărani, căruţe pline de copii, bătrîni, bolnavi şi răniţi, turme de oi şi vaci sunt mînaţi spre sud, fără ca nici el să ştie unde merge acest nenorocit popor. Mulţi cu rănile nelegate, pentru că nu mai ajung pansamente scrie însuşi ziarul italian „Secolo", se tîrtie după acest tragic convoiu.

Mai mult şerbi, decît Serbi, — şerbii colosului moscovit, care s'a servit de aceşti nenorociţi ca să aprindă focul uriaş şi la care s'a pîrlit însuşi ursul.

Şi astăzi ei imploră în zadar ajutorul aliaţilor, strigătul însă e înăduşit de bubuitul tunurilor.

Şi tot ajutorul se rezumă doar într'un sfat de al lui Sasanof, ca guvernul serb să se retragă la Monastir.

Sasonof-Hamlet. Ii trimite la mînăstire, fiind-că s'au luptat ca nebunii...

Ştiri sosite din Serbia vestesc că de cîte-va zile ninge neîntrerupt. Giulgiul alb şi rece al ernei acopere cîmpiile înroşite de sîngele nenorociţilor serbi.

Fie ca linţoliul care se întinde asupra marelui cimitir să simbolizeze tot odată şi flamura albă a păcei. Dacă Serbia a fost prologul, să fie şi epilogul crudului măcel, ai cărui martori suntem.

De trei luni se tot repară ferestrele băiei comunale. Dacă te plîngi, ţi se răspunde ba că nu-s lucrători, ba că nu-s cîrlige etc. Cu alte cuvinte Administraţia băei o scaldă...

***

Pe scările teatrului Naţional s'a găsit zilele trecute un copil lepădat.

Teatrul nostru e unicul din lume, care oferă drame şi în exteriorul său.

***

S'a găsit o sumă însemnată de bani care a fost depusă la Siguranţă. Dacă nu se prezintă persoana cu paguba, Siguranţa va spune cu siguranţă: Atîta pagubă!

***

Intrebarea este dacă banii aceştia sunt puşi «la siguranţă»...; nu de alta să nu se întîmple ca şi Siguranţa să nu rămîie păgubaşă....

***

Suspin.

A venit de vreme iarna,
Sună rece, aspru zvonul;
Şi aud cum unul geme:
De venea şi mai de vreme,
Nu mi-aş fi vîndut paltonul.

***

A apărut Justiţia, dar nu se găseşte nicăieri...

Cum? — mi se spune, cercetează şi vei găsi-o de vînzare...

Foamete în Caucaz

Berlin.—«Vossische Zeitung» anunţă din Stonkholm, că un voiajor demn de toată încrederea, sosit din Caucaz, anunţă că acolo domneşte o fierbere crescîndă, al cărei motiv trebuie căutat mai ales în lipsa de alimente. Pîinea albă şi orezul costă în Tiflis 35 de copeici pudul (aproximativ 5 lei kilogramul). In 6 zile s'au constatat 11 cazuri de tifos din cauza foamei.

OAMENI ŞI LUCRURI

Ssst!...

Două nopţi şi două zile s'a auzit numai atîta:

— Ssst!...

Cum, nopţi?

Doară nopţile Iaşului sunt calme, somnoroase şi somnifere, paşnice şi domoale ca nişte blînde zefiruri.

Nu chiar aşa cum pretinde legenda. Dovadă, că în salonul unui hotel de frunte s'a petrecut un scandal groaznic,

— Ssst!...

Să nu prindă de veste micul parchet. De două zile şi două nopţi lumea vorbea numai în şoapte; gazetele, reporterii, avocaţii rostiau numai o silabă sisiită şi prelungă ca un suspin:

— Ssst!...

Cum dară de a pătruns ştirea în cîte o notă prizărită de ziar? Cum de a căpătat lasul curăgiu, îndrăzneală, faţă de un stăpîn, un stîlp al oraşului care poate să taie şi să spînzure?

— Ssst!...

Un servitor bătut, un chelner bătut, un patron bătut, o femeie bătută; o lume mînîncă bătaie, pentru că parchetul vrea să mînînce la 3 de noapte, e flămînd că mînîncă de viu pe cine-i i iese în cale.

— Ssst!...

Victimele cari au îndrăznit să mînînce bătaie în casa lor, în paturile lor, mînîncă şi închisoare, la penitenciar, da, la penitenciar, la pe-ni-ten-ci-ar!

— Ssst!...

Se caută un avocat; se caută un ziarist; se caută un omal zilei care să înfrunte, să ţipe, — măcar aşa înăbuşit, ca dăunăzi la primărie, ştiţi...—dar cine să se pună în potriva atotputerniciei? Parchetul mare, parchetul mic. Te joci cu Europa?

— Ssst!...

Şi totuşi ziarele au deflorat secretul aşa cum un om al parchetului—legenda spune—ar deflora pe o logodnică din popor trimisă să sărute mîna şi să se roage la un atotputernic care „instrumentează".

— Ssst!..

Parchetul general, ministerul. Justiţia cu ochii legaţi a trimis anchetă; se cercetează, se şopteşte, se tremură, se suflă incet incet:

— Ssst...

Rodion.

Erată. Eri s'a tipărit în articolul „Traducătorii lui Heine": Buţureanu, în loc de B. Nemţeanu.

INFORMAŢII

CAZURI PRECISE. — Sub titlul „Politica" economică a d-lui Costinescu, ziarul „La Politique" publică următoarele:

D. Emil Costinescu face la ministeru de finanţe o politică suigeneris.

Cu toate că guvernul a oprit exportul cîtorva producte naţionale, ministrul finanţelor autoriză totuşi exportul printr'o simplă rezoluţie pusă pe petiţiunile cîtorva interesaţi favorizaţi.

Acelaş domn Costinescu acordă la cîţi-va aceste autorizaţiuni personale pentru a refuza la alţii.

Un mare agricultor romîn, d. Leonida Cazacu, a cerut ministrului de finanţe autorizaţia să exporteze în Austro-Ungaria 400 porci crescuţi de d-sa însuşi.

Această autorizaţie i-a fost formal refuzată.

Puţine zile în urmă un fabricant de conserve, de origină ungară, d. Patzac, a cerut o autorizaţie identică pentru acelaş număr de porci.

Autorizaţia de export refuzată unui crescător romîn a fost acordată unui comerciant austro-ungar.

Cari sunt motivele ce au dictat d-lui Costinescu o atare deciziune?

Noi nu le cunoaştem.

Cert e că ministrul de finanţe a introdus în departamentul său nu numai un regim de favoare dar un sistem de şicane, ba chiar de persecuţie contra agricultorilor romîni.

Scandalul de la hotelul Binder—despre care harnicii corespondenţi ai „Minervei" şi „Universului" n'au avut timpul să afle nici un amănunt, a preocupat eri opinia publică a Iaşului şi în special cercurile juridice şi avocăţeşti.

Se aşteaptă urmările anchetei ordonate, la care a fost chemat să se înfăţişeze d. procuror Rang şi victimele agresiunei.

D. N. Fleva s'a retras de la direcţia ziarului „Libertatea".

Ştiri particulare, anunţă că autorităţile din Giurgiu au fost înştiinţate, de a transporta arhivele la Bucureşti.

D. dr. Manciu, inspector sanitar al căilor ferate, a fost în localitate, unde a anchetat plîngerea serviciului sanitar din Iaşi, cum că doi bolnavi de boale contagioase, veniţi din alte localităţi şi daţi în primirea şefilor de tren, au fost lăsaţi să se scoboare din tren, înainte de sosirea autorităţilor.

D. Marincovici, ministrul Serbiei la Bucureşti, a sosit azi dimineaţa în localitate.

Morarii au făcut azi o nouă întîmpinare, declarînd că nu pot desface făina pe preţul stabilit de legea maximului.

Prefectura de judeţ, a dispus ca toate şcoalele rurale, să fie înzestrate cu maşina de tuns.

In Capitală se va înfiinţa în curînd o agenţie telegrafică anglo-franceză, în stilul agenţiei germane, condusă de d. Iversen.

Director al nouei agenţii va fi d. Fermo, fostul reporter politic al „Universului".

La parchet se cercetează numeroase plîngeri depuse contra foastei societăţi aşa zise de ajutor „Ştefan Vodă" unde s'a operat după procedeul cunoscutei „Svornost" din Capitală.

La 20 Noembre se va juca *Hamlet* de trupa teatrului Naţional din Capitală, cu artiştii Ar. Demetriade, G. Achile, A. Mihailescu, d-na Constanţa Demetriade, etc.. Preţurile: Loja de 6 pers 35 lei, de 5 persoane 30 lei, de 4 pers. 25 lei, de balcon 8 lei. Fotoliu de orchestră 7 lei; Stal I 5 lei, al II, 3 lei; al III, 2 lei; balcon I, 3 lei, al II, 2 lei.

Galeria 1 leu. Biletele la Maximovici.

Primim din partea d-lui Ioan Rotbart, farmacist un articol în chestia scumpirei medicamentelor. Din lipsă de spaţiu vom publica articolul în numărul de luni.

La serviciul telefonic al numărului nostru de ieri am vorbit de semnificarea măsurei luate de guvern, cu privire la bararea Dunărei, şi a comentariilor ce se fac asupra acestei chestiuni în cercurile politice din Capitală.

Iată acum ce scrie ziarul Moldova *în această privinţă:*

„Se ştie că guvernul romîn a oprit înaintarea şlepurilor ruseşti pe Dunăre, barînd fluviul şi silino pe dată retragerea. Tot-dată, printr'o notă energică, de sigur cel dintâi act de voinţă hotărîtă a d-lui Brătianu, s'a făcut cunoscut Rusiei, stricta noastră neutralitate, prin interzicerea oricărei încălcări.

Intrebăm: Cum rămîne făgăduiala d-lui Filipescu, că Romînia va intra în război alături de Rusia, de îndată ce aceasta va porni pe Dunăre contra Bulgariei"?

Odată cu reluarea şedinţelor consiliului de higienă medicul primar al oraşului a ţinut să probeze că nu avem epidemii de scarlatină, tifos şi difterie.

Ca şi cum ar fi normal, să avem atari epidemii în oraşul Iaşi!

Preţul oficial pentru vînzarea în detaliu a soponului de rufe este actualmente de 1.60 kilogramul în prăvălii şi de 1.40 în engros.

D. Toma ajutor de primar, va avea azi o nouă consfătuire cn brutarii.

Administraţia convenind asupra preţurilor pînei de calitatea I-a şi a doua, cere însă ca pînea de calitatea a trela să se vînda cu 17 jum. bani kilogramul.

Cu trenul rusesc de aseară, n'a mai sosit nici un refugiat german.

Revizorul şcolar, a trimis azi direcţiunilor şcoalelor primare circularea următoare:

D. Medic Primar cu adresa No. 6110 din 8 Noemb a. c. ne face cunoscut, conform art. 46 din legea sanitară, ca să vă atragem atenţia în mod serios asupra circulării din 1910 Decembrie prin care vi se dă o sumă de instrucţiuni cu privire la felul de procedare cînd se iveşte vr'un caz de boală între şcolari, precum şi la modul de curăţenie în care neapărăt trebue ţinută şcoala. D-sa ne mai face cunoscut şi penalitatea sub care eventual poate cădea un membru al corpului didacfic care nu va executa întocmai prescripţiunele sus citatei circulări.

PROCESUL SOLNER-RANG. — *Astăzi se dezbate la judecătoria ocolului I, procesul scandalului de la otel Binder, în care procurs e implicat și d. procuror Rang.*

Dedimineață d. judecător Popovici a luat interogatorul soților Solner.

S'a căutat a se stabili împrejurările în care s'a produs preiinsul act de ultragiu,—și dacă d. Rang, care susține că i s'au furat mincăruri de pe masă, era în exercițiul funcțiunei în timpul acelui banchet familial.

Dezbaterile se vor lua din nou la orele două, continuindu-se ascultarea martorilor. Dacă se va da pronunțarea înainte de oarele 4, vom ținea în curent pe cetitori. Soții Solner sunt apărați de către d. avocat Penescu.

In comuna Poeni, după informațiuni sosite la direcția generală a serviciului senitar, s'a constatat un caz de Pustula maligna.

După propunerea primarului, consiliul comunai a votat o gratificație de 1000 lei pentru funcționarii comunali, care au făcut ultimul recenzămînt de impuneri.

Joi 19 Noemcrie a. c. vom avea ocaziunea să vedem la Teatrul Național pe cel mai mare comic din București, marele Societar al Teatrului Național d. *Ion Niculesca* în rolul lui Cațavencu din Scrisoarea Pierdută. cea mai puternică creație a sa.

Bibliografie. — „Propășirea" No. 1 anul I, revista societății elevilor liceului „Unirea" din Focșani.

CONSILIUL COMUNAL.—Consiliul comunal s'a întrunit eri, la ora 4 după prînz, sub președinția d-lui Mărzescu, primarul orașului, urmînd a se ocupa de situația financiară.

D. Mărzescu a făcut o expunere a situației financiare, arătînd, că de și orașul a trecut prin împrejurări grele, totuși prin o bună chibzuire, s'a ajuns la rezultatul că budgetul se 'ncheie cu excedente.

Pentru acoperirea unor lucrări de strade și ale conductei de apă, primarul cere rectificarea budgetului, în senzul ca excedentele și anume 13,967 lei din budgetul ordinar, 20,302 lei și 51 bani din budgetul extraordinar și suma de 1560 lei ce provine din economia lefei casierului, să fie întrebuințate în scopul sus arătat.

A doua chestiune, în legătură, cu situația financiară, e plata sumei ce urmează a se face societății Unionbau, în urma hotărîrei tribunalului de arbitri.

Pentru o soluțiune mai grabnică, care va evita comunei și plata de procente, primarul crede că ar fi bine a se cere parlamentului să modifice legea ultimului împrumut de 2 milioane al comunei, în senzul ca din acea sumă, să se poată întrebuința 300,000 lei, pentru achitarea datoriei către Unionbaugesellschaft.

Consiliul aprobă, în unanimitate, și expunerea situației financiare cu propunerile făcute de primar, în legătură cu această situație.

Un inspector judiciar a fost trimis de către Ministerul Justiției să ancheteze afacerea scandalului de la hotelul Binder în urma unei reclamații telegrafice făcută de către avocatul victimilor.

CONSILIUL DE HIGIENĂ.—Consiliul de higienă al orașului, s'a întrunit aseară, sub președenția d-lui G. G. Mîrzescu, primarul crașului.

Azistă d-nii d ri Floru, Demetriade, Grigoriu, Mezincescu, Tănăsescu, Misir, Imervohl, Răteanu, Georgescu, Buzinchi și inginerul Savul.

D. Mărzescu zice că reia președinția consiliului de higienă, cu convingera că serviciul sanitar va da tot concursul pentru rezolvirea chestiunilor în interesul superior al orașului.

D. dr. Mezincescu se declară mulțumit că conflictul s'a aplanat, de și a durat prea mult.

Se intră la ordinea zilei.

D. dr. Flor, face o expunere a situației boalelor contagioase din anul acesta, în comparație cu cele constatafe în anul trecut.

In cursul anului acesta au fost 140 cazuri de *anghină difterică*, în comparație cu 196 din anul trecut. In școli s'au constatat 9 cazuri, dintre care 4 mortale.

In acelaș interval au fost 61 cazuri de *scarlatină*, în comparație cu 109 cazuri constatate în anul trecut.

In școli au fost 10 cazuri.

In ceia ce privește scarlatina, două focare importante s'au constatat la școala primară Mihai Cogălniceanu și Liceul internat.

La școala Cogălniceanu, boala a fost respîndită de copilul Duduleac, care a lipsit din școală, fără ca direcțiunea să înștiințeze despre aceasta serviciul sanitar, apoi a revenit boluav și a transmis boala la alți elevi.

La Liceul internat e mai mult accident, și originea boalei nu se poate atribui de cît faptului, că s'a îmbolnăvif un servitor, care era ocupat în sufragerie.

*

Cazuri de febră tifoidă, au fost 132, față de 127 constatate în anul trecut, cu 11 cazuri mortale. In școală au fost 7 cazuri.

D. dr. Flor, zice că de fapt nu există epidemia și că s'au luat toate măsurile dictate de legea sanitară. In scoală nu s'au mai ivit nici un caz nou.

D. dr Mezincescu, zice că lucrurile nu trebuesc luate prea ușor, și că ar fi bine a se 'ntinde măsurile de pază.

D. dr. Demetriade, cere a se exercita un control mai mare asupra alimentelor, și asupra higienei vagoanelor de căile ferate și cele ale tramvaiului.

D. dr. Buzenchi, arată că laptele se desface în Iași în cele mai detestabile condițiuni, și cere municipalizarea laptelui.

D. dr. Imervoll, arată, că cazurile de febră tifoidă provin în mare parte din contact, însă unele și din apă, de oare-ce în unele străzi, din lipsă de cișmele populația întrebuințează apă din fîntîni.

D. Mîrzescu, rezumă desbaterile și promite că împreună cu serviciul sauitar, va căuta să aducă la îndeplinire, toate măsurile complimentare indicate pentru asanarea orașului.

Ședința se ridică la 11 noaptea.

Victor Cristofor
AVOCAT
Str. Cuza-Vodă 42 bis

Programul superb care se reprezintă astă zi Simbătă 14 Noembrie,—două matineuri la 3 și 5½ ore și reprezen. seralā — la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli — cuprinde următoarele :

Din seria filmelor grandioase: Celebra artistă d-ra Francesca Bertini apare în Ivonne, frumoasa dansatoare dela Cabaretul „La Dansul Brutal", extraordinară dramă de mare senzație. Inscenare de o splendoare indescriptibilă. Subiect special compus pentru marea tragediană, d-ra Francesca Bertini care joacă în această desfășurare două roluri absolut opuse unul altuia, atît prin caracter cît și prin situație și temperament.

5 acte mari. In mărea desfășurare de astă-zi, absolut originală, celebra artistă, steaua scenelor clasice, d-ra Francesca Bertini interpretează cu o nespusă gingășie rolul unei contese, și în acelaș timp cu cele mai vulgare gesturi ea joacă rolul unei brutale dansatoare de la un Cabaret.

Se reprezintă opera complectă.

Noui program excepțional mai cuprinde: Eclair-Journal cu recentele informații, etc. etc. etc.

Duminică 15 Noembrie două matineuri la 3 și 5 și un sfert ore și reprezentație seralā.

După insistențele unanime, atît la ambele matineuri cît și seara, se va reprezenta pentru ultima oară Ivonne.

Pierdut

Subscrisul Gheorghe Andone am perdut fie în strada Toma-Cozma, fie în tramvay sau mi s'au sustras, două acte de cumparare și planul Casei din str. Toma-Cozma 51.

Rog pe găsitor să mi le aducă la domiciliu și va primi o bună recompensă.

GHEORGHE ANDONE
Cîntăreț
Biserica Sf. Andrei

V. GH. BUȚUREANU
AVOCAT
— Cosultații 3 — 7 p. m. —
Strada Gh. Mîrzescu, casele
— M H. Gold er. —

Livadă de arendat

Cu începere de astăzi, situată în podgoria Valea-Adîncă Comuna Galata, în întindere de 8 hectare cu teren cultivabil și fînețe, avînd bune locuințe cum și fîntînă în interiorul ei.

Doritorii se pot adresa direct proprietarului Maior Const. Panaitescu în str. Lozonschy No. 4.

Doctor S Dulberger
de la facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iași, Viena și Berlin sub direcțiunea d-lor profesori Sculy din Iași, Drasche din Viena și Bum din Berlin, specializat în boilе de femei, facери și în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecționate proprii pentru următoarele boli : **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculosă, anemia, neuralgia, tabes, arterio-scleroza, scrofuloză și toate intoxicațiile cronice,** *dă consultațiuni dela 10—12 m. și 3—5 p. m. în locuința sa din :*

Iași, Str. Costache Negri No. 10
(foastă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Războiul din Dardanele

Paris. — Din partea corpului expediționar se anunță, că de cîte-va zile dușmanul desfășoară o activita mai mare.

Incercarea dușmanului din 21 Noembrie, de a reocupa tranșeele perdute în ziua de 15, au fost respinse.

Turcii au avut un mare număr de morți.

Starea populațiunei sîrbe

Rotterdam.—Sir Grey a declarat la Cameră, că s'au făcut tot posibilul, pentru a salva populația sîrbă de primejdia morții de foame.

Grecia și Quadrupla

Berlin.—„Stampa" publică o știre din Atena, care a scăpat de censură, în care se spune, că în cercurile oficiale de acolo se vorbește numai cu dispreț despre politica lui Venizelos. In ziua aniversării luării Salonicului, regele a refuzat să primească pe venizeliști în audiență.

Starea de asediu nu este declarată, dar este vident, că domnește un dezacord real între Grecia și Quadrupla Se crede în general în existența unei înțelegeri cu Bulgaria și Turcia. Granița Greciei spre Bulgaria și Turcia este cu totul descoperită, pe cînd armata este concentrată spre Salonic și spre Serbia. O flotă anglo-franceză se găsește la Malta, spre a fi imediat gata de a interveni.

Ofensiva contra Bulgariei

București.—Ziarele anunță, că ofensiva rusă contra Bulgariei a fost amînată.

Trupele ce se găsesc în Basarabia au fost îndreptate spre Nord.

Aceasta reesă și dintr'o telegramă pe care o publică „Epoca".

După informații precise, mari forțe austriace sunt concentrate la Rusciuk.

De asemenea pe tot litoralul Mărei Negre, spre Varna și alte localități.

Guvernul sîrb la Prizerend

Rotterdam.—O telegramă din Atena, anunță că guvernul sîrbesc s'a mutat din Mitrovița la Prizerend.

Bombardarea orașului GORICE

Viena.—Pe teatrul de războiu rus, nimic important.

Pe frontul italian, situația de la Goricea e neschimbată. Luptele crîncene continuă încă.

Repetatele ataeuri ale dușmanului către Oslavia au fost respinse.

Spre nord de Sant-Michelo luptele continuă încă. Atacurile de la pasul Sant-Martino au fost respinse.

Se face tot dovadă mai mult, ca italienii văzînd neputința ofensivei lor. continuă să bombardeze orașul Gorice. Pagubele cauzate de granate sunt considerabile.

Pe teatrul balcanic.

Trupele austro-ungare, care luptă spre Drina, au respins pe dușman spre Golos și Cosara.

Am luat Șaico. La sud-vest de Sianico, dușmanul a fost bătut de batalioanele noastre.

La sud de Novibazar cavaleria bulgară a ocupat Muntele Coeratarnin. La sud vest de Mitrovița, am respins arîergardele sîrbești.

Cîmpia Merle este în posesia trupelor aliate.

Declarațunile unui ministru bulgar

Soarta populațiunei serbe. — Neutralitatea României. — Formarea unui guvern Carp.—Relațiunile între Bulgaria și Romînia.

Francfurt. Gazeta de Francfurt, reproduce declarațiunile făcute la Sofia, de un ministru bulgar.

Acest ministru a zis că serbii sunt aproape nimiciți. Nouile evenimente vor împinge pe Grecia de a se alia de puterile centrale.

In ceia ce privește România, ministrul bulgar, a zis că îndoitele declarațiuni de neutralitate față de Bulgaria făcute de guvernul romîn, arată atitudinea României. Rușii nu mai are azi forțe disponibile, iar probabila formațiune a unui guvern Carp arată, că relațiunile între Romînia și Bulgaria vor rămănea bune.

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G Mîrzescu No. (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultații în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Situația politică

In preajma deschiderei Parlamentului

București.—Asupra celor ce se prevăd pentru ziua de mîine, cu prilejul deschiderei Parlamentului, guvernul are informații, că în timpul parcursului cortegiului uegal, nu e de așteptat nici un incident.

Persistă însă svonul, că în timpul cetirei Mesagiului se vor petrece incidente numeroase.

Acționiștii se laudă, că în momentul cînd regele va atinge partea din Mesagiu, privitoare la armata și la pregătirile militare, se va întrerupe cetirea, prin strigătele de : „Jos ministrul de războiu! Jos hoții de la Războiu"!

Teatrele de războiu

— Comunicate germane —

Berlin. — Pe teatrul occidental nimic deosebit.

Pe teatrul oriental :

Grupa Hindenburg : Incercarea rușilor de a trece rîul Messe, lîngă Pulpe, a dat greș.

Atacurile dușmanului lîngă Ferma Berzenia, au fost respinse.

Pe teatrul Balcanic :

La sud-vest de Svienka și Mitrovița ariergardele serbești au fost respinse.

REINTORS
Doctor FISCH
Specializat în
BOLI de COPII
Consultă 10—11 și 3—5
Precizarea diagnozelor prin analize microscopice.
IAȘI—Str. Cuza-Vodă 42.

Sanatoriul Dr. TZAICU
— IAȘI, Strada Carol 20 —
Aduce cu plăcere la cunoștința publicului și numeroasei sale clientele, că s'a mutat din strada Zmeu 3, în **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată și mai sănătoasă a Iașilor.*
Clinică chirurgicală modernă:
Săli speciale pentru operațiile aseptice și septice ; instrumentar complect și ireproșabil.
ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).
MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.
HIDROTERAPIE
Tratamentul Sifilisului cu mercur și Neosalvarsan.
Medici consultanți distinși în toate specialitățile.
Consultații 1—3 și 8—9 p. m.
—Telefon 79 —
Ingrijire perfectă. Prețuri moderate.

FLORIN SION
Doctor în drept
AVOCAT
S'a mutat în str. Cuza-Vodă 14
(Casele proprii, foaste dr. Filipescu)

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale
D-R A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva
— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —
Execută : Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic și microscopic ; Analize chimice și microbiologice de lapte de la doici : Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei ; Analize de secrețiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser ; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziției și a conținutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.
Ceriți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

Ediţie specială

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rînd pag. III, 50 b.
. . . IV. 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 18.

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XII—No. 2619.— Duminică 15 Noembrie 1916

Deschiderea Parlamentului

- TEXTUL MESAGIULUI REGAL -

Scandalul şi bataia din Cameră

Măsuri de ordine

Bucureşti.—In vederea deschiderei parlamentului, guvernul a luat întinse măsuri, pentru a asigura ordinea pe tot parcursul cortegiului.

Plecarea cortegiului regal

La oarele 11 jum. salve de tunuri anunţă pornirea cortegiului de la Palatul Cotroceni. M. S. Regele are alăturea de dînsul, pe Prinţul moştenitor.

In fruntea cortegiului, într'un automobil se află şeful siguranţei generale a statului.

Urmează plutonul de excortă, trăsura în care se găseşte Suveranul şi Principele moştenitor şi un alt pluton de escortă, care încheie cortegiul.

Te-Deum

La ora 11 şi jumătate, un Te-Deum se oficiază la Mitropolie, la care participă Suveranul, Principele moştenitor, toţi miniştrii şi un mare număr de ofiteri superiori.

La ora 12 şi 5 minute, M. S. Regele îşi face intrarea în Cameră.

Notăm, că în tot parcursul Suveranul a fost salutat respectos de public.

La Cameră

Cel dintăi deputat care soseşte la Cameră, e d. P. P. Carp, care e imediat înconjurat.

Pentru corpul diplomatic s'au amenajat două tribune. Intr'una iau loc d-nii Sefa-Bey, ministrul Turciei, de Busche, ministrul Germaniei, Contele Czernin, ministrul Austriei şi Radeff, ministrul Bulgariei.

Reprezentanţii quadruplei iau loc în a doua tribună.

Diplomaţii ţărilor neutrale se împart şi ei.

Astfel miniştrii Spaniei şi a Persiei iau loc în tribuna Puterilor Centrale.

D. Marincovici, ministrul Serbiei, ia loc alăturea de d. Poklevski-Cozsel, ministrul Rusiei.

Ostentativ, ministru Olandei ia loc în tribuna reprezentanţilor Puterilor Centrale.

La ora 12 opoziţia îşi face intrare în Cameră.

Toţi sunt în frac—şi au atîrnat decoraţiile sîrbeşti. Niei unul nu poartă vre-o decoraţie austriacă sau germană.

D-nii Take Ionescu şi Nicu Filipescu iau loc în prima bancă.

Circulă mereu zvonuri despre incidente ce se vor produce.

MESAGIUL

M. Regele, primit în aplause unanime. dă cetire Mesagiului.
Iată textul Mesagiului:

Domnilor Deputaţi,
Domnilor Senatori

„Seziunea din anul acesta, se deschide în mijlocul aceleaşi îngrijorări, ca şi cea din anul trecut.

Răsboiul, care însîngerează lumea împrejurul nostru, urmează cu o inverşunare crescîndă. Noui State au intrat şi ele în luptă, dînd astfel conflictului european proporţii tot mai mari.

Această situaţie ni impune şi mai mult datoria de a uni silinţele noastre în vederea apărărei marilor interese ale României, rădicîndu-ne cu toţii, cu mintea şi cu inima, mai presus de ori ce alte preocupări.

Domnilor Deputaţi,
Domnilor Senatori,

In seziunea ce se deschide astăzi, veţi avea a vă rosti asupra diferitelor proecte de legi şi de credite, pe care Guvernul Meu, vi le va supune spre a putea face faţă acestor grele împrejurări şi nu mă îndoesc nici de înţelepciunea cu care le veţi cerceta nici de patriotismul luminat cu care le veţi asigura sprijinul Domniilor-Voastre.

In deosebi sunt convins că veţi continua a îndestula nevoile iubite noastre armate, care a ştiut totdeauna să se arete demnă de dragostea şi increderea Ţărei şi pe care se întemeiază, mai mult ca ori cînd situaţia ce se cuvine Romîniei.

Domnilor Deputaţi,
Domnilor Senatori,

Plin de credinţă în viitorul scumpei noastre Romînie, rog pe Cel Atotputernic să vă binecuvînteze lucrările.

Seziunea ordinară a Corpurilor Legiuitoare este deschisă.

(ss.) FERDINAND

Scandalul şi bataia din Cameră

Cetirea Mesagiului de către Suveran nu s'a petrecut în liniştea obicinuită.

Chiar după primele rînduri, mai mulţi deputaţi, postaţi în incinta Camerei, au întrerupt cetirea, prin strigătele: Jos ungurii! Trăiască Ardealul!

Majortatea aplaudă sgomotos, pentru a acoperi aceste strigăte, totuşi ele răsună mereu.

Suveranul întrerupe un moment cetirea Mesagiului.

Reia însă îndată şi continuă cetirea pînă la sfîrşit.

Mesagiul şi în special partea referitoare la armată este viu aplaudată.

După terminarea cetirei, se aud din nou strigătele de Jos Ungurii! Trăiască Regele!

In timp ce Regele continuînd cetirea, ajuns aproape de a termina Mesagiul, un viu incident, urmat de o adevărată învălmăşeală se produce în incintă.

Deputatul Rădulescu-Vlaşca apostrofează pe d. Constantin Mille.

Deputatul Manolescu se asociază la aceasta, şi zice că va trimite martori d-lui Mille.

Se produce o mare învălmăşeală.

„Adevărul" afirmă că d. Mille a pălmuit pe Rădulescu-Vlaşca. Alţii spun că d. Mille ar fi fost lovit.

Cu greu liniştea s'a restabilit.

Manifestul Parlamantarilor acţionişti

In legătură cu deschiderea Parlamèntului, o consfătuire al parlamentarilor acţionişti a avut loc la d. Nicu Filipescu. D. Take Ionescu a redactat un manifest. pe care o delegaţie îl va înmîna regelui.

ULTIMA ORA

O nouă afacere a la Răteşti

Bucureşti. — Ziarul „Adevărul" publică o serie de amănunte, învinuind pe d. Ionel Brătianu de o nouă afacere, asemănătoare cu cea de la Răteşti.

Ziarul spune că d. Ion Brătianu avînd nevoe la Florica de o instalaţie electrică şi neputînd s'o facă în aceste împrejurări, a făcut ca fratele seu Dinu, directorul Creditului Fonciar rural, să vîndă prin intermediul lui Mihai Gheorghiu, cunoscut din afacerea Răteşti, pentru 5000 lei instalaţie electrică aparţinînd Creditului şi avînd o voloare cu mult mai mare.

După „Adevărul" Creditul ar fi fost astfel frustrat de o avere ce-i aparţinea.

Dezastrul Italian de la ISONZO

Berlin.—Corespondenţii de războiu, descrin ca îngrozitoare, situaţia italienilor pe frontul de la Isonzo.

In faţa regimentelor austriace, zac 4000 de cadavre italiene, încă neingropate. Mirosul de putrefacţie se răspândeşte pe o intindere insemnată. Nici vântul, nici frigul nu slăbeşte mirosul acesta ciumat.

Regele Muntenegrului refuză să primească pe sîrbi

Berlin--Din Geneva se telegrafiază că regele Serbiei a instiinţat pe guvernul sîrb, că nu va putea accepta refugiarea sîrbilor pe teritoriul muntenegrean, de oare-ce i-ar expune pe toţi să moară de foame.

Făgăduiala Ţarului

Salonic--Se afirmă că Ţarul a telegrafiat primului ministru serb Pasici, că în chiar cursul acestei săptămîni va porni acţiunea contra Bulgariei în frunte cu o armată de 400000 oameni.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNCIURI

Un rând pag. III, 50 b.
» » IV, 40 »

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — Telefon No. 36.

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2620.—Marți 17 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

INCIDENTUL DE IERI

Ori de cîte ori suveranul vorbește reprezentanților națiunei, convocați în sesiune, momentul este însemnat, chiar dacă viața constituțională nu constituie de cît o ficțiune.

Acest moment, care căștigă în însemnătate, din cauza gravelor împrejurări externe, așteptat cu o legitimă preocupare, a însemnat însă și unele incidente, cum n'a cunoscut încă viața noastră parlamentară.

Eri, cînd glasul suveranului a început să răsune, strigăte — ce-i dreptul acoperite de aplauzele și uralele majorității — au turburat seninătatea evenimentului.

Erau strigăte ostile față de o țară cu care nu suntem în război, cu care întreținem relațiuni—strigăte care căpătă o semnificație mai mare tocmai din cauză că s'au produs în prezența suveranului, și în auzul reprezentanților diplomatici.

Evident. Gestul are în sine ceva irespectuos față de coroană și se produce în condiții ,astfel, în cît nici macar autoritatea prezidenților adunărilor nu se putea exercita. El însamnă mult, tocmai fiindcă s'a produs, cum s'a produs, și prin aceea că pentru prima oră s'a produs.

Nu voim să prejudecăm și nici nu voim să facem prognosticuri. Constatăm numai că pe lîngă partea lor denoutate, aceste incidente au și părți foarte grave, în ce privește situația noastră, raporturile față de coroană și față de statele atinse prin strigătele de ieri.

Să sperăm însă că începutul nenorocit nu va fi de cît un început; că viața parlamentară va decurge în condiții corespunzătoare grelelor împrejurări de astăzi și că «cu toții vor ști să se ridice cu mintea și inima la înălțimea evenimentelor».

Altfel ar fi să dezesperăm, căci mintea normală nu poate pricepe făurirea intregirei neamului prin lupte fratricide; nu poate pricepe prestigiul Romîniei ca Suveranul pus în situații delicate și guvernul atacat și micșurat; nu poate pricepe avîntul țărei, prin diminuarea unora, distrugerea altora.

Iată de ce credem că incidentele de ieri vor rămîne un epizod fără urme, trecător, așa precum au fost și cauzele care l-au provocat.

„Ucazul lor"

„Păzește-mă Doamne de prieteni că de vrăjmași mă păzesc eu singur".
(Zicătoare populară).

I.

Informațiunea ziarului *La Roumanie*, care tăgăduiește *Opiniei*, calitatea de ziar conservator-democrat, a căpătat caracter de comunicat aci la Iași, și numai aici, prin ostentativitatea cu care a publicat'o ziarul *Gloria*. Sunt încredințat că acea informațiune se datorește tot unei intervențiuni din partea amicilor de la *Gloria*, și dacă va fi nevoie voiu pune punctele pe i la timp și loc potrivit. Dar presupun pentru moment că *La Roumanie*, din proprie inițiativă a dat comunicatul; ei și! Ce importanță putea să aibă un atare comunicat, pentru a fi reprodus în chip atît de ostensibil, ba chiar puțin cuviincios, de **amicii** de la *Gloria?*

Ziceam, o repet, și o voiu repeta-o mereu, pentru ca și cei mai surzi și cei mai proști să o poată auzi și pricepe: *Opinia*, a încetat de mult de a fi organ al partidului conservator-democrat, **fiind-că a voit-o.** Pentru ce deci informațiunea-comunicat, care în formă nu spune altă ceva? Pentru a se dovedi poate, că *Gloria*, ie organul partidului conservator-democrat din Iași? Dar și acesta ie un alt fapt netăgăduit și necontestat. Da, **„Gloria" ie organul partidului conservator-democrat din Iași.** Și repet, ei și! Oare această împrejurare face ca ziarul *Gloria*, să fie mai valoros, mai apreciat și mai căutat? De sigur că nu. Atunci care-i rostul comunicatului?

Fără să vreau îmi rememorez povestea Ateniană a lui Aristide cel drept. Dar pe cînd la Atena conflictul iera public, între doi oameni cu adevărat serioși și mari, de o parte Aristide cel drept, șeful partidului aristocrat și de alta Themistocle, cel strălucit prin talentele sale, șeful partidului popular, și acest conflict s'a născut în fața interesului superior al patriei în primejdie, căci lucrul se petrecea pe timpul războaielor medio-persice, pricina de la Iași se naște și iea pe timpul unui mare război, în care din fericire n'am intrat, dar se naște la Iași fiindcă de iel vor să profite vre-o cîțiva energumeni, cari fără a dispune de talent sau de mijloace sufletești necesare, voiesc cu orice preț să devină oameni importanți mari oameni ai zilei, etc. Aci ie buba

Rog pe ilustrul meu amic d-nul Mezincescu să nu se supere, că-i iau cu împrumut bisturiul și tai. De va ieși puroiu și de nu va mirosi a trandafiri, a cui va fi vina? Cui prodest?

Cînd prin scrisoarea mea, adresată „Opiniei", ziceam că voi tălmăci celor ce n'au voit sau celor ce n'au putut pricepe, tot ceia ce n'au priceput în articolul meu *„Ucazul"*, nu ieram convins încă, cum că autorul entrefileurilor spirituale din *„Gloria"*, e un bun vechiu și vrednic prieten al meu. Aveam însă intuițiunea că nu-mi e un neprieten, un vrăjmaș adecă, și de aceia, cu un gest Cyranian al condeiului, îl provocam în forma cadeților gasconi. Acum, că-l știu cine-i,—mi-a scris'o însuși el în mod cu totul particular și de curînd — fără a retrage o iotă din cele ce am scris, regret o singură răutate ce i-am adresat și pe care nu o merită, și totodată îi mulțumesc că mi-a dat prilejul să mă explic și să mă ocup de lucruri cari pot interesa și pe alții și să mă ocup mai ales de concepții și de situațiuni bizare, cari merită o lămurire publică, precum și despre oamni cari pot și știu să ergoteze, să intrigheze, să tripoeze dar atîta tot, căci altceva nici nu știu și nici nu pot.

Spiritualul meu amic, crede că articolul meu „Ucazul" ar fi «un fel de lămurire din partea *Opiniei*», sub semnătura mea. O primă mare greșală. Cei de la „Opinia" nici nu mi-au cerut și nici n'au știut că voi scrie „Ucazul". Acele rînduri mi-au fost dictate: de ticăloșia războiului și de aroganța ziarului „La Roumanie".

N'am avut, nu am și nici pot avea cuvinte în cari să pot deplînge grozava catastrofă a acestui război. Dacă aș fi cu mult mai Achile de cît Popescul cu care mă compară distinsul meu amic, tot n'ași găsi suficiente puteri ca să clamez nemărginita durere de care e cuprins sufletul meu, în fața ororilor deslănțuite de acest înfricoșat războiu. Cumași putea deci aproba pe autorii și provocatorii lui? Și aceasta o spun și o repet mereu, ori cît de banală pare spusa și repetarea aceasta. Nu sînt deci sobru din acest punct de vedere și rog pe toți oamenii civilizați, cari sînt sobri sub acest raport, să mă condamne.

Evident că nu pot fi nici logic. Intr'o epocă în care se proclamă drept principii conducătoare de viață: Nerespectul semnăturilor, violarea tratatelor, distrugirea și carnagiul, cei cari protestează din punctul lor de vedere civilizat și umanitar și întrevăzînd zările luminoase ale păcii binefăcătoare, plîng pe ruinele păcii pierdute, nu pot fi la înălțimea mentală a epocii ce se trăiește realminte. Ei bine, recunosc că nu pot fi logic alăturea de răsboinicii reali, și nici alături de Don Quișoții cari voiesc intrarea nesăbuită în războiu. Cînd însă mi se impută lipsă de moderațiune, o atunci, să-mi dea voie ori-ce amic, chiar și Dumnezeu, să întreb la rîndu-mi, cine-i moderat? Acel care vorbește pentru pace, acel care aprobă o atitudine cuminte și rezervată a țării lui, ori acel sau acei cari dimpotrivă, ar dori să-și vadă angajată patria într'o aventură războinică, al căreia sfîrșit *nu-l pot prevedea?* Iată cum stăm cu premisele dintr'un parantez distrugător, al unei noțiți prietenești.

Nu cred că e rea credință, cred însă cu mult mai degrabă că ie o scăpare din vedere, afirmarea notiței că ași fi vorbit despre: *„ucazul șefului"*. Lucrul ie datorit probabil, modului sumar în care în deobște se citește scrisul unui prieten. In articolul meu „Ucazul" n'am făcut această insultă d-lui Take Ionescu, să-i atribuesc comunicatul din „La Roumanie". In titlul «Ucazul», am sintetizat, concepția imperialistă a unei Camerile, acesta i adevărul. Ie doar în deobște cunoscut că nici ucazurile țariste nu sînt operă personală a Țarului, ci a acelora care le dau în locul și cu numele său și cîte odată chiar cu semnătura sa. Nu-i pot atribui democratului și prin convingeri și prin origină, care e d. Take Ionescu nici aiere, necum fapte de Cesar.

Dacă deci ceia ce m'a determinat să scriu „Ucazul" a fost hidosul spectacol al războiului, temeritatea ziarului „La Roumanie", a cărui neutralitate pare a se conforma terorizmului războinic, n'a fost pentru mine de cît prilejul fericit de a scăpa de politică, căci recunosc și mărturisesc că am păreri deosebite de ale șefului și probabil și ale majorității partidului conservator-democrat și eu cu părerea mea deosebită, am voit și vreau să mă retrag complect din orice organizație politică, fiind-că nu vreau și nu pot să fiu rob al unor alte voinți și credinți.

Distinsul meu prieten care a voit să mă zeflemisească, știe doar bine că am consacrat poate prea puțin politicei, dar în schimb nu i-am cerut nimic. N'am lingușit pe nimeni nici odată, nu m'am supus nici unui ordin, am fost totdeauna sincer în toate manifestările mele. Și dacă în sînul partidului din care am făcut parte, am fost cîte-odată prea vehement și aspru, tocmai cu cei mai mari și mai puternici, ie că aveam convingerea că acest partid ie democrat în fond și conservator numai în oare-care forme, și nu m'am închinat nici chiar acelor forme.

Am întrebat odată în cerc intim, pe cîți-va din actualii directori ai *Gloriei*, ce o fi fiind *ideia conservatoare*, cuvînt simbolic, în numele căruia se vorbește adesea. Fără a obține vre-o explicație, nici vorbă de definițiune, am dat eu cîte-va lămuriri despre ceia ce ar putea însemna: *ideia conservatoare*. Atît însă nici nu m'a măgulit, nici nu mi-a fost suficient. Iată de ce continuam a sta sub cutele unui steag care credeam că are mai multă culoare roșie și nici o picătura de alb. Cînd însă ni s'a răpit și această ultimă credință, am plecat. Și ori ce ar fi, amicii de la *Gloria* n'au să facă din mine un nedemocrat sau nu mai puțin democrat de cît Domniile lor, căci mă cunosc, îi cunosc, ne cunoaștem.

Dar fiind-că cu toate cusururile mele sînt „un fost și regretat amic" al d-lor de la „Gloria", poate și din pricină că n'am răspuns repetatelor d-lor insistențe și solicitări de a colabora la acel ziar, și dat fiind-că la *„Opinia de acum„* nu scriu pentru acei pe care-i persecută de liciile «teatrului modern din București",—vorbesc despre spectatorii d-lui Achile Popescu,—ci pentru a edifica pe concetățenii mei asupra unor doctrine și mai ales asupra sistemelor practice isvorînd din acele doctrine. Voi arăta mîni în ce consistă deosebirea dintre democrație și ori-ce altă formă vecină sau înrudită cu iea, care sînt practicele primei și cari altele ale celorlalte și aproximativ cam cu cine și cam cum s'au produs ele la noi.

Cer scuze cetitorilor că voi fi nevoit să le reproduc fotografii, fără nume însă, iar celor ce se vor recunoaște în caleidoscop îi rog de iertare, dacă deschizînd abcesul am fost nevoit să i divulg, fiindcă i-am găsit în rană.

15 Noembre 1915

Oswald A. Teodoreanu

Mici Polemici

In cursul lunei Octombrie — spun comunicatele germane—am făcut 42 de mii prizonieri ruși.

...Ce naiba au nemții cu acest 42?

*

La noi e de mirat că se vorbește de o retragere a guvernului. E un sport de retrageri în Europa.

Cel puțin guvernul sîrb are conștiința curată: el se retrage odată cu toată Serbia — în Muntenegru.

*

Cînd se zice „parchetul mic"?

— Cînd parchetul se solidarizează cu vr'o micime a unui membru al parchetului.

*

Bătrînul poet Homer ar fi putut să se vîre în justiție: era și dînsul orb, spune legenda...

*

La Cucoșul de aur s'a încercat un mare furt.

Ar fi prudent să-și schimbe firma. Aurul e prea atrăgător pe vremile aceste...

*

De cînd s'a ivit epidemia, d-rul Flor se ocupă strașnic: îl găsești numai la... cărți.

*

Car e cel mai războinic actor la noi? — Cuzinski. Îi plac numai bombele *în repertoriu.*

STRUNA ZILEI

Editior iașani.

La primărie s'au adus iar 4 vagoane de ceapă spre a se pune în vînzare.

Gazetele.

V'au trimis la primărie
Ca să v'ocupați cu apa:
Cînd colo, de-o vreme 'ncoace
Vă ocupă numai.. ceapa.

INFORMAȚII

Cercurile acționiste asigură că dacă d. Fereehyde, în discursul ce va pronunța astăzi cu ocazia alegerei ca președinte, va fi agresiv, opoziția va provoca chiar astăzi scandal la Cameră.

La Senat vor produce incidente imediat după alegerea birourilor.

Dacă cumva d. Al. Marghiloman va căuta să susție politica guvernului, va fi impedicat să vorbească. Amicii d-lui Filipescu au afirmat că șeful federației va fi în fruntea întrerupătorilor și va merge pînă a provoca bataie numai să facă imposibilă acțiunea politică a d-lui Marghiloman la Senat.

Cercurile acționiste asigură că zilele aceste guvernul nostru se va afla în fața unor propuneri concrete primite de la Petrograd, și din cele mai favorabile.

Astăzi va fi cunoscut în Capitală textul manifestului, redactat de d. Take Ionescu, cetit în ședința de astăzi dimineață de d. Filipescu și adresat M. S. Regelui.

Cu privire la cunoscutul abuz de putere comis de procurorul Rang, a avut loc eri la Cameră următorul dialog, între ministrul de justiție și un deputat de Iași.

— Te-am atins cu cotul, a zis deputatul. Iartă-mă. Am văzut că ai tresărit —dovadă că ești foarte sensibil. Regret, însă că nu ești tot atît de sensibil, cînd e vorba de procurorii d-tale de la Iași...

— A da. Procurorul, parchetul de Iași. Știu. Cunosc. Aștept nuoi lămuriri —căci tapta e gravă.

— Sunt mulțumit de calificativ.

— Actul meu va fi corespunzător faptului.

In ziua de Joi 19 ale curentei, va avea loc în Craiova căsătoria religioasă a drăguței d-re Aurelia Găluscă, fiica locotenent-colonelului Grigore Găluscă cu locotenentul Radu Eugeniu, fiul directorului nostru.

Din cauza împrejurărilor, ceremonia aceasta va avea loc în strict cerc familiar.

Facem urări de trai bun și fericit nouilor căsătoriți.

Ca urmare a incidentelor de ieri de la Cameră, deputatul Rădulescu a trimis martori d-lui C. Mille și anume pe d-nii Tanase Ghiorghiu și Pascal de la Vîlcea.

D. Mille și-a constituit martori pe d-nii N. Xenopol și Victor Ionescu.

De asemenea d. dr. Manolescu, deputat, a trimis d-lui Mille martori pe d-nii Stănculeanu și Ioan Ghyca.

Dl. maior Flor de la regimentul călărașilor făcînd o inspecțiune, a luat dispoziția ca schimbașii să nu mai fie obligați a lua masa în cazarmă, nici a petrece noaptea acolo.

Măsura de a reținea schimbașii în cazarmă era cu atît mai excesivă cu cît, ni se spune, cantina pe care o au la îndămînă, exclusiv, e rău aprovizionată și de o scumpete necontrolată.

Exportul de cereale.—*Eri s'a încheiat definitiv vînzarea a 50.000 vagoane cereale către comisiunea puterilor centrale.*

Iată condițiile în care s'a încheiat vînzarea.

Agricultorii vor primi franco gara 3200 pentru grîu, 2800 pentru porumb, 2700 orz și 2600 ovăz.

Livrarea se va face pînă la 3 | 16 Aprilie 1916, și anume 20 000 cu șlepuri și 30 000 vagoane pe cale ferată. Puterile centrale se obligă să aducă vagoane străine. Romînia transportă și ea cu vagoane romînești.

Comisiunea se obliga să cumpere apoi o nouă cantitate de cereale, imediat ce se va efectua o parte de transport și să majoreze prețurile pentru viitoarele cumpărări.

Cerealele ce vor eși din țară, în afară de cele cumpărate de consorțiu, vor fi plătite cu prețul maximal de 4500 coroane, care nu va putea fi redus pînă la 3 | 16 Aprilie.

Repartiția de către comisiunea centrală se va face pe județe, luîndu-se în considerație drepturile cîștigate prin tragere la sorți.

Plata taxelor și transportul privesc pe cumpărător. Taxele de export vor fi plătite cu cupoanele de lanuarie ale rentei noastre externe.

Prietenul nostru d. G. D. Șerban ne trimite un articol întitulat: „Un ucaz". Vom publica articolul după cele două articole ale d-lui Osvald Teodoreanu.

Guvernul a cumpărat 280 vagoane de zarzavaturi, care urmează a fi uscate și păstrate pentru armată.

Femeia Gatrina a Jumăroaei, din Miroslava, fiind în pădure spre a culege vreascuri, se adăpostise puțin într'o colibă de acolo. Nu se știe încă din ce împrejurări coliba a luat foc. Cînd au sosit ajutoare, s'a găsit corpul femeei complect carbonizat.

Din Voinești se comunică următoarele: Pădurarul statului, surprinzînd în flagrant delict silvic, pe locuitorul Niculai Mihalachi, l'a somat să steie. La refuzul lui însă, pădurarul a tras un foc de armă rănind pe Mihalache așa de grav în spate încît a trebuit să fie internat la spital.

Din Capitală, ni se scrie că expoziția Băncilă se va închide la 22 Noembrie în loc de 1 Decembrie din cauză că mai toate pinzele s'au vîndut. Din cele 101 expuse s'au vîndut 90 cu 57.000 lei iar cele 14 vor fi și ele vîndute zilele aceste. Din biletele de intrare 500 de lei.

Mercuri 18 Noembrie a. c, se deschide seria conferinților la cercul didactic din localitate. Primul inscris e d. C. Fedeleș, care va vorbi de atingerile literare între Franța și România. Conferințele vor urma în fie care Mercuri de la orele 5 p. m,

Eri urma să se judece procesul învățătorului D. Balan din Ostrov, Tulcea. Cum însă d. Manicatide plecase la București spre a lua parte la deschiderea parlamentului, procesul s'a amînat pe ziua de 6 Decembrie a. c.

Acuzarea urma să se susțină de d. inspector școlar Ion Ciocan, apărarea se va susține de d. Gh. Ghibănescu, profesor.

Un ziar din Capitală la care colaborează literați însemnați publică următoarele:

„Mihail Eminescu" e titlul unui film alcătuit și speculat de d. Octav Minar, care și-a făcut o profesie din a fi un necrofor perseverent și tenace. E atîta infamie technică în aranjarea acestui film, atîta pornografie sentimentală, că autoritățile ar trebui să intervină pentru confiscarea lui. Rare ori am văzut o necompetență mai nulă, aruncîndu-se asupra unui mort și speculîndu-l."

Suntem în totul de aceeași părere, deși la Iași impresarul de morți celebri a mai atenuat infamia, temîndu-se de fluerăturile publicului iașan.

La 22 Noembrie comitetul „Azilului de bătrîni" din stradela Sf. Constantin va serba a 25-a aniversare a acestei filantropice instituțiuni.

In viitoarea ședință a consiliului de higienă al orașului, se va lua în discuție referatul comisiunei, care a inspectat farmaciile.

La biserica Banu, s'a celebrat eri căsătoriile religioasă a d-relor Magda Diamandi, cu d. dr. Sturza și a d-rei Marișca Diamandi cu d. Bastachi. A azistat elita orașului.

Afacerea de la otelul Binder. Sîmbătă după amează, s'a continuat la judecătoria ocolului I, procesul intentat soţilor Solner.

Dintre depoziţiile făcute, cea mai importantă a fost acea a d-nei Launay, cunoscuta restaurantoră şi care a furnizat masa pentru banchetul d-lui Rang.

D-na Launay a început prin a protesta în potriva faptului, că d. Rang, insoţit de poliţie, i-a violat domiciliul la ora 2 de noapte, supunînd-o la interogatoriu, ca şi cum ar fi comis vre-o crimă.

„— Sunt de 40 ani in Iaşi — zise martora — şi aşa ceva nu mi s'a întîmplat".

In privinţa banchetului, d-na Launay declară, că d. Ballo i-a dat ordin ca resturile să le dea la muzicanţi. Aşa a făcut. Cînd masa s'a terminat, nu se mai găseau ca mîncări, de cît 3 felii de jambon, 2 carcazuri de curcan şi un sfert de tort.

Aceste le-a dat muzicanţilor. Pe masă an mai ramas nişte mere.

*

La o cerere a apărarei ca să fie ascultat chelnerul Suchers, d. Rang, s'a opus zicînd că chelnerul e arestat şi instruit de d-sa pentru furt şi că ar fi imposibil ca să fie ascultat ca martor.

Notăm că în chiar seara zilei de Sîmbătă, Suchers care era reţinut la siguranţă a fost pus în libertate.

*

Au urmat apoi pledoariile, d. Rang, susţinînd că a lucrat în calitate de procuror, iar d. Penescu a dovedit contrariul.

Cu aceasta desbaterile s'au închis.

Cu aceiaşi ocazie, d. Penescu, în timpul pledoariei a amintit că Inalta Curte de Casaţie a desfiinţat prin o jurisprudenţă, acum vre o 2—3 ani, sentinţa care a dat cîştig unui domn procuror lovit într'o sală de teatru pentru o afacere intimă, stabilind că magistratul în atari împrejurări e un simplu particular.

Consiliul facultăţii de drept a acordat 2 burse de cîte 50 lei din fondul „Carol" d-lor studenţi Vladimir Gavrilescu şi Teodor Grinţescu.

Comisiunea instituită pentru examinarea candidaţilor la concursul pentru ocuparea catedrei de drept, vacantă la facultatea juridică din Iaşi, s'a întrunit eri la ora 5 p. m.

Comisiunea se compune din d-nii V. Dimitriu, M. B. Cantacuzino, V. Arion, Em. Antonescu, Şt. Longinescu şi C. Sipsomo.

Consiliul facultăţii de drept în şedinţa de astă-zi la ora 11 a. m. a numit pe d-nii Alexandrescu, V. Arion şi Gr. Dimitrescu ca membri în comisiunea instituită pentru examinarea candidaţilor la catedra de enciclopedia dreptului. Iar pe d-nii Alexandrescu, Iulian Teodorescu şi G. Tabacovici pentru examinarea candidaţilor la catedra de drept internaţional public.

Presa din Capitală ca şi cea din localitate au publicat relaţiuni sau articole de comentarii asupra cazului Rang în legătură cu procesul de ultragiu ce a intentat soţilor Solner. In «Adevărul», «Libertatea», «Dimineaţa», «Fulgerul», „Dreptatea", „Gazeta Moldovei" s'au publicat foarte aspre aprecierile asupra unor anumite procedee practicate de zisul membru al parchetului local.

Ni se afirmă că d-l inginer Velt directorul apelor şi canalelor comunei studiază serios chestiunea apelor infiltrate în pivniţile oraşului. Soluţiunea la care s'a oprit ar fi captarea isvoarelor acestor ape şi drenarea lor, aşa că apele având o altă scurgere, pivniţile vor seca şi vor rămânea uscate.

Dacă d-sa va reuşi în această chestiune care interesază în cel mai înalt grad pe iaşani, va avea o recunoştinţă bine meritată.

Senatul universitar în şedinţa de Sâmbătă 14 Noembrie a admis propunerea consiliului facultăţei de drept privitoare la prevederea prin lege a catedrei de statistică şi finanţe, catedră care până acuma era prevăzută numai în buget.

Intrunirea senatului universitar cu consiliul facultăţei de drept, care urma să aibă loc Sâmbătă 14 Noembrie, pentru transferaraa d-lor profesori G. Tabacovici şi Gh Dimitrescu, s'a amânat pe săptămâna viitoare.

CHESTIUNEA PÂINEI. —Administraţia comunală va da azi ordonanţă, prin care preţul pîinei, începînd chiar de azi, se fixează 32 jum. bani calitatea întâia, 25 bani calitatea a doua şi 17 jum. bani calitatea a treia.

*

Morarii refuză să vîndă făina după preţurile fixate.

Faţă cu aceasta, administraţia comunală i-a somat azi, ca până la ora 3, să dea brutarilor făina necesară, după preţurile stabilite de taxele maximale.

In caz contrar, comuna va rechiziţiona chiar azi făina necesară.

*

La rîndul lor brutarii s'au întrunit la ora 12 în Camera de comerţ.

Ei declară că e cu neputinţă să vîndă pîinea de calitatea 3-a cu 17 jum. bani, căci nu li se plăteşte nici lucrul.

Ei cer a se admite 20 bani chilogramul, ceia ce se admite şi de legea maximului.

D. Homer Popovici, judecător Ocol. I, a dat astăzi sentinţa în procesul Rang-Solner condamnînd pe Maria Solner la 2 luni închisoare şi pe Leon Solner la o sută lei amendă

Condamnaţii au făcut apel la tribunal.

D-na Natalia Lateş, soţia defunctului Gh. Lateş, fost casier al Primei societăţi de Economie din oraşul nostru, aduce viile sale mulţumiri tuturor prietenilor şi cunoscuţilor, cari au luat parte la parastasul de un an de zile celebrat în memoria defunctului în ziua 8 Noembrie.

Sublocotenentul Dan Tarnoski, un distins ofiţer din regimentul 7 Roşiori „Cuza-Vodă" a făcut un marş de rezistenţă Paşcani-Iaşi şi înapoi la Paşcani pe iapa „Strasina" proprietatea sa. Distanţa parcursă este de 160 km. şi a făcut-o în 6 ceasuri la venit şi 6 la întors. Trebue să ţinem seamă, că drumul fiind îngheţat, marşul este anevoios, de aceia meritul distinsului sublocotenent este mai mare.

D. N Săraţeanu s'a retras din redacţia ziarelor „Dimineaţa" şi «Adevărul». D-sa a devenit redactor la ziarul „Libertatea".

Noul program care se reprezintă astă seară Luni 16 Noembrie c., la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele :

Duelul. Desfăşurare humoristică într'un act. — O voce de dincolo de mormînt, dramă în două părţi. — De la Moltrasio la Como, interesante călătorii în Italia.— Umbra răului. Mare dramă în două părţi, interpretată de artişti superiori.— Mania caricaturei. Scene foarte humoristice.

— Noul program viitor se reprezintă Mercuri 18 şi Joi 19 Noembrie a. c.,— Craigs croup şi falsificatorii de bilete de bancă, mare dramă detectivă americană în patru părţi în care se distinge abilul detectiv Craigs Croup. — Divorsul lui Prince, comedie cu splendidul humorist. Cel mai nou număr din Pathé Journal, etc

Bibliografie.—A apărut No. 18 din „Noua Revistă Romînă" cu data de 15 Noembre cuprinzînd articole de actualitate politică şi socială semnate de: C. Rădulescu Motru, S. Mehedinţi, O. Tafrali, general Iannescu, N. Davidescu, Th. D. Speranţă, Simionescu-Rămniceanu, N. Davidescu. Dări de samă despre O Băncilă, teatru, etc.

—„Astra" No. 4, redactată de Ion Gorun, editura Ig. Herz.

— „Cercetări asupra sentimentului de apărare a speciei" scrisă de Vespasian Vesp. Pella. O schiţare filosofică promiţătoare a unui diletant, scrisă cu vioiciune şi destulă limpezime.

Eftenirea medicamentelor

D. Ioan Rotbart, într'un lung răspuns pe care-l adresează unor medici care au intervenit în discuţiunea iscată in jurul scumpirei medicamentelor, dă numeroase detalii de specialist. D-sa arată, cu cifre, că faţă de urcarea extraordinară a preţului la medicamantele cumpărate en-gros se întîmplă chiar şi acum, după acordarea surplusului de 50 la sută, să fie farmaciştii în pagubă le unele expediţii de reţete.

Reproducem partea finală din articolul d-lui I. Rotbart.

De fapt scumpirea medicamentelor provine numai de la greutatea de aprovizionare.

Farmacistul fiind pus în imposibilitate de a-şi aduce medicamentele direct de la fabrică, fie că unele sunt prohibite, fie că altele nu vor să ni se dea din cauza politicei economice detestabile ce o facem, fatai cade victima diverşilor indivizi, să-i numesc aşa : *cămătari de medicamente.*

Aceşti indivizi fac naveta între Berlin, Viena şi Bucureşti ; prin diverse manopere, fie de contrabandă sau de corupţiune, reuşesc să-şi procure diverse medicamente, chiar multe prohibite, le aduc în ţară şi le vînd farmacistului cu preţuri exorbitante.

Din cauza lor farmacistul trebue să majoreze preţurile, din cauza lor publicul trebue să suporte surplusul de 50 la sută.

Şi dacă aşa este, cine poate găsi o vină cît de mică farmacistului ?

Poate pretinde cine-va, ca el să vîndă mai eftin de cît îl costă ?

O fi un vinovat în această chestiune, şi fără a face în acest articol politică de partid, trebue să declarăm net că este guvernul.

De la isbucnirea războiului pînă azi, guvernul a fi putut fără greutate, prin mijloacele care îi stau la dispoziţie, să aprovizioneze ţara cu medicamentele suficiente măcar pe doi ani.

Căci tot guvernul prin diverse compensaţii, ce a dat, a aprovizionat ţara la timpul necesar cu sulfat de cupru pentru vii, cu sfoară de manila pentru agricultori şi aşa mai departe.

Guvernul însă, în tot timpul neutralităţei noastre, n'a făcut o politică economică pentru ţară, ci a făcut o politică economică pentru anumite persoane.

S'au dat permise de export, s'au dat compensaţii diverse, nu pentru interesul general al ţărei, ci pentru interesul unor anumite persoane, care să se poată îmbogăţi.

Nu mai departe, în luna Mai ne-am prezentat d-lui ministru de finanţe, d-lui ministru de interne, şi d-lui ministru de Industrie şi comerţ, o comisiune de farmacişti între cari era şi subsemnatul şi am arătat situaţia precară a farmaciilor.

Am atras atenţiunea miniştrilor că farmaciile publice sunt expuse la închidere, ne avînd medicamentele necesare, chiar cele de prima necesitate.

Am arătat d-lui ministru de finanţe, respectiv d-lui secretar general, că avem o ofertă reală din Germania, pentru ori-ce cantitate de medicamente, dacă le dăm în schimb : grîu, fasole, grăsime etc.

Am fost direct maltrataţi cînd s'a auzit că cerem să se dea compensaţii pentru medicamente şi am fost nevoiţi să plecăm fără vre-un rezultat după cum am venit.

Şi astă-zi întreaga populaţie mai ales populaţia săracă trebue să tragă consecinţele neprevederei şi a refuzului de atunci !

Totuşi şi grîu şi fasole şi grăsime s'au exportat şi mai ales cu permise de export pentru care s'au plătit cîte 10 şi 15 mii de franci de vagon.

Iată de ce medicamentele s'au scumpit, iată de ce direcţia sanitară a fost nevoită să acorde un surplus de 50 la sută.

Mă tem însă că lucrurile nu se vor opri aci ; sunt o serie de medicamente, care încep a lipsi total din comerţ cu toată activitatea « Cămătarilor de medicamente". Ast-fel este cloratul de potasiu, hypermanganatul de potasiu, mercurul şi altele. Şi dacă guvernul nu va lua de urgenţă măsurile necesare, ca ţara să fie aprovizionată cu medicamente, sănătatea publică va suferi enorm iar farmaciile vor fi nevoite să înceteze a funcţiona, dacă nu în totul, cel puţin în parte.

Cred că timpul încă nu e perdut. Prin diverse compensaţii putem căpăta foarte multe medicamente, pentru foarte mult timp şi cu preţuri foarte eftine

Atunci guvernul va putea reveni asupra surplusului de 50 la sută şi domnii medici anonimi vor fi scutiţi a alarma publicul prin jurnale că farmacistul este un hrăpăreţ şi publicul consumator va avea medicamentele eftinite.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

Profesor D-r I. Tănăsescu

Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon

Chirurgie şi boli de femei

Consultaţii : 1 – 3 p. m.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Spania rămîne neutră

Madrid. Primul ministru a declarat în Cameră, că Spania rămîne neutră.

Duelul Mille-Radulescu

Bucureşti.—Martorii d-lui Mille s'au întrunit azi cu cei ai d-lui Rădulescu.

Faţă de declaraţiunea făcută de d. Rădulescu că a fost rău înţeles de d. Mille şi că n'a avut intenţia de al atinge, d. Mille a declarat că regreta gestul îndreptat împotriva d-lui Rădulescu.

S'a încheiat un proces-verbal, prin care se arată că nu este caz de eşire pe teren.

Atitudinea Greciei se precisează

Colonia. — Se telegrafiază din Haga, ziarului „Kolnische Zeitung", că miniştrii Greciei din Paris, Roma şi Londra, au declarat, că trupele sîrbeşti ce eventual vor invada teritoriul grecesc vor fi dezarmate forţat.

***

Lugano. — Primul-ministrul Sculudis a declarat, corespondentului ziarului „Petit Parizien", dorinţa Greciei de a-şi menţine neutralitatea.

Grecia şi-a dovedit buna-voinţa faţă de quadrupla permiţînd debarcarea la Salonic, dar ca să facă aicea o bază de operaţiune de război, ar'asemna că Grecia ia parte la război.

In astfel de împrejurări, guvernul grecesc va proceda în senzul convenţiei de la Haga, căci nu doreşte ca teritoriul ei să devie teritoriu de război.

O nouă provocare

Bucureşti.—D. Manolescu, deputat, a provocat la duel pe d. C. Mille, constituindu-şi marturi pe d-nii Ion Ghica, deputat şi Manole Tetkanu, senator.

D. Mille nu şi-a constituit încă martorii.

Procesul Dinerman-Leonardescu-Cristea

Bucureşti.—Procesul Gr. Leonardescu-Dinerman-Cristea a fost transferat, în urma cererei inculpaţilor, de către Curtea de Casaţie secţia II-a, la Curtea de Galaţi.

Deschiderea Senatului

Bucureşti.—Şedinţa senatului, contrar tuturor zvonurilor, a fost foarte liniştită. —Sunt prezenţi 98 de senatori.

A azistat şi d. Maiorescu.

D. V. Misir a fost ales preşedinte al Senatului cu 67 voturi, 12 albe, 1 anulat şi 18 alţineri.

SITUAŢIA POLITICA

— Eventualele incidente de la Senat. — Cererea de de excluderea d-lui Marghiloman. — Consfătuirea Senatorilor liberali — Atitudinea d-lor Stelian, Săveanu şi Stavri Brătianu. — Incidentul Ferechide-dr. Istrati —

Bucureşti.—Se crede că astăzi la şedinţa Senatului, se vor produce incidente numeroase, — între care este vorba şi de organizarea unei manifestaţiuni ostile d-lui Marghiloman. Aşa se afirmă, că acţioniştii vor propune o moţiune, prin care să se ceară sxcluderea d-lui Marghiloman din Senat.

Partidul liberal se va opune la aceasta.

*

Aseară, la restaurantul Europa a avut loc o consfătuire a majorităţei liberale din Senat, sub preşedinţia d-lui Ministru Morţun, Radovici şi Duca.

S'au hotărît ca toţi senatorii liberali să remie în Capitală toată septămîna.

S'au constatat că federaţii nu vor avea decît 21 reprezentanţi. Vor lipsi prin-

S'au discutat asupra mijloacelor de a se menţine ordinea la Senat.

ţul Calimaki, care se află bolnav la Paris, P. Brătoşanu care lipseşte din ţara şi Cămărăşescu care este bolnav.

*

Guvernul este îngrijorat şi de atitudinea ce vor avea în senat şi cei trei fruntaşi liberali d-nii Stelian N. Saveanu şi Stavri Brătianu.

De aseminea nu mai puţin mare este îngrijorarea guvernului de atitudinna senatorilor agrarieni, nemulţumiţi cu politica economică a a d-lui Costinescu.

*

Ziarele afirmă că un viu incident a avut loc între d-nii Ferichide şi doctor Istrati.

Vorbind de cele petrecute eri la cameră, d. Ferechide a zis că ceia ce s'a făcut este o nedemnitate, este o ruşine.

D. dr. Istrati, la rîndul d-sale, ar fi apostrofat pe preşedintele Camerei.

Ofensiva contra SERBIEI

— Operaţiile contra Serbiei sunt terminate. Austro-germanii ocupînd aproape întreaga Serbie vechie şi nouă. —

Berlin. — Cartierul general comunică de pe teatrul balcanic :

Urmărirea resturilor armatei sîrbeşti, continuă pe tot frontul.

In munţii Muntenegrului, trupele austriace au alungat pe sîrbi dincolo de muntele Metalek.

Pe tot frontul muntenegrean de la nord, austriacii i-au respins peste frontieră.

Trupele austro-germane cari urmăresc pe sîrbi, au ocupat Rudnic şi au trecut frontiera muntenegreană, pe şoseaua care duce la Ipek.

Au luat 4,000 sîrbi prizonieri ; bulgarii au luat un bogat material de război.

Bulgarii înaintează pe un front de 40 kilometri.

Mai toată Serbia vechie şi nouă este în mîinele noastre.

Cu fuga sîrbilor în Albania, operaţiunile aci pot fi considerate ca terminate.

Scopul primordial, comunicaţia cu Bulgaria şi imperiul turcesc este deschisă.

Armatele aliate au luat tot ce li-a stat în cale, au făcut liber drumul, pentru stabilirea comunicaţiilor cu Sofia şi Constantinopol.

Perderile sîrbilor, prin moarte şi dezertare, sunt enorme. Am luat numeroase tunuri, între cari şi tunuri grele şi un imens material de război, care încă nu este încă inventariat.

Perderile germanilor pot fi numite moderate.

Se caută *o primă la spitalul israelit.*

„FIRE de aur pentru BRODAT !"

„VANILIE"—„TAHITI"

I-a calitate se găsesc de vînzare la :

ROMÎNIA MUZICALA

24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

5 BANI

ABONAMENTE
Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI
Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 86. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul XIII — No. 2632 — Joi 19 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Cu ocazinnea deschiderei parlamentului

După cît ştim, nici odată parlamentul ţării noastre nu s'a deschis într'o atmosferă aşa de greoae ca cea de astăzi. Reprezentanţii noştri s'au dedat chiar în faţa Suveranului şi a familiei Regale la spectacole urîte şi nedemne pentru majestatea zilei şi însemnătatea locului în care se aflau.

Avea-vor vre-un răsunet în cuprinsul întregului nostru Regat scenele de pugilat dintre reprezentanţii poporului?

Un răspuns la această întrebare s'ar putea găsi în cuvintele spuse de Senatorul francez Charles Humbert, cu ocaziunea schimbării de guvern, întîmplate acum vre-o 15-20 zile în Franţa.

Toate tîrguielile şi compromisurile dintre deos bitele partide politice, n'au răsunat în ţară, spune citatul senator.

Apoi adaogă, dînsul, că ce-i pasă soldatului de pe front, ori cetăţianului în neîncetată aşteptare a victoriei, de toate combinaţiile ministeriale?

Dînşii vor cu toţii, o spune tot Ch. Humbert, un guvern tare, guvern care să înfăptuiască victoria.

Aceste cuvinte ni se par că ar fi scrise şi pentru noi. Căci în adevăr, dacă nu mergem după nimere, ci aruncăm privirea asupra stării spiritelor din ţara noastră vedem par'că o situaţiune identică.

Ce vom noi cu toţii? Vom un guvern tare, guvern în care o mînă de personalităţi politice din cele mai însemnate, dar şi hotărîte în acelaş timp, prin persoana lor, prestigiul de care se bucură, responsabilitatea lor, în joc, pentru ca să dirijeze suma de energii magazinate pînă acum, în direcţiunea care va fi cea mai utilă pentru prosperitatea ţării noastre!

Sunt semne, cari de la o vreme încoace s'au şi înmulţit, că guvernul actual nu ne poate da ceea ce noi dorim, din punct de vedere al înălţării Regatului şi al întregirei neamului.

Reese tot mai mult că guvernul liberal n'a ştiut să profite de nici o împrejurare. Erau momente, şi astăzi o spun aceasta nu numai adversarii politici ai lui, ci chiar prietenii, cînd din punctul de vedere al întregirei neamului s'ar fi putut face mult. Şi tot aceştia cred că asemenea momente, cel puţin cît va dura războiul actual, nu vor mai veni, guvernul liberal le-a perdut.

Dar dacă cel puţin din punct de vedere economic s'ar fi făcut ceva folositor, ar fi fost aceasta o consolaţiune pentru perderea cea întîi.

In realitate ce se întîmplă şi sub acest din urmă raport? Permise de export acordate nu celor cărora în adevăr li se cuveneau, ci intermediarilor. Exportul astăzi liber, mîine oprit, după nevoile nu ale ţării, ci ale celor de aproape cu guvernul. In interiorul ţării o scumpire exagerată a articolelor necesare traiului, articole nu din cele aduse de prin alte locuri, ci chiar dintre cele produse cu mare îmbelşugare în interior. Mijloace de cîştig reduse. Plata deosebitelor categorii de funcţionari şi muncitori rămasă aceiaşi ca în vremurile cînd se putea trăi cu mai puţin! Şi cîte altele.

Astăzi toată lumea ştie că Italia, pe cît timp a stat neutră, Elveţia neutră astăzi ca şi Olanda, Spania etc. toate au ştiut să profite de o atare situaţiune, să stringă bogăţii şi dacă cele mai multe, afară de Italia, nu pun înaintea ochilor locuitorilor lor miragiul unei sporiri teritoriale, le dau în schimb bunul traiu, viaţa ftină.

Guvernul nostru liberal a trăit şi trăeşte în neutralitate. După cît glăsuesc ziarele străine, se poate zice că el va trăi tot în neutralitate, pe cîtă vreme va avea frînele Statului în mînă.

Dacă e aşa, nu e logic ca dînsul să fi urmat după aceleaşi reguli, după care s'au condus celelalte ţări neutre?

Dar procedînd cum a procedat guvernul nostru a reuşit să aibă toată ţara aproape, contra sa.

Ţara legală, şi ştim noi cît de mult preţueşte ţara legală, este cu guvernul. Dar ce poate acea mică ţară legală contra ţărei celei mari, cînd aceasta refuză sprijinul său unui guvern?

Iată de ce zicem că şi senatorul Charles Humbert, că şi noi cerem un guvern tare. Şi pentru moment ţăria guvernului ar sta cel puţin în atîta, ca să ştie ce vrea. Neutralitatea nu mai e o situaţiune clară, precisă.

Trebue însă ca păturile dirigituoare, prin reprezentanţii lor cei mai autorizaţi, să ne spună nouă, cari suntem ţara, ce vor şi încotro înţeleg să ducă activitatea şi energia noastră?

Or pute-va face acest lucru guvernul liberal, chiar dacă s'ar cîrpi?

Nu o credem. Este nevoe ca la cîrma Statului să vină mîni mai energice, este nevoe de un guvern care să întrupeze în adevăr toate aspiraţiile ţării şi ale neamului, să le canalizeze în senzul realizării lor şi să ne dea în timp cît mai scurt liniştea de care simte lipsa tot cel ce trăeşte pe pămîntul romînesc.

Rectoratul din Capitală

Se ştie că Senatul universitar din Capitală a decis greva, ca o manifestare contra numirei d-lui Atanasiu ca rector.

In legătură cu această chestiune ni se comunică următoarele, care ni se par cît se poate de caracteristice, asupra situaţiei reale de astă-zi de la Universităţile noastre.

D. Atanasiu ştiind bine că această atitudine ostilă se datoreşte faptului că a fost numit rector al Universităţei, în contra voinţei fedoraţiunei, ştiind de asemenea că în cazul cînd ar relata lucrurile ministrului şi acesta ar face o intervenţiune, s'ar expune la un vot de blam, a recurs la un alt mijloc.

D-sa a trimis în misiune la d. N. Filipescu pe fratele d-sale, episcopul Atanasiu de la Roman, pentru a încerca un aranjament.

Seful fedoraţiei s'a declarat gata a aranja diferendul şi a propus formula următoare:

D. Atanasiu să demisioneze din demnitatea de rector. In schimb federaţia se obligă să-l aleagă pe lista de trei; atunci ministrul n'are dreept să-l confirme şi nimenea nu-i va face nici o dificultate.

«Voim, a zis d. Filipescu, ca rectorul Universităţei să fie ales pe lista federaţiei, căci el trebuie să fie expresia ei la ocuparea acestei demnităţi».

Precum se vede, formula e simplă. Importă puţin persoana rectorului. Tot ce se pretinde este ca să fie bine ştiut că rectorul trebuie să fie ales de pe lista propusă de federaţiei.

Lăsăm fără comentarii această formulă, caracteristică pentru starea de astăzi a lucrurilor de la Universităţile noastre.

Note Răzleţe

Prinţ şi mărinimie.

Telegrame au anunţat prin ziare că Prinţul Türstenberg a dăruit ministerului de războiu al Austriei, acoperemîntul palatului său din Donau-Eschingen.

Trebue să se ştie că acoperemîntul acestui palat e din plăci de aramă şi aceste plăci vor fi prefăcute în obuze şi cartuşe.

E o jertfă „supremă" din partea unui prinţ — nu este aşa? E o „înaltă" mărinimie din partea unei Alteţe, ceva democratic din partea unui prinţ să se descopere...

Noi ştim însă că palatele acestea sunt atît de vechi că nu preţuesc decît valoarea ruinilor, ele datînd din secolele trecute, cînd industria tinichelei nu era cunoscută încă. Multe din aceste case se mai găsesc astă-zi în Italia, păstrate mai mult pentru oxidul de cupru obţinut de pe aceste plăci, care se întrebuinţează la prepararea culorului verde.

Darul prinţiar, prin urmare, nu reprezintă o aşa valoare, ca să fie trîmbiţat prin telegrame.

Pentru noi însă e curios faptul că arama este menită să acopere, dacă nu direct măcar inatrect. Ea acopere case, metale prin galvanică şi toi prin obuze şi cartuşe de aramă, furînd acopere mii şi mii de corpuri omeneşti...

Şi în istoria omenirei, un prinţ face pentru întîia oară o „descoperire"...

Biletele de Bancă puse în circulaţie înregistrează o urcare din ce în ce mai mare. Sunt gata pregătite şi bilete a 1 şi 2 lei. Banca Naţională a devenit o tipografie „fără concurenţă".

Poate din pricina aceasta s'a scumpit hîrtia de tipar.

***

Mai la toate ministerele se aglomerează mii de cereri şi petiţionarii aleargă mereu după rezolvirea lor.

Ce valoare au aceste hîrtii scrise?

Dacă ar fi cel puţin pe hîrtie albă...

***

Aţi observat că decoraţiile se fac mai mici. Şi e just, pentru că o decoraţie nu e lucru mare...

***

A propos de medalii. Ele au început să aibă valvare. S'a scumpit tinicheaua.

***

Abuzurile cu muniţii au aprins lumea. Presa şi politicianii detună şi strosnesc. Revelaţia a fost o explozie...

***

Nu încărcaţi ferestrele mari din strada mare cu atîtea mii şi mii de prizonieri, cu atîtea muniţii şi artilerie grea de cîmp etc.

Nu de alta, dar să nu crăpe geamurile...

***

Din cei patru miniştri engleji scrie „L'Eclair" cari au venit la Paris spre a conferi cu miniştrii franceji, numai Balfour înţelegea limba franceză. Din miniştrii francezi nici unul nu ştia englezeşte.

O adevărată quadruplă neînţelegere.

Activitatea femei în Anglia

A mers vest despre hărnicia şi inima cu care femeile engleze pentru apărarea naţiunii, în timpurile din urmă au întrecut toate aşteptările.

Ele organizara o manifestaţie pentru a cere guvernului să utilizeze femeile în fabricele de muniţii.

Mii de manifestante parcurgeau străzile Londrei şi cu tot timpul rău, se spune că avuţă un succes mare. In fruntea manifestaţiei mergea o femeie îmbrăcată în alb şi care purta o diademă reprezentînd astfel pe Marea-Bretanie. După ea urma Franţa tricolorăşi republică uşor de cunoscut după boneta frigiană ce a vea pe cap. Veniau apoi celelalte, în costum naţional ţinînd în mînă drapelul lor. La urmă fanfarele.

D. Lloyd George primi o delegaţie a manifestantelor şi le mulţumi de oferta lor de lucru.

Aşa că în timpul actual se găsesc foarte multe femei în fabricele de muniţii. Ele ocupă funcţii, ce nu se încredinţau de cît barbaţilor. Aşa sunt poliţiste, factori poştali, controlori la tramvaie. Se numără cu 100 000 femei ce înlocuesc pe bărbaţi în tot felul de posturi. Acum toate sforţările feministelor tind să facă să se acorde femeilor muncitoare un salar echivalent cu cel al barbaţilor pe care-i înlocuesc. Şi vor isbuti, căci femenismul în Anglia e susţinut de partidul muncitorilor care se tem de scăderea salariilor.

La ţară femeile engleze au lucrat ca şi prin oraşe. O sufragistă — şi nu sufragetă — a organizat un corp de secerătoare de lucrătoare.

Şi tot cu privire la războiu femeile engleze au făcut minuni cu doctorese şi dadace în spitalele fundate în Franţa şi Serbia de Uniunea Naţională a Societăţilor de sufragiu femenin.

Există apoi Serviciul corpului de cadete care depinde pe fete la tot felul de exerciţii cu privire la îndeplinirea funcţiilor auxiliare ale armatei ca: semafoariste, telefoniste, cicliste, infirmiere pentru primele ajutoare. Apoi fac marşuri lungi, cată să se urce în aeroplane, duc de mîncare în tranşee.

In urma acestor probe, instărşit, lumea recunoaşte meritele femeei. Uniunea Naţională a funcţionariilor a hotărît să admită şi pe femei printre mombri.

*

In luna August a. c. s'a făcut în Marea-Bretanie un recensiment în care figurează toţi cetăţenii — barbaţi şi femei — înscrişi nu numai cu numele şi adresa, ci şi cu informaţii asupra serviciului ce ar putea sau ar vrea fiecare din ei să dee Statului în timpul răzbelului.

Toată lumea îşi închipue desigur că femeile fără excepţie, au fost în fruntea de această atenţie. Ei bine, din nefericire o parte dintre ele — sufragetele care s'aşa de deosebite în chipul de a-şi face revendicările — sufragetele s'au indignat pe motiv că legea nu are drept să ceară nimărui datorii din moment ce nu acordă nici un drept.

Sufragistele însă, adică femeile care admit toate revendicările făcute pe cale paşnică, sunt foarte mulţumite că cel puţin nu sunt excluse din naţiune după cum au fost prescrise din viaţa politică.

Ori cum însă sufragete, sau sufragiste, aceste femei dovedesc o conştiinţă şi pe o cale sau pe alta, ele sunt în stare să lucreze pentru un ideal. Mai trist e pentru femeile care pe motiv că nu-i pregătirea necesară şi timpul prielnic, nu fac nimic, dar absolut nimic pentru salvarea sufletului lor.

Maria C. Buţureanu

INFORMAŢII

Cu recipisa No. 2914, din 29 Noemb. st. n. 1915, prin oficiul Lăpuşneanu, s'au trimis ieri recomandate d-lui ministru de justiţie următoarele plîngeri împotriva procurorului Rang.

1 Anton Hîncu, lovit în localul hotelului Binder.

2. Moritz Suhăr, pentru aceiaşi faptă şi acelaş local.

3. Olteanul Neculai Voican, pentru loviri grave, în strada Ştefan cel Mare.

4. Olteanul Ţiţă Gheorghe, pentru acelaş fapt.

5. Femeia Maria Ţiţa Gheorghe, care a fost grav bătută în localul parchetului.

6. N. Ştern, pentru loviri în localul parchetului.

Ziarul Moldova *de astă-zi publică un articol substanţial, intitulat* „Puhoiul" *şi semnat de d. dr. V. Sion, directorul general al serviciului sanitar.*

Faptul în sine are desigur importanţă. Interesant este că, ocupîndu-se de polemica provocată de articolul cu acelaş titlu, publicat de d. C. Stere în Viaţa Romînească, *d. dr. Sion, după ce vorbeşte cu totală lipsă de consideraţie pentru d. dr. Mezincescu, şi după ce arată că Rusia, cu tot „puhoiul" ei, a chemat sub arme contigentul 1918, ceea ce nu s'a gîndit să facă nici macar Franţa, pune drept încheiere a articolului următoarele:*

„Cifrele de acest fel arată un lucru: că dacă „puhoiul" rusesc, există — a cărei existenţă materială, şi în mod absolut, nu i-a trecut prin minte, d-lui Stere, ca s'o conteste — apoi acest „puhoiu" întîlneşte un alt „puhoiu", de cultură, de civilizaţie, de muncă acumulată, singurul care poate da, în veacul în care trăim, o existenţă reală şi efectivă celui dintîiu.

De aceea, celor ce mînuesc cifrele în felul cum face d. dr. Mezincescu, închinătorilor de la noi ai „puhoiului", le spunem, cu siguranţa ce o poate da încrederea în puterea civilizaţiei:

— Ameninţaţi cu „puhoiul"?

Fie! Vie! Europa poate fi liniştită: sunt zăgazuri la Berlin!

Luna a şaptesprezecea. — *Oficiosul guvernului,* „L'Independance Roumaine" *publică astăzi un articol cu acest titlu.*

Vorbind de situaţia din Serbia spune:

„Nenorocita Serbie nu mai are nimic de pierdut, fiindcă a pierdut aproape totul. O parte din armata sa a trecut dincolo de frontierile naţionale; regele Petru, întocmai ca şi regele Albert al Belgiei, trăeşte sub cer străin; martirul populaţiunei Serbiei este complect; ea a pierdut recoltele sale, vitele, cari sunt principala sa bogăţie; ea a văzut oraşele şi satele în flăcări.

Soarta s'a abătut cu multă greutate asupra acestei ţărişoare, care n'a mai cunoscut pacea de 3 ani încoace şi a cărei floare a tinereţei s'a sacrificat fără a putea îndepărta de la patrie atîtea mizerii şi atîtea ruine.

Propriu vorbind războiul este terminat în Serbia, scopul esenţial al adversarilor ei fiind atins. Joncţiunea Hamburg-Constantinopole este astă zi un fapt îndeplinit.

In Comuna Buznea, s'a găsit cadavrul mîncat de cîini al băetanului Vasile Iordachi, ce se credea dispărut.

Probabil că Iordachi şi-a pus capăt vieţei, într'un acces de pelagră.

Imediat după constituirea birourilor camerei şi senatului, se va proceda la discuţiunea adresei de răspuns la mesajul tronului.

Adresele celor 2 camere vor fi scurte şi guvernul va cere parlamentului să nu se facă nici o discuţiune asupra conţinutului lor, în vederea situaţiunii politicei externe.

Crimă militară abominabilă. — Ni se comunică amănunte despre o abominabilă crimă, făptuită de un ofiţer de rezervă, din regimentul de infanterie 14 din Roman, ofiţer actualmente concentrat. Crima a fost comisă în tovărăşia unui sergent, iar victimele sunt doi soldaţi ucişi.

Iată faptele:

Ofiţerul Popovici, avocat din Bucureşti, convenise cu nişte comercianţi de vite, ca să permită contrabanda în direcţiunea Dolhasca spre frontiera, unde cantonase regimentul 14. In acest scop el îşi asigurase concursul sergentului de serviciu.

Contrabanda a fost efectuată, dar doi soldaţi, a căror nume ne scapă, ce se aflau de sentinelă, au observat faptul şi au cerut sergentului să comunice ofiţerului că ei ştiu totul şi cer şi partea lor de beneficiu.

Sergentul a promis şi a comunicat ofiţerului doleanţele soldaţilor.

*

Înţelegînd gravitatea situaţiei în care s'a pus, ofiţerul a hotărît să facă să dispară martorii ameninţători. In acest scop a dat ordin sergentului să nu-i schimbe la ora de drept convenită şi în seara de Joi spre Vineri, ofiţerul şi sergentul, avînd asupra lor cîte o puşcă, au mers la locul unde se aflau sentinelele şi le-au împuşcat, omorîndu-le pe loc.

*

Un jandarm rural, care trecea prin partea locului, auzind focuri de puşcă, a alergat la faţa locului. Ucigaşii surprinşi au îndreptat armele şi asupra lui. Jandarmul a făcut atunci semnul că se predă şi a avut prezenţa de spirit să dispară imediat. S'a reîntors apoi cu alţi 5 jandarmi, a dezarmat pe ucigaşi şi i-a condus şi predat colonelului comandant de regiment.

*

Ancheta a fost făcută de colonelul comandant şi de d. maior Petrovici, comisar regal pe lîngă Corpul 4 de armată. Cei doi ucigaşi au fost aduşi sub escortă la Iaşi şi depuşi la închisoarea Galata.

Comercianţii, cari au făcut contrabanda, se află şi ei arestaţi şi au făcut declaraţii complecte.

D. Constantin Fedeleş, va ţine azi la ora 5, o conferinţă la cercul didactic, vorbind despre poezia lirică.

Ministerul de războiu a făcut cunoscut, că menţine dispoziţia, după care învăţătorii să fie scutiţi de gărzi, în timpul anului şcolar.

Eri a încetat din viaţă Dumitru V. Tăutu, notarul Comunei Golăeşti.

D-rele Maria Brudea şi Ana Cernescu, au fost autorizate de minister, a preda gimnastica la şcoala de fete Carmen Sylva.

In unele băcănii, şi în special la periferia oraşului, zaharul se vinde cu 1,40 chilogramul.

Pe şoseaua Păcurari, s'a găsit astă noapte cadavrul unui tînar, a cărui identitate n'a fost încă stabilită.

D. prof. Petrovici din Iaşi, a ţinut la cercul „Miron Costin" din Roman o conferinţă tratînd despre războiul actual. D-sa s'a pronunţat pentru Germani şi auditorul l'a aplaudat frenetic.

Lucru demn de reţinut e că la Roman rusofilii sunt în majoritate.

Aseară pe linia Iaşi-Paşcani, s'a găsit soldatul Constantin Bejan, grav rănit. El a fost ridicat şi adus la spitalul militar din Iaşi.

Se crede că ar fi fost o încercare de sinucidere.

Vînzarea a 50,000 vagoane. Iată după „L'Indépendance roumaine" condițiunile în cari s'a efectuat de către comisiunea centrală, vînzarea a 50.000 vagoane de cereale către un consorțiu austro-german:

„*Grîu*, 3.200—3250 lei vagonul, greutate 74 kgr. pe hectolitru, 1 la sută din preț în plus sau în minus pentru fiecare kilogram în plus sau în minus; 5 la sută corpuri streine pînă la 77 kgr.

Dincolo de această greutate se admite 3 la sută corpuri streine, *Porumb*, specialitățiî 3000 lei vagonul, comun 2600 lei vagonul. *Orzul* 2700 lei vagonul. *Ovăzul* 2600 lei vagonul. *Fasolele* 4000 lei vagonul.

Plata va fi efectuată în lei franco gara de încărcare.

Plata taxelor de export va fi în sarcina cumpărătorilor și va fi efectuată în aur.

Transportul de la gara de predare va fi în sarcina cumpărătorilor, cari se angajează să trimită în țară numărul de vagoane germane și austro-ungare necesare. O cantitate de 30.000 vagoane va fi transportată pe calea ferată și restul de 20.000 vagoane pe șlepuri.

Toată cantitatea cumpărată va trebui să fie transportată pînă la 12 April 1916.

Din acaastă sumă totală de 50,000 vagoane, conform regulamentului comisiunei de vînzare și export 38 la sută, adică 19.000 vagoane vor fi furnizate de marii agricultori, 29 la sută sau 14.000 vagoane de cerealiști, 28 la sută sau 14000 vagoane, de băncile populare, cooperative țărănești și țărani și 6 la sută sau 3000 vagoane de către morari.

In fie-care din aceste diferite categorii se va ține socoteală pentru recolta anului 1914, de drepturile cîștigate în ordinea tablourilor făcute de căile ferate și proporțional cifrei vagoanelor acordate fiecăruia.

Pentru recolta anului 1915, repartițiunea va fi făcută după tablourile ridicate prin tragere la sorți de comisiunea presidată de M. Olănescu.

După cum se vede toate categoriile de agricultori vor fi admise să participe la această vînzare, în ordinea și proporțiunea drepturilor cîștigate de ei",

Ministrul de interne a făcut cunoscut autorităților, că în urma diminuărei animalelor bovine, provenită din cauza necesităților mai mari ale armatei, a dispus a se opri tăerea vitelor, înainte de a fi atins vrîsta de 2 ani.

Astăzi la orele 8 dimineață, în palatul Universității din Iași, se vor începe examenele de capacitate pentru fete, specialitatea: aritmetica, contabilitate și birou comercial.

Comisia examinatoare se compune din d-nii profesori: M. Săulescu președinte, Dimitriu și Gusti profesori universitari, Bogdan Ionescu și Alexianu membri.

Astăzi, sa vor începe examenele scrise.

Aseară mai mulți muncitori se duseră spre a scoate nisip, la nisipăria d-lui Iordache Popovici, de pe platoul Moarei de vînt.

Doi lucrători și anume Dumitru Verdeș, de 20 ani, și Mihai Iacob, de 22 ani pătrunseră în nisipărie, — cînd malul se surpă peste dînșii, înmormîntîndu-i de vii.

Lucrările de salvare au început îndată, au continuat în timpul nopței, și azi dimineață, dar până în acest moment nămolul de pămînt încă n'a putut fi rădicat.

Toate presupunerile sunt dar că cei doi muncitori și-au perdut vieața.

TEATRALE.—Joi seară 19 curent, se va juca „Scrisoarea pierdută" cu marele comic al teatrului național din București, d. Ion Nicolescu, care va juca pe Nae Cațavencu, una din creațiile sale din cele mai fericite, iar a doua seară, Vineri, se va juca „Hamlet" cu valorosul artist societar din Capitală d. Demetriade. Invităm publicul să asiste la aceste două serbători artistice.

Societatea dramatică va mai juca următoarele piese: Sîmbătă 21, „Gustul Viciului" cu soții Braborescu. Duminecă 22, (matineu) „Divorçons". (seara) „Onoarea". Joi 26, „Papa Lebonard" succesul stagiunii. Vor urma apoi: „Fetița", în care d-na Braborescu are o creație splendidă. „Douloureusse", unde rolul principal va fi intrepretat de marea noastră Pruteanca. „Dragoste vinovată", »Otrava" de Zola, etc.

In chestia pîinei.—Eri după prînz, brutarii au suspendat lucrul, neavînd făina necesară, de oarece în mare parte morarii au refuzat să o furnizeze cu prețurile maximale.

D. Toma, ajutor de primar, a intervenit îndată și cea mai mare parte dintre moraei au convenit în mod provizor să furnizeze făina necesară, cu condițiunea ca fiecare brutar să cumpere și cantitatea de făină de clasa III-a, pe care o cumpăra și pînă acuma.

Pentru morarii cari refuză vinderea, d. Toma va cere azi telegrafic ministrului autorizația de a rechiziționa făina

Dar chestia încă nu e tranșată. Brutarii cer un spor la prețul pîinei de calitatea a 3-a, și în plus declară a nu putea cumpăra făina din această calitate în cantitatea pe eare o doresc morarii, de oare-ce eftinindu-se pîinea de calitatea a doua, populația refuză să mai cumpere pe cea de calitatea a treia, adică cea mai inferioară.

ŞCOLARE.— Ministrul de instrucțiune a aprobat un congediu de 30 zile d-lui I. N. Vartic, institutor la școala din Șipote. Va fi suplinit de către d-ra Aglae Racoviță.

— Asemenea s'a acordat un congediu pentru concentrare d-lui Alexandru Niță, institutor din comuna Voroveşti.

— Din cauză de boală, s'a acordat congediu da 30 zile d-lui I. Dimitriu, institutor la școala din comuna Coarnele Caprei.

— D. Victor Bantăș a fost numit, pe ziua de 15 Noembrie, învățător la școala din Bivolari.

— D-na Lucreția Constantinescu, institutoare la școaln de fete No. 1 din localitate, a obținut un concediu de 4 zile.

Comisiunea de vînzarea cerealelor a înscris în coutract clauza după care cerealele exportate de la noi în afară de cele cumpărate de consorțiu, și care vor ajunge la frontieră pe or-ce cale pînă la 3/16 Aprilie 1915 vor fi plătite cu prețul de 4500 coroane vagonul.

Programul nou care se reprezintă astă seară Mercuri 18 Noembrie c., la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele:

Craigs Croup și falsificatorii de bilete de bancă, mare dramă detectivă americană în patru părți, în care se distinge abilul detectiv Craigs Croup. — Divorsul lui Prince, comedie cu splendidul humorist. Cel mai nou număr din Pathé Journal, cu evenimentele din lumea întreagă, cu telegramele însuflețite de pe cîmpurile de luptă, etc.

Vineri 20 Noembrie matineu la 5¼ și seara — Sîmbătă 21 Noembrie: două matineuri și seara, program nou. Din seria filmelor grandionse. Pentru o oră de iubire, măreață dramă în 4 acte cu d-ra Bella Sainati în rolul principal. Călătorii, comedii, etc

Programele viitoare vor cuprinde între altele:

Dama cu Camelii. In rolul Margaretei d-ra Francesca Bertini.

M-me la Présidente cu d-ra Francesca Bertini.—Victime pour l'Idéal cu d-ra Francesca Bertini. — Don Pedro Carusso cu d-ra Francesca Bertini.

Concesiune exclusivă de reprezentare acordată pentru Romînia, Sarbia și Bulgaria.

Au sosit!

Mașini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* și accesorii pentru reparat la:

Magazinul M. Hirschenson

— Iași, strada Annstasie-Panu, 39 —

Important *Cursuri de științi comerciale, de limba și literatura germană precum și de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuința sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vișan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

Soră de Caritate

se caută pentru o bolnavă. A se adresa d-lui dr. B. Brandmark str. Socola 32.

Serviciul telegrafic și telefonic al „Opiniei"

Luptele de pe frontul bucovinean

Herța.—Versiunea că localitățile Mahala și Sadagora ar fi căzut în mîinele rușilor, nu se confirmă. Au avut loc lupte violente pe frontul bucovinean, însă ambii beligeranți și-au menținut pozițiunile.

Zilnic aeroplanele rivale evoluiază și fac cercetări în lagărele dușmane.

O luptă crîncenă e iminentă.

Urmărirea unui vas austro-ungar

Giurgiu. — In urma unei dispozițiuni a guvernului nostru, vasele străine aflate în porturile noastre, nu mai pot părăsi acele porturi după ora 5 seara. Două vase austro-ungare *Sajo* și *Ibraila*, au calcat acest ordin și eri au pornit pe furiș spre Rusciuc, folosindu-se și de ceața deasă ce domnea.

Vasul *Ibraila* a fost somat de grănicerii noștri de a se opri. Nevoind a se supune, grănicerii au tras asupra vasului, care stîngînd luminile, a dispărut în direcția Rusciucului.

Autoritățile locale au instiințat guvernul de cele întîmplate.

Finanțele italiene

Berlin. — Ziarul „Kreuzzeitung" spune că situația financiară a statului italian pe luna Octombrie arată că datoria flotantă deja existentă s'a urcat cu noi 800 de milioane de lire, atingînd deci cifra de 1861 de milioane. Intre timp cifra de cinci miliarde ar fi fost cu siguranță depășită, din care vre-o 2 miliarde și ceva sunt acoperite de împrumuturi. Dacă totuși guvernul nu mai emite nici un alt împrumut, acceptînd mai de grabă daunele mari produse de un curs ridicat al schimbului, aceasta arată cît de puțină încredere are Italia în reușita unui al treilea împrumut după rezultatele modeste ale celor două d'intîi, mai ales că jertfele s'au mărit iar situația din Balcani amenință să ia o întorsătură catastrofală.

Mișcari de trupe în Austro-Ungaria

București.—In Austria și Ungaria au loc importante mișcări de trupe.

De zece zile, din această cauză, poșta streină n'a mai sosit în Capitală.

Submarin scufundat

Norddeutsch. (Prin telegrafie fără fir).

Din Rotterdam se anunță că un torpilor englez, distrugător de mine, lovindu-se de o mină s'a scufundat.

Din echipagiu n'au putut fi salvate de cît 5 persoane.

Apărarea Bulgariei

în potriva unui eventual atac rusesc

Balcic. — Persoane sosite din Bulgaria, vestesc că populația bulgară e alarmată de zvonurile ce circulă cu privire la un eventual atac rusesc, și de concentrările trupelor rusești în Basarabia.

Pentru a liniști populația s'au luat mari măsuri militare.

Astfel înspre direcția Cadrilaterului s'au așezat 2 divizii de infanterie, și multă artilerie, adusă din Șumla.

La Rasigrad s'au concentrat numeroase trupe, căci aci Bulgarii vor să opuie o mare rezistență unui eventual atac rus, și să împiedice intrarea rușilor în Bulgaria prin Dobrogia.

Granițele bulgare în spre Romînia sunt păzite de milițieni.

Intre Iamboli și Slivan și pînă spre Burgas trupe turcești așteaptă, formînd rezerva, venită a întări armata bulgară, în cursul unui atac rusesc.

Aproape zilnic torpiloarele bulgare manevrează.

Deschiderea parlamentului ungar

Budapesta. — La deschiderea ședinței parlamentului ungar președintele camerei a pronunțat o entuziastă alocuțiune lăudînd isprăvile armatelor ungurești.

El a propus și parlamentul a admis trimiterea de telegrame de salutare, guvernului, arhiducelui Friederic, arhiducelui Eugen, comandantului armatei de sud-vest precum și președinților parlamentului german, bulgar și turcesc.

Ofensiva contra SERBIEI

Viena. **De pe frontul balcanic. Spre sud-vest de Priboi au răspuns trupele muntenegrene spre Plejovo.**

Lîngă frontiera muntenegreană spre sud-vest de Mitrovița trupele austro-ungare au atacat o ariegareă serbeasă luînd 210 prizonieri.

Bulgarii se apropie toi mai mult de bazinul din Prizrend.

Remaniare ministerială

Viena. — Guvernul s'a remaniat ast-fel. In locul d-lor Schuster, ministru de comerț, Baronul Enghel, miistru de finanțe și Steinhold, ministru de interne, demisionați, au fost numiți, ministru de interne, principele Hohenlohe, dr. Spietz Müller directorul creditului austriac, ministru de comerț și cavalerul de Leth, directorul Băncei Poștelor, ministru de finanțe.

De asemenea baronul Blenerth, guvernatorul Austriei de jos demisionînd, a fost numit în locul lui von Bleuleben, guvernatorul Moraviei.

Teatrul din Balcani pierdut

Geneva. — Colaboratorul militar al ziarului „Times", colonelul Repington, polemizează asupra întreprinderii din Balcani și spune, că situația inamicului este superioară și că e nevoie de o mare întrebuințare de timp, bani și de trupe spre a produce o schimbare a situații. Quadrupla a pierdut ocazia din Balcani. Acuma nu mai rentează să facă noi jertfe. Balcanii formează un teatru de război, la care Quadrupla ar face mai bine să nu ia parte.

Dezmințire

Norddeutsch. — In privința știrelor unor ziare grecești cum că lîngă insula Orknay trei submarine germane ar fi fost capturate iar echipagiile luate prizoniere, Wolfbureau este autorizat de a da o dezmințire categorică.

Plecarea Imparatului

Viena.—Impăratul Wilhelm a părăsit Capitala. El a fost viu ovaționat.

Această vizită n'a avut nici un scop deosebit.

†

Constantin, soț, Ionel și Geta copii familiile Ghiulea și Varduca au nemărginita durere de a anunța pierderea prea iubitei lor

Honorina C. Varduca

încetată din viață, după o grea suferință, la Huși.

Profesor D-r I. Tănăsescu

Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon

Chirurgie și boli de femei

Consultații: 1—3 p. m.

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiași casă.*

CROITORIA AMERICANA

S. WACHMAN

din strada Alexandri 6, S'A MUTAT **în casele Max H. Goldner din str. Gh. Mîrzescu, 17.**

Comptoirist, *tînăr, capabil, nemobilizabil, care să cunoască bine limba romînă și germană, atît în scris cît și în vorbă, precum și scrisul la mașină, se caută pentru angajare imediată.*

Oferte cu certificate și pretenție de salar să se adreseze sub C 5 la Administrația ziarului.

Livadă de arendat

Cu începere de astăzi, situată în podgoria Valea-Adîncă Comuna Galata, în întindere de 8 hectare cu teren cultivabil și fînețe, avînd bune locuințe cum și fîntînă în interiorul ei.

Doritorii se pot adresa direct proprietarului Maior Const. Panaitescu în str. Lozonschy No. 4.

Victor Cristofor

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă 42 bis

Se caută *o primă la spitalul israelit.*

„FIR de aur pentru BRODAT!"

„VANILIE"-„TAHITI"

I-a calitate se găsesc de vînzare la:

ROMÎNIA MUZICALA

24 Lăpușneanu 24—IAȘI.

VIA *foastă G. Poroineanu, situată în comuna Tomești plantată cu viță americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate uneltele și edicurile necesare unei vii.*

Amatorii să se adreseze d-lui sau d-nei Castano Iași str. Sf. Andrei 13.

Laboratorul de Analize Medicale și Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAȘI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAȘI —

Execută: Cele mai complecte **analize de urină, din** punct de vedere **chimic** și microscopic; Analize chimice și microbiologice de **lapte de la doici**: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului **tuberculozei**; Analize de secrețiuni **uretrale** asupra Gonococilor **Neiser**; **Analize** alimentare de vinuri, **lapte, făinuri** etc. Analize de **stofe din** punct de vedere a **compoziției** și a conținutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereți instrucțiuni pentru ori-ce analiză.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV. 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 36. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul XIII—No. 2623.—Vineri 20 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

LACRIMI FALŞE?

Am relevat dăunăzi ştirile, din izvoare diferite, care indicau sfîrşitul campaniei din Serbia.

Am constatat faptul—cu strîngere de inimă pentru soarta unui popor eroic, dar lesne încrezător în promisiuni cu neputinţă de realizat. Am mai tras şi concluziile ce decurg din modul cum s'a produs înfrîngerea nefericitei Serbii.

Sentimentele noastre de simpatie pentru Serbia n'au fost însă pe placul unui confrate, care a monopolizat totul, sinceritatea, convingerea cinstită, patriotismul şi obiectivitatea.

Lacrimi false! De ce false? Pentru că ne-am exprimat sentimentele de durere faţă de starea actuală a lucrurilor din Serbia? Dar care om, în sufletul căruia n'a renăscut ferocitatea,—în aceste timpuri de măcel permanent—poate lua cunoştinţa de tragedia teribilă ce se petrece pe cîmpiile şi drumurile sîrbeşti, fără să nu simtă o vie compătămire pentru un destin atît de grozav, ca acel al Serbiei de astă-zi?

Şi de ce cînd compătimim cele ce se petrec în micul regat de peste Dunărea, vărsăm lacrimi false? Cu ce ocazie, cînd anume, dat-am noi dovadă că nu ştim să fim sensibili la durerile altora, că ştim chiar să ne bucurăm de nenorocirile ce se abat asupra semenilor noştri?

Lacrimi false! O formulă de ocazie, o introducere, pentru restul ce voia să spuie confratele.

Şi acest rest e interesant. Noi am relevat faptul, incontestabil, că, pînă una alta, statele mici au avut să sufere, în principal, de dezastruoasele consecinţi ale actualului războiu. Am mai relevat că egoismul popoarelor nu este mai prejos de egoismul individual—şi înainte de a se ocupa de altul, statele mari ştiu să se ocupe de sine.

Am mai spus că promisiunele date Serbiei n'au putut fi realizate, şi cine ştie, se poate chiar că promisiunele au fost date cu ştiinţa că nu vor putea probabil fi îndeplinite. In această privinţă declaraţia lui Sir Grey, care a spus că concursul promis de Anglia însemna un concurs politic şi nu un concurs efectiv militar, este caracteristică.

Şi relevînd toate aceste şi punîndu-le în legătură cu spusele d-lui Vintilă Brăteanu, la conferinţa de la cercul de studii liberal-naţional, am întrebat, dacă din nenorocirele Serbiei celelalte state mici nu trebuie să traga cuvenitele învăţăminte, dacă ele se pot hazarda în încercări îndrăzneţe, riscate, unde riscul poate merge pînă la însă-şi ameninţarea existenţei statului.

Probabil că această din urmă parte a spuselor noastre a scos din sărite pe confratale nostru, care în loc de a căuta să învedereze contrarul, inzistă pentru un războiu, or-ce s'ar întîmpla şi nu voeşte să admită învăţămintele faptelor.

Ceva mai mult. El trece la ameninţări şi spune că acest războiu se va înfăptui, chiar dacă ar trebui croit pe străzile oraşelor noastre şi de pe înălţimea baricadelor.

Mărturisim că o atare violenţă nu trădează un spirit care să fie în măsură de a vedea lămurit lucrurile şi a trage învăţămintele ce rezultă din ele. Dar nu putem să ne întrebăm dacă istoria cunoaşte pilda unui războiu victorios, impus de revoluţie şi baricade. Ne întrebăm dacă cineva poate concepe un războiu pornit altfel de cît cu puteri unite, cu forţă sufletească întreagă şi cu cei, ce sintetizează ţara, avînd prestigiul neatins.

Este ceva fals în discuţia ce s'a pornit. Dar nu noi falsificăm şi nici nu vărsăm lacrimi false. Ne doare durerea unui popor viteaz înfrînt şi ne preocupăm de ceea ce trebuie să vadă ochii care ştiu să vadă, să audă urechile care au putinţa să audă.

Situaţia în afară — Manifestaţii în lăuntru!

Pe fronturile de lupă nimic esenţial. Singurul teatru de războiu activ este cel balcanic--unde după chiar mărturisirea aliaţilor Serbia a fost înfrîntă.

Iată sub ce formă un confrate rezumă starea de lucruri de aci:

„Pe teatrul războiului, nu avem de înregistrat decît înfrîngerea definitivă şi totală a Sîrbilor, nevoiţi acum să-şi găsească un adăpost pe teritoriul muntenegrean, în Albania şi în Grecia.

Din regatul Karagheorghevicilor, nu au mai rămas astăzi de cît cîteva mici oraşe la frontieră, iar ultima lor cetate, Monastirul, e pe punctul de a cădea în mîinele aliaţilor.

Din curagioasa armată, care ameninţa astă toamnă să invadeze Monarhia, numai există astăzi de cît 30 000 de oameni răzleţi şi înfometaţi, rătăcind prin ţinuturi necunoscute, şi cuvîntul „Serbia“ apare astăzi ca o simplă amintire a trecutului.

Serbia a fost invadată şi concursul aliaţilor, venit în pripă şi fără nicio pregătire, nu le-a fost de nici un folos acelora cari îşi puseră toată încrederea şi toată speranţa în ei.

Insuşi „Le Temps“ se plînge astăzi de inactivitatea şi slăbiciunea generalului Sarail, comandantul forţelor franceze în Macedonia, iar Hanotaux se teme ca Salonicul să nu devină pentru aliaţi un al doilea Anvers“.

Pe cînd aceasta le situaţia externă, în interior la noi se pare că se pregătesc anumite manifestaţii pentru ziua de 6 Decembrie, onomastica Ţarului Rusiei.

Aşa cel puţin anunţă unele ziare din Capitală.

Nu ştim întru cît faptul este exact. Dacă recunoaştem că el nu pare neverosimil pentru oamenii politici, care au declarat că aşteaptă venirea ruşilor, nu ne putem închipui că s'ar putea realiza ceea ce anunţă zisele ziare.

Mici Polemici

D. N. Filipescu s'ar putea lăuda că este ministru şi astă-zi.

— Ministru de războiu... civil.

*

Un cinematograf bucureştean publică programul seral:

Partea I: „Eminescu, film întocmit de scriitorul *O. Minar“. Partea doua: „Les affaires sont les affaires“.*

*

Pictorul Băncilă a fixat preţul tabloului Pax, *4500 lei.*

...Tot mai scump ne-ar costa Războiul decît „Pacea“, credeţi-mă.

*

In „Epoca“ d. Ionel Brătianu e poreclit ministru greţos.

— D. Pisamis scrie greţ... eşte.

*

S'a făcut d lui A. C. Cuza o primire grandioasă în Capitală.

— Ceea ce dovedeşte că e mai popular încă dacă nu vorbeşte.

*

Un critic face reclamă „boilor“ lui Octav Băncilă că sunt graşi. De nu i-ar cumpăra nemţii pentru.. export.

*

Concetăţeanul nostru Băncilă a plecat de aci cu un vagon de pînze.

In schimb se întoarce cu un vagon de franci.

OAMENI ŞI LUCRURI

IAŞUL culege lauri

Cînd am intrat eri pentru o foare scurtă vizită la Ateneu, în sala foarte puţin estetică şi prost luminată a Expoziţiei lui Octav Băncliă—am avut o surpriză originală. Azistam par'că la o devastare. Veniau, ca nişte călători grăbiţi, tineri şi în grabă, desprindeau din perete tablouri. Trăsurile aşteptau la scară, în stradă şi încărcau trofeele. Pereţii se goleau cu repeziciune.

Cel mult a treia parte din locurile rezervate pînzelor erau încă ocupate. Celelalte zburase. Ne-avînd decît puţine minute, m'am mulţumit a strînge cu căldură mîinile artistului şi a adresa sincere complimente doamnei Băncilă, colaboratoarea de menaj a maestrului şi să constat că ambii erau pe deplin mulţumiţi. Un adevărat triumf a fost scurtul interval cît a durat expoziţia lui Băncilă. Presa a fost unanimă în laude. Vizitele au fost numeroase; felicitările sincere, iar exoticul maestru—ce departe este Iaşul de Capitala ţării,—a devenit popular în înţelesul bun al cuvîntului.

Acum aşteptăm sancţiunea. Numirea lui Băncilă la Bele-Arte ne pare atît de firească, atît de *obligatorie* pentru ministrul instrucţiunii publice, încît nu credem că s'ar putea să avem vre-o decepţie.

Candidaţii despre care se vorbea dăunăzi, nu mai figurează nicăiri. Se vorbeşte în schimb despre o dorinţă a pictorului Artachino ca să-şi schimbe catedra ce ocupă cu cea actuală vacantă. Eminentul profesore numai în parte iaşan. Cunoaştem din propria d sale confesiune că nu s'a putut hotărî să rămînă iaşan.

Din potrivă, a înstrăinat Iaşului doi dintre cei mai frumoşi ochi pe care-i avea şi o figură delicioasă pe care a fixat-o cu o dragoste de soţ, în cîteva tablouri şi schiţe admirabile.

Strămutarea definitivă în Capitală e la d-sa o chestiune de timp. De-aceea ministru va face un act de delicateţă pentru Iaşi lăsînd maestrului Artachino catedra pe care o ocupă şi oferind lui Octav Băncilă catedra vacantă pe care va onora-o în modul cel mai onest, după cum a onorat arta romînească pînă acum.

Rodion.

NOTA ZILEI

Se poate şi asta.

Unele lucruri autentice apar prin surpriză mai de haz ca toate născocirile humoriştilor.

Acum cîteva zile un avocat local pleda cauza unor împricinaţi, simpli muritori, pe care-i învinuia un cogemite membru al parchetului.

La un moment dat acesta din urmă întrerupse pe avocatul pledant, cu emfază:

— „Dacă ar fi aşa cum spui d-ta, aşi fi complect idiot.

—„Se poate să fie şi aşa“ ripostă avocatul, ca şi cum ar spune un lucru foarte simplu şi natural.

Iar publicul rîse ca la comedie...

INFORMAŢII

Agricultorii din întreaga ţară sunt convocaţi într'o mare întrunire publică, pentru Duminică 22 Noembrie, la Bucureşti, în sala Liedertafel.

Se vor discuta măsurile ce se impun pentru a scăpa clasa agricolorilor, deci şi ţara, de dezastrul ce l'a pregătit nenorocita politică economică urmată de guvernul actual.

Direcţiunea generală a căilor ferate a făcut cunoscut autorităţilor, că din lipsă de kox, vagoanele de călători au a fi încălzite cu lignită. Insă sobele nefiind instalate pentru acest combustibil şi lignita neavînd puterea caloriferă necesară, vagoanele nu pot fi bine încălzite.

In consecinţă călătorii sunt rugaţi a se îngriji, pentru călătorie, de a fi bine îmbrăcaţi.

Printr'un decret cu data de 9 Noembrie Universitatea de Iaşi este autorizată a accepta un legat de 300.000, înscris în testamentul defunctului rege Carol.

Incasările în aur, pentru taxa de export, de la 1 Aprilie pînă astă-zi se urcă la 22,712,971.

Distribuţia apei în oraş s'a făcut azi numai pînă la ora 12 din zi.

De mîne însă terminîndu-se o mică reparaţie la conductă, distribuţia se va face ca de obiceiu.

Aseară a sosit în Iaşi o parte a comisiunei de remontă condusă de d. colonel Paianu. Impreună cu o altă parte a comisiunii, sosită astăzi dimineaţă din Bucureşti, a plecat cu trenul de 12 la Odesa pentru primirea cailor cumpăraţi de statul romîn. Comisiunea va rămîne în Rusia cel puţin 4 luni.

Dl. I. Ludo, publicist, ne roagă să facem cunoscut că nu mai face parte din redacţia revistei iaşane „Versuri şi Proză“.

Artistul Octav Băncilă se reîntoarce la sfîrşitul săptămînei din Capitală, expoziţia sa de tablouri urmînd a se închide Vineri.

Formalităţile necesare pentru comisiunea centrală a vînzărei cerealelor ca şi reprezentarea faţă cu această comisiune, care funcţionează la Bucureşti, le face Biroul de informaţiuni «Călăuza» director L. Şaraga, licenţiat în drept, Bucureşti, pasagiu Maca, calea Victoriei 30 Scara B.

In comuna Costuleni s'au constatat cîte-va cazuri de febră tifoidă. Bolnavii au fost izolaţi şi s'au luat toate măsurile sanitare.

„Monitorul oficial“ publică comunele urbane, cari trebue să verse în tezaurul statului sumele necesare pentru întreţinerea pompierilor pe 1915—1916. Comuna oraşului Iaşi trebue să verse 70,000 lei.

Examenele de capacitate pentru şcoalele secundare de fete, secţia literară se vor ţine aşa cum au fost anunţate.

D. profesor S. Mehedinţi a fost numit preşedinte al comisiei examinatoare.

Ministerul instrucţiei publice a scos la concurs catedra de oftalmologică a facultăţii de medicină Iaşi.

Excesiv de interesante sunt amănuntele, pe care le publică „Frankfurter Zeitung“ despre lunga audienţă a lordului Kitchener la regele Constantin al Greciei.

Regele Constantin a atras atenţia lordului, că niminea nu este mai indicat de cît suveranul de a aprecia interesele poporului, ale cărui destine le conduce.

Regele a spus că interesele Greciei cer să persevereze în neutralitate şi că trupele sărbeşti ce vor trece pe teritoriul grec vor fi dezarmate.

La nunta d-relor Diamandi ce s'a celebrat Duminecă la biserica Banu, sergentul postat acolo, după plecarea lumei, a găsit o broşă de mare preţ. Cinstitul sergent a depus broşa la Prefectură care a înmînat-o d-nei Liteanu, căreia aparţinea.

Sergentul cinstit a primit elogiile Prefectului de poliţie.

Morarii au început a se supune dispoziţiilor legei speciale şi furnizează făina necesară brutarilor, aşa că de azi fabricarea pîinei se va face în chip normal.

Brutarii însă insistă a se spori la 20 bani chilogramul oe pîine de calitatea a treia, declarînd că prin preţul fixat de comună li se causează pagube însemnate.

Farmaciştii din localitate au fost convocaţi pentru mîine, la ora 6 seara, în localul asociaţiei, spre a se ocupa de mai multe chestiuni importante.

Agenţii poliţiei au arestat astă noapte pe Avram Beriş Iosupovici, sub învinuirea de a fi săvîrşit numeroase furturi.

Prefectura de judeţ a fost înştiinţată, că pe moşia Mălăeşti, printre vitele aparţinînd d-lui dr. Fişer, arendaşul Moşei, s'au constatat 8 cazuri de febră aftoasă.

De aseminea s'au constatat cîte-va cazuri în satul Goroni, din Comuna Tomeşti.

In urma unui mandat de arestare, lansat de d. Judecător de instrucţie Buşilă, astă noapte agentul special de siguranţă Vasiliu, şi cunoscuţii Hotineanu şi Bănici au fost ridicaţi şi depuşi la penitenciar, sub acuzarea de a fi jefuit pe un cîrciumar din Podul Iloae, cu care au chefuit împreună.

Un ziar de dimineaţă, zice «Viitorul» a anunţat demisiunea d-lui dr. Sion directorul general al serviciului sanitar.

Sîntem autorizaţi a da cea mai formală desmînţire acestei ştiri.

Conflictul dintre sindicatele agricole şi guvernul continuă.

Guvernul a admis, ce-i dreptul, sporirea cu încă şase a numărului agricultorilor din comisiune, dar d. Al. Constantinescu refuză să accepte pe cei desemnaţi de sindicate ci pretinde ca ei să fie numiţi de guvern.

Mereu politica!

Direcţia podurilor şi şoselelor de la ministerul de lucrări publice, a înştiinţat pe antreprenori, că nici o prelungire de termine şi o scutire de amenzi nu va mai fi acordată, de cît în urma unui raport bine motivat.

Un incendiu a distrus 3 stoguri de fîn, aparţinînd locuitorului Teodoru. Paguba e de 2000 lei.

Prefectura de judeţ a înştiinţat revizoratul şcolar, că ministrul de lucrări publice, a prelungit cu un an de zile valabilitatea carnetelor de identitate pentru funcţionari, spre a obţine o reducere de tarif, pe liniile ferate.

Cei doi muncitori îngropaţi în năsipăria de la Moara de vînt, n'au fost încă scoşi la suprafaţă.

Se pare că autorităţile, faţă cu greutăţile scoaterei pămîntului, ar inclina să lese pe cei doi muncitori îngropaţi acolo, punînd şi o cruce care să indice locul unde ei au fost înmormîntaţi de vii.

Credem însă că aceasta nu se poate admite. —Vii sau morţi cei doi muncitori trebuesc scoşi, căci s'au văzut cazuri, rare ce-i drept, care arată că salvarea este încă cu putinţă.

Am aratat eri, că într'o casă din soşeaua Păcurari, s'a găsit cadavrul unui muncitor, a cărui identitate n'a fost încă stabilită.

Cercetările ulterioare arată că mortul e un anume Gh. Tanase, care şedea în gazdă la soţii Isaia. Raportul medico-legal, constată că pe corpul cadavrului se constată urme de violenţe.

Parchetul bănuind crima, a ordonat transportarea cadavrului la morgă. In acelaş timp s'a dispus arestarea soţilor Isaia, bănuiţi a fi provocat moartea lui Gh. Tanasă.

In strada Uzinei, colţ cu strada Lozonschi se află instalată o hazna pentru apa de Timişeşti, dar al cărei sifon se află stricat de mai mult timp, încît locuitorii din partea locului nu se pot aproviziona cu apa nesesară de la acea hazna, chiar cînd apa de Timişeşti nu încetează de a curge.

Atragem atenţia celor în drept.

TEATRALE. — Astă-seară Joi 19 Noembrie se reprezintă la Teatrul Naţional „Scrisoarea Pierdută“. In rolul lui Caţavencu apare marele artist Ion Niculescu cu cea mai puternică creaţie a sa, iar d. C. Niculescu în rolul lui Pristanda, poliţaiul oraşului.

Se va rîde cu hohot.

Programul superb care se reprezintă astă seară Joi 19 Noembrie c., la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele:

Craigs Croup şi falsificatorii de bilete de bancă, mare dramă detectivă americană în patru părţi, în care se distinge abilul detectiv Craigs Croup. — Divorsul lui Prince, comedie cu splendidul humorist. Cel mai nou număr din Pathé Journal, cu evenimentele din lumea întreagă, cu telegramele însufleţite de pe cîmpurile de luptă, etc.

Vineri 20 Noembrie matineu la 5½ şi seara — Sîmbătă 21 Noembrie: două matineuri şi seara, program nou. Din seria filmelor grandionse. Pentru o oră de iubire, măreaţă dramă în 4 acte cu d-ra Bella Sainati în rolul principal. Călătorii, comedii, etc

Programele viitoare vor cuprinde între altele:

Dama cu Camelii. In rolul Margaretei d-ra Francesca Bertini.

M-me la Présidente cu d-ra Francesca Bertini.—Victime pour l'Idéal cu d-ra Francesca Bertini. — Don Pedro Carusso cu d-ra Francesca Bertini.

Concesiune exclusivă de reprezentare acordată pentru Romînia, Serbia şi Bulgaria.

Sanatoriul Dr. TZAICU

— IAŞI, Strada Carol 20 —

Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a **mutat** *din strada Zmeu 3, în* **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*

Clinică chirurgicală modernă:

Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice; instrumentar complect şi ireproşabil.

ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).

MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.

HIDROTERAPIE

Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.

Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.

Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.

—Telefon 79 —

Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

De inchiriet *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*

A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază pe pe acum, cu luna sau cu anul.*

Strada Tăutu No. 1, casele Hălăceanu la etaj.

Dr. Suzana GROSI

Şef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Faceri

Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

Dr. G. Sava-Goiu

OCULIST

S'a mutat în Str. G Mîrzescu No. (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).

Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

FLORIN SION

Doctor în drept

AVOCAT

S'a mutat în str. Cuza-Vodă 14

(Casele proprii, foaste dr. Filipescu)

Ocaziune *2 uşi mari de grilaj de fer provenind de la Banca de Credit Romin şi cîntărind aproximativ 600 kgr. sunt de vînzare.*

A se adresa la Farmacia Dr. RATIANU.

UNE JEUNE DAME **connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.**

S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

V. GH. BUŢUREANU

-- AVOCAT --

— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —

Strada Gh. Mîrzescu, casele — M. H. Goldner. —

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Regele Petru dezolat

Geneva.—Corespondentul din Serbia al ziarului «Secolo», Magrini, anunţă, că regele Petru se află în Prizrend şi că îşi exprimă necontenit intenţia de a se sinucide. Petrecea zile întregi în biserica istorică Grocialniţa până când moştenitorul tronului l'a scos afară cu forţa.

Tunuri grele şi acţiunea în Dardanele

Zürisch. — In „Züricher Post" un specialist militar scrie că se poate crede în mod logic, că, îndată ce tunurile grele pe care le-au primit acum turcii, vor bubui la Dardanele, acţiunea anglo-franceză va înceta. Dacă înţelegerea mai şovăieşte să facă pasul acesta, se explică prin faptul jertfelor enorme şi că ar pierde colosal din prestigiul ei politic şi militar în Orient fără să se mai poată reabilita.

Rezultate nesatisfacatoare

Geneva. — Hanotaux scrie în „Figaro" că rezultatele pe care Kitchener şi Cochin le-au avut la Atena nu sunt îmbucurătoare. Guvernul grecesc a făcut promisiuni pentru a cîştiga timp.

Intr'aceea perspectivele Quadruplii s'au înrăutăţit acolo cu o repeziciune vertiginoasă. Trimiterea trupelor din partea Franţei a fost pripită. Posesiunea Salonicului ar fi fost un echilibru în Mediterana. Dar Salonicul e pierdut, dacă e numai o bază a operaţiunilor. Ar trebui trimese armatele cele mai puternice, care ar putea cuceri Sofia.

Un vis distrus

Basel. — Corespondentul din Petersburg al ziarului „Corriere della Sera" spune, că sufletul poporului rus a primit o lovitură zdrobitoare prin distrugerea visului de cucerirea Constantinopolului.

Poporul rus ar fi putut să uite durerea pierderii Poloniei şi a Galiţiei, dacă nu i s'ar fi distrus visul Ţarigradului.

Ruşii presimt acuma că moştenirea lui Petru cel Mare este în primejdie şi că politica rusă de două veacuri merge spre o catastrofă.

Trupele austriace se retraş din apropierea frontierei romîne

Bucureşti.—După ştiri demne de încredere, Austria a tras trupele de infanterie şi de honovezi, din Stăneşti, Tărăşcani, Siret şi în genere din toate localităţile din apropiere de graniţele romîne.

Relaţiile între albanezi şi bulgari

— Declaraţiile unui fost ministru albanez —

Sofia. — Fostul ministru albanez Derwis-Hilma, a declarat că serbii nu pot conta, de cît pe un prea slab ajutor din partea albanezilor.

Dese ori albanezii au luptat contra sîrbilor, iar relaţiile între bulgari şi albanesi au fost mereu din cele mai bune.

Tărgul Paşcani în flăcări

Paşcani.—La ora 2 jum. noaptea un incendiu cumplit a isbucnit în tîrguşor. Focul a progresat repede şi a cuprins jumătate din tărguşor.

Armata munceşte fără întrerupere pentru localizarea focului.

Felicitări pentru cancelar

Berlin. — Cu ocazia zilei sale de naştere cancelarul a primit telegrame de felicitare din partea Kaiserului şi a regelui Bavariei.

Aceste din urmă exprimă credinţa neclintită că prin voinţa tuturora lupta va aduce după sine triumful Germaniei şi o pace demnă de jertfele făcute.

Cancelarul a mai primit telegrame din partea regelui Saxonei, marelui Duce de Baden, Marelui Duce de Brunswick, Hindenburg şi altora.

O sinucidere

Bucureşti. — Aseară s'a sinucis la locuinţa sa din strada Numa Pompiliu 24, maiorul Vasile Ionescu sub-şeful statului major al corpului 2 de armată, trăgîndu-şi un foc de revolver în inimă.

Detunătura a atras imediat pe membrii familiei, dar ori ce ajutor era de prisos, căci moartea survenise.

Au sosit curînd autorităţile militare, care au dispus transportarea corpului la spitalul militar.

Se zice că motivul sinuciderei este că regretatul suferea de o boală incurabilă ceia ce l'a împins la acest act disperat.

Pe frontul muntenegrean

Viena. — Trupele noastre luptă în contra localităţei Plevnje. O coloană a atacat înălţimea Gradina, la sud-est de defileul Metalka. O altă coloană a luat cu asalt ieri seara marginea unui platou, situat la 10 km. spre nord de Plevnje, şi aparat cu îndârjire de muntenegreni.

Armata generalului Koewes, a făcut, în cursul lunei Noembrie 40200 de prizonieri sârbi dintre care 28000 apţi pentru luptă. A luat 179 tunuri şi 132 mitraliere.

Sfărşitul campaniei contra SERBIEI

— Două importante comunicate oficiale. — Mare număr de prizonieri şi material de războiu.—Regele Petru şi Prinţul Trubetkoi fug călare.—Luptă de la Prizrend sfărşitul campaniei. —

Berlin, 1 Decembrie.—Teatrul războiului din apus.

La vest de La Bassée întinsele noastre subminări aduse la explozie au făcut pagube însemnate în poziţiunea engleză. Am doborît cîte un aeroplan englez şi francez; personalul a fost făcut prizonier.

Pe teatrul războiului din răsărit, în unele părţi au avut loc lupte pline de succes cu ariergardele duşmane.

La Prizrend trupele bulgare an capturat 15,000 sîrbi şi multe tunuri de munte, precum şi un bogat material de război.

*

După raportul statului major bulgar din 29 Noembrie amiază trupele noastre după o luptă scurtă dar decisivă au luat Prizrend, făcînd 16—17000 prizonieri şi capturînd 50 tunuri de cîmp şi obuziere, 20.000 puşti 148 automobile şi mult alt material de războiu. Numărul prizonierilor creşte necontenit.

*

Regele Petru şi trimisul rus Trubetzkoi la 28 Noembrie după amiază au fugit călrri cu suitele lor.

*

După toată probabilitatea lupta de la Prizren, unde am capturat ce mai rămăsese din armata sîrbă, va fi sfîrşitul campaniei contra Serbiei.

*

Sofia. — Comunicat oficial asupra operaţiunilor din 16 Noembrie.

Azi la amează trupele noastre după o luptă crîncenă de scurtă durată însă de o importanţă hotărîtoare, am pus stăpînire pe oraşul Prizrend, capturînd 17.000 prizonieri, 50 tunuri de cîmp şi obuziere, 20.000 puşti şi o mare cantitate de alt material de război.

Prizonierii şi locuitorii povestesc că ofiţerii sîrbi şi-au părăsit unităţile fugind în dezordine; parte din ei îmbracaţi civil s'au ascuns prin mahalalele oraşului şi prin satele din vecinătate, fapt ce a determinat pe soldaţi să se predea în masă. Numărul prizonierilor sporeşte pe fiece zi; la 15 Noemb. după amiază, regele Petru prinţul moştenitor Alexanbru, Pasici, preşedintele consiliului şi ministrul Rusiei, prinţul Trubetzkoi, au plecat călări fără nici o excortă, pentru o destinaţie necunoscută.

Drumul între satul Suhareka şi Prizrend este complect acoperit de cadavre, de cai, de obiecte militare părăsite, tunuri şi trăsuri deteriorate, muniţiuni de războiu, etc.

La Prizrend Sîrbii au ars cele 58 automobile care serveau la strămutarea cartierului general şi a guvernului.

După toate probabilităţile, bătălia de la Prizrend, unde am capturat ultimile resturi ale armatei sîrbeşti, înseamnă sfîrşitul campaniei în potriva Serbiei. (Agenţia bulgară).

*

Nauen.--Sîrbii au evacuat Monastirul, după o luptă crîncenă, în care au fost cu desăvîrşire bătuţi.

*

Trupele anglo-franceze s'au retras de la Krivolac

*

Soldaţii germani şi austro-ungari intrînd în Novi-Bazar, au fost primiţi cu ovaţiuni din partea populaţiei şi trataţi ca o armată salvatoare. Sîrbii trataseră pînă în ultimul moment populaţia mohamedană cu duşmănie. Germanii au reînstalat pe primarele mahomedăn, destituit de sîrbi. Populaţiunea mahomedană este recunoscătoare soldaţilor germani, cari de acum încolo vor asigura pacea în casele oamenilor.

*

Vice-consulul englez de la Niş a sosit la Salonic, împreună cu medicii şi infirmierii Crucei roşii. El descrie peripeţiile drumului seu, ca o reală tragedie. O parte din drum a fost făcut pe jos, şi a trebuit să treacă 9 munţi înzăpediţi, suferind de foame.

*

Toate drumurile ce duc spre sud-vestul graniţei sîrbeşti sunt ticsite de refugiaţi sîrbi, barbaţi, femei şi soldaţi. Ei nu au cu dînşii de cît strictul necesar. Ei se refugiază în Grecia, pentru că albanezii sunt ostili sîrbilor.

*

Salonic.—Oraşul este plin de fugari. Circulă diferite svonuri cu privire la soarta regelui Petru. După unele, el ar fi pe patul de moarte, după altele, că ar lupta în rîndurile armatei ce s'a retras. In sfîrşit, după un alt svon, el s'ar fi refugiat calare, la Scutari.

In drum ar fi suferit nemaipomenite privaţiuni şi timp de 36 ore nu s'a hrănit.

Comptoirist, *tînăr, capabil, nemobilizabil, care să cunoască bine limba romînă şi germană, atît în scris cît şi în vorbă, precum şi scrisul la maşină, se caută pentru angajare imediată.*

Oferte cu certificate şi pretenţie de salar să se adreseze sub C 5 la Administraţia ziarului.

Discurs presidenţial

Buda-Pesta. — La deschiderea parlamentului ungar de eri, preşedintele a declarat că uniunea puterilor centrale nu s'a făcut pe baza unei înclinaţiuni convenţionale, ci legătura lor isvorăşte din atari împrejprări în cît va forma o pavază de aramă care va ţinea pururea piept ori cărui duşman.

Prizonieri făcuţi

Viena. — Forţele aliaţilor de pe frontul de nord-est, de sub comanda trupelor austro-ungare, au făcut prizonieri în cursul lunei Noembrie 78 ofiţeri, 12,000 soldaţi şi 32 mitraliere.

Ajutoare pentru familiile soldaţilor bulgari

Sofia.—Distribuţia ajutoarelor la familiile luptătorilor, se face în chipul cel mai perfect. Suma ce se distribue se urcă la mai multe milioane pe zi.

Doctor S. Dulberger

de la facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculosă, anemia, neuralgia, tabes, arterio—scleroza, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice,** *dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:*

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foastă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

De inchiriet *apartamente de cîte 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*

A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Buna-Vestire).

De vinzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

Soră de Caritate

şe caută pentru o bolnavă. A se adresa d-lui dr. B. Brandmark str. Socola 32.

„CALAUZA"

BIROU SPECIAL pentru INFORMAŢIUNI JURIDICE şi PROCEDEURI. — REPREZENTARI FAŢA DE TOATE AUTORITATILE DIN ŢARĂ

INFORMAŢIUNI ADMINISTRATIVE, COMERCIALE, INDUSTRIALE ŞI FINANCIARE

Director: **LASCAR ŞARAGA,** Licenţiat în drept

— TELEFON No. 51 | 70 —

SECŢIUNILE BIROULUI

INFORMAŢIUNI JURIDICE şi PROCEDEURI. Asupra legilor în vigoare. Scoatere de acte şi îndepliniri de proceduri. — Executarea debitorilor. — — Plasare de bani în hipoteci —

Reprezentări faţă de Autorităţi şi Informaţiuni Administrative

Pentru rezolvirea petiţiunilor pendinte de Ministere şi Autorităţi, în Capitală şi în ţară. — Informaţiuni asupra stadiului petiţiunilor; militare, şcolare şi privitoare la pensii.

Informaţiuni, Comerciale, Industriale şi Financiare

necesare Caselor de Comerţ, Bancă, Fabrici, etc.

TRADUCERI DE ACTE şi legalizarea lor la Ambasade şi Ministerul de Externe.—TRADUCERI DE ACTE de PROPRIETATE din limbi vechi, pentru moşii, pămînturi imobile

LICITAŢIUNI. Informaţii asupra caeteior de sarcini pentru toate autorităţile.—Reprezentări, depuneri de oferte şi licitări în numele clienţilor

SECŢIUNEA COMERCIALĂ

PROCURARE de CAPITALURI şi asociaţii în întreprinderi.—Procurare de Reprezentanţe în şi din ţară.—Recalculare de frahte pentru Căile Ferate BIROU de ARBITRAGIU pentru neînţelegeri ivite între comercianţi, industriaşi şi financiari sub conducerea unor distinşi comercianţi

SECŢIUNEA AGRICOLĂ

Cumpărări şi vinderi de Cereale.—Informaţiuni referitoare la export

ONORARII MODESTE.— REZOLVIRI URGENTE

Sediul: CALEA VICTORIEI 30, Pasagiul Maca Scara B.

Consultaţiuni orale: 9—10 a. m., 5—8 p. m.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV. 40 „

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi. — Telefon No. 86. — Sub direcţiunea unui Comitet — Anul XIII — No. 2614 — Duminică 21 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Tineretul studios!

Inapoiată concepţie trebuie să aibă unii politiciani despre rolul studenţimii în viaţa noastră socială, cum şi despre datoriile, ce are ea de îndeplinit.

Pentru mulţi dintre aceştia sufletul studenţimii de azi nu se deosebeşte întru nimic de cel al tineretului gălăgios, sterp şi zvînturatec de acum 20—25 de ani, atât de bine reprezintat prin tipul naiv şi ridicol al lui Rică Venturiano, caraghiosul aventurier şi inprovizător de... cuvântări patriotice, de articole nesărate în „Vocea Patriotului Naţionale", al căror stil şi gândire le întîlnim şi astă-zi atît de des în proza „Epocii" noastre!

Domniile lor nu-şi pot nici-cum închipui că tineretul de astă-zi, spre deosebire de cel din trecut, mai poate fi preocupat şi de altceva mai senin decît de proza infamă a străzii, spre pildă, la care a fost scoborîtă atât de uşor, mulţumită artificiului ce-l au la îndămînă panglicarii bâlciului unionisto-carnavalesc. Nu pot concepe aceşti domni că studenţimea se cuvine să servească şi alte scopuri decât cele ale tuturor arivîştilor, cari abuzând de lipsa de experienţă în cunoaşterea oamenilor, de inima caldă şi sufletul lesne inpresionabil al tineretului universitar, — tind a face din studenţi un soiu de mercenari puşi în slujba unor scopuri, cari n'au nimic comun cu viaţa tihnită şi închinată cultului muncii pentru formarea minţii şi inimei.

Pentru d-lor, studenţimea nu-i cu nimic mai mult decât armata de agenţi electorali, pe cari o întrebuinţează în tot felul de scopuri necivilizate Căci, după cum pe cei dintâi îi întrebuinţează totdeauna la acte de natură a ne descalifica în faţa străinătăţii, tot asemenea şi pe studenţi îi trimite să stâlciască lumea în bătăi, să spargă nevinovatele geamuri la redacţiile ziarelor, cari le suspectează activitatea d-lor politică, şi ceea ce-i mai trist, să i îndemne a batjocori pe proprii lor profesori şi să ceară isgonirea lor din universităţi.

E dureros că patimile, duşmăniile şi tot felul de păcate, născute din aversiunile dintre oamenii noştri politici, îi orbesc pe aceştia pînă'ntratît de mult, încât nu este deajuns că în certurile dintre ei întrebuinţează o manieră, care-i de natură a ne face să credem că educaţia şi instrucţia, departe de a înobila caracterele, de a înălţa sufletele, dinpotrivă nu contribuie la nimic altceva de cât la pervertirea sufletească şi rafinarea mijloacelor de a se asvârli cu noroiu,— dar acum, pedeasupra, au amestecat în *Sodoma* lor oribilă şi tineretul studios, pe care atât mult ar trebui să-l feriască de mizeriile şi păcatele ce s'au deslănţuit asupra noastră, în aceste vremuri de grea cumpănă prin cari trecem.

Oamenii de felul acesta să-şi dea seama că corupţia şi degenerarea sufletească, ce au întreprins printre studenţi, e poate cea mai grozavă dintre multele greşeli, ce au făptuit în vremea din urmă. Să se gîndiască cît mai e timp că amestecul studenţimii în partea urîtă a luptelor politice, ce au îngăduit cu atîta uşurinţă, poate să aibă urmări cu totul fatale pentru viitor, şi că consecinţele, ce vor decurge din această greşală, vor cădea numai asupra acelora, cari uitând cu totul respectul, ce datoresc ţării, nu numai că au favorizat decăderea tineretului, dar încă au făcut tot ce-au putut pentru ca să-l piardă.

St. Const.

OAMENI ŞI LUCRURI

Nebunia!

Un tînăr poet, Eugen Relgis, pare să-şi fi luat sarcina de a idealiza nebunia în cîteva poeme suggestive ilustrate de elegante vignete. Imaginaţie de poet, suflet de fantast!

Dar oare împrejurul nostru realitatea searbădă a vieţel de toate zilele nu ne înfăţişează aspecte de curată nebunie,— acte cu totul în afară de normele unei existenţe omeneşti de proporţii obişnuite.

Iată, între altele, actul ne mai pomenit al acestui ofiţer în rezervă — de profesiune avocat! — care face să dispară doi soldaţi, împuşcindu-i în complicitate cu un inferior, pe care — cine ştie! — într'o bună zi, l'ar fi făcut de asemenea să dispară. O crimă pregăteşte negreşit pe cealaltă.

Toate aceste pentru o banală şi trivială contrabandă de vite, pentru o sumă de bani ce avea de câştigat dintr'o monstruoasă complicitate cu oarecari profesionişti în materie de contrabandă.

Avem par'că impresia că în vremuri normale asemenea lucruri spăimîntătoare sunt mult mai puţin posibile. E o impresie care pledează în favoarea unor criminali? Se poate. Epoca de războiu care ne frămîntă şi ne zbuciumă de atîtea luni de zile, — fenomen social de vădită nebunie—lămureşte întrucîtva frecvenţa unor acte de proporţii dantesti. Omenirea — ca în unele epizode din Infernul lui Dante — ispăşind propria sa monstruozitate care a putut pregăti peirea milioanelor de vieţi, jalea zecilor şi zecilor de ani în societate, secole de remuşcări şi de învinuiri reciproce, plămădeşte, individual şi în miniatură, tot soiul de crime, azvîrlind fiara omenească în căutarea prăzii celei mai uşoare. E nebunia, preste tot: în inimi, în creeri, în simţiri. De ce s'o mai căutăm în imaginaţie, poeţi?

Rodion.

NOTA ZILEI

Extra-poliţieneşti.

Informaţiuni sigure afirmă că în una nopţile săptămînei trecute un membru al parchetului local—despre care ziarele s'au ocupat mult în aceste din urmă zile—a fost văzut, însoţit de un gardist de noapte —bătînd la cîrciuma cunoscutei firme I. din str. Lăpuşneanu, cam peste drum de hotelul B. despre care s'a vorbit mult şi gazete, în legătură cu pomenitul magistrat.

Sergentul avea o atribuţie cu totul paşnică,—să care damigenele cu vinaţuri reci cumpărate de don Procuror—s'trăiţi!—de la evreul negustor.

De cînd oare prefectura de poliţie este aşa de amabilă că dă „parchetului" sergenţi ca să care — pardon — oalele de noapte?

Oale cu vin, se înţelege...

INFORMAŢII

Ziarul „Ziua" publică textul unui manifest adresat de „Liga pentru întregirea Romîniei" şi în josul căruia pune şi iscălitura d-lui A. A. Badareu.

Suntem autorizaţi a declara că niminea n'a prezentat d-lui Al. A. Badareu spre semnare un atare manifest.

Consiliul de disciplină al baroului din Dorohoi, compus adhoc din domnii Gh. Gh. Burghele, fost decan şi actual primar. Const. Andrei, fost primar, Gh, Florescu şi V. Adam, a judecat în ziua de 18 Noembrie reclamaţia făcută de d-l avocat J. Cuparencu în contra d-lui Ernest Cananău, decan şi alţii pentru un incident petrecut în luna Octombrie. D-l Cananău a ridicat incidentul că consiliul de disciplină n'ar fi competent să-l judece. Asupra acestui incident s'a ivit paritate, d-nii Burghele şi Andrei fiind de părere că d-nul Cananău trebue judecat, *iar ceilalţi fiind de părere contrarie. Consiliul se va complecta cu un nou domn avocat şi se va judeca încă odată.*

Conflictul între morari şi brutari încă nu s'a apianat.

Azi morarii s'au plîns la comună, că brutarii cumpăra mari stokuri numai de făină albă, de care n'au trebuinţă şi aceasta pentru a le exporta în alte oraşe.

Faţă cu aceasta, administraţia comunală a luat măsuri de a supraveghia pe brutari şi a-i împedeca să exporteze făina.

CRIMĂ MILITARA. — In chestia crimei militare de la Dolhasca, despre care s'a vorbit în numărul de alaltăeri, aflăm că intenţia criminalului a fost, la un moment dat, ca să simuleze o legitimă apărare, ceea ce a făcut să mai tragă focuri de puşcă şi atunci a intervenit jandarmul rural care a descoperit crima.

*

Un alt amănunt interesant este că cele două victime au făcut declaraţiuni înainte de a muri. S'a pus la cale o cercetare a cadavrelor, în asistenţa celor doi ucigaşi. Spre surpriza celor de faţă victimele, care încă nu-şi dăduse sfîrşitul, au făcut declaraţii complecte, după care au expirat.

Acest din urmă detaliu l'a dat şeful jandarmeriei, care a condus cercetările.

*

Autorităţile militare superioare au confirmat în totul informaţiile „Opiniei" în această nenorocită chestiune.

Ni se comunică acum că a mai fost depus un soldat care ar fi ştiut despre cele ce se pun la cale împotriva sentinelelor, dar n'a comunicat cazul comandantului de regiment.

Minisierul instrucţiei publice a dispus ca toţi directorii de gimnazii şi licee din ţară să se adresese direct, direcţiunei generale a căilor ferate, pentru a putea obţine, pentru elevi, bilete de călătorii pe căile ferate cu 50 la sută, cu ocaziunea sărbătorilor Crăciunului.

Acnastă intervenţie către căile ferate trebue făcută cel mai tîrziu pînă la 1 Decembrie.

Mîne fiind sărbătoarea „Intrarea în biserică", ziarul nostru nu va apărea.

In seara de 4 Decembrie a. c. la „Teatrul Naţional" din locaiitate se va juca, în folosul societăţei „Cantina şcolară" din Iaşi, piesa «Papa Lebonard». Onor public este rugat să binevoiască a se grăbi să ieia bilete, oferindu-i-se încă ocazia de a vedea o prea frumoasă piesă şi a da concursul unei societăţi de bine facere ce urmăreşte un aşa nobil scop filantropic.

Biletele se găsesc la toate Direcţiunile şcoalelor primare şi la d. C. Andriescu Institutor str. Toma Cozma 16.

Dela expoziţia Băncilă. — Atît de mult s'a scris de această expoziţie de reviste, ziare, etc., în cît curiozitatea m'a făcut să să plec la Bucureşti. Ştiam de mult că Băncilă e un element de forţă artistică care intrecuse pe colegii lui din Iaşi. prin munca lui ordonată şi spornică, dar aveam teama ca la Bucureşti să nu fie aşa văzut ca la noi, din cauză că acolo sunt expoziţii permanente şi publicul mai riguros în apreciere. Băncilă şi-a deschis drumul la Bucureşti, acum un an şi jumătate, dar la prima lui expoziţie a fost mai timid şi n'a prezintat multe pînze şi totuşi a încasat atunci. vre-o 20000 de lei. Prinzînd curaj în acest timp şi ambiţios ca totdeauna, ca lucrul lui să fie din ce în ce mai bine, a făcut din nou, în timpul de mai sus, peste o sută pe tablouri, iar la Ateneu a expus 104 bucăţi.

Majoritatea de ce s'a scris despre această expoziţie a fost numai laude bine meritate, scrise de oameni cari cunosc îndeajuns arta plastică. Au fost, de sigur, şi nişte Zoili, pe cari îl rodea succesul acestui modest muncitor, dar aprobarea celor mulţi, i'a amuţit. Ca probă este că Băncilă, în două săptămîni, a vîndut 88 de pînze, încasînd frumoasa sumă de 54,743 lei şi în loc să închidă expoziţia după o lună de la deschidere 1 Decembrie, va închide-o cel mai tîrziu Vineri 20 crt. O închide din două motive: 1) Nu mai are ce vinde. 2) Ie dor să mai picteze.

Cînd priveşti cu atenţie această colecţie de adevărată artă, fără să vrai, ai senzaţii superioare. Arta lui îţi dă mult de gîndit, căci tot ce toarnă pe pînza lui, sînt concepţii admirabile; uitîndu-te la ele, îţi pare că asişti la cursul unui om celebru.

Ar fi destul de greu de a descrie fie-ce tablou în parte, căci spaţiul nu ne permite, însă tot ce am dorit să arăt aici, nu sunt de cît impresii asupra operei lui de artă, în general.

Fiind că sala unde este expoziţia acum este întunecoasă, d. Băncilă a angajat sala bibliotecii de la Ateneu, pentru viitoarea expoziţie din 1917.

Noi Ieşenii, să ne mîndrim cu acest artist, care duce succesul lui în Capitală, căci întâiu e al nostru şi pe urmă al ţării. El a contopit în pictură naţională două lucruri importante: *Ideia şi tecaica.*

C. B. P.

In chestia şcoalei medii de fete. — Un ziar local, într'o informaţie certată cu stilistica şi ortografia patriei, reeditează în număru-i de Marţi infamiile debitate şi altă dată împotriva d-nei directoare a şcoalei medii de fete,— a cărei le desmînţise cîndva.

E vorba de cîţiva părinţi nemulţumiţi că copilele lor „fac lucrări de mînaj, ce trece limita programului", de soţul d-nei directoare „care notează absenţele profesoarelor, le face *observări*" (!?) etc., de poreclirea elevelor cu epitetele de „capre, cămile, broaşte" cum şi de alte multe nimicuri de acestea lipsite de adevăr, — cari arată mai bine de cât ori ce naivitatea şi lipsa de seriozitate a redactorilor sus zisului ziar.

Fără a comenta cât de cât copilăriile ce cuprind rândurile ziarului în chestie, ne întrebăm dacă în loc de a fi dat ospitalitate unor neexactităţi, nu era mai potrivit ca autoarea informaţiei cu pricina să fi fost îndemnată a-şi vedea mai bine de multiplele d-sale nevoi, să fie sfătuită a nu mai lipsi de la şcoală, în care caz nu i s'ar fi mai notat nici o absenţă?

In ceeace priveşte afirmaţia că „şcolile din Iaşi au trăit pururea altă atmosfera", — ne place să credem că redactorii ziarului pomenit, un doresc deloc şcoalelor din capitala Moldovei, timpurile pe cari le regretă autoarea informaţiei, când profesoarele veneau la şcoală după plac, făceau în clasă ce puteau şi mai ales, ce le trăznia prin cap, ca spre exemplu cum se face şi astăzi Geografia la o şcoală, unde profesoara respectivă spune elevelor: „la cei doi poli, nord şi sud, plouă puţin" (un neadevăr după cum se vede, întrucît nu plouă de fel), sau că „clima continentală se caracterizează prin aceea că are ploi foarte dese", (deasemenea un neadevăr). Şi cîte alte prostii ridicole, nu ni s'a comunicat că debitează această profesoară, (cum de altfel acelaş lucru face şi cea de limba romînă de la aceeaş şcoală), spuse cu toată seriozitatea şi pretenţia, ce le-o încuviinţează o catedră de şcoală secundară.

In tot cazul, asupra chestiunii aceseia vom mai reveni.

C. I. S.

In comuna Mogoşeşti, s'au constatat printre vite, cîte-va căzuri de febră aftoasă.

Comitetul societăţei „Cantina şcolară" din Iaşi, aduce vii mulţumiri d-lui profesor Ioan V. Praja, care a bine voit a dona suma de 100 lei acestei societăţi.

D. M Sadoveanu directorul teatrului naţional, obţinînd un congedie militar pînă la finele lunei. rămîne în localitate pentru întocmirea repertoriului şi supraveghiarea repetiţiilor.

Astă noapte, soldatul Creţu Alexandru, venind în congediu la T.-Frumos a încercat să se sinucidă, înghiţind o cantitate de benzină. Transportat la spital, mulţumită îngrijirilor date, el e în afară de o ori-ce pericol.

Asupra lui s'a găsit o scrisoare prin care spune că vrea să se sinucidă pentru a scăpa de armată.

D-na Elena Cătunescu, conducătoarea grădinei de copii din comuna Focurile, a obţinut un congediu de 20 zile.

Revizoratul şcolar a fost înştiinţat că în comunele Cosmeşti, Sineşti, Slobozia şi Voineşti, şcoalele de adulţi funcţionează în chipul cel mai regulat.

Membrii consiliului comunal s'au transportat eri la Copou pentru a-şi da seamă de terenul cel cere ministerul de războiu.

Consiliul s'a pronunţat în senzul că se poate ceda terenul dorit.

Tribunalul secţia I-a a infirmat ermandatele lansate în potriva d-lor Hotineanu, Vasiliu şi ceilalţi. Infirmarea a fost cerută de însuşi primul procuror, care a constatat că a fost doar un chef, însă d. Hotineanu şi nici ceilalţi nu s'au făcut vinovaţi de fapte reprobabile, ce pe nedrept li s'a atribuit.

Directiunea liceului Internat ne face cunoscut că cursurile reincep Luni 23 Noembrie.

Marţi 24 Noembrie a. c. va avea loc la seminarul de filosofie de la Universitatea din Iaşi conferinţa d-rei C. Leon „Problemele şi soluţiunile în filosofie modernă pînă la Kant".

D. d. Zosin va începe Duminică 22 Noembrie c, ora 4 d. m. în Amfiteatrul Liceului Naţional, al şaselea ciclu de prelegeri pentru cultura generală pozitivă.

Intrarea liberă

Mintea din urmă

Una din cele mai dificile probleme pentru noi, imediat după izbucnirea războiului, a fosi aceea a comunicaţiunilor şi a mijloacelor pentru importul mărfurilor de care avem nevoe.

Cîtă vreme războiul din Balcani nu izbucnise, importul mărfurilor din apusul îndepărtat a fost încercat pe calea Salonic—Niş— deşi enorme dificultăţi stăteau în cale.

Lăţirea focului şi în Balcani a încheiat şi această ultimă cale.

Guvernul nostru a crezut posibil o tranzitare prin Rusia. Aflîndu-se la noi de intenţiunea Rusiei de a organiza importul prin portul Ecaterina ale cărei ape nu înghiaţă niciodată, guvernul a numit imediat o comisiune care să plece în Rusia pentru ca să cerceteze dacă n'am putea şi noi să ne importăm prin acest port mărfuri tranzit prin Rusia. Or, comisiunea noastră sosită la faţa locului a constatat, spre marea ei surprindere, că acum de abia se construeşte o linie ferată care să unească acest port cu Petrograd.

In asemenea împrejurări curioase, ca să nu zicem caraghioase guvernul nostru se va vedea probabil silit să r e n u n ţ e la Ecaterina.

Aceasta dealminteri rezultă dintr'o notă oficioasă apărută 'n ziare şi prin care se spune că guvernul nostru a început tratativele cu cel bulgar pentru tranzitarea mărfurilor noastre aflătoare la Salonic.

Mintea din urmă.

Mici Polemici

La ministerul de războiu s'a creat o direcţie nouă, a muniţiilor.

La ministerul de justiţie se va crea o direcţie pentru bătăile unui celebru magistrat ieşan.

*

Se studiază acum un proceden nou judiciar ca procurorul să poată bate şi prin... procură, la orice oară de zi ori de noapte.

*

Lectura favorită a procurorului Rang? — Homer.

*

Se minunează o gazetă că s'a ivit în publicitate o femee anti femenistă.

— Arătaţi-mi una anti-bărbătistă.

*

Cineva anunţă la mica publicitate că ar doi „fete ajutor la pantalon".

Aşa va fi curat fusta-pantalon.

*

Un ziar săptămînal pretinde că la banchetul cu bocluc de la „Binder" (ce nume nemţesc!) s'ar fi cîntat „Deutschland über Alles".

Deviza celor de faţă pare să fi fost „D... rang nach Osten!"

*

Un cetitor atribue lui C. B. Penel o cronică în care s'a spus că Pella... bea.

Dar cine se ocupă de Ce be Penel?

*

Rusoţilii vor să serbeze pe Sfîntul Nicolae... al Rusiei.

— Le-ar trebui să facă cunoştinţă cu... Sfîntul Nicolae, al nostru. La şcoală aşa se corectează copiii nărăvaşi.

*

D. A. C. Cuza şi-a editat iar o carte la o editură nemţo-filă, „Minerva".

...Banul nu miroase!

■ Referitor la diferite informaţii ce s'au răspîndit prin unele ziare cu privire la cazul de la spitalul de copii „Caritatea", d-na Natalia Vlădoiano, epitropa spitalului ne trimete o scrisoare prin care arată că din ancheta făcută de d-sa se dovedeşte că, informaţiile răspîndite sunt lipsite de temei.

Ingrijirea medicală a copiilor în spital nu lasă nimic de dorit. Copilul de care se ocupă informaţiunile, Ionică Popa, a părăsit spitalul vindecat de otită şi fără să aibă enterită.

Dacă copilul ulterior acasă, s'a îmbolnăvit de enterită, nu e vina serviciului medical al spitalului, el neputînd garantb integritatea sanitară a copiilor, după ce vindecaţi au părăsit spitalul.

■ La concursul pentru bursa de 100 lei, vacantă la facultatea de filozofie anul I, a reuşit studentul Grinţescu.

■ D. Disescu, profesor la Universitatea din Bucureşti, a fost numit în comisiunea pentru examinarea candidaţilor la catedra de drept administrativ de la Universitatea din Iaşi.

■ *Universitare.* — Consiliul facultăţii de litere şi filozofie în şedinţa de la 10 Noembrie a. c., a hotărît pentru anul şcolar 1815—1916 să se distribuiască cele 8 burse de cîte 50 lei din donaţiunea „Carol" la următorii studenţi: I. Lucaci Gh. Popa, Elena Cerchez, M. Creangă, I. Sandu, M, Dimitrescu, Gh. Manoliu şi V. Pentiur.

Consiliul a mai hotărît ca bursa de 100 lei tot din fondul „Carol" să se împartă între d-ra Margareta Stefănescu şi d. D. Miron.

■ Un ziar din localitate, acelaş de care ne ocupăm şi într'un articol din altă parte a gazetei, publică în numărul-i de aseară că nu d. Burghelea, care nu-i avocat, ci apărător, s'a plîns redacţiei ziarului în chestie că, copila d-sale a fost dată afară din şcoala medie de fete pentru motivul că d-na directoare bănueşte că tatăl elevei ar fi dat ziarului oarecare informaţii privind acea şcoală.

Interesîndu-ne asupra chestiunei acesteia, am aflat exact că eliminarea elevei nu se datoreşte faptului că d-na directoare ar bănui cumva pe acel domn de de lucruri, cari se ridică mai presus de inteligenţa d-sale, ci pentrucă copila a avut în şcoală o purtare, care nu corespunde nici departe cu conduita, pe care trebuie s'o aibă o elevă în şcoală.

■ Oarele de istorie ale d-lui Th. Vasiliu la liceul internat şi naţional vor fi suplinite de către d. Th. Paladi licenţiat.

■ Se anunţă următoarele reprezentaţii în beneficiul unor instituţii filantropice din localitate: la 22 Decembrie, cinematograful Pathé în beneficiul şcoalei Junimea no. 1, la 26 Decembrie balul societăţei «Sprijinul», la 8 Ianuarie balul şcoalei «Cultura».

■ *Bibliografie.*—„Războiul Popoarelor" anul II No. 7 redactat de Ion Gorun şi editat de Ignatz Herz.

— A apărut la R. Sărat „Vestala" revistă literară şi socială avînd colaborad-lui Gala Galaction.

— «Faclia» revistă literară No. 1 anul I.

■ Programul nou care se reprezintă astă seară Vineri 20 Noembrie c., şi la matineul excepţional la ora 5 ¼ la cinematograful Pathé-Frères din sala Sidoli, cuprinde următoarele:

Pentru o oră de iubire, — dramă de mare spectacol în 4 acte, din seria filmelor celebre. In rolurile principale apar Alfred Sainati şi d-ra Bella Sainati, două celebrităţi artistice ale scenelor italiane.

Noul program compus escepţional din 5 părţi mari, mai conţine: Fanfaronada pedepsifă, comedie daneză. — Călătorii, precum şi cel mai nou număr din Pathé Journal, cu telegramele însufleţite din lumea întreagă: Italienii din America răspund la apelul Patriei. — Preşedintele Republicei franceze la spitalul răniţilor. D-ra Emilia Patraşcu, curajoasa romîncă care s'a distins în serviciul Crucei Roşii franceze, etc.

Duminică 22 Noembrie, program nou. Două matineuri la 3 şi 5 şi un sfert, precum şi reprezentaţie serală. — Omul mascat, mare dramă în 5 acte. Comedii, călătorii şi cel mai nou număr din Pathé Journal.

Victor Cristofor
AVOCAT
Str. Cuza-Vodă 42 bis

Se caută *o primă la spitalul israelit.*

„FIR de aur pentru BRODAT !"
„VANILIE"-„TAHITI"
I-a calitate se găsesc de vînzare la:
ROMÎNIA MUZICALA
24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

V. HOLBAN
AVOCAT
S'a mutat str. Vasile Conta (foasta Sf. Neculai No. 15.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Contradicţia între Kitschener şi Denis Cochin

Nauen. — La Salonic, Kitschener şi Denis Cochin s'au contrazis. Acesta din urmă a relevat, că pe cînd parte din trupele franceze au plecat din Salonic în ajutorul Serbiei, englezii au rămas în siguranţă la Salonic.

Denis Cochin a fost de părere ca quadrupla să fie prudentă cu Grecia, pe cînd Kitschener recomandă lipsa de consideraţiune pentru această ţară.

Convocarea Dumei

Petrograd. — Biroul Dumei a convocat de urgenţă pe deputaţi pentru şedinţa de redeschiderea seziunei, care va avea loc în ziua de 12 Decembrie stil nou.

Sosirea poştei streine

Bucureşti. — Poşta din Austria şi Germania şi întreruptă de 10 zile, probabil din cauza de mişcări de trupe, a sosit azi în capitală.

Un aeroplan strein pe frontiera noastră

Bucureşti. — Alaltăeri Mercuri la orele 3 jumatate un aeroplan venind din Varna a făcut evoluţii în spre frontiera română.

După câteva viraje, aeroplanul a luat din nou direcţiu spre Varna.

Dezastrul din Paşcani

Paşcani.—Consecinţele incendiului de eri sunt enorme. Oraşul are aspectul ca lovit de cutremur, sau a suferit de efectele unei bombardări.

Un mare număr de persoane, care pînă eri au fost mari comercianţi sunt azi reduşi la cea mai neagră mizerie.

Printre cei, cari au suferit mai mult, putem cita pe comercianţii: Chiva Morgenstein, Streitman, Glosman, Seller, Benţion, Sefler, Rabinovici, Faibiş, Hochman, M. Blumenfeld, Iacobovici, B. Moşcovici, Z. Folticener, Heinrich Sohn, B. Steinberg, Ita Marcus, S. Iurist, Reisman, B. Moşcovici, B. Cojocaru, Z. Schvartz, S. Moşcovici, I. Solomon, B. Heinrik, B. Goldner, Marchitz. M. Rosenzveig, Kopfstig, Rabinsohn, Katz, H. Schachter, Israel Schachter, M. Vexler, B. Vexler, B. Marcus şi H. Marcus.

A ars librăria şi depozitul de ziare a d-lui I. M. Haimovici.

Situaţia în Balcani

Nauen.—„Tribuna" din Roma analizînd situaţia generală în Balcani, spune că armata sîrbă în Albania e fără mijloace de subsistenţă şi nici nu e sigur, dacă Salonicul ar putea constitui un punct de sprijin pentru armata quadruplei.

Situaţia grozavă la Goriţa

Nauen. (Prin telegrafie fără fir).—Italienii continue să bombardeze cu violenţă Goriţa. Pe cînd preutul cetea leturgia în biserica Capuţinelor din Goriţa, au căzut numeroase granate asupra bisericei şi pe cînd preutul căuta să dea ajutor celor răniţi, o granată, explodînd, răni grav şi pe preut.

Străzile oraşului sunt pustiu. Peste locul se văd cadavre şi băltoage de sînge.

Dezminţire

Berlin.—Povestirea făcută de statul major rus, cu data de 29 curent despre luptele de la Ilux şi despre incursiunea în rîndurile trupelor noastre, este cu totul inexată.

Avantposturile generalului Bothamer a respins slabele detaşamente ruse, care încercau să înainteze.

Oprirea transitarei marfurilor bulgare

Bucureşti.—Consiliul de miniştri a hotărît să suspende transitarea mărfurilor bulgare destinate pentru Austria şi Germania.

Motivul este că guvernul bulgar a oprit transitarea mărfurilor romîne ce se găsesc la Salonic.

Chiar la Rusciuk se găsesc mai multe vagoane cu mărfuri destinate Romîniei, oprite însă aci de guvernul bulgar.

Deschiderea Parlamentului italian

Nauen. — (Prin telegrafie fără fir). Parlamentul italian s'a deschis. Sonino a ţinut o slabă cuvîntare, ferindu-se să intre în discuţia punctelor importante la ordinea zilei. A făcut o dare de seamă academică asupra motivelor istorice, care au determinat participarea Italiei la războiu, lăudîndu-se pe sine şi guvernul. E vădit, că d sa nici măcar indirect nu voeşte să discute asupra chestiunei, acum pendinte, cît e de slabă poziţia Italiei în sînul quadruplei.

Camera s'a mulţumit să strîge urale la adresa Serbiei, în loc să ajute cu fupta această nenorocită ţară.

Prizonieri luaţi

Nauen. — Numărul prizonierilor Sîrbi, făcuţi de trupele austro-germano-bulgare, se urcă la 140.000.

Trupele austro-ungare au făcut în cursul lunei Noembrie, prizonieri 40.800 soldaţi sîrbi, 28 000 locuitori în stare de a purta armele şi au capturat 179 tunuri, şi 72 mitraliere.

In timpul războiului au murit în Serbia 80—90 000 de locuitori de tifus, holera şi dezinteria.

Parlamentul german şi chestia păcei

B.-Pesta. — Ziarul „Pester Lloyd, publică o corespondenţă din Berlin, trimisă în ajunul deschiderei Reichstagului german şi în care, între altele, se spune:

— „Fireşte că şi politica externă va veni la ordinea zilei a Reichstagului. Fără îndoială, că în discursul său, în care va vorbi despre situaţia generală, Cancelarul german, va atinge şi această chestiune. Cei din străinătate însă, cari stau la pîndă, aşteptînd manifestaţiuni, cari să învedereze nevoia de pace din partea Germaniei, nu vor fi satisfăcuţi.

Că Germania ar fi hotărîtă la pace, în senzul declaraţiunilor pe care Cancelarul le-a făcut în auzul lumei întregi, aceasta este evident. E de presupus însă oare-care rezerve, fiind-că pentru o pace se cere totdeauna doi, iar az cum nu se vede din partea quadruplei înţelegeri nici un indiciu, că ar dori pacea.

Acei care se aşteaptă să vadă parlamentul şi guvernul german hotăriţi la pace cu orice preţ, se înşală amar".

VIA *foastă G. Poroineanu, situată în comuna Tomeşti plantată cu viţă americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate uneltele şi edicurile necesare unei vii.*

Amatorii să se adreseze d-lui sau d nei Castano Iaşi str. Sf. Andrei 13.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

Atitudinea definitivă a Greciei

Londra.—Prin recentul răspuns dat puterilor quadruplei Grecia declară că va pastra neutralitatea atât timp, cât nu vor fi calcate drepturile ei suverane şi nu i se vor impune restricturi, având un caracter militar.

Grecia a notificat aliaţilor, că i este imposibil de a primi cererea de a evacua Salonicul şi de a-şi lasa coastele supraveghiate de aliaţi, fiind că acest lucru ar echivala cu violarea neutralităţei Greciei.

Electro-tecnician
tînăr, care să fi urmat o şcoală electrotecnică, să cunoască limba germană, nemobilizabil, să fie bun desemnator şi să poată executa planuri de instalaţiuni şi proecte, se caută pentru angajare imediată. Oferte cu copii de certificate şi pretenţii de salar să se adreseze Administraţiei ziarului sub C. 6.

Au sosit !
Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la:
Magazinul M. Hirschenson
— Iaşi, strada Annstasie-Panu, 39 —

Doctor E. I. Mironescu
Asistent şi secundar al clinicei Trapeutice.—Iaşi (Prof. dr. Riegler)
Specializat în boli interne şi de piele
Execută în laboratorul clinicei orice analize de sînge; Reacţiunea Wassermann Analiză complectă de urină, de materii fecale, de suc gastric, de spută, de licid cefalo-rachidian; de ori ce derivate şi produse patologice (din boli venerice, tumori, etc).
Face orice tratament de zaccin şi seroterapie, — Neo-salvarsan ; Injecţii mercuriale, etc. etc.
Consultaţii în fiecare zi dela 1—3 p. m.
Str. Neculai Gane No. 3 bis Iaşi

Dr. Lucia-Leon BORCEA
Medic secundar la Maternitate
BOLI de FEMEI şi FACERI
Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

Profesor D-r I. Tănăsescu
Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon
Chirurgie şi boli de femei
Consultaţii: 1—3 p. m.

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

CROITORIA AMERICANA
S. WACHMAN
din strada Alexandri 6, S'A MUTAT **în casele Max H. Goldner din str. Gh. Mîrzescu, 17.**

Doctor S Oulberger
de la facultatea de Medicină din Viena
după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculosă, anemia, neuralgia, tabes, arterio—scleroza, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice,** *dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:*
Iaşi, Str. Costache Negri No. 10
(foastă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

Un pianino *în stare bună se cumpără îndată.*
Informaţiuni la ziar.

CASA DE SCHIMB
S. Maaffer
IAŞI, STRADA ŞTEFAN CEL MARE
Tot felul de operaţiuni de schimb etc.
Bilete de călătorie
Se controlează tot feluri de bonuri şi lozuri permise de stat

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G Mîrzescu No. (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

FLORIN SION
Doctor în drept
AVOCAT
S'a mutat în str. Cuza-Vodă 14
(Casele proprii, foaste dr. Filipescu)

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale
D-R A. RATIANU
Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva
— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —
Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neiser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.
Ceraţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III. 50 b.
. . . IV. 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi.— Telefon No. 36.—

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2625.—Marţi 24 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

Inţelepciunea din urmă a romînului...

Nu peste mult timp, se va împlini un an şi jumătate de la isbucnirea războiului celui mai crâncen, calui mai grozav dintre toate războaiele, pe cari istoria lumii le-a înregistrat, — grozav şi din punct de vedere al numărului colosal de luptători, ce se zbuciumă, se frământă în iadul acestui carnagiu, şi din acel al mijloacelor de distrugere, pe cari fie-care dintre beligeranţi le întrebuinţează împotriva adversarului.

Vremurile de civilizaţie, înfioritoare, de idealism înălţător şi de humanitarism atât de binefăcător, cari constituiau mândria noastră da până acum, au dispărut ca prin farmec, iar în locul dragostei pentru aproapele nostru, iubirei neasămuite pentru fiinţa omenească, al respectului pentru munca şi truda altuia,—a ieşit la iveală ura cea mai vrăjmaşă, asemeni celeia dintre unele triburi sălbatece, egoismul cel mai neîmblânzit şi lipsa cea mai cumplită de milă şi îndurare, cari merg până la asasinarea în masă a femeilor neputincioase şi a copiilor nevinovaţi...

...Şi, numai târziu, când uitarea se va aşterne larg peste rănile sângerânde; când liniştea se va întinde domol peste sufletele clocotinde de ură şi de patimi acum; când ochii secaţi de plânsul aşteptării ori al vegherii aducătoare de spaima năvălirilor nocturne, se vor limpezi ca boabele de rouă în dogoarec soarelui; când toate aceste valuri viforoase vor aţipi, se vor şterge domol-domol din inemi până-ce nu va mai rămâne din tot şi din toate de cât flacăra amintirii îndepărtate şi ertătoare; când norii negri şi deşi ai vremurilor de grea cumpănă, prin cari trece mulţimea cea mai harnică, mai inteligentă şi mai prosperă din bătrâna Europă vor dispare cu totul, iar din amarul şi lacrimile vărsate va răsări într'o zi cântarea plăpândă a duiosului „a fost odată"—în timp ce deasupra mormintelor în cari vor dormi de-apururi, înfrăţiţi în strânsoarea din urmă, duşmani şi prieteni la un loc, va încolţi iarba nădejdilor viitoare,—atunci numai se va vedea în toată grozăvia lui înfricoşătoare, urmările răsboiului acesta distrugător, a cărui vină, acei cari putând să-l evite şi n'au făcut-o, vor ispăşi-o prin chinul neîndurător al unei îndelungate mustrări de conştiinţă.

Sutele de mii de vieţi tinere risipite deavalma în mormintele săpate în graba înfrigurată a luptelor, dinpreună cu milioanele de copii, de văduve şi de bătrîni lăsaţi pradă mizeriei şi desnădejdiei,—iată atâtea şi atâtea motive, cari vor avea darul să deschidă larg ochii popoarelor, îndemnând naţiunile a se înfrăţi şi a-şi asigura astfel liniştea şi progresul social de calamităţile războaelor viitoare, — în fruntea cărora tronează neştiinţa şi... rivalităţile. Iată prin urmare că ziua când social-democraţia tuturor ţărilor se apropie într'adevăr de actul ei cel mai mare şi mai sublim,—pacea şi înfrăţirea laolaltă a tuturor popoarelor,—pentru care s'au sacrificat idealişti ca Lasalle, Jaurès şi atâţia alţi apostoli ai umanitarismului...

...Dar noi nu avem nici cum gândul de a face aci teorii, cari, cel putin deocamdată ar părea tot pe atât de abracadabrante ca şi... întâlnirea la un banchet a Kaizerului cu regele Angliei! Incât, faptul nu-i altceva de cât o simplă şi nevinovată scăpare de condeiu, datorită unei visări prea timpurii.....

***

Deocamdată ne gândim la altceva, ceeace şi vrem să exprimăm în şirurile ce urmează, şi anume, la cugetarea adâncă ce cuprinde zicala populară: *«Dă-mi, Doamne, înţelepciunea din urmă a românului»*.

Intr'adevăr, mari şi neînchipuite au fost tentaţiile, îndemnurile, la cari am fost expuşi în decursul acestui an şi jumătate de grozavă nenorocire, ce s'a abătut asupra vecinilor noştri. Promisiuni de tot felul, unele mai meşteşugite şi mai neaşteptate decât altele, înnapoia cărora însă, s'au ascuns veşnic interesele altora şi robia noastră, mai ales că nenumăratele experienţe de altădată, ne-au învăţat să ne cunoaştem îndeajuns de bine prietenii. Ameninţări făţişe ori deghizate, cumpărări de conştiinţe mlădioase, înfiinţări de ziare protivnice idealurilor noastre şi servind scopuri străine; organizări de societăţi... culturale şi de întruniri publice, în cari vorbitorii meşteri şi-au negat credinţele de pînă eri, cu uşurinţa cu care, lepădându-se de prieteniile de o viaţă, au insultat şi au lovit fără scrupul în cinstea şi demnitatea celor cu cari, eu puţin înainte, se îmbrăţişau frăţeşte, şi viceversa: legături nouă, înţelegeri dintr'un cuvânt, prietenii între oameni cari nu numai că nu se potrivesc nici în ceeace priveşte creşterea, vârsta şi temperamentul, — dar cari pînă mai eri alaltăeri s'au duşmănit şi s'au urît o vieaţă întreagă. Şi toate acestea, tinzând către acelaş scop, inconştient sau nu: servirea intereselor altora şi uitarea celor ale noastre. Căci unde am fi ajuns acum, şi care ar fi fost rezultatul, dacă ne lăsam târîţi într'un războiu, în care şansele de izbândă s'au văzut că sunt *inexistente?*

Numai că toată activitatea aceasta, toată strădania şi tot sbuciumul unei minorităţi, războinice şi buclucaşe, care nu odată şi-a pierdut capul, n'a putut scoate poporul nostru din înţelepciunea şi calmul cu care a privit încă dela început evenimentele, ce se desfăşoară în juru-i, tot mai sobru, tot mai gânditor şi mai conştient de marele rol ce are de jucat într'un viitor nu prea îndepărtat, — iar rezultatul, cu toate repetatele greşeli ale guvernului, mai ales în ceea ce priveşte chestiunea economică, e consolidarea noastră din ce în ce mai puternică şi mai completă pe toate ţărâmurile. Şi faptul acesta mai mult decât orice, ne va pune în măsură să fim la înălţimea numelui de urmaşi ai legionarilor daco-romani, atunci când împrejurările o vor cere, — fără însă a dori războiul cu orice chip, atâta vreme cât evitarea lui stă în puterea noastră.

Dealtfel riscul continuă a fi tot atât de nesigur ca şi altădată, ca totdeauna dealtfel, aşa că, cu cât neutralitatea noastră demnă şi cinstită se va prelungi mai mult, mai definitiv, cu atât vom avea mai mult de câştigat şi nimic de riscat. Isbânda va fi deci cu atât mai mare, cu cât calmul va fi mai complet şi mai inteligent.

Doamne! Dă-ne până la sfârşit înţelepciunea din urmă a românului!

Stel. I. Const.

Exportul din nou oprit!

Rechiziţionarea şlepurilor însamnă pur şi simplu oprirea exportului pe singura cale pe care el putea fi făcut cu eficacitate.

Ceea ce se petrece cu acest aşa zis export—care de fapt nu există —constituie un scandal fără nume, fără de asemănare cu tot ce s'a petrecut, se petrece sau se va petrece în vr'o ţară alta din lume.

Noi nu contestăm dreptul guvernului, ca, în interesul superior al ţărei, să prohibe exportul.

Ceea ce nu putem admite însă, ceea ce revoltă pînă în adîncul sufletului, sunt trucurile ordinare cu care guvernul îşi maschează hotărîrea lui de a opri exportul.

Ceea ce face guvernul d-lui Ionel Brătianu, prin jocul nenorocit de «uite popa nu-i popa»—menit să înbogăţească partizanii gheşeftari şi să aducă la sapă de lemn pe producătorii agricoli — nu poate şi nu trebuie să fie tolerat.

Nu este zi lăsată de D-zeu ca ticăloşia să nu se repete, în senzul că guvernul se preface a admite exportul, pentru ca apoi să se dovedească tocmai contrariul.

Să se înceteze odată cu acest sistem care a îmbogăţit toată şleahta de gheşeftari şi a dus la ruină pe agricultori. Să se decidă odată la o hotărîre definitivă.

Dacă ea va însemna prohibirea exportului, se va sfârşi cel puţin cu zădărîri de speranţe, cu neajunsurile, suferinţele şi cheltuielile de astăzi.

In locul unui pretins export, desfiinţat în realitate prin măsuri deghizate, preferăm exportul definitiv oprit.

Cît despre agricultori, ei au soarta care o merită. Deşi clasă hotărîtoare, în forma noastră de alcătuire politică actuală, producătorii agricoli se lasă terorizaţi de frazele patriotice ale acelor pentru care patriotismul este un izvor de venituri, sau se lasă influenţaţi de conducători, care se ocupă mai mult de interesele lor personale de cît de acele ale acestei atît de numeroase categorii sociale.

Să înţeleagă dar agricultorii că atîta vreme cît vor sta în atitudinea lor nehotărîtă şi lipsită de energie, interesele lor, avutia ţărei, vor fi sacrificate pe altarul fabricanţilor de fraze sforăitoare vor fi subordonate tuturor gheşeftarilor şi netrebnicilor, ce cred acum sosit momentul pentru combinaţiunile lor nefaste.

Să înţeleagă şi să procedeze în consecinţă. De nu, vor avea soarta pe care o merită, pe care singuri şi-au croit'o.

IN LOC DE „NOTA ZILEI"

Văzute şi auzite

Fraze auzite la o judecătorie, care merită si fie relevate.

— Priviţi faţa clientului meu, domnule judecător, ea e vînătă în regiunea ochilor. Aceste vănătăi vorbesc ele însăşi că inaltul magistrat a fost lovit—sunt «lacrimae rerum».

— Ar fi fost stropit la o vie... cu peatră vănătă, se aude încet o voce.

— Nu-i adevărat, doar nu-i vre-o poamă bună să fie stropit cu sulfat de cupru.

Apărătorul reclamantului explică că vănătăile de la ochi arată cu totul altă ceva şi anume că unul din cei maltrataţi a vrut să dovedească «ad oculos» magistratului, că acesta din urmă nu are dreptate.

— Clientul meu magistratul... urmează avocatul... Unul din azistenţă, nedumerit, se întreabă: Avocatul acesta se vede că-i şi cârciumar pentru că mereu spune că magistratul e clientu lui...

— E un abuz de putere vădit, domnule judecătorul spune apărător, hotelierului, pentrucă magistratului nu i-a fost atita de mîncare, ci mai mult l'a mîncat palma ca să lovească, după cum a făcut-o în atitea rînduri, a avut mai multă foame de scandal după cum se dovedeşte din antecedentele sale, şi dacă prin verdictul Dv, nu veţi achita pe hotelier, va fi o dovadă tristă că şi în justiţie mergem înapoi ca racul, dar cu paşi cova mai mari, cu paşii unui «omar».

Note Răzleţe

Neglijenţă şi apel.

Un apel sui generis lansează Direcţia căilor noastre ferate.

Din lipsă de combustibil, ea anunţă că nu poate încălzi vagoanele şi roagă pe călători să nu se urce în ele fără şube, cataveice etc.

Nu era de ajuns lipsa de locuri, să fii nevoit a călători în picioare parcursuri de mai bine de 400 km. să stai într'un aer viţiat din cauza aglomeraţiei şi cu frica în sîn sub impresia deselor ciocniri, prevăzătoarea Direcţie ne mai anunţă că vom îngheţa şi de frig.

O nepăsare de neertat, o neglijenţă care te revoltă.

In diriguirea acestor comunicaţiuni, imperiul vecin Rusia, este mult superioară. Nu numai că se dă un loc absolut fie-cărui călător, dar stau la dispoziţia tuturor paturi de dormit, fără nici o plată.

La noi însă în loc de un progres oarecare, de cea mai mică îmbunătăţire, călătoriile şi chiar transporturile pe căile ferate sunt într'un continuu regres.

O prevedere cît de mică, putea remedia răul atît de mare.

Să călătoreşti o noapte întreagă, în gerul cel mai mare, să expui atîtea vieţi omeneşti, pentru o neglijenţă atît de culpabilă.

Dacă puţin vă pasă de acei cari plătesc costul călătoriilor, gîndiţi-vă măcar la protejaţii voştri, cari au cele mai bune compartimente şi în loc de cartonaşul mic de la cassa de bilete, ei arată controlorului un imprimat mare colorat...

*

Mai bine am fi intrat în acţiune. La o ciocnire pe cîmpul de luptă te poţi apăra de duşman; la o ciocnire pe linia ferată nu ai ce face contra «trenului vrăjmaş».

Dar şi în tranşee e mai cald decît într'un vagon îngheţat, acolo ai cel puţin căldura subsolului.

Şi dacă ne va trimite încolo sau încoace, statul nu ne va spune luaţi cu voi şube, ci ne va da cojocele.

*

Ori cît de călduros *ar fi acest apel al Direcţiei C. F. R., totuşi neglijenţa rămîne o pată ruşinoasă pentru capii acestei instituţii.*

OAMENI ŞI LUCRURI

Herostrat artist

Incărcat de glorie şi de bani, cînd fu să se reîntoarcă între ai săi, artistul fu întîmpinat de un vuiet surd şi scarbăd,—ceva ca o muzică grea de potcoavă. In stilul său original, uniaşan scrie despre artistul cel mai modest, dar şi cel mai însemnat ce a produs pînă astăzi pictura iaşană:

...„Octav Băncilă la Bucureşti place ca şi boxerul de la hotelul Luvru, sau ca şi ultimul cal cîştigător. Amatorii care lasă odată cu o carte de vizită o sumă de bani în mîinile lui Băncilă, au cu toţii psihologia întreţinutului care trăeşte din slăbiciunea şi această hibridă matroană în materie de, succes literar şi artistic este gazetarul..."

Aşa dar—Băncilă e vinovat de publicul bucureştean, de frivolitatea şi corupţibilitatea gazetăriei. Nu e destul, sărmanul, că... nu are talent!

Adevărul e că, scriind cum a scris, anonimul iaşan, a vrut, întâiu, să pastişeze iarăşi pe Tudor Arghezi; apoi — a vrut... să salveze reputaţiunea Iaşului, prea din cale afară de aceeaşi părere cu Bucureştiul în a lăuda pe pictorul nostru.

Unanimitatea, monotonia, banalitatea, toate aceste disperează şi revoltă pe Herostrat de mult, de mult,—de cînd a dat foc templului Dianei din Efes, ca să facă un gest... original.

In ce priveşte salonul de postişerie arghezeană—deschis aci după acel al paşnicului Ionescu, postişor de dame — facem răspunzător pe maestrul bucureştean de unele stranii înnoiri stilistico-gramaticale, cu care Iaşul, modest, răbdător, lamentabil, nu e obişnuit.

Bună oară: «Expoziţia d-lor Cosmovici şi Scorţescu va ocupa *una* din *mărele* saloane...»

„Ibrăileanu a apărut fizic în lume de sigur..."

„Întreaga sa operă este o mărturie cinstită şi dureroasă *ale* unei inteligenţi istovite..." „Regatele se desfăceau ca căsniciile..." Cu ocazia succeselor şi *al* concursului binevoitor al gazetarilor", etc.

Poate că d. Arghezi confundă gazetăria Iaşă a Capitalei, cu acea francă a Iaşului. Il facem atent să-şi înfrîneze discipolii, amintindu-le că d-sa n'a proclamat nici-odată stilul şi gramatica drept lucruri de dispreţuit.

Herostrat şi Wilde pot fi idealizaţi ca perfecţi artişti. Cine-i scoboară la mediocritate, nu i-a priceput, ori nu i-a preţuit.

Rodion.

INFORMAŢII

Astăzi Luni Inalta Curte de Casaţie secţia II-a, judecă cererea de strămutare a procesului de ultragiu pe care d' Rang proceror, a intentat'o d-nei Solner, în urma cunoscutului scandal de la hotel Binder.

D. colonel Belinschi a trimis preşedintelui „Familiei luptătorilor" din Iaşi, o adresă mişcătoare, în care arată, cum cei doi soldaţi, — victimele asasinatului de la Dolhasca, despre care „Opinia" a vorbit—au lasat în urma lor familii în cea mai neagră mizerie, a cărora ajutorare se impune.

Comitetul societăţei se va întruni azi spre a decide quantumul acestor ajutoare,—mai justificate ca ori ce.

D. Simionescu, secretar general al ministerului de instrucţie, a petrecut ultimele două zile în Iaşi.

D. Simionescu s'a interesat şi de memoriul adresat de corpul didactic, în contra proectului de suspendarea gradaţiilor.

Din cercetările făcute, se constată, că suma care a provocat asasinarea celor doi soldaţi la Dolhasca, a fost de 150 lei, dintre cari 30 lei au luat misitul care a propus afacerea, 30 lei sergentul şi 90 lei ofiţerul asasin.

Simbătă seara s'a întrunit Consiliul de administraţie şi Comitetul de lectură, sub preşedinţia dlui director al teatrului Naţional, Sadoveanu, şi conf. legii s'au distribuit premii pentru autorii dramatici. în sumă de 4 mii lei. Lui Caragiale, 1500, d-lui Delavrancea, 1500 lei, iar d-lui Eftimiu, o mie lei.

I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei s'a întors aseară în localitate.

In aula liceului naţional, în faţa unui numeros auditoriu, d. dr. Zosin şi-a continuat eri ciclul conferinţelor asupra originei şi evoluţiunei spiritului uman.

Eri s'a sfinţit noul local al şcoalei primare de aplicaţie de pe lîngă şcoala Normală „Vasile Lupu".

Slujba a fost oficiată de preotul Irimescu, din com. Copou. Corul micilor copii a cîntat cîte-va bucăţi; unii copii au recitat versuri. Preotul Irimescu a ţinut o mică cuvîntare, iar elevul Stamati a cetit versuri ocazionale. De astăzi Luni lecţiunile se vor ţinea în noul local.

Pentru ajutorarea familiilor rămase în mizerie în urma incendiului din Paşcani, s'a făcut o colectă în oraşul Iaşi din partea lojei Binei Brith. Prima sumă adunată s'a trimis prin d. Isac Wechsler industriaş din Iaşi.

Ieri s'a celebrat în faţa unei numeroase asistenţe a 25-a aniversare a societăţii pentru întreţinerea azilului de bătrîni din stradela Sf. Constantin. Au asistat membrii societăţei în frunte cu preşedintele d. M. Golden; s'au rostit numeroase cuvîntări ocazionale. Societatea e astăzi persoană juridică. Cu ocazia serbării de eri au donat d. Helman 200 lei şi d. Siegmund 100 lei.

Aflăm despre logodna d-lui Berman Olivenbaum, şeful secţiunei de mărfuri a Băncei Moldova din localitate, cu d-ra Dori Pardovitz din Galaţi.

Informaţia cu privire la şcoala medie de fete, publicată în coloana I-a de pe pagina II-a a numărului nostru de Simbătă, s'a strecurat unele erori de tipar, cari i-au schimbat cu totul înţelesul. O dăm astăzi din nou, aşa cum trebuia să apară.

Un ziar din localitate, publică în numărul-i de aseară că un d. Burghele, care nu-i avocat, ci apărător, s'a plîns redacţiei ziarului în chestie că, copila d-sale a fost dată afară din şcoala medie de fete pentru motivul că d-na directoare bănueşte că tatăl elevei ar fi dat ziarului oarecari informaţii privind acea şcoală.

Interesîndu-ne asupra chestiunei acesteia, am aflat exact că eliminarea elevei nu se datoreşte faptului că d-na directoare ar bănui cumva pe acel domn de de lucruri. cari se ridică mai presus de inteligenţa d-sale, ci pentrucă copila a avut o purtare, care nu corespunde nici pe departe cu conduita, pe care trebuie s'o aibă o elevă în şcoală.

Cu începere de astă-zi se aplică orarul de iarnă la şcoala normală „Vasile Lupu".

In şedinţa de Mercuri comitetul cercului didactic va lua în cercetare memoriul în chestia gradaţiilor. Aceiaşi mişcare o va face cercul didactic şi în chestia îndemnizărilor de chirie.

Aseară a încetat din viaţă, după o lungă suferinţă, d-ra Maria P. Botez, sora d-lui inginer Savul.

Ceremonia înmormîntărei va avea loc Marţi.

Depozitarii de lemne s'au prezintat azi la Primărie, cerînd a li se aproba un spor la preţul lemnelor, căci altfel se vor vedea siliţi a închide depozitele.

Administraţia Comunală va da azi răspunsul.

Bibliografie. — A apărut No. 14—15 din „Versuri şi Proză" cu articole de Ciric, Hidalgo, Ben Amura, Stoika, Teoderescu. Ilustraţie: G. Ibrăileanu de Ross.

După cît se ştie, vor fi în curînd declarate vacante patru locuri de deputaţi. Se fac de pe acum aranjamente.

Din partea Federaţiunei vor candida, după cît ne spun persoane cari au asistat la dezbaterile ţinute cu privire la această chestiune, d-nii Simion Mîndrescu, Octavian Goga şi Preotul V. Luccaci.

Locul d-lui Octavian Goga a şi fost fixat la Caracal.

D. V. Todicescu a încheiat seria prelegerilor ţinute cu elevii claselor superioare de la şcoala normală „Vasile Lupu". D-sa a tratat în 4 lecţii „Teoria Cunoştinţei" stăruind asupra tuturor şcolilor filosofice, cari au dat răspunsurile lor la această grea problemă filosofică.

In continuare preotul I. Andriescu, catehistul şcoalei, va ţinea 2 prelegeri despre chestiuni de „Educaţie religioasă".

Parchetul a clasat plîngerea făcută în contra personalului de serviciu dela hotel Binder pentrucă ar fi furat mîncarea şi băutura de la masa servită în seara de 11 Noembrie şi cu care ocazie, precum se ştie, s'a întîmplat cunoscutul scandal.

■ Comercianţii pescari din localitate au cerut Camerei de comerţ din Galaţi şi aceasta le-a trimis un extras de preţuri fixate acolo la licitaţiile pentru peşte în cursul lunei Noembrie. Preţurile sunt mult mai mari decît acele maximale fixate de administraţia comunală iaşană.

E loc de întrebat încă odată: de ce nu trimit pescăriile statului cantitatea necesară de peşte, spre vînzare?

■ Alaltăseară trecătorii se împiedicau pe strada Anastasie Panu de o colosală aglomeraţie în faţa brutăriei lui L. Rozenberg, singura care avea pîne de vînzare. Dar poliţia împiedeca vînzarea pînă va da învoire d. comisar.

N'ar putea să spună d. comisar Ciudin unde se găsia în acel timp brutarul pomenit şi ce fel de conciliabule avea d. comisar la acea oară cu zisul comerciant, pe cînd lumea lua cu asalt prăvălia şi se împiedeca de ordinul lui don comisar.

■ Cinci părţi mari cuprinde noul program cinematografic de astă seară Luni, care se reprezintă în sala Circului Sidoli — Cinema Pathé Frères. Din acest bogat şi excepţional program, relevăm:

Tovarăşii Pelerinelor negre, senzaţională dramă în trei acte mari, clădită pe fapte şi întîmplări trăite — desfăşurare abundentă în peripeţii extravagante.

Mai sunt cuprinse în noul program: Bănuiala conjugală, dramă sentimentală. Un cîne genial, desfăşurare humoristică. Cel mai nou număr din ziarul Războiului cu ştirile însufleţite de pe cîmpurile de luptă, etc.

Mercuri 25 şi Joi 26 Noembrie c. program nou: Bătrînul artist, dramă în patru acte cu d-ra Gabrielle Robinne, steaua Comediei france—d nii Alexandre şi Signoret etc.—In aceste două zile vor fi date matineuri escepţionale: Mercuri 25 Noembrie matineu la $5^1/_4$ şi reprezentaţie seslslă.—Joi 26 Noembrie matineu la $5^1/_4$ şi reprezentaţie serală.

■ Duminică seara a încetat din viaţă după o scurtă suferinţă, S. Schloimowitz în etate de 69 ani, cunoscut în lumea comercială din localitate.

Inmormîntarea va avea loc Marţi 24 Noembrie c. la ora 10 a. m.

■ O PLÂNGERE —Din partea corespondentului nostru din Paşcani primim o lungă expunere a celor petrecute cu ocazia incendiului, care a distrus tîrguşorul, din care, între altele, extragem următoarele:

De cînd cu cantonarea trupelor în tîrgul nostru Paşcani nu am mai avut zi liniştită de la D-zeu. Casele noastre au fost prefăcute în hoteluri, ogrăzile noastre, şurile şi tot ce se cuprindea în ele au fost trecute în stăpînirea armatei. Am făcut bucuros toate aceste sacrificii, dar mare ne-a fost amărăciunea noastră cînd în loc de recunoştinţă din partea celora de la care eram îndreptăţiţi să pretindem aceasta, ca fiind oameni intelectuali şi civilizaţi, am întîmpinat numai dispreţ şi batjocură.

E vorba în special de un domn sublocotenent; acesta suferă de boala antisemitismului. D-sa nu ia nimic în consideraţie cînd e vorba să-şi manifesteze sentimentele sale evreofobe.

Făcînd abstracţie de persecuţia ce o îndură soldaţii evrei de la dînsul, populaţia civilă evree din tîrg este zilnic hulită şi batjocoriă de acest domnişor.

Ultima lui ispravă a fost eri cînd a bătut de l'a snopit pe un biet evreu în următoarele împrejurări:

Cu ocazia incendiului din astă noapte care a distrus jumătate din tîrgul nostru un domn Heinrichsohn casier la Banca Cooperativă din localitate reuşise să scoată afară cassa de bani a societăţei care era ameninţată să fie mistuită şi ea de flacări. In urmă căutase să mai salveze şi ceva din avutul d-sale de oare ce şi casa d-sale era incendiată.

Dimineaţa d-nul Henrichsohn găseşte cassa deschisă, conţinutul dispărut şi soldaţii mişunînd jur împrejur D sa se adresă soldaţilor întrebîndu-i cine a deschis cassa; atîta fu de ajuns, şi deodată se năpusti asupra lui Sublocotenentul Tarnoschi, care era să-l ucidă în batae dacă nu interveneau oamenii şi aceasta numai pentru motivul că a îndrăsnit să presupună că soldaţii ar fi autorii furtului. Afacerea aceasta fiind reclamată d-lui maior Fior fiind de faţă şi zisul sublocotenent d. maior a binevoit să graţieze pe evreu, fără să mai dea vr'o altă pedeapsă, dar sublocotenentul l'a mai isbit odată pe Heinrichsohn în faţa d-lui maior de era să-şi culeagă dinţii.

*

Incendiul a distrus şi lasat pe drumuri zeci de familii din acest orăşel. Majoritate din aceştia erau prost asiguraţi şi unii chiar de loc şi ceea ce a fost salvat de foc s'a furat. Era un jaf ca pe timpul progromurilor din Rusia. Butoaie întregi cu coniac şi rachiuri s'au carat de la cărciumile incendiate.

De prin prăvălii toate felurile de mărfuri au fost luate cu carele. Soldaţii puşi să facă pază, n'au oprit, ba poate chiar au ajutat, astfel că praf s'a ales din tot avutul oamenilor.

■ Direcţia teatrului a luat măsura ca biletele permanente date presei şi persoanelor oficiale, şi care sunt „personale", să nu servească, de cît numai persoanelor care au numele scrise pe carnet. La viitoarele reprezentaţii se vor lua măsuri severe şi se vor confisca carnetele în mînile altora,

■ Astăzi s'a redeschis cursurile liceului internat din Iaşi, ne mai ivindu-se nici un caz de boală contagioasă.

■ Mai mulţi comercianţi băcani ni s'au plîns de greutăţile ce le face d. şef al R. M. S, de la magazia sărei locale, nedîndu-le sare aşa în cît îşi pierd zilele atît ei cît şi sărmanii cotigari aşteptînd. Ştie direcţia Monopolului de aceasta?

■ D. Spiridon Popescu, directorul învăţămîntului primar, a fost eri în Iaşi, pentru a-şi vedea soţia, care a fost eri operată la senatoriul Şeptelici.

■ De alaltăeri circularea trenului rusesc între Odessa şi Unghenii-Ruşi, a fost suspendată.

Eri călătorii veniţi din Romînia, după ce a stat două ore la Unghenii-Ruşi au fost întorşi în Romînia.

Cauza se zice ar fi mişcări de trupe.

■ D. Fedeleş, profesor, îşi va dezvolta azi la ora 5 seara la cercul didactic, conferinţa anunţată despre „Poesia eroică".

■ In comuna Movileni, s'a ivit febra aftoasă printre vite.

■ Pe şoseaua Nicolina, în casa cu No. 153, s'au găsit doi copilaşi ai locuitorului Ioan Matasă, morţi prin asfixiare provocată de astuparea sobei.

■ Din Buciumi se anunţă că ţăranul Neculai Tinus, s'a sinucis trăgîndu-şi un foc de puşcă în abdomen.

Cauza pare a fi o boală incurabilă.

TEATRALE.—*Marţi 24 Noembrie 1915* la Teatrul Naţionnl din Iaşi se joacă pentru prima oară admirabila comedie a marelui nostru poet şi prozator *Octavian Goga*, DOMNUL NOTAR, de sigur că ieşenii se vor grăbi să se folosească de acest neasemănat eveniment artistic.

Reţinerile cari s'au făcut pînă acum la Agenţia „Thalia" Maximovici pentru reprezentarea piesei, DOMNUL NOTAR, întrec ori ce aşteptare.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

De închiriet *apartamente de cîte 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*
A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Buna-Vestire).

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

Ocaziune *2 uşi mari de grilaj de fer provenind de la Banca de Credit Romîn şi cîntărind aproximativ 600 kgr. sunt de vînzare.*
A se adresa la Farmacia Dr. RATIANU.

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.
S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia la Chişinau

Stockholm. — „Nowoia Vremia" acordă Capitalei Basarabiei premiul întîi pentru dezordine. In Chişinău e lipsă de toate, mai cu samă de medicamente. Cu toate marile întinderi de păduri şi cu toate că zilnic trec sute de vagoane cu lemne de foc la Odesa, oraşul e fără lemne. De abea cu ivirea ernei s'a dispus ca 20 prizonieri de război să tae lemne în pădure pentru o populaţie de 150.000 locuitori.

De 3 luni oraşul este lipsit de tramvai şi de lumină electrică din cauză că maşinele de la uzină au fost date pe mâna cîtorva montori incapabili. Reparaţiile la aceste maşini vor dura încă luni întregi şi vor costa pe comună 22.000 de ruble, deosebit se vor da 27.000 ruble despăgubire societăţii belgiene concesionare.

Toată vina acestor nemai pomenite neorânduieli cade asupra primarului Chişinăului.

Cetăţenii din Chişinău au telegrafiat la Petrograd rugînd să se înapoleze inginerii germani cari au fost luaţi ca prizonieri civili şi trimişi în Siberia, fiind singurii în putinţă a face să circule tranvaiele şi să funcţioneze uzina electrică pentru iluminatul oraşului.

In Samara, punct principal al comerţului de cereale pe Volga, preţurile productelor au crescut enorm, aşa grâul s'a suit cu 29 la sută, secara cu 15, petrolul cu 50, lemnele cu 60, oule cu 45, săpunul cu 130, chibriturile cu 150, căratul cu 150 şi chiria cu 30 la sută.

Trenul Berlin-Constantinopol

Berlin. — La Timişoara a avut loc o conferinţă, la care au participat delegaţi ai căilor ferate germane, austro-ungare, bulgare şi turceşti, în vederea înfiinţărei unui tren special Berlin-Constantinopol.

Insuccesul englez din Mesopotamia

Nauen.—Englezii recunosc înfringerea lor din Mesopotamia, cu toată eroica resistenţă a trupelor engleze.

Reesă din acele comunicate, că englejii au trebuit să se retragă până la Kudelamare. Perderile au fost foarte mari.

Comunicat rusesc

Petrograd.—Pe frontul de vest, în regiunea Dvinsk, ofensiva germană a fost oprită de focul nostru.

Pe restul frontului situaţia e staţionară.

O faptă căzăcească

Berlin.—Cît de barbar se purtau cazacii cînd au invadat în Prusia estică se poate vedea din următorul raport rusesc:

„Comandantului Brigăzei a II-a baronul de Stempel:

Marociki - Kowke 8 Iulie 1915 orele 3. 30 seara.

Pe drumul Bşuzi-Male-Napiorki la eşirea din pădure am fost atacaţi de infanteria inamică. A doua sotnie sub comanda sotnicului Djurin şi a patra semisotnie sub comanda lui Iesaul Paşbov au atacat la Lachi-Razdelnija o linie de apărare compusă de 40 oameni. Cîţi-va *prizonieri* din regimentul No 175 ce mi-au fost trimişi i-am împuşcat".

Raportul acesta e semnat de un colonel a cărui iscălitură e indescifrabilă.

Finanţele engleze

Londra. — In marele său discurs din Camera Comunelor, primul ministru a vorbit şi de situaţia financiară a ţărei. A început discursul său prin cuvintele: „Situaţia actuală a finanţelor e serioasă". Această declaraţie a dat loc la mari îngrijorări. Ziarul „Times" scrie între altele: Ambele Camere sunt neliniştite în urma discursului lui Asquit. Şeapte parlamentari liberali vor să interpeleze în Cameră cerînd instituirea unei comisiuni pentru a studia modul cum s'ar putea face mai bine ca economia naţională să nu sufere.

Pe lîngă că importul întrece exportul cu peste 30 milioane sterlinge, pasivul se mai ridică enorm prin avansurile ce fiscul a făcut puterilor aliate. Cheltuelile zilnice se sue actualmente la 5,861,000 sterlinge, cari de sigur vor mai sporigraţie expediţiunei balcanice.

Intăiul împrumut de războiu care la 1 Iunie notase 91 a căzut în Noembrie la 89; asemenea a căzut simţitor cursul pfundului sterling în New-York care la 1 Iunie notase 4.78 şi jum. pentru ca să cadă în Noembrie la 4.68.

Ofensiva contra SERBIEI

Atena.—Se anunţă din Monastir, că noui trupe austro-germane şi bulgare au întrat în Monastir.

*

Viena. — Teatrul de războiu balcanic.

La Celebedia a avut loc o luptă mare.

Muntenegrenii au fost respinşi spre graniţă, de o grupă ce i-a atacat la Foca.

La sud de Teleajin, trupele noastre au respins contra-atacurile muntenegrenilor. Aci am capturat o mare cantitate de muniţiuni şi peste un milion de patroane pentru infanterie.

La nord de Novi-Bazar am luat alţi 600 sîrbi prizonieri.

*

Nauen.—Numărul total al prizonierilor sîrbi e de 160 mii.

Trupele austro-ungare în tălnesc detaşamente sîrbe, epuisate şi flămînde, cari se predau de bună voie. Soldaţii sîrbi fug, aruncînd armele la marginea drumului.

*

Magrini, cunoscutul corespondent al ziarului „Secolo", spune că colonelul sîrb Vasici, care văzînd că nu-i mai sosesc ajutoarele cerute, a părăsit Monastirul.

Comunicatele engleze afirmă, că capitularea Monastirului a fost mijlocită de mitropoliţii greci.

Situaţia la Salonic

Nauen.—După ştirile din *Daily Cronicle*, **Salonicul e plin de Serbi din care cauză se simte acolo o lipsă complectă de pîine.**

Străzile înguste ale oraşului. sunt ocupate de fugarii serbi

Clémenceau despre situaţia în Serbia

Berlin. — Vorbind despre situaţia în Serbia, Clemenceau în ziarul „L'homme Enchaine" scrie:

Pledez acum în pustiu, după cum au pledat şi am prevăzut eşecul de la Dardanele şi Gallpoli.

Franţa s'a grăbit prea mult. Se spune că toţi aliaţii vor trimite trupe şi au trecut 2 luni şi nici ruşii, nici italienii n'au trimis vre-un ajutor.

Serbii sunt scoşi din luptă şi Franţa trebue să chibzuiască viitorul cu sînge rece şi să verse sînge francez picătură cu picătură la Salonic.

Solidaritatea Quadruplei

Şedinţa de la Londra. — Textul declaraţiei. — Cine a aderat.

Petrograd. — „Monitorul Oficial" publică următoarea declaraţie semnată la Londra, la 30 Noembrie, de reprezentanţii Rusiei, Angliei, Italiei, Franţei şi Japoniei.

— „Văzînd hotărîrea guvernului italian de a adera la convenţiaa nglo-franco-rusă din 5 Septembrie 1914, la care a aderat şi Japonia la 19 Octombrie anul trecut, subsemnaţii deplin autorizaţi de guvernele respective, declarăm cele ce urmează:

— „Guvernele Rusiei, Angliei, Italiei, Franţei şi Japoniei, se angajează mutual a nu încheia o pace separată în cursul prezentului războiu.

Cînd condiţiile de pace vor fi discutate, nici unu din aceste 5 grupuri nu va pune o condiţie, fără asentimentul prealabil al fiecăruia dintre ceilalţi aliaţi.

Neînţelegeri între oamenii de stat engleji

Nauen. — După însăşi comunicatele engleze, neînţelegeri s'au ivit între oamenii de Stat engleji. Unii ar fi de părere a se părăsi cu desăvîrşire acţiunea la Dardanele şi Salonic, alţii cred însă să se continue, pentru a nu se jigni demnitatea Angliei.

Conferinţa

Malta.—(Prin telegrafie fără fir).

D-nii Asquith şi Kitichener au fost la Calais, unde au avut o conferinţă cu d-nii Briand şi general Galieni.

VIA *foastă G. Poroineanu, situată în comuna Tomeşti plantată cu viţă americană de diferite specii, în întindere de 23 hectare, din care 10 pe rod, este de dat în arendă de pe acuma cu intrarea în posesie de la 1 April 1916 cu toate uneltele şi edicurile necesare unei vii.*

Amatorii să se adreseze d-lui sau d-nei Castano Iaşi str. Sf. Andrei 13.

Puterile centrale fac noi propuneri României

Berlin.—„Lokal-Anzeiger" află din Atena:

„Daily Chrnicle" afirmă, că corespondentul său a aflat că Puterile Centrale au reînoit demersul lor pe lîngă România Pentru ca să determine guvernul din Bucureşti să renunţe la neutralitate şi să treacă de partea puterilor centrale.

Aceste demersuri par a nu fi lipsite de succes.

In cercurile politice neutrale se crede că „Inţelegerea" va avea în curînd un nou duşman.

* * *

Eucureşti.—Ziarul „Adevărul" comentînd telegrama de mai sus, zice că „Lokal-Anzeiger" fiind ziar oficios german reproducerea acestei telegrame în acest ziar e de natură a face impresia că ştirea e adevărată.

✝

Intristaţii: Ion Combati, soţ; Dimitrie G. Maxim, Maria şi Doctor Călugăreanu, George G. Maxim, fraţi, soră şi cumnat; Astra, Marcela şi George D. Călugăreanu, nepoţi; Elena Doctor Colonel Vasile Dimitrescu, mătuşă: Matilda şi George V. Dimitrescu, Olga şi Doctor N. Răsvan, Marcela, Angela şi Vasile G. Dimitrescu, veri şi nepoţi; familiile Atanase Călugăreanu, Şili şi Chinopsi, rude, au durerea a înştiinţa pierderea iubitei lor

Olga Combati

născută Maxim

încetată din viaţă în noaptea de 21 Noembrie a. c.

şi roagă amicii şi cunoscuţi a asista la ceremonia funebră ce va avea loc Marţi 24 Noembrie ora 2 jum. p. m. la Cimitiru Bellu din Capitală.

Bucureşti, 21 Noemb. 1915.

Sanatoriul Dr. TZAICU

— IAŞI, Strada Carol 20 —

Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a **mutat** *din strada Zmeu 3, în* **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*

Clinică chirurgicală modernă:

Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice; instrumentar complect şi ireproşabil.

ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).

MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.

HIDROTERAPIE

Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.

Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.

Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.

—Telefon 79 —

Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNTURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — Telefon No. 36.

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2627 Joi 26 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

IN AȘTEPTARE

De atîta amar de vreme de cînd stăm la cotitura unui drum, am început să credem că aceasta e o stare normală a noastră și că nu vom fi vrednici să cîrnim la dreapta ori la stînga.

Și cine ne-a adus aici? De sigur, cei cari au avut conducerea destinelor țării în momente grele ca acestea vor avea o mare răspundere în cauză, dar nu e mai puțin adevărat că și evenimentele au contribuit cu mult la a ne pune în atare situațiune.

Oamenii vor avea să răspundă, de exemplu, ce au făcut pentru realizarea idealului național? Vor fi trași la răspundere de sigur, pentru că n'au procedat cu energie în momentele ce se păreau priincioase pentru acea realizare, vor avea să răspundă pentru că n'au satisfăcut atunci ceia ce clamoarea publică și aproape generală, cerea?

Dacă ar fi să facem puțin pe proorocul, cel puțin în această chestiune, am putea prevedea că dînșii se vor justifica, vor găsi argumente temeinice în sprijinul atitudinei ce au pastrat, dar noi vom înscrie încă o deziluzie în paginele istoriei noastre.

Evenimentele? Da. Trebue să le facem o parte cît se poate de largă în ceia ce ni se întîmplă nouă acum.

De la prevederea omenească putem cere ceva. De la prevederea oamenilor de frunte ai țării avem dreptul să cerem și mai mult.

Dar este cert că așa de repede au mers lucrurile, că într'atîta dînsele au fost contra așteptărilor tuturor, în cît îndoiala de astăzi are rațiunea sa.

Relativ la ceia ce putem noi oamenii să prevedem, și întru cît ceia ce prevedem se și poate realiza aidoma, să ne amintim de două evenimente ce ne-au fost contimporane.

Acum cîți-va ani în urmă, cam prin 1905—1906, se purta un războiu mare și crîncen în extremul orient. Rusia și Japonia dezlegau prin sabie neînțelegerile dintre dînsele. Era un războiu numai între aceste două State.

Ce prognosticuri se făceau în țările rămase în afară de acel conflict, despre rezultatele lui? Cei mai mulți de la noi ca și din alte țări, vedeau înaintea ochilor lor zdrobirea Japoniei și triumful panslavismului în acele părți din orientul îndepărtat.

Am azistat adeseori la discuțiuni violente chiar aici la noi în țară între partizanii, puțin, la număr, ai Japonezilor și adversarii lor mult mai mulți, partizani ai Rușilor.

Care a fost însă rezultatul final al acelui mare războiu? Rusia a fost învinsă și nevoită a cere pacea. Japonia mică a reușit să pună capăt pretențiunilor rusești de prin părțile acelea.

Prevederea celor mulți a dat de data aceasta greș. Un alt eveniment, petrecut mai aproape de timpurile actuale a fost războiul balcanic din 1912—913. Cînd s'a auzit că o coalițiune s'a format între Bulgari, Sîrbi și Greci ca să sfărâme eghemonia turcească din Balcani, mulțimea, marea mulțime a celor neangajați în această aventură, compătimea pe coalizați. Era o părere generală în Europa, ca și la noi, că Turcul va zdrobi această coalițiune și cît se poate de repede. Se făceau pariuri, se discuta cu multă violență, dar sentimentul general era favorabil puterii turcești.

Rezultatul? Turcii bătuți, siliți să încheie pace și să primească toate condițiunile învingătorilor! Și de data aceasta prevederile mulțimei iarăși nu s'au realizat.

Dacă ar fi să aplicăm observațiunile acestea la starea de astăzi a lucrurilor, ni se va răspunde poate cu zicătoarea franceză: *„comparaison n'est pas raison"*.

In adevăr, acum stau în luptă nu două state de însemnătatea Rusiei și Japoniei, ori niște stătișoare mici ca cele din Balcani, ci cele mai mari și mai civilizate State Europene.

Stau față în față, peste 200 milioane europeni ai împătritei înțelegeri contra peste 150 milioane ai Puterilor centrale. Europa toată este în foc, căci ce însemnează în acest haos și zîngănit de săbii, cele 40—50 milioane, cari stau de-oparte? Și cînd te gîndești că dintre cele peste 350 milioane de oameni, ce se află în stare de războiu, marea, enorma majoritate dintre ei se află într'o situațiune, fără voința ei?!

Partidele militare din țările beligerante, —și la ce cifră neînsemnată se reduc ele față de enorma masă de oameni de cari vorbim?—au hotărît să tae nodul gordian al timpurilor în care trăim, prin sabie.

Aceste partide militariste au dezlănțui urgia de care suferim acum cu toții.

Ori cît n'am fi partizani ai ideei că istoria se repetă, însă în fața celor ce vedem petrecîndu-se sub ochii noștri, trebue să convenim că ea conține mult a devăr.

Pînă mai eri Regii și Impărații, pentru capriciile lor, tîrau lumea după dînșii și o zvîrlea într'o vrăjmășie aproape permanentă.

Locul lor l'au luat astăzi partidele militariste. Regii erau cîte unul. Partidele militariste sunt formate din mai mulți, dar cîți față de enormele mase de oameni ce se aruncă, din voința acelora, unii asupra altora cu gînd de distrugere?! Am schimbat forma, dar fondul a rămas acelaș. Putea-vor generațiile viitoare să găsească un alt chip prin care să se pună capăt măcelurilor ce însîngerează omenirea?

Noi cei de astăzi nu putem prevedea așa ceva și nu putem prevedea pentru că chiar de este să se întîmple, în ori ce caz e prea departe de noi.

Deci, dacă avem în vedere cele ce s'au întîmplat în mic cu războaele rusojaponez și cel balcanic, ne explicăm de ce ajunși acolea unde ne aflăm acum, stăm și ne gîndim.

Un important membru din Federația Unionistă ne spunea că față cu cele ce se văd că se petrec astăzi, nici dînșii nu vor să forțez: lucrurile, ci socotesc că o așteptare se impune.

N'am făcut mișcarea cînd trebuia s'o facem, acum e greu și nu știu?!... Zicea el, ce va fi mîine.

V. I. Radu

Iarăși chestia exportului!

Ziua de ieri a fost plină de surprize pentru publicul cetitor al ziarelor noastre. Dimineața, ziarul «Universul», prin pana directorului său politic, vestea că războiul s'a îndepărtat. Seara, «L'Independance Roumaine» făcea teorii curioase despre conflictul de interese dintre agricultori și restul țărei.

Dacă fapta d-lui general Crăiniceanu a putut surprinde — întru cît acelaș general anunța, dăunăzi, că războiul s'a apropiat și că campania din Serbia trebuie să aducă după sine întrarea imediată a Romîniei în războiu; — dacă faptul enunțat de zisul general a putut surprinde și pe unii chiar să-i satisfacă, — spusele oficiosului liberal au uimit și desigur au nemulțumit toată lumea.

Conflict între interesele agricultorilor și acele ale țărei întregi! Unde au văzut așa ceva scriitorii liberali? Sub ce formă se manifestă acest conflict?

Știam pînă acum — și aceasta-i adevărul—că de la buna stare a agricultorilor noștri, a plugarilor, a clasei care muncește realmente în această țară, depinde buna stare generală a țării românești. Pentru prima oară se vorbește acum de un conflict, și se vorbește fără să se producă o urmă de dovadă.

Dar să admitem un moment — procedînd per absurdum — că lucrul ie exact. Care-i sistemul care se impune? Foarte simplu. Dacă interesul general—respectiv interesul momentan de stat—cere ca exportul să fie oprit, niminea nu s'ar putea opune, nici o clasă n'ar pretinde lucruri, care să însemne un avantagiu de clasă, în dauna interesului general.

Cu o condiție însă. Dacă se decide prohibirea, ea să fie efectivă. Dar oare așa procedează guvernul nostru? De formă exportul ie liber — de fapt ie prohibit. Dar starea aceasta de falșitate se pretează minunat pentru toate gheșefturile, toate matrapazlîcurile, cu permise vîndute pe verezie, cu trafleuri de vagoane, cu o stare de corupțiune pe care nici chiar țara romînească n'a unoscut-o.

Să înceteze guvernanții cu procedeuri mesechine, iar teoreticianii liberali cu teorii de ocazie. Dacă interesul general cere ca să fie oprit exportul — să se ia în consecință și bărbătește măsurile cuvenite. Dar dacă nu, atunci să se înceteze imediat cu o stare de lucruri care însamnă îmbogățirea familiei știute și a tuturor gheșeftarilor partidului, să se înceteze cu starea de lucruri de astă-zi, care însamnă un dezastru pentru țară.

OAMENI ȘI LUCRURI

Frezzo-Fregoli magistrat

Cassația a zis: „halt!" Bunul simț, odată cu spiritul de drepsate, a biruit. Jongleria cu „exercițiul funcțiunei" va mai conteni, iar publicul nu va mai vedea atîrnînd sabia lui Domocles, ca o veșnică teroare.

Unde începe și unde se sfîrșește exercițiul funcțiunei" dacă, întocmai ca Frezzo-Fregoli un procuror poate să se declare, instantaneu, nocturn și diurn, personagiu investit cu puteri discreționare.

Cu puțină imaginație ne putem închipui un atare personagiu vizitînd, noaptea, buduarul unei demi-mondene, ori al unei simple femei publice.

O altercație, o neînțelegere la... plată și —îndrăzneața vrea să rețină paltonul magistratului, ca să-și încaseze taxa. Și atunci iată pe junele membru al parchetului îmbrăcînd roba de procuror și, în asistența vre-unui gardist, pornind cercetările pentru... furt de paltoane, proces de mic parchet, penitenciar, judecată sumară, apel la colegialitate, solidarizare de magistrați, salvarea demnității judiciare nocturne, principiul sacrosant denumit „exercițiul funcțiunei" ș. a. m. d.

E rău ales exemplul? Nu-ți vrea doară să-l alegem mai rău, să ne scoborîm în taverne, ori să ne urcăm în saloane cu joc de cărți?

Prea ne cereți multă imaginație! Așa dar suntem de acord: lăsați publicul să trăiască, să respire. Are și el „exercițiul funcțiunei" și viața e prea serioasă, ca să atîrne de capriciile celui dintăiu parvenit, strecurat în magistratură cu povara unor caziere judiciare date pe seama „păcatelor tinereței".

Ajunge.

Rodion.

Note Răzlețe

Cerneală și hîrtie.

Un vînt puternic suflă de la nord și străbătînd toată țara, el se izbește în creasta și piscurile munților uriași, pentru a se reîntoarce din nou furios cu suflul său, rece ca moartea.

Prin case, biurouri sau redacții, la adăpostul acestei furtuni, stau scribii și scriu la gura sobei.

Ei rostogolesc pămîntul și strigă: înroșiți'l!

Și alții dorm.

In unii par'că a intrat strechia, și alții par'că au fost pișcați de musca țe-țe.

Dormiți!

«Nu vin să vă tulbur somnul».

Dar se scrie, și se tipărește.

Atîta se tipărește că de nevoe s'au înființat fabrici de cerneală tipografică și butoaele cu acest oleu sombru, negru ca zabranicul, se golesc și ele — doar nu sunt butoaele Danaidelor. In lipsa cernelei tipografii toarnă gaz în călămările mașinilor.

Noroc că avem atîta gaz în subsolul nostru.

Se nimicesc păduri pentru a fi prefăcute în hîrtie de tipar. Dar tot nu ajunge.

Editorul „Universului" din Capitală, amenință cu proces pe fabricantul de hîrtie pentru că nu-i poate da cantitatea promisă. „De ce nu v'ați făcut mari depozite pentru vremi grele" îi spune fabricantului.

Așa e, are dreptate Universul, de ce n'ați păstrat hîrtie albă pentru zile negre?

„Abonații noștri, mai spune acest ziar, sunt amenințați, că vor avea mai puțin de cetit..."

Un adevărat pericol universal...

Scrieți și tipăriți.

Prefaceți păduri în mormane de hîrtie albă, tot mai bine de cît „văi albe" — și curgă valuri de cerneală, tot mai bine decît șiroae de sînge.

O goană vînătorească a fost organizată alaltăeri la Cucuteni, de cătră un mare număr de vînători. Numai vreo cinci epuri și doi mistreți a fost întreg rezultatul.

Sau vînătorii aceștia au avut goană, sau — să nu mă audă conu Nicu — n'au avut munițiuni.

***

Ziarele se întreabă cum de se vînd boii noștri la Viena, cînd e oprită exportarea lor; cam pe unde trec ei granițele?

Poate că zboară. De calul înaripat, Pegasul, am auzit noi, de ce n'ar fi și boi la fel?

***

Boii noștri.

Dispozițiile sunt și rămân scrise pe hîrtie.

Cînd trec granița'n cireadă
Vreți ca oamenii să-i vadă?
Ce se scrie
Pe hîrtie
Poate, boii *doar s'o creadă...*

***

Comercianții s'au plîns de greutățile ce le face la vînzare șeful de la magazia sărei din Iași.

Dar șeful acesta este inimos. El n'a vîndut sarea tocmai în zilele cînd am fost lipsiți de apă — ca să nu mîncăm sarat...

Bravo șefule!

***

Invidie. *Cînd se nimerește un cîștig la un colector de loterie din Iași, colegii lui se umplu de nă-duf.*

***

In piața Unirei s'au îngrămădit toți bărbierii, unde plătesc chirii enorme. Am putea-o numi „Piața Sevillei". E o barbarie ca o bărbierie să plătească așa chirie. Se crede că ei vor face o unire ca nici unul să nu stee în piața Unire.

INFORMAȚII

Campania împotriva d-lui Emil Costinescu ia o conzistență tot mai mare.

Agricultorii vor chema la răspundere pe ministrul de finanțe asupra faptelor sale personale— întru cîtcei știu că, în ce privește politica economică, ea este opera guvernului întreg și nu numai a ministrului de finanțe.

Intre alte fapte, care vor fi aduse în dezbaterea parlamentului și a întrunirilor publice, va fi și acuzarea că d. Emil Costinescu pentru a obține materialele prime de care are nevoe la fabricele sale, a acordat compensații scandaloase nemților, compensații pe care, în proporții cu mult reduse, le-a refuzat altora.

*

Cei ce au avut ocazia să vie în contact cu partriarhul de la finanțe afirmă că d. Costinescu declară tuturor că măsurile luate au fost regulat cerute de ministerul de războiu, care la intervale regulate îl avertiza să ia măsurile cuvenite, fiind-că pînă într'o lună avem războiu.

In curînd va avea loc o mare vănătoare la pădurea seculară dela Țibănești a d-lui P. P. Carp.

Știrea dată acum cîtva timp de „Opinia" se confirmă. Guvernul nu va face nici o discuție, în chestia externă. In acest sênz d. Ionel Brătianu va ceti o declarație la începutul dezbaterilor.

Corespondentul nostru din Capitală ne anunță, că aseară s'a întrunit senatul universitar și consiliul facultății de drept, pentru a cerceta cererea d-lor Gr. Dimitrescu și Gh. Tabacovici de a fi transferați la catedrele similare din Capitală.

S'a luat un vot de principiu și anume: Senatul universitar s'a pronunțat contra transferărilor.

Cei doi profesori din Iași au fost trimiși la concurs.

Aseară s'a constatat un nou caz de anghină difterică la liceul internat. S'au luat toate măsurile de izolare și prevenire.

Chestiunea Rang a avut repercusiuni și în rîndurile organizațiilor interesate. Duminică a avut loc în sala clubului social-democrat o mare întrunire convocată de „Federația generală a chelnerilor din Romînia". S'a votat o moțiune foarte energică. Deasemenea asociațiile chelnerilor din diferitele orașe ale țării au votat moțiuni de protestări cari s'au trimis, între altele, ministerului de justiție cerîndu-se măsuri contra procurorului care a lovit pe chelnerii Suchăr și Mindrescu.

Reprezentația piesei *Notarul* ce urma să aibă loc aseară la teatrul național, a fost contramandată, din cauză că nu s'a plasat de cît un număr restrîns de bilete.

Aflăm că un trio de tineri din societatea ieșană a terminat o revistă locală în trei acte, a cărei reprezentare dată în folosul societăților de bine-facere din oraș va fi un eveniment teatral și monden, care va atrage tot publicul ieșan.

Revista are să fie jucată în luna Ianuarie, imediat după sărbători.

D-nele Aurian, Florio, d-nii Leonard și Bărcănescu din București precum și d-rele Anicuța Cîrjă, Horga, d-nii Borgovan, Lefter Kalmuțcki, Mitrofan, Moruzan etc., au promis concursul lor.

In curînd vom da titlul și alte amănunte.

Vom publica mîni un articol intitulat „Lipsa pîinei și scumpetea în general" datorit d-lui G. D. Șerban.

Casa meseriilor a autorizat fabricile Textila (Copou) și țesătura (Socola) să-și reangajeze vechii medici ai fabricelor plătindu-i din casseta particulară. Cassa medicală va acorda în schimb medicamentele necesare.

In urma unui denunț venit la primărie, s'a făcut o ancheta la clopotarul Aedros Frangulean de la cimitirul armenesc de la „Eternitatea", la care s'a găsit o cantitate de 650 kgr ceapă ascunsă în podul casei sale și alte 70 kgr. ascunse în clopotnița bisericuței de la cimitir.

Ceapa a fost confiscată, lăsîndu-se numitului numai 50 kgr. conform dispoziției administrației comunale. Greșit s'a publicat că această ceapă s'ar fi găsit în clopotnița bisericei Armene din Iași, și că cantitatea ei ar fi fost de 2000 kgr.

Adn inistrația bisericei în urma dispoziției luate de Epitropi l'a amendat pe numitul clopotar cu o pătrime din salar.

Cele spuse de ziarul nostru, drept răspuns la însinuările în potriva directoarei școalei medii de fete, par a fi fost atît de concludente, încît ziarul care a lăsat să se strecoare zisele însinuări, părăsește terenul faptelor pentru a păși pe acel al înjurăturilor.

Cum în tradiția ziarului nostru este a nu răspunde la atacuri personale și cum nu se mai produc fapte nuoi, punem punct acestei chestiuni și declarăm or-ce polemică închisă

In fundacul Grigoraș, la casa No. 1, s'a constat un caz de febră tifoidă.

Bolnavul a fost izolat.

In cercurile militare, se afirmă că ministerul de războiu va acorda cîte o a doua primă de echipare, ofițerilor concentrați de zece luni.

D. Toma, ajutor de primar, constatînd că angrosistul de pescărie din Hală, Zelik Helin. vinde cu prețuri mai mari de cît cele stabilite prin tariful maximal, a încheiat un proces verbal de contravenire, pe care l'a înaintat ministerului de Comerț.

Eri fiind aniversarea morței d-nei dr. Philip Blumenfeld, s'au oficiat rugăciuni de către elevele școalei israelite, cu acelaș nume.

Directoarea școalei a pronunțat o cuvîntare scoțînd în relief meritele filantropice ale defunctei.

D. Const. Stere, rectorul universității, sosește mîni în Iași.

Curtea de apel s. I a condamnat pe scapeții Teodor Alexandrov, Lorentz Sezof și Martin, în solidar să plătească 200 lei despăgubiri civile subcomisarului Gh. Onescu, de la brigada de siguranță Iași, pentru că l'au calomniat că le-ar fi luat mită, cu ocaziunea cercetărilor pentru descoperirea vinovaților în chestia castrărei minorului Ivan Iacusov.

D. Al. A. Marghiloman, va fi primit mîine, Joi, în audienţă de M. S. Regele.

Comisiunea zootehnică a hotărît ca şi pentru viitor, judeţul Iaşi să rămîie ca un judeţ crescător de vite, un judeţ hipic.

Studenţii în medicină, cari au depus şi examenul de externi, au înaintat epitropiei Sf. Spiridon un protest în potriva primirei la concursul de interni a acelor studenţi, cari n'au trecut şi concursul de externi. Asupra acestui protest epitropia se va pronunţa azi.

Eri a sosit în localitate d. Romulus Voinescu, inspector general al poliţiilor, însărcinat de ministrul de interne a controla modul cum se aplică legea străinilor, atît la oraşe cît şi la ţară. In acest scop d-sa, însoţit de d-nii colonel Gheorghiu, din jendarmărie, inspectorul de circumscripţie, prefectul de judeţ Petru Fîntînariu şi căpitanul de jandarmi Agapi, a inspectat administraţiile Plăşilor Bahlui şi Cirligătura, precum şi cîte-va secţii şi posturi de jandarmi, apoi aci în oraş au inspectat modul cum se aplică această lege de brigada de siguranţă locală. In urmă s'a ţinut o conferinţă la prefectura de judeţ, la care au luat parte d nii: P. Fîntînaru, prefectul judeţului, Chilimoglu, prefect de poliţie, Zosin, directorul prefecturei de poliţie, Botez, directorul prefecturei de judeţ, Ioan Iordăchescu, şeful siguranţei locale şi Agapi comandantul companiei de jandarmi rurali Iaşi, relevîndu-se deosebirele de aplicare şi luîndu-se măsuri a se aplica uniform peste tot locul.

In cursul anului 1916 expiră mandatele tuturor membrilor senatului universitar din Iaşi: La 8 Martie mandatul d-lui decan Dr. N. Leon; la 13 Martie mandatul d-lui I. Peretz, delegatul facultăţii de drept; la 28 Mart Al. Popovici delegatul facultăţii de ştiinţe; la 3 April I. Găvănescul delegatul facultăţei de filosofie şi la 3 Mai E. Riegler, delegatul facultăţei de medicină

Asupra întreruperei transporturilor prin Ungheni, cu Rusia, putem da următoarele relaţiuni:

De aproape două luni legăturile noastre cu Rusia prin Ungheni pentru export şi import, sunt foarte reduse. In ultimele zile însă relaţiunile, au fost nule. De aci unele ziare au tras concluzia că relaţiunele au fost suspendate.

E drept că mai multe transporturi de mărfuri de origine rusă sunt aşteptate în ţară de cîteva luni. Guvernul nostru n'a făcut însă nici o intervenţie şi nici guvernul rus n'a explicat pricinele acestei întîrzieri.

După relaţiuni din sursă oficioasă aceasta e situaţia şi nu aceea că din cauza unor îngrămădiri de trupe în Basarabia, relaţiunile de import şi export ar fi trebuit să fie întrerupte.

Examenele de capacitate pentru maestrele de gospodărie, ce urmau a se ţine în ziua de 15 Decembrie în Capitală, s'au amînat pentru o dată ce se va fixa în viitor.

Agenţii poliţiei au arestat astă noapte pe Ion Viziu, inculpat de numeroase furturi.

Prefectura de judeţ a dat o ordonanţă, prin care se aprobă ori ce cumpărătură de vite în judeţ, ori cît de restrîns ar fi numărul, fără autorizaţia specială a prefecturei de judeţ.

Ordonanţa mai cuprinde o serie de dispoziţiuni, cărora cumpărătorii au a se supune.

Toţi inspectorii de şcoli primare şi revizorii şcolari din întreaga ţară, se 'ntrunesc mîine în consfătuire la ministerul de instrucţie, spre a discuta mai multe chestiuni, privitoare la corpul didactic primar.

Universitare.—Pentru catedra de analiza alimentelor şi băuturilor, catedră vacantă la facultatea de medicină din Bucureşti, candidează profesorii iaşani C. Şumuleanu şi I. Vintilescu.

Conform regulamentului, urmează a se pronunţa pentru recomendare senatul universităţei din Iaşi unit cu consiliul facultăţii respective şi senatul universităţei din Bucureşti.

Universitatea din Iaşi se va pronunţa după ce se va pronunţa universitatea din Bucureşti.

— La concursul de burse acordate de Academia Romînă din fondul „Vasile Adamachi" pentru ştiinţele agricole, au reuşit d nii studenţi: Buruiană C., Petrescu şi N. Nazarie.

— D. profesor Al. Filip, de la liceul „Petru Rareş" din Piatra Neamţ a cerut consiliului facultăţii de litere să fie admis ca să-şi susţie doctoratul în istorie.

Teza de doctorat tratează domnia lui Ioan Vodă cel Cumplit.

D. Iorga a fost delegat de consiliu ca raportor al lucrărilor candidatului.

— Comisiunea de judecată a institutorilor şi învăţătorilor din circumscripţia Iaşi, a fost convocată pe ziua de 29 Noembrie pentru judecarea unui învăţător.

— Consiliul profesoral al facultăţii de filozofie şi litere de la universitatea din Iaşi a fost convocat Sîmbătă a. c. spre a proceda la alegerea decanului în locul d-lui Al. Philippide, al cărui mandat expiră la 30 ale lunei.

Se pare că guvernul nostru, în urma intervenţiei celui rus, a încuviinţat ca soldaţii ruşi, evadaţi din lagărele duşmane, şi ajungînd pe teritoriul romîn, să fie lăsaţi liberi să se înapoieze în Rusia.

Dl. dr. Al. Slătineanu directorul laboratorului de bacteorologie de pe lîngă facultatea de medicină din Iaşi, a intervenit pe lîngă rectoratul Universităţei pentru a se prevedea în viitorul budget al facultăţii respective o sporire a subvenţiei de 3000 lei, de oarece cea existentă e insuficientă, subvenţie spre a servi la întreţinerea unei clădiri, cu 13 camere şi a 2 colonii, una de 900 cobai şi alta de 400 epuri fiind necesare pentru preparea mediilor de cultură.

Dacă acest laborator a mai putut funcţiona se datoreşte serviciului sanitar — care, deşi neobligat — a dat concursul său material.

Steaua celui mai celebru teatru al lumei, d-ra Gabrielle Robinne, cea mai frumoasă femee a Franţei, apare în astă seară Mercuri în drama cinematografică „Bătrînul Artist" (Le vieux Cabotin) care se reprezintă atît în matineu cît şi seara în sala Circului Sidoli.

D-ra Robinne, clasicul şi fermecătorul tip în care se încarnează cea mai desevărşită artă dramatică, este secondată de dd. Alexandre şi Signoret, corifeii comediei Franceze din Paris.

Drama „Bătrînul artist" cuprinde patru acte şi întreg programul nou se compune din cinci părţi mari.

Un matineu excepţional are loc astăzi Mercuri 25 Noembrie la 5¼ precum şi mâne Joi tot la ora 5¼.

Afară de splendida dramă, „Bătrînul artist" noul program cuprinde călătorii interesante, comedii, ziarul Războiului, etc. etc. etc.

Vineri 27 Noembrie seara—şi Sîmbătă 28 Noembrie: Două matineuri şi seara—

Program nou: Păsări hrăpareţe (L'héritage de Sylvie) dramă în 5 acte după romanul celebrului scriitor francez Honoré de Balzac — Povestitorul Creangă, film istoriografic de Octav Minar — Max Linder şi cînele savant, comedie, etc. etc.

Important *Cursuri de ştiinţi comerciale, de limba şi literatura germană precum şi de istoria literaturei germane predă contra unui modest onorar în locuinţa sa din str. Căpitan Păun No. 3. M. MESCHER*

Dr. Suzana GROSI
Şef de clinică la Maternitate
Boli de femei. — Facori
Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Clemenceau contra campaniei din Orient

Berlin.—In comisiunea franceză pentru afaceri străine, Clémenceau tratează fără cruţare pe miniştri. El a tras pe Galieni, care a fost cel din urmă la rînd, la răspundere pentru prea marile trimeteri de trupe în comparaţie cu străduinţele extrem de mici ale aliaţilor.— Acum se află acolo trei corpuri de armată franceză, dar numai o divizie incomplectă, engleză, pe cînd Italia se abţine cu totul. Clémenceau a declarat în parlament că nu va încuviinţa alte trupe pentru aventura neisbutită de la Salonic.

Forţa trupelor ruse concentrate în Basarabia

Buda-Pesta.—„Az Est" anunţă, că ştirile despre forţa trupelor ruse concentrate în Basarabia sunt foarte exagerate. E vorba de cel mult 80,000 de oameni, resturi din trupele bătute în Wolhinia şi la Czartorysk, care au fost duse acolo spre a fi întregite, ca şi trupele de rezervă necesare acestei întregiri.

Cauzele unei înfringeri

Berlin.— "Berliner Lokalanzeiger" anunţă din Geneva, că motivul principal al marei înfrîngeri engleze din Mesopotamia este ordinul urgent adresat de Asquith, din motive politice, comandantului trupelor engleze, de a înainta, chiar cu cele mai mari jertfe, înainte de sfîrşitul lunei Noembrie, pînă la Bagdad.

Prin aceasta, Quadrupla spera să obţie paralizarea influenţii germane în Orient.

Comandantul englez s'a supus ordinului, deşi era încunoştiinţat de puternicile măsuri luate de inamic. Englezii au suferit pierderile cele mai simţitoare din partea artileriei germano-turce, care trăgea cu o mare precizie şi care a pustiit foarte mult şi coloanele adus ca ultime rezerve, producînd mari pagube şi ariergardelor.

Francezii nu iau parte la luptele din Mesopotamia, de oarece englezii au refuzat cooperarea lor, spre a nu trebui să împartă prada considerată ca sigură.

Franţa şi criza din Balcani

Geneva. — „Uniunea telegrafică" anunţă că presa pariziană declară ca foarte serioasă criza militară şi politică din Balcani. Evenimentele se preciptă. Deciziva trebuie aşteptată pînă într'o săptămînă sau şi mai curînd. Insuficienţa trupelor lui Sarrail este un fapt incontestabil. Ruşii nu sunt gata pentru o acţiune la graniţa Basarabiei.

Mersul tratativelor dintre guvernul grec şi cel francez depinde numai de bunăvoinţa celui grec. Răspunderea ce şi-a luat-o guvernul francez este teribilă.

O masura a serviciului maritim romîn

Bucureşti.—In vedere că marea Azov este expusă îngheţului, Direcţia serviciului maritim romîn, a trimis la Mariampol toate cargaboturile din pontonul dunărean, să încarce cărbuni acolo.

Vasele vor face două curse.

Pe frontul de apus

Berlin.—Oficial.

Lîngă Berry-au-Bac, am făcut să explodeze o mare tranşee franceză, îngropînd pe toţi acei cari se aflau adăpostiţi acolo.

La est de Perry, în Champagne, am luat o tranşeă înaintată a duşmanului, pe o porţiune de 250 metri.

In chestia vînzarei celor 50,000 vagoane cereale

Bucureşti. — Comisiunea austro-germană a căzut de acord cu Banca Naţională, cu privire la modalitatea plăţei pentru cerealele exportate. Plata se va face în mărci, care vor fi primite de Banca Naţională cu cursul de 1·20, curs cu care vor fi plătiţi şi producătorii.

Comisiunea a cerut aprobarea de la Viena şi Berlin asupra celor convenite.

*

Banca Naţională, discutînd cu comisiunea austro-germană a explicat comisiunei, că după tablourile ce le posedă, comisiunea ar putea foarte uşor cumpăra pînă la 350,000 vagoane. După socotelile făcute sunt în ţară disponibile 700,000 vagoane. Cum, comisiunea de export, a hotărît să nu se exporteze mai mult de 60 la sută din produsul total, ar rezulta că s'ar putea vinde peste 400 mii vagoane, ceia ce ar reprezenta pentru ţară o încasare de un miliard, iar pentru stat 200 de milioane.

Vase scufundate

Karnacon.—După o ştire oficială al amiralităţei, un alt submarin englez a desfăşurat o vie activitate în Marea Marmara. El a scufundat un distrugător turc şi a distrus 5 vapoare cu proviziuni.

O declaraţie a regelui Greciei

Karnavon.—Regele Constantin al Greciei, primind în audienţă pe trimisul special al ziarului Times, i-a explicat politica de neutralitate a Greciei. Suveranul elin l'a asigurat că ţara sa are cele mai bune sentimente pentru înţelegerea, şi că în totdeauna s'a simţit mai atras spre Anglia, de cît spre ori-ce altă ţară din lume. — „Nu pot însă — a zis Suveranul,—să-mi leg ţara de un program fix şi irevocabil, din moment ce nici quadrupla nu are program fix în Balcani.

Adresa la Senat

Bucureşti.—Astăzi la ora 11, comisiunea Senatului pentru răspunsul la Mesagiu, s'a întrunit acasă la d. Ionel Brătianu. A asistat şi preşedintele Senatului.

S'a dat cetire adresei de răspuns care va fi cetită în şedinţa publică de Vineri. Senatul va lua apoi vacanţă până Marţi, când vor începe desbaterile.

Inarmarea Rusiei

Karnavon.—O ştire greacă spune, că Kitchener ar fi oferit Rusiei material, pentru înarmarea a şase milioane soldaţi.

La pichetul rus din Patlajeanca

Tulcea. — Parte din slepurile postate în faţa pichetului rus din dreptul satului Patlajeanca, au fost scoase la mal şi umplute cu pămînt şi pietre, probabil pentru a forma baricade.

De eri, de la orele 5 pînă la 2 noaptea, au trecut mereu vase de transport, încărcate şi goale.

2 vase de războiu au trecut prin faţa Tulcei, venind din direcţia Odesei şi îndreptîndu-se spre pichetul din dreptul satului Patlajeanca.

Ofensiva din Balcani

Viena. — Teatrul de războiu balcanic.

La sud de Plebje am respins atacurile muntenegrenilor.

La nord de Berane, trupele austriace au atacat puternicele poziţiuni muntenegrene şi au luat cu asalt eri la amează, întăriturile duşmane, lîngă Lichedol.

La sud de Novi-Bazar, am continuat respingerea duşmanului, luînd 1300 prizonieri.

Spaţiul la est de Ipek a fost din nou eri teatrul unor lupte violente. Duşmanul a fos izgonit şi a perdut încă 6 tunuri.

Azi dimineaţă au ocupat Ipekul, iar bulgarii au ocupat Iacova.

*

Berlin.—Pe teatrul balcanic, am ocupat Ipekul, luînd 1250 prizonieri şi 6 tunuri.

Trupele franceze, ameninţate a fi învăluite, au fost silite a părăsi poziţiile lor de la Cerna.

Se caută *o primă la spitalul israelit.*

O interpelare a d-lui Marghiloman

Bucureşti.—In prima şedinţă a Senatului, d. Al. Marghiloman va cere guvernului un tablou de toate mărfurile exportate în ultimii doi ani, prin toate punctele vamale din ţară, tablou care să cuprindă numele exportatorilor, specia şi calitatea mărfurilor exportate.

Evenimentele din Balcani

Nauen. — Francezii spun, că au trebuit să renunţe la cota Cerna-Vardar, pentru ca să scape de încercuirea, de care erau ameninţaţi.

Presa de pretutindeni este ocupată acuma de două chestii mai importante, anume: retragerea trupelor anglo-franceze şi situaţia din Grecia.

In privinţa Greciei, Anglia şi Franţa continue cu ameninţările. Din cele ce se scriu atît în Franţa, cît şi în Anglia, rezultă că aceste ţări sunt foarte enervate în potriva Greciei.

Grecia n'a comunicat hotărîrea sa relativ la violarea neutralităţei, hotărîre ce se prea poate că n'a luat-o încă.

Francezii se gîndesc cu groază la posibilitate, ca trupele lor să se afle în mare primejdie. „Le Matin" susţine că situaţia trupelpr franceze în Balcani este extrem de primejduită. Ştiri din Italia arată că ziarele de acolo socotesc situaţia la fel.

Inştiinţare folositoare

Am suferit de asthma bronchial, am consultat mai mulţi medici; la fiecare primavară şi toamnă accesele se repetau, în timpul din urmă fiecare acces era de durată mai lungă şi intensitate mai mare. După sfatul medicului nostru de casă d. Dr. Popper am început cura de bae de lumină la d. dr. Dulberger în plin acces de astmă. La a 7-a bae accesele au dispărut până astă-zi. In greutate am crescut întăi cu 4 klgr. şi apoi încă cu 2 kgr. şi astă-zi la sfîrşitul curei mă simt foarte bine şi sunt foarte recunoscător d-lui doctor Dulbergher.

I. DULCE.
Iaşi Strada Armeană, 3.

De închiriat *apartamente de cîte 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*

A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Buna-Vestire).

De vînzare *1600 deca vin superior, recolta actuală, din via mea dela Vişan (Piscul Socolei). A se adresa la D. M. Cădere, str. Carl Lueger, 13.*

CROITORIA AMERICANA
S. WACHMAN
din strada Alexandri 6, S'A MUTAT
în casele Max H. Goldner din str Gh. Mîrzescu, 17.

Laboratorul de Analize Medicale şi Industriale

D-R A. RATIANU

Chimist diplomat de la Universitatea din Geneva

— IAŞI — Strada Cuza-Vodă (Golia) 46 — IAŞI —

Execută: Cele mai complecte analize de urină, din punct de vedere chimic şi microscopic; Analize chimice şi microbiologice de lapte de la doici: Analize bacteriologice de spute asupra bacilului tuberculozei; Analize de secreţiuni uretrale asupra Gonococilor Neisser; Analize alimentare de vinuri, lapte, făinuri etc. Analize de stofe din punct de vedere a compoziţiei şi a conţinutului în lînă, bumbac sau mătasă etc. etc.

Cereţi instrucţiuni pentru ori-ce analiză.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNTURI

Un rând pag. III. 50 b.
» » IV. 40 »

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — Telefon No. 20

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XXI—No. 2628.—Vineri 27 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Lipsa pâinei și scumpetea în general

Azistăm la o lipsă de pîine foarte pronunțată care a provocat aglomerări pe la brutării, unde s'au strivit oameni, femei și copii în lupta pentru a obtinea pîinea necesară a îndulci amarul vieței, provocat de foame.

Fie care se întreabă cu îngrijorare, care să fie cauza lipsei de pîine, după cum se întreabă, care să fie cauza lipsei de lemne și a scumpirei excesive a lemnelor pentru foc.

Scumpetea și lipsa obiectelor de alimentare, pe lîngă a acelora necesare omului, se face din ce în ce mai mult simțită și nu e greu de prevăzut, că vom îndura neajunsuri mai mari, mai pronunțate încă, pe măsură ce războiul se va întinde, pe măsură ce războiul se apropie de noi, pentru ca lipsa să fie penibilă, cînd războiul ne va cuprinde, cu voia sau fără voia noastră.

E aproape un an trecut de cînd stat și comune, au aplicat măsuri, ba încă măsuri excepționale, contra scumpirei traiului. Toate însă n'au dat alt rezultat decît acela văzut și simțit de toți, că mărfurile se scumpesc, că mărfurile lipsesc, din cauza prețurilor fixate prin legile și măsurile excepționale și că în fine autoritățile se văd nevoite a modifica tarifele maximale impuse, pentru că urcarea prețurilor se impune.

Cine are cunoștințe cît de reduse, asupra fluctuațiilor în prețurile mărfurilor, în materie comercială, a văzut de la început că seria legilor și a măsurilor excepționale formează pur și simplu paliative, cu menirea a încarca colecția legilor, fără nici un efect practic și de oare care importanță economică.

Nici că se putea obținea alt rezultat, pentru că temelia măsurilor excepționale, a fost greșită. In materie comercială totul se razimă pe cei doi piloți ai economiei politice: *Ofertă* și *cerere*. Lăcomia comercianților mai puțin de cît exploatarea fabricanților, sunt fraze de efect trecător, ca și frazele sgomotoase în materie electorală. Prețurile mărfurilor ca și ale efectelor publice se ridică și scad după cursul burselor, ceasornicul între ofertă și cerere. Ori cît ar fi de lacom un negutitor, ori cît ar fi el de avid pentru cîștig, prețurile mărfurilor vor scădea dacă oferta va fi abundentă. Cartelările între fabricanți, nu sunt de cît opera concurenței provocată de supra-plusul producțiunei, care reduce prețurile mărfurilor până la ruina industriașilor și sunt menite nu a exploata pe consumatori, ci a salva pe acționari, a salva întreprinderile industriale, care au la rîndul lor o operă de îndeplinit în activitatea omenească.

Să nu se creadă că în economia politică teoria aparține domeniilor abstracte. In materie economică, teoria e fructul experiențelor și cercetărilor profunde și îndelungate. Ea se razimă pe practica faptelor și fenomenelor din toate timpurile și în toate împrejurările, petrecute atît în timpuri normale, cît și în momente date cu varietatea fluctuațiilor ce isvorăsc din bogăția producțiunei, invasiunea capitalurilor și geniul inventiv al omului. Nici chiar invențiunea și perfecțiunea n'au scăpat studiului științei care se numește economie politică.

In cazul nostru. Autorul, sau autorii legei măsurilor excepționale, au avut o singură țintă. Infrînarea lăcomiei comercianților, doborîrea cartelărei industriașilor. Nu s'a ocupat de loc de producțiune. Nu s'a ocupat de aprovizionare. Nu s'a ocupat de circulațiune. Nu s'a ocupat de capital, de credit și de siguranța imagazionării mărfurilor. Aceste chestiuni fundamentale lăsate la o parte, pentru că rezolvirea lor prezintă adevăratul interes și adevărata dificultate, ne găsim în starea de astăzi, stare de lucruri care mîine va fi mai dificilă, mai costisitoare și mai dureroasă.

S'a dovedit pînă la evidență că nu lăcomia comercianților, nici a industriașilor a scumpit mărfurile, ci lipsa mărfurilor, scumpetea lor la locul de producțiune, imposibilitatea transporturilor, nesiguranța aprovizionărilor. Cele cîte-va cazuri izolate cînd un negustor a dosit ceapa, sau zaharul, nu rezolvă problema. Aceste cazuri sunt tot fructul stărei generale. Lipsa mărfurilor, dificultatea aprovizionărei și pe de-asupra, prețurile impuse la desfacere, care nu corespund cu prețurile plătite la aprovizionare.

Că negustorul trebue și are dreptul la beneficii, la profit, din comerțul lui, nu se mai discută. Aceasta e stabilit și recunoscut în toată lumea și de toată lumea.

Interesul este ca scumpetea să fie redusă, ca lumea consumatoare să aibă la dispoziție necesarele traiului, necesarele vieței. Sub acest raport ne-am înțeles, dar să vedem cum?

Am spus-o și altă dată și o repetăm. Ne trebuie producțiunea, ne trebue aprovizionarea pentru a efteni prețul mărfurilor. Ne trebue libertatea vînzărei, pentru a combate dosirea și lipsa mărfurilor.

Brutarii nu fabrică pîinea, pentru că le lipsește făina și pentru că prețul de vînzare al pîinei nu corespunde cu prețul de cumpărare a făinei.

Lemnele sunt scumpe, pentru că s'a urcat prețul pădurilor, s'a urcat costul transportului, s'a urcat costul sau plata tăetorilor de lemne.

S'au urcat medicamentele, pentru că e suspendată aprovizionarea, iar taxarea medicamentelor nu corespunde cu costul drogurilor.

S'au urcat și se vor urca toate mărfurile în genere, pentru că s'a redus producțiunea, lipsesc lucrătorii, brațele fiind chemate la războiu în țările beligerante, brațele sunt chemate la concentrare în țară la noi, capitalurile s'au retras din circulațiune, creditul s'a suspendat.

Statul în ce-l privește și comunele la rîndul lor, să iea măsuri urgente și eficace, pentru a înlesni aprovizionarea cu mărfuri creînd depozite mari, cu prețuri eftine, pentru a alimenta comerțul pieților noastre.

Prețuri maxime pot fi puse, impuse și aplicate atuncea, cînd comerciantul va fi aprovizionat cu mărfuri de la depourile statului, sau comunelor.

Inițiativa privată să fie ajutată a inmagazina mărfuri avînd libertatea vînzărei. Nu se angajează capitaluri în întreprinderi care nu prezintă posibilitatea cîștigului, iar aprovizionările înmulțite, nasc concurența și produc eftenirea.

Fixarea prețurilor pentru mărfuri este o măsură greșită care împiedica operațiile comerciale și scumpește mărfurile, făcîndu-le să fie dorite și să lipsească consumațiunei.

Ne putem rezuma în cîte-va cuvinte: Inlesnirea aprovizionărei și a inmagazinărei mărfurilor, cu libertatea vînzărei. Iar de asupra tuturor creșterea producțiunei și libertatea circulațiunei.

G. D. Șerban

D. Toma Stelian în acțiune

Ziarul «Naționalul» și-a făcut apariția — dovadă definitivă că cele susținute de «Opinia» sunt deplin confirmate: d. Toma Stelian nu va intra în minister.

Fostul ministru de justiție a intrat, după cum se vede, în acțiune. Lucrul surprinzător mai cu seamă prin faptul că, din această cauză, dispare pînă și începutul unei legende, ce tindea să se creeze. D. Toma Stelian începuse a avea aluri à la Eugen Stătescu — lucrul ce de azi încolo nu va mai fi cu putință, fiindcă Eugen Stătescu n'a scos gazete, n'a grupat nemulțumiri și n'a întreprins acțiuni altele, de cît acele cari purtau ștampila oficialității liberale.

Profesia de credință, pusă în fruntea primului număr al «Naționalului», purtînd iscălitura fostului ministru de justiție liberal, nu spune nimic prin ea însăși. Spune însă foarte mult prin ceea ce lasă să se înțeleagă. D. Stelian nu anunță o disidență, ci se declară gata a servi partidul liberal, cu condiția îndeplinirei unei program, care nu este însă al guvernului liberal de astă-zi.

Cu alte cuvinte d. Stelian este nemulțumit de concepția și atitudinea d-lui Ionel Brătianu și pretinde să impue partidului liberal un mod de a gîndi și a fi, cu totul diferit de cel de azi. Temerară întreprindere!

Acțiunea federalistă, în sînul partidului liberal, pe care și-o propune să o desfășoare diriguitorul «Naționalului», nu va putea însă să nu găsească împotrivire în d. Ionel Brătianu, care este despărțit astă-zi de federaliști pe o chestie de modalitate, dar care pare a fi mai hotărît de cît ori cînd să nu admită o diminuare a autorității sale de șef în partidul liberal.

Din punctul de vedere al acțiunei federaliste, în genere, manifestarea d-lui Stelian nu inseamnă mult, fiindcă lucrurile hotărîtoare vor veni de la evenimente și nu de la oameni.

Acțiunea d-lui Stelian însă, de a impune anumite concepțiuni, în ce privește diriguirea partidului, este de mai înainte condemnată.

Ar trebui ca partidul liberal să nu fie ceea ce este, ar trebui ca Brătienii să nu fie ceea ce sunt, pentru ca d. Stelian să poată reuși în ceea ce și-a propus.

Iată de ce credința noastră este că, din toate punctele de vedere, activitatea de la „Naționalul" este de mai înainte condemnată și faptele vor dovedi că am avut dreptate!

Mici Polemici

Ziarul oficios din localitate ne informează că primarul nostru a luat parte la o vînătoare. De sigur, vom avea carnea de epure mai eftină...

*

Cineva ne asigură că a văzut pe procurorul Rang foarte abătut.

...De sigur, o zi în care n'a bătut pe nimeni la parchet.

*

Cuzinski nu se putea să nu profite de actualitățile faimosului domn Rang, A și anunțat pe afișul teatrului „procuror și apaș".

*

Profesorul Thiron a donat liceului național un număr de cărți de religie. Dacă n'am crede că ateul a vrut să scape de ele, încă nu ne-am mira: rusofilii sunt pravoslavnici fără excepție.

*

Trimisul farmaciștilor la Viena anunță știri bune.

...Să ne așteptăm deci la o... nouă urcare a tarifului?

*

S'a prezentat procurorul Rang, în persoană, la Cassație. De sigur ca să ha-rangheze. Cînd colo, a fost a-rangiat de înalții consilieri.

*

A participat la congresul agricultorilor și d. Iliescu-Măciucă.

— Trimis special pentru d. Costinescu, de sigur.

*

Convocarea Dumei s'a amînat, mulți deputați fiind încă reținuți în... Siberia.

*

Pentru că un clopotar a ascuns ceapă, e oare un cuvînt ca gazetarii să... tragă clopotele și să afle tot orașul?

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd împarații visează

Drama lui Octavian Goga nu s'a jucat în orașul nostru. Vestirea ei nu a produs vr'o mișcare deosebită, iar cassa teatrului s'a resimțit de indiferență.

In acest timp însă Capitala alimentează sala teatrului național cu un public neobosit să asculte minunatele versuri ale artistului—scriitor Zaharia Bîrsan—tot un artist—scriitor e și Vasile Leonescu, care n'a avut norocul să joace în „Domnul Notar". Vorbim de „Trandafirii Roșii", romantica lucrare apărută acum de curînd și în volum, editura „Minervei" și unul din marile succese ale stagiunii bucureștene.

Și acolo avem un Impărat; dar nu unul ca acel care intîmpină preste tot surprinzător de simpatie în versurile lui O. Goga—din primul volum de „Poezii", — nici vreunul de felul acelora cari trimit acum milioane de oșteni în luptă. Ci un Impărat de vise cari, gata de războiu în prima pagină:

Aicea e hotarul, oștirea noastră aici!
De s'ar ține bine, o mînă de voinici.
Putea-va să sfărîme oștirea dușmănoasă...
Și tot ce-i alb încoace, e țara cea mănoasă
Pe care o rîvnește vecinul meu trufaș;
Un blestemat din leagăn, un rău și-un ucigaș,
Care-a răpus pe tat'său s'ajungă la domnie...
Albastră și pustie
Păreește pieptul țării cu valuri de oțel,
Nici pasărea nu poate s'ajungă pînă la el,
De aci n'am nici-o grijă... din partea asta vrace,
Treizeci de ani trăit-am în liniște și pace.

ne apare la sfîrșitul poemului—după atîtea romantice peripeții, potolit și trist, spunînd unui Paznic:

Dă-le știre
Că s'a 'ntins așa de-odată un zăbranic peste fire
C'a murit un om al țării, al întregului pămînt!
Să-l jelească'ntă țara ca pe cel mai bun, mai sfînt...
Spune-le să se re'ntoarcă de pe acuma... într'o lună
Că 'mpăratul plînge astăzi... nimeni nu se mai cunună.

De sigur, versul acesta de pe urmă e scris pentru zilele de acum, zile de amărăciune, chiar pentru unii împărați înecați în lacrimi, în fața privelișteî—că atîția mor și nimănui dintre tinerii duși, nu se mai cunună de cît cu moartea.

Rodion.

INFORMAȚII

Se atribue d-lui M. Ferechyde următoarele declarațiuni, făcute zilele aceste la palatul de Justiție din Capitală unui om politic.

— Nu se poate guvern național. Partidul liberal este destul de puternic pentru a rezolva grava problemă de astă-zi. El are chiar datoria s'o facă...

— Dar dacă războiul izbucnește curînd?

— Nici o grijă. Războiul nostru nu va avea loc atît de curînd.

In conformitate cu votul consiliului comunal, d. Mârzescu a intervenit pe lîngă guvern, de a prezinta un proect de lege, prin care se modifică legea împrumutului de două milioane acordate comunei Iași, de către d. Al. A. Badareu, fost ministru de lucrări publice, pentru facerea de străzi, în senzul ca din această sumă să se afecteze 300,000 lei care urmează a fi dați societății Unionbau, în virtutea hotărîrei comisiunei de arbitri.

Situația externă devine tot mai clară. Atitudinea Greciei nu mai poate fi un obiect de îndoială și presa Quadruplei a devenit din ce în ce mai amenințătoare la adresa Statului elin.

De cîteva zile, armatele bulgaro-germane vor trebui să treacă pe teritoriul grec și atunci orice echivoc va dispare.

Se afirmă că guvernul grec a informat cabinetele aliaților că ajutorul Serbiei devenind inutil, prezența trupelor aliate la Salonic nu mai are nici o rațiune și expune Grecia la pagube la care nimic nu o obligă.

Lefurile nu vor fi reduse.—S'a respîndit zvonul că prin noul budget se vor face însemnate reduceri la lefurile funcționarilor publici.

In această privință iată ce spune *Viitorul*, în numărul seu de astăzi:

De cîtă-va vreme unele ziare, dau la intervale foarte scurte, știrea că ar fi vorba să se scadă, în viitorul buget, salariile funcționarilor publici.

Este și aceasta una din știrile de senzație pe care le publică aproape zilnic anumite gazete.

Asupra acestei chestiuni d. Emil Costinescu, ministru de finanțe, ne autoriză să dăm cea mai formală dezmințire.

Nici vorbă nu este măcar ca în viitorul budget al Statului să se facă vre-o reducere asupra salariilor funcționarilor publici.

Salariile tuturor slujbașilor Statului, de orice categorie, vor rămîne intacte și nu vor suferi nici cea mai mică reducere.

Credem că această categorică desmințire este suficientă pentru a liniști pe funcționarii publici și a tăia scurt pentru totdeauna, pofta acelora cari răspîndesc asemenea știri».

Sub titlul „In numele legii" un colaborator al „Libertății" publică astăzi un foarte caustic articol în chestiunea procurorului Rang. Autorul e un bun cunoscător al împrejurărilor în care s'a produs cunoscutul scandal la hotelul Binder.

Cazul de difterie constatat la liceul internat din Iași este absolut singurul ce s'a ivit. Față cu măsurile de izolare, ce s'au luat, este exclusă o lățire a contagiunei, iar cursurile se fac în mod normal.

La gara locală au început reținerile de vagoane pentru exportul de vin.

Intre primii înscriși, se află Banca Iașilor, cu 150 vagoane.

Școlare.—D-na Lucreția Constantinescu instit. la șc. de fete No. 1 din Iași a fost detașată pe ziua prezentărei la post la șc. de băeți No. 6 Iași la catedra d-lui Piepta, iar d-ra Aglaia Gheorghiu, suplinitoare la No. 6 băeți trece în locul d-nei Constantinescu.

— D. Victor Bogdan, normalist cu diplomă, a fost numit cu titlul provizoriu pe ziua de 1 Dec. la șc. din Sorca jud. Iași.

— Pe ziua de 1 Decembrie s'a înființat o școală nouă în cot. Huțani, jud Botoșani numindu-se ca învățătoare d-ra S. Enășescu.

— Pe ziua de 1 Aprilie 1916 vor fi asimilați cu învățătorii și vor fi trecuți în noul budget, toți ajutorii-învățători definitivi cărora li s'a făcut inspecție specială în 1915 și au fost notați bine la această inspecție.

— Pe ziua prezentărei la post, învăț. Eugen D. Roată, a fost detașat de la șc. din Pomîrla la șc. din Ciurea—Iași în locul d-rei Elvira Florian, aflată în concediu.

— D. Dănilă M. Const. normalist cu diplomă, a fost numit pe ziua de 15 Noembrie cu titlul provizoriu la șc. din Burdujeni No. 2.

— Au fost transferați pe 1 Dec. a. c. d-ra Lucreția V. Dumbravă de la Slivna—Covurlui la Bălușeni—Turbureni—Botoșani. D. Cristea Enani de la Negri-Poiana Iurașc—Roman și Ion Coteanu de la Negri-Cantișeni—Burki—Roman unul în locul altuia.

— Au fost numiți supl. pe 1 Dec. în jud. Iași: Preot N. Cososchi la Fîntînele—Andrieșeni, d-ra Elena G. Fedeleș la Vîrîți—Cepleniță și d-ra Maria Codrescu la Osoiu—Sinești.

— In ziua de 29 N-brie, ora 10 a. m. la comisia disciplinară din Iași, se va judeca procesul învăț. Zamfir Carp de la șc. din Dulcești, jud. Roman.

— D. Victor Bantaș, normalist cu diplomă, a fost numit cu titlul provizoriu la șc. din Bivolari—Iași și detașat pe aceiași zi la șc. din Dădești—Buznea—Iași.

— D-ra Elira Dimitriu învăț. a fost transf. pe 15 Noembrie de la Tansa la Suhulet, ambele în jud. Vaslui.

— D. Vasilichioaei cu diplomă de învățător, a fost numit cu titlul provizoriu la Șendriceni—Cobîla, jud. Dorohoi.

— Pe ziua de 1 Aprilie 1916 își vor regula drepturile la pensie, din jud Iași, următoarele persoane: d-nele Nat. Lateș de la șc. de fete No. 7; Anastasia Ioanid de la șc. băeți No. 10 d. D. Enășescu învăț. Larga—Movileni și I. Petrov de la Erbiceni.

S'a acordat ua concediu de 15 zile d-rei Elena Pupovici de la șc. din Buciumi.

In comuna Andrieșeni, s'au constatat cîte-va cazuri de anghină difterică. Toți bolnavii au fost izolați.

Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de județ, că din cauza stărei grele comerciale, trebue să mai reducă din efectele noi, ce urmau să fie distribuite la polițiile din județ.

Direcția generală a serviciului sanitar, aduce la cunoștința autorităților, că la ori-ce probă de alimente ce se ia pentru analisă, trebuește negreșit ca o a doua probă se fie lasată comerciantului.

Jandarmii rurali din Podul-Iloae au arestat o bandă, care timp îndelungat fura cereale din vagoane.

Cercetările ce se fac, aduc noi descoperiri, cu privire la îndrăăneala cu care banda opera.

Agenția Teatrală Maximovici roagă cu inzistență pe toate persoanele care au reținut bilete de Loje, Fotoliu, Stale, pentru *concertile George Enescu*, care vor avea loc la 15 și 18 Decembrie să le *retragă pînă la 1 Decembrie* după această dată se vor pune în vînzare de oare ce cererile sunt foarte numeroase.

D. Voinescu, inspector general al Polițiilor, a plecat aseară la Botoșani. Rostul călătoriei de inspecțiune a d-lui Voinescu este de a stabili o identică aplicare în țară a legei pentru controlul străinilor.

In comuna Popricani, s'au constatat cîte-va cazuri de febră aftoasă; în comuna Cotnari s'a declarat variola ovină.

Ministerul de instrucțiune a încuviințat, a se înființa o școală de adulți, pe lîngă școala din Iacobeni.

In comuna Erbiceni, a fost arestată fata Elena Berarîu, care născînd un copil, l'a omorît și înmormîntat în cimitirul satului.

Tribunalul de Comerciu, secţia II-a, luînd astăzi în cercetare cererea de eliberare pe cauţiune formulată de d-na Maria Solner, în procesul de ultragiu intentat de procurorul Răng, a admis cererea fixînd o cauţiune de 1000 lei.

Sergentul de stradă, din punctul Bahlui, a găsit astă noapte pe un individ scufundat într'o baltă plină cu apă. Necunoscutul a fost scos şi trimis la spital, unde a fost internat.

Identitatea lui nu e încă stabilită.

Autorităţile din Ungheni-Ruşi nu dau încă niei o lămurire, cu privire la reinceperea circulaţiei pe linia Odesa-Ungheni.

Paza la Ungheni-ruşi s'a dublat.

Toate persoanele, care din neştiinţă, au ajuns la Uughenii-Ruşi, sunt reţinute acolo, sub cea mai strictă pază.

Se anunţă apariţia în localitate a unei nuoi reviste literare săptămînale cu o temeinică organizaţie redacţională şi administrativă.

La liceul Naţional fiind vacant un post de laborant plătit cu 80 lei lunar, casă şi lemne, doritorii sunt înştiinţaţi a se adresa d-lui director al liceului Naţional, până la 30 Noembrie a. c. Se preferă cei cu oare-cari studii speciale sau cari au mai făcut practică în farmacii sau alte laboratoare.

Mărfurile venite din Anglia.—Ministerul industriei şi al comerţului pe baza comunicaţiunei care i s'a făcut de către legaţiunea Marei-Britanii, aduce la cunoştinţa interesaţilor, că din cauza aglomeraţiunei excesive de mărfuri în portul Archangelsk, acesta fiind blocat în acest moment, mărfurile nu pot fi descărcate, nici expediate mai departe.

In consecinţă, pentru moment, legaţiunea Marei-Britanii nu crede necesar să elibereze certificate de garanţie particularilor pentru mărfurile, care trebue să fie importate din Anglia.

Poliţia siguranţei cercetează pe doi excroci, care au anunţat o reprezentaţie teatrală pentru ziua de Marţi 1 Decembrie, în folosul societăţei „Avîntul Ţerei".

Excrocii au anunţat că reprezentaţia are loc sub patronajul d-lui G. G. Mirzescu, primarul Iaşului şi a d-lui colonel V. Radovici.

Ceva mai mult. Ei au tipărit cărţi de vizită cu numele primarului si au trimes la oamenii bine situaţi bilete, întovărăşite de rugămintea primarului.

Cu chipul acesta ei au excrocat publicul ieşan.

Direcţiunea generală a C. F. R. d. acord cu comisiunea centrală pentru vînzarea şi exportul cerealelor, a luat dispoziţiunea ca punctele de frontieră alese la cererile de autorizaţiuni pentru export să nu mai fie schimbate de cît numai dacă se va proba că exportul prin acele puncte este cu desăvîrşire imposibil.

Ministerul instrucţiunei publice a dispus să nu se ceară candidatelor ce urmează a da examenele de capacitate, ce se ţin, certificatele că au urmat seminariile pedagogice.

Ministerul instrucţiei publice, a dispus ca examenele de capacitate trupa limba romînă şi limba franceză, să fie aminate pentru 15 Ianuarie 1916.

Ministerul instrucţiunei publice, a hotărît ca absolvenţii liceelor, secţia reală să poată urma cursurile facultăţilor de drept.

Examenele de capacitate pentru gospodărie, ce urmau să se ţie la 15 Decembrie, au fost aminate pentru toamna viitoare.

Toate şcolaele statului din localitate, au primit un ordin circular, ca direcţiile să răspundă imediat, cîţi profesori întru în gradaţie de la 1 April 1916. De cei cari au intrat în gradaţie anul acesta, şi n'au luat dreptul lor. ordinul nu pomeneşte de loc. Cu toate astea e sigur că d. Duca, văzînd greşala ce a făcut-o anul acesta, dela April viitor, se vor da gradaţiile celor cu drepturi din 1915, şi celor 1916. De altfel toată dăscălimea din ţară a început o mişcare foarte energica, să i se dea dreptul legal şi la care s'a opus astă primăvară d. Costinescu cari nu poate suferi promisiunea şi toată lumea înţelege de ce..

D. Const. B. Penel a primit invitaţia dela d. inginer Gr. Bejan, proprietarul noului „Teatru-Cinema Bejan", ca să fie însărcinat cu conducerea artistică a acestui teatru, care îşi va deschide porţile în ziua întăi de Crăciun. Atît artiştii romîni cît şi cei străini, se vor procura prin agenţia ziarului „Rampa" din Bucureşti; repertorul va fi foarte variat şi compus numai din farse, comedii bufe, vodeviluri, cinema etc.

Marţi seara s'a stins din viaţă, la locuinţa din stradela Adamachi. Haralambie Vartic, părintele bine cunoscuţilor noştri concetăţeni Ioan, Constantin şi Gh. Vartic. Defunctul a fost vr'o 30 de ani funcţionar la Tribunalul Iaşi.

Rugăm familia să primească expresia tristelor noastre condoleanţe.

Bibliografie.—In editura „Minerva" a apărut „Farmec primejdios" un volum de nuvele şi schiţe de Emilia Tailler. Preţul *2 lei.*

Steaua celui mai celebru teatru al lumei, d-ra Gabrielle Robinne, cea mai frumoasă femee a Franţei, apare în astă seară Joi 26 c., în drama cinematografică „Bătrînul Artist" (Le vieux Cabotin) care se reprezintă atît în matineu cît şi seara în sala Circului Sidoli, pentru ultima oară.

D-ra Robinne, clasicul şi fermecătorul tip în care se încarnează cea mai desevărşită artă dramatică, este secondată de dd. Alexandre şi Signoret, corifeii comediei Franceze din Paris.

Drama „Bătrînul artist" cuprinde patru acte şi întreg programul se compune din cinci părţi mari.

Un matineu excepţional are loc astăzi Joi 26 Noembrie la 5¼.

Afară de splendida dramă, „Bătrînul artist" noul program cuprinde călătorii interesante, comedii, ziarul Războiului, etc. etc. etc.

Vineri 27 Noembrie seara—şi Sîmbătă 28 Noembrie: Două matineuri şi seara—Program nou: Păsări hrăpareţe (L'héritage de Sylvie) dramă în 5 acte după romanul celebrului scriitor francez Honoré de Balzac — Povestitorul Creangă, film istoriografic de Octav Minar — Max Linder şi cîinele savant, comedie, etc. etc.

Doctor S. Dulberger

de la facultatea de Medicină din Viena

după o practică de 17 ani în spitalele din Iaşi, Viena şi Berlin sub direcţiunea d-lor profesori Sculy din Iaşi, Drasche din Viena şi Bum din Berlin, specializat în bolile de femei, faceri şi în noul tratament cu băi de lumină electrică, avînd aparatele cele mai perfecţionate proprii pentru următoarele boli: **Rheumatism, boli de femei, ischias, gastralgie, gută, obezitate, diabet, nefrită, artrite, astmă, bronchită, tuberculoza în primul stadiu, pleurezia tuberculoasă, anemia, neuralgia, tabes, arterio—scleroza, scrofuloză şi toate intoxicaţiile cronice,** *dă consultaţiuni dela 10—12 m. şi 3—5 p. m. în locuinţa sa din:*

Iaşi, Str. Costache Negri No. 10

(foastă str. Veche) vis-à-vis de Biserica Bărboi.

Victor Cristofor

AVOCAT

Str. Cuza-Vodă 42 bis

Publicaţiune

Consulatul austro-ungar din Iaşi invită prin prezenta pe toţi supuşii austriaci şi ungari născuţi în anii 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1891, 1895 şi 1896 domiciliaţi stabil în judeţele Bucău, Neamţ, Suceava, Dorohoi, Botoşani, Iaşi, Roman, Vaslui şi Fălciu să se prezinte la noile recrutări de glotaşi, cari vor avea loc la acest Oficiu consular în decursul lunei Decembrie stil nou 1915, în zilele de lucru la oarele 9 dimineaţa, aducînd cu sine, spre legitimare, paşaportul şi biletul de legitimaţie primit la ultimile recrutări de glotaşi de la acest Consulat.

Consulul General Imp. şi Reg. austro-ungar

GÖTZ.

De închiriat *două camere frumoase mobilate sau nemobilate, cu serviciul, în strada Carl Lueger 13. Se poate adresa proprietarului în aceiaşi casă.*

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia militară în sud-est

Berlin.—Generalul von Blume scrie în „Norddeutsche Algemeine Zeitung" un articol despre situaţia militară din sud-est. El spune, că Impătrita Înţelegere se află în faţa hotărîrii grele, dacă să abandoneze sau nu întreprinderile de la Dardanele şi Salonic.

Noui atacuri în Galipoli au tot atît de puţină perspectivă ca şi cele de pînă acum. Retragerea de acolo este periculoasă din cauza apropierii inamicului puternic şi vigilent şi din cauza impresiei morale, pe care ar produce-o. O iernare inactivă nu este de asemenea nici ademenitoare, nici impunătoare.

Mai puţin recomandabil încă este faptul de a se lăsa inactive trupele debarcate la Salonic. Nici Grecia, nici Puterile Centrale şi Bulgaria nu vor permite aceasta, dar spre a lua ofensiva probabil că abia vor ajunge 500.000 de oameni. Ar fi primejdios să se ia aceşti oameni de pe frontul francez.

Italia jertfeşte zadarnic hecatombe la graniţa nordică şi are probabil motiv să se gîndească la o retragere. Chiar dacă s'ar confirma, că vrea să trimeată 50,000 de oameni, aceasta va influenţa în mod decisiv asupra situaţiei.

Dacă concentrările ruse de trupe în Basarabia nu formează un bluf, acestea ar putea interveni numai cu participarea sau prin biruirea Romîniei. Se pare însă, că nu există nici un motiv, ca să reuşească nici una nici alta din aceste două posibilităţi. Rusia nu poate inspira vre-o îngrijorare nici Germaniei, nici Romîniei, nici nu poate să o determine pe aceasta din urmă să iasă din neutralitate.

De pe teatrele de războiu

Nauen.—Pe frontul armatei generalului Hindenburg:

„S'eu respins atacurile izolate ale detaşamentelor slăbite".

*

Nauen.—Teatrul de războiu occidental:

„Încercările inamicului de a ne disputa succesul de la est de Oberin, a eşuat. In afară de prizonieri am luat 3 mitraere.

La nord-est de Sonen, am luat de la francezi porţiunea de pe înălţimea 103, pe o întindere de mai bine de 500 metri.

Patru contra-atacuri au fost respinse. Un ofiţer şi 120 soldaţi au fost luaţi prizonieri şi am captnrat 2 mitraere".

Aprecieri despre situaţia în Balcani

Nauen.—Magrini, corespondentul ziarului italian „Secolo" spune:

„Situaţia francezilor în Balcani ie foarte periclitată, căci a dispărut orce speranţă de a se putea conta pe ajutorul sîrbilor, prin joncţiune.

De altfel trupele de aci au început să fie convinse despre necesitatea de a se renunţa la expediţia din Balcani.

Critici franceze

Nauen. — Ştiri din Paris anunţă că ziarul „Le Temps", criticînd comandamentul armatei engleze, reproşează englezilor că au lasat pe germani să-şi deschidă drumul spre Turcia şi că n'au venit, împreună cu francezii, în ajutorul Serbiei.

Ziarul „Petit Parisien" spune că numai printr'o pregătire mai bună a expediţiei din Mesopotania englezii au putut evita înfrîngerea de la Petekipe.

REGELE MUNTENEGRULUI CERE PACE SEPARATĂ

—El declară oă nu mai poate rezista inamicului—

Nauen. — Ziarul „Kölnische Volkszeitung" află că Regele Muntenegrului a expus personal representanţilor quadruplei probabilitatea de a încheia o pace separată; de oare ce Muntenegru e în ajun de epuisare şi armata nu mai poate rezista inamicului.

Şedinţa de azi a Reichstagului

Francfurt. — *Frankfurter Zeitung* află din Berlin, că în cercurile parlamentare se asigură, că în şedinţa de astă-zi a Reichstagului, cancelarul va face o expunere a situaţiei politice şi militare înainte de intrarea în ordinea de zi. Apoi se va da cetire interpelărei socialiste asupra condiţiunilor de pace. Cancelarul se va declara gata a răspunde imediat. Deputatul Scheideman îşi va desvolta interpelarea, după care vor lua cuvîntul toţi reprezentanţii partidelor din Germania.

Activitatea lui Clemenceau

Geneva,—Din Paris se comunică;

In comisiunea franceză pentru afacerile streine, Clemenceau se poartă fără nici o milă faţă de miniştri. El a tras la răspundere pe generalul Gallieni pentru trimeterea de trupe în Macedonia, cari au fost prea mari în comparaţie cu acelea trimise de aliaţii Franţei. Acolo se gasesc 3 corpuri franceze de armată şi numai o divizie engleză incomplectă. Italia n'a participat deloc. Clemenceau a declarat, că parlamentul nu va aproba trimeterea de noui trupe pentru «l'aventure mauquée de Salonique».

Prada de razboiu la Ipek

Nauen.—La Ipek s'au mai luat 80 de tunuri şi un bogat material de războiu. Eri 2000 serbi au mai fost luaţi prizonieri.

Pe frontul italian

Viena.—Luptele de artilerie pe Izonzo au fost pe ziua de eri, mai violente de cît în zilele precedente.

In contra muntelui San-Michelo, infanteria italiană a pornit în masse strînse. Pe partea nordică a acestui munte, ea a putut să pătrundă într'o parte a frontului nostru, dar trupele noastre trecînd la contra-atac, într'o luptă crîncenă de corp la corp, au isgonit pe duşman şi toate poziţiunile au rămas în stăpînirea noastră.

Respingerea s'a făcut cu grele perderi pentru duşman.

De asemenea în sectorul San-Martino mai multe atacuri ale duşmanului au fost respinse.

Marile lupte din Serbia de sud

Viena. — Teatrul de războiu de sud.

Atacurile noastre contra poziţiunilor muntenegrene de la Cocana au fost încoronate de sucses. Am luat cu asalt mai multe poziţiuni din linia inamică. Ipekul a fost curăţit de duşmani. Trupele noastre au luat aci 80 de tunuri, 160 de chesoane, 40 automobile, 12 cuptoare de cîmp, cîteva mii de puşti şi mult alt material de războiu.

Numărul prizonierilor aduşi eri de către armata generalului Koeves, trece de 2000, între cari 200 muntenegreni. Albanezii participă pretutindenea la luptă contra trupelor sîrbeşti.

*

Sofia. — Comunicat oficial asupra operaţiunilor din 7 Decembrie:

— „Urmărirea anglo-francezilor continue fără răgaz, pe ambele maluri ale Vardarului. Gara Demikapu a fost cucerită de noi. Trupele noastre se află la 12 kilometri la răsărit de acest punct. Forţele noastre au înconjurat din trei părţi satul Grubiţa, pe stînga Vardarului, unde a început o luptă crîncenă, care a ţinut pînă la miezul nopţei.

Una din coloanele noastre a surprins un batalion francez lîngă satul Petrova, la sud de gara Udevo. Ai noştri au atacat pe francezi cu baioneta şi i-au împrăştiat luîndu-li bivuacul, care a rămas în întregime în mîinele noastre.

Trupele noastre care operează la Strumniţa, au ajuns la sud, de Austorino, au atacat pe anglo-francezi pe toată lărgimea frontului, luîndu-li 114 prizonieri, 2 tunuri, 2 chesoane şi 1 mitralieză.

Lupte crîncene continuă.

Trupele noastre care vin de la Kitsoevo şi Bitolia, spre Ohrida, au ajuns în cîmpia Ohridei şi au ocupat oraşul.

Pe frontul sîrbo-muntenegrean continuăm a strînge enormele cantităţi de pradă, părăsite de inamic.

In regiunea Diako, am mai luat 18 tunuri, 100 chesoane, 15 automobile, 4 care cu muniţuni de tot felul şi mult alt material de războiu.

Elisaveta Vartic, soţie; Aristia Vartic, fiică; Gheorghe, Constantin şi Ioan, fii, cu soţiile şi copii lor, Maria şi Teodor Vartic, Elena şi Ioan Lupescu, nepoţi şi familiile Gheorghiu, Maior Filoteanu, Savinescu, au durere a anunţa moartea prea iubitului lor tată, moş, socru

†

Haralambie Vartic

Pensionar

decedat în urma unei grele suferinţi, în noaptea de 24 Noembrie.

Inmormîntarea va avea loc Vineri, 27 Noembrie, orele 2 p. m, la cimitirul Eternitatea, unde se află depus corpul defunctului.

Prietinii şi cunoscuţii sunt rugaţi a considera prezenta drept invitaţie.

Profesor D-r I. Tănăsescu

Vasile Conta 22 (fost sf. Spiridon

Chirurgie şi boli de femei

Consultaţii: 1—3 p. m.

„FIR de aur pentru BRODAT!"

„VANILIE"-„TAHITI"

I-a calitate se găsesc de vînzare la

ROMÎNIA MUZICALA

24 Lăpuşneanu 24—IAŞI.

V. GH. BUŢUREANU

-- AVOCAT --

— Cosultaţii 3 — 7 p. m. —

Strada Gh. Mîrzescu, casele — M. H. Goldner. —

De inchiriat *Un apartament compus din 5 camere, sală de bae, bucătărie, locuinţă de servitori, în str. Păcurari No. 29.*

A se adresa la d. avocat V. E. Theodoru, str. Lozonschi 10.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază pe pe acum, cu luna sau cu anul.*

Informaţii la ziar.

FLORIN SION

Doctor în drept

AVOCAT

S'a mutat în str. Cuza-Vodă 14

(Casele proprii, foaste dr. Filipescu)

Dr. Lucia-Leon BORCEA

Medic secundar la Maternitate

BOLI de FEMEI şi FACERI

Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

Dr. G. Sava-Goiu

OCULIST

S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. 8 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).

Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNTURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40

5 BANI

Administrația: Tipografia H. Goldner, Iași. — Telefon No. 36.

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2619.—Sîmbătă 28 Noembrie 1915

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII IAȘI

Identitate de situațiuni

„Dacă, zicea Venizelos, am fi eșit din neutralitate în Februarie, este probabil că am fi fost urmați de Bulgaria și Romînia. In schimbul unui mic sacrificiu destinat a mulțumi Bulgaria, Grecia ar fi primit vaste compensațiuni în Asia Mică și în sectorul Dviran—Ghevgheli.“

Nu vi se pare că aceste cuvinte au fost spuse nu pentru Grecia, ci pentru țara noastră?

Căci și la noi se repetă de o bună bucată de vreme, același lucru. Dacă am fi intrat în războiu, ni se spune, după căderea Lembergului, ori cînd Rușii se aflau pe crestele Carpaților, de sigur am fi atras în acțiune pe Bulgari și Greci alăturea de noi.

Dedeam Bulgarilor Quadrilaterul, dar în schimb obțineam compensațiuni însemnate peste Carpați.

Și atît de mult s'au repetat acestea, în cît astăzi ori în cotro te întorci, ori pe cine întrebi despre situațiune, ți se răspunde invariabil: „dacă intram după ce Lembergul a căzut, ori cînd Rușii erau în Carpați, era alt ceva, eram stăpîni pe situațiune, eram în Ardeal și războiul înceta“.

Și o spun nu numai acționiștii, dar chiar și acei ce se declarase adversari ai unei conlucrări a noastre alături de aliați.

Astăzi, cînd acțiunea noastră se vede a se fi îndepărtat, se pare că un acord s'a stabilit între toți acei cari se ocupă de chestiunea externă, fie că au chemare de a se rosti, fie că nu.

Și dacă observi bine pe cei cu care acum vorbești, poți constata că nu fără oare care mulțumire insistă el asupra acelui *dacă*. Dacă intram atunci?! zice dînsul, însă acest *dacă* e plin de înțelesuri.

Ne spun sociologii că se găsesc și astăzi triburi prin pustiile Africane, ce stau în neîncetată luptă unele cu altele. Se omor acolo oamenii ca muștile. Pentru acele triburi o asemenea viață e ceva natural.

Sunt triburi, spun aceiași sociologi, cari socotesc a fi natural ca bătrînii să fie omorîți. La anumită vrîstă a acestora, se strîng împrejurul lor toate neamurile și în cîntece ocazionale, cu ceremonie deosebită, bătrînul, considerat ca netrebuincios, cade el singur în groapa ce-i va închide pentru totdeauna.

Istoria apoi ne povestește că în veacul de mijloc, se sacrificau viețile omenești fără cea mai mică jenă. Duelurile erau nenumărate, viețile celor mulți erau scurtate prin acte de violență.

Pentru nobilii din acele vremuri, actele de omor erau considerate ca un fel de sport.

Închiși în castelurile lor, fără mijloace de comunicațiuni, fără idee de un alt fel de traiu, în care inteligența să țină primul loc, fără distracțiuni, fără teatru, etc., oamenii aceștia nu găseau alt chip de a cheltui prisosul de energie cu care fiecare făptură omenească e înzestrată de cît în acțiuni de felul acesta. Viața atunci era prea monotonă și de aceia ușor și fără părere de rău se sacrifica.

Astăzi însă asemenea sacrificii nu se fac ușor. Faci sacrificiul vieții, cînd ești silit la aceasta. Cînd ești amenințat în ceia ce constitue chiar viața negreșit că ori ce altă considerațiune, decît aceia de a ți-o apăra, trebue să dispară.

Am ajuns în zilele noastre să ne solidarizăm pentru multe ale vieți. Suntem dispuși să sacrificăm totul pentru acest principiu, să ne sacrificăm averea și mulțime de alte bunuri, cu cari natura ne-a înzestrat; o facem pentru că ne rămîne încă speranța.

Cînd e vorba însă de moarte, atunci regula aceasta a solidarității cade. Spuneți unui solidarist că dînsul trebue să moară pentru ca să scape 50 ori 100 și veți vedea?

Mai eri citeam, în „Le Journal“, un articol al fostului ministru francez, Henry Chéron, prin care cerea justiții între cei ce trebuie să meargă în front. Și astăzi ca pe vremea Grecilor vechi, se umblă cu luminarea pentru găsirea ei și nu se află nicăeri.

Trebue un Hercule, zicea dînsul, care să-și iea asupra-și de a face să se respecte legile și mai ales cea din urmă lege franceză, legea Dalbiaz, care privește pe așa numiții „embusqués“.

Se repetă lucrurile, se repetă situațiunile, se repetă istoria.

Inainte de consiliul de coroană, frica ne cuprinsese pe toți; nu știam cărui sfînt să ne mai închinăm. A fost o ușurare generală cînd ni s'a comunicat tuturor rezultatul acelui consiliu, că vom sta liniștiți.

Inainte de el nu se auzea vre-o voce care să strige că trebue să intrăm neapărat în acțiune. A fost însă de ajuns să *se știe că am decretat starea pe loc*, pentru ca imediat să se spună, să se protesteze, că trebue să mergem la războiu.

Par'că astăzi e astfel. Cînd se aude că suntem gata a intra în războiu, multe glasuri energice de altfel pe cîtă vreme știu că liniște va fi, nu amuțesc, pentru ca apoi să reînceapă?!

Este omenesc, este potrivit timpurilor noastre, e potrivit cu stările prin care trecem, ca să fie așa.

Și zicînd astfel, nu avem în vedere escepțiunile care au fost și vor fi totdeauna. Dar e sigur că evenimentele vor decide. Vom fi tîrîți în viitoarea de astă-zi fără voia noastră. Oricîte aprecieri vom face din biurourile noastre, toate vor cădea în momentul cînd situațiunea va ajunge să fie, cum zic francezii, *intenable*

Avem datoria a ne îngriji, avem datoria a ține armata pregătită pentru ori-ce eventualitate, avem datoria a pregăti sufletește națiunea întreagă și a o face să înțeleagă că mai presus de om, mai presus de viața lui, este iubirea sfîntă a țării. Trebue să știe toți că avem datoria a apăra patrimoniul lăsat nouă de strămoșii noștri, și că vrăjmașului nu-i trebue dat răgaz să ne ducă la peire.

Vir.

Mici Polemici

Pentru ca „Naționalul“ să mai pună nițel foc în inima cetitorului, rolurile s'au împărțit: d. Stelian pune banu, iar Banu aduce „Flacăra“ în redacție.

*

Ca înjumătățirea celor mai multe ziare din țară, cetitorul e în cîștig.

Cetitul durează mult mai puțin, iar „times is mone“.

*

S'au aflat morți pe străzile Iașului cîți-va muzicanți. Autopsia făcută de medicul legist i-a găsit „mai mult sau mai puțin morți“, dar a declara că moartea o poate atribui unei indigestii provenită din prea multă mîncare la banchetul Rang, sau morții de foame...

*

A apărut „Ghilotina“ în 8 pagini.

Așa de mare e lista trădătorilor pe care generalul Crăiniceanu vrea să-i ghilotineze în fața lui Capșa.

*

Din greșală un delegat romîn a cumpărat la Londra de un milion sare amară în loc de sodă.

...Cum o să „iasă“ din această încurcătură?

*

Curioase sunt știrile de pe frontul apusean care se repetă necontenit: cînd unii, cînd alții au pus stăpînire pe cîte un cimitir.

— Ca și cum n'ar avea destule cimitire beligeranții!

*

Hotelierii au înscris de pe acum în calendarele lor toate datele iubileelor în familia Rang, ca să nu mai încaseze bătăi, închisoare în asemenea solemne ocaziuni.

*

Acei cari au dat junelui Rang un ciolan, numindu-l magistrat, credeam că n'o să mai facă scandal pentru cîte un ciolan, două.

Concesiuni

Ziarele abundă în amănunte, cu privire la concesiile pe care guvernul le-ar fi făcut agricultorilor.

Plugarii noștri, judecînd după cele promise de primul ministru, au dreptul să fie mulțumiți. O simplă întrunire la Liedertafel și guvernul, speriat, s'a decis să dea ascultare doleanțelor guvernului!

De cît un lucru. Dacă marea mulțime a cetitorilor ziarelor poate fi dispusă să creadă că întrunirea a avut succes, că guvernul a promis cu adevărat concursul său, că vom avea, cu alte cuvinte, export, acei cari sunt în fruntea mișcărei plugarilor nu credem să fie atît de naivi încît să-și închipue așa ceva.

Chestiunea exportului or-cît de complicată ar fi actualmente, este înainte o chestie de sistem de guvernămînt. Și dacă pînă acum guvernul actual a făcut tot ce i-a stat în putință spre a împiedica exportul, cum își poate cine-va închipui că ar fi suficient o întrunire a agricultorilor pentru ca să avem de acum încolo exportul?

Or-ce s'ar spune, guvernul actual este în fond în contra exportului. Jesuitismul poate fi pus în mișcare, de formă se poate că guvernul să promită totul, în fond însă, atîta timp cît politica noastră economică va fi condusă de d. Vintilă Brătcanu, iar aplicarea măsurilor vor fi încredințate d-lor Costinescu și dr. Angelescu, export nu va fi.

Agricultorii să fie deci cu băgare de seamă. Să nu dezarmeze o clipă, să facă tot ce le stă în putință pentru ca să învedereze că politica economică a actualului guvern însamnă un dezastru pentru țară. Să nu se lese adormiți de vorbe frumoase și prin permanenta lor activitate să facă ast-fel în cît interesul general să primeze asupra gheșefturilor și conrupțiunei.

Numai în fața unei manifestări de conștiință de putere de sine guvernul va ceda. Cît timp acest lucru nu se va face, vom vedea promisiuni și de fapt se va face și mai departe totul pentru a se împiedeca exportul.

OAMENI ȘI LUCRURI

Cetind pe Topîrceanu...

Ți-am cetit, poete acum două zile satira în proză: „Not kennt kein Gebot“, cu plăcerea pe care o produce cuiva o reușită parodie a celor mai la modă și mai pretențioase sentințe politico-artistice. In adevăr, e dureros de uimitor să vezi cu ce aere solemne și cu ce persistență diabolică se mențin în publicistică unele formule seci,—bășici de spumă lansate în aer, unde rezistă tuturor vînturilor mulțumită ușurinței lor.

Bunăoară, acea formulă de care te ocupi în schița pomenită: nimicirea catedralelor și lucrurilor de artă din cerințele grozavului războiu, a cărui unică lege este să aducă biruință. Biruință—din nenorocire—cu ori-ce preț, în deosebi, cu prețul oricît de multor vieți omenești.

Subliniezi că s'a tot vorbit, ori se vorbește de catedrale. Pînă și concetățeanul nostru, neobositul naționalist d-rul Thiron deplînge catedralele prăbușite, sau ruinate.

Dar lumea mai are și alte frumuseți tot atît de primejduite subt ploaia de obuze și de șrapnele. Trecut-ai vre-odată Bosforul? Văzut-ai deoparte și de alta toate acele mărețe palate, turnuri, clădiri care-și resfrîng splendorile în apele Cornului de aur? Pentru un francez ca Pierre Loti, un italian ca De Amicis, nu se află în univers alte puncte mai strălucite, mai admirabile de cât Bosforul. Aveau oare de gînd să le cruțe armatele anglo-franceze dintr'un sentiment înalt de artă și omenie? Rămas-a mijloc și putere de distrugere pe care să nu-l fi adus echipagiile flotei, care numără printre căpitani pe însuși Pierre Loti, admiratorul ce zic!—adoratorul Turciei?

Am trecut cu ani în urmă de patru ori pe bord prin acea fermecătoare poartă a Bosforului.

Și de cîte-ori citeam despre atacurile furioase în potriva Dardanelelor, ori despre așezarea tunurilor pe înălțimile insulei Principelui, simțeam întreaga înfiorare pentru grozăviile războiului necruțător, de frumuseți.

Oare dacă în locul Salonicului, armatele franco-angleze ar avea să calce Atena, vechea metropolă, ar cruța reminiscențele sacre în preajma Parthenoului, unde Renan se înduioșa în fața Akropolei, unde visa Lordul Byron?

Nu, nu! Războiul care nimicește vieți și varsă sînge, nu cunoaște legea milei pentru frumusețea milei! Cînd Baiazid în poemul lui Eminescu visează:

In pristolul de la Roma să dau calului ovăz

aplică aceiași lege cruntă de distrugere în fața căreia nici Sf. Petru de la Roma nici catedrala de la Roma, nici domul de la Köln, nici cupolele aurite de la Moscova nu prețuiesc nimic, nimic, nimic.

Cine simte milă și visează o omenire generoasă—luptă pentrt dispariția desăvîrșită a războiului. Cine nu o face, e părtaș la nelegiuirile strîns legate de cruzimile lui. Ai dar dreptate, să parodiezi poete, cîntecul banal al catedralelor prăbușite..

Rodion.

INFORMAȚII

Anchetă în chestia scandalului de la hotel Binder. — *Se știe că față de Inalta Curte de Casație, cu ocazia cercetărei cererei de strămutare a procesului pentru motiv de legitimă suspiciune, d. Rang, a afirmat că rezultatul anchetei făcute de d. procuror general de pe lîngă Curtea de Apel în chestia scandalului de la hotel Binder, îi este favorabil.*

Or, din Capitală ni se comunică, de către o persoană în măsură de a ști, că concluziile raportului d-lui Al. Gane sunt următoarele:

Culpabilitatea d-lui Rang nu poate fi stabilită, în această chestie, întru cît martorii citați se contrazic fundamental.

Procurorul general constată însă că procurorul Rang a dovedit o totală lipsă de tact, cînd a procedat la instrumentare în propria lui cauză, și prin condițiile speciale în care s'a produs cercetarea făcută de d-sa.

Pe cînd ziarele noastre acționiste anunțau o iminentă ofensivă rusă în Bulgaria, ziarul „Times“, presupus și el a fi bine informat, anunță pur și simplu că nu consideră iminentă o ofensivă rusă în potriva Bulgariei.

DOUĂ TABLOURI.—*Ziarul „Journal des Balkans“, cunoscut prin simpatiile sale pentru aliați, publică o interesantă descriere a unui martor acular despre cele petrecute în Serbia, cu ocazia ultimelor lupte.*

Două tablouri sunt interesante. Primul, Nișul este în serbătoare: se anunță sosirea francezilor. Iată cum este descris acest moment:

„Astăzi am intrat în Niș. Pretutindenea drapele tricolore. Peste tot steaguri cu culorile franceze fîlfîie în vînt. Sunt steaguri pe strade, pe piețe, pe toate casele. Cocarde alb, roș și albastru sunt peste tot, până și la vitrinele negustorilor și la coarnele bivolilor cari trag carele.

Mi se spune: „Știi? Sosesc!“ Îi așteptăm! Și ca să simtă că Serbia îi așteaptă cu toată inima, Nișul s'a împodobit ca pentru o sărbătoare.

...Niciodată ora n'a fost mai gravă pentru Serbia. Și totuși, aci, nimeni nu se gîndește la altceva decît cum să primească mai bine pe oaspeții așteptați. Orașul și a zugrăvit din nou fațadele caselor, străzile au fost pavate din nou, casele împodobite: *Serbia așteaptă pe francezi!*“

Francezii însă n'au venit și atunci Nișul părăsit. Iată al doilea tablou:

„Mă îndreptasem spre sediul guvernului. Trei oameni se mai aflau acolo: bătrînul Pașici, un tînăr secretar de stat și un jandarm. Am fost față la evacuarea Varșoviei: Rușii se retrăgeau din Polonia, dar mai rămînea însă gîndul unei prelungiri de viață posibilă sub o stăpînire nouă. După această evacuare a Nișului părea că nu mai e posibilă decît moartea pentru această nenorocită țară. Pașii mei sunau în sălile deșarte ca un clopot de moarte. Tînărul secretar de Stat îmi zise: „Cînd soarta vine de la D-zeu, popoarele nu pot decît să se închine dinaintea inevitabilului.

Dar nu era acesta cazul Serbiei! De un an de zile Aliații țineau în mâinele lor destinul sîrb!“

D. prof. Gusti fiind numit în comisiunea de examinare la examenele de capacitate din București, și-a întrerupt cursul de sociologie, rămînînd ca de Sîmbătă 28 Noembrie să-l continue regulat.

D. profesor Virgil Arion va ține cursul său de Sociologie pe lîngă facultatea de drept, în fiecare Sîmbătă de la 5—7.

Copilul Gh. Burdugă, din Movileni jucându-se lîngă fîntînă a căzut întrînsa și s'a înecat.

D. Gheorghe Iorga, inspector pe lîngă ministerul de comerț, a sosit azi în localitate. D. Iorga vine, învitat de administrația comunală, pentru a-și da seamă de plîngerile morarilor.

D. Iorga a învitat pentru azi pe morari la o consfătuire, la care au luat parte d-nii Tomida și Toma, ajutori de primar și Jellea, președintele Camerei de Comerț.

Morarii au aratat inspectorului imposibilitatea în care se găsesc, de a desface făina, pe prețurile maximale stabilite de minister.

D. Iorga va vizita tot azi diferitele mori, pentru a se convinge atît de stokul de făină ce se găsește și să constate din registre cheltuelile morarilor.

Din cele constatate, inspectorul va înainta ministerului un raport amănunțit.

Informația publicată într'un număr anterior al ziarului nostru și prin care se aducea invinuirea d-lui I. Turtureanu, șeful magaziei sărei locale, că ar crea dificultăți comercianților, s'a strecurat în ziarul nostru din eroare.

Cercetări făcute ne-au dovedit că d. Turtureanu este un funcționar excelent și că nu i se poate imputa nimic din cele cuprinse în sus zisa notiță.

Trupele de cavalerie din Bîrlad s'au înapoiat azi la reședință.

Azi dimineață au sosit în localitate mai mulți francezi și englezi, cari vor pleca în Rusia.

Se pare că ei au fost înștiințați de către ambasada rusă din Capitală, că azi va reîncepe circularea trenurilor pe liniile basarabene.

D. Dimitriu, secretar general al ministerului de interne, a fost eri la Pașcani spre a-și da seama de dezastrul produs de incendiul de acum cîte-va zile.

D. Dimitriu, tot promițînd concursul guvernului pentru a alina mizeria, a distribuit în numele ministerului de interne 2000 lei, la cei mai nevoeși.

Ministrul de interne a înștiințat ca administratorii de plasă să se întruneasă în conferință în zilele de 19 și 20 Decembrie în sala consiliului județului Ilfov.

Vor participa delegați din întreaga țară.

Duminică primarii din 8 comune vor veni în localitate, spre a primi de la revizoratul școlar, hainele ce urmează a fi distribuite la elevi săraci.

Solemnitatea distribuirei hainelor, va avea loc, Duminica cealaltă, la fiecare școală în parte.

Din Cotnari se anunță, că ciobanul Gh. Bulan, mergînd noaptea spre stînă, a căzut într'un pîriu și s'a înecat.

In comuna Țoțoești s'a constatat epizotia de febră aftoasă printre vite.

D. subiect. Samson din compania de pompieri din Iași, a fost condus aseară la București, spre a intra în tratamentul prof. dr. Marinescu, suferind de o boală de nervi gravă.

In luna Martie, dacă o fi liniște, va juca noua trupă de operete „Gabrielescu“ care face furori la teatrul Modern din Capitală; în adevăr că tot ce'a fost mai bun la foasta companie « Grigoriu » s'a mutat la « Gabrielescu ». Pe lîngă operete joacă și opere comice, ca Manon, Boema, Carmen, etc, Artiștii principali sunt: Florica Floresca, Miciora, Grand, apoi tenorul de Sylva, Ciucuretti, Niculescu-basu, Achil Popescu, Bărcănescu, etc. Așa că ieșenii vor avea operetă și primăvara.

Aseară s'a jucat pentru a 5-a oară „Papa Lebonard“ în fața unui auditoriu relativ destul de numeros. Aplauze multe pentru d. Radu Dimitrescu și d-na Braborescu:

O întrebare: de ce n'a jucat d. Braborescu rolul doctorului Andrei?

Astă noapte a fost arestat individul Petrachi Ciobanu, inculpat de furt.

Ministerul afacerilor străine a făcut cunoscut autorităților, că toți străinii cari vor să se ducă în Egipt, trebue să aibă pașaportul vizat de un oficiu englez, altfel nu li se va permite debarcarea pe acel teritoriu.

In dimineața zilei de Sîmbătă 28 a lunei, cu prilejul serbărei aniversărei luărei Plevnei, va avea loc la Mitropolie și solemnitatea depunerei jurămîntului noilor recruți.

Serviciul religios, la care au fost invitate toate autoritățile, va fi oficiat de P. S. S. Arhiereul Antim.

Ştirea despre prezenţa unui delegat al farmaciştilor iaşani la Viena, nu este exactă. In afară de tratativele cu fabricile germane, farmaciştii iaşani nu au avut alte propuneri, nici n'au făcut oferte pentru aprovizionare cu medicamente.

« Uniunea Evreilor Pămînteni » va ţinea o întrunire în sala cantinei şcolare din strada Elena Doamna, Duminică 29 Noembrie, oarele 3 după amiază.

Societatea Ortodoxă Naţională a Femeilor romîne, Secţia Iaşi, organizînd şi anul acesta Steaua de Crăciun, pentru copilaşii de la grădinele de copii, face un călduros apel la Onor. Public ieşan, de a-i veni în ajutor, ca şi în anii precedenţi, cu obiecte de îmbrăcăminte, bani, încălţăminte; roagă pe toţi domnii cofetari să bine voiască a le trimite bomboane; pe toţi domnii bacani a le da strafide, smochine, alune etc.; roagă cu multă insistenţă pe domnii comercianţi ca în aceste timpuri grele să nu uite pe micii elevi şi să le trimeată resturi de stofe, barchet, colţuni, mănuşi etc.

Societatea mai face apel la toţi copiii, cu dare de mînă, să trimeată din jucăriile lor şi fraţilor lor săraci, spre a putea şi ei să se joace şi bucura de Sf. sărbători. Serbarea Stelei va avea loc în localurile grădinelor de copii, una în strada Sărărie No. 99, alta la Socola, lîngă Ateliere.

Numele tuturor donatorilor şi obiectele oferite vor fi publicate în jurnalele locale.

Obiectele se pot trimite la sediul Societăţei, strada Carp No. 2, sau la una din doamnele din comisiunea de organizare a Stelei de Crăciun. D-na Eliza Gh. Văleanu, str. Lascar Catargiu 36, d-na Cecilia Col. Liciu str. Lascar Catargiu 27, d-na Maria N. Krupensky str. Carol, 37, d-na Ana Gh. Netter str. Armeană 18, d-na Alexandrina Th. Nicolau str. Sf. Teodor 16, d-na Alexandrina C. Praja str. Păcurari 31.

Tot odată Societatea roagă Onor. Public ieşan să bine voiască a lua parte la această serbare, spre a putea mai bine constata progresul ce l'au făcut aceste şcoli.

TEATRALE. — Simbătă 28 se joacă o premieră din cele care fac serii; piesa se chiamă « Fetiţa » şi rolurile principale sunt create de soţii Braborescu. Duminică în matineu, « Infumuraţii », piesă care a plăcut mult, iar seara piesa de senzaţie „Procuror şi Apaş".

— Direcţiunea Teatrului Naţional a intervenit la Ministerul de Războiu, ca artiştii cari sunt concentraţi, să fie liberi a juca; azi a sosit ordinul prin care se desconcentrează, pînă la mobilizare, pe artiştii cari au grade inferioare: d-nii Petrone, Pella, Damira, Botez şi Constantinescu. Pe acei însă cari sunt ofiţeri d-nii Braborescu, Boldescu, Calmuschi, rămîn concentraţi, dar au voie să joace numai în teatrul naţional.

Programul nou care se reprezintă astă seară Vineri 27 Noembrie c., la cinematograful Pathé Frères din sala Sidoli cuprinde:

Paseri hrăpareţe. Dramă în cinci părţi după romanul „L'héritage de Sylvie" al celebrului autor francez Honoré de Balzac. — Desfăşurarea ne reprezintă idila tristă a unei tinere fete chinuită de tutorele ei. Dd. Armand Bour, Rolla Normand şi d-ra Sylvie de la Comedia Franceză din Paris interpretează rolurile principale. — Povestitorul Creangă, film istoriografic de Octav Minar. — Max Linder coafor, comedie jucată de splendidul humorist parizian.

Duminică 29 Noembrie, două matineuri (3 şi 5¼) şi reprezentaţie serală. — Program nou duminical: Intre culise (La Rampe) dramă în trei acte de Henri Rotschild.—Cînd regele era lege, dramă americană, etc. etc.

Bibliografie. — „Războiul popoarelor" anul II No. 8 redactat de d. I. Gorun, editat de Ig. Hertz.

— „Ghilotina" No. 1 anul I.

Sanatoriul Dr. TZAICU

— IAŞI, Strada Carol 20 —

Aduce cu plăcere la cunoştinţa publicului şi numeroasei sale clientele, că s'a mutat din strada Zmeu 3, în **STRADA CAROL 20** *regiunea cea mai ridicată şi mai sănătoasă a Iaşilor.*

Clinică chirurgicală modernă:

Săli speciale pentru operaţiile aseptice şi septice; instrumentar complect şi ireproşabil.

ORTOPEDIE. MECANOTERAPIE (Zander).

MEDICINA INTERNA. FACERI. ELECTROTERAPIE.

HIDROTERAPIE

Tratamentul Sifilisului cu mercur şi Neosalvarsan.

Medici consultanţi distinşi în toate specialităţile.

Consultaţii 1—3 şi 8—9 p. m.

—Telefon 79 —

Ingrijire perfectă. Preţuri moderate.

UNE JEUNE DAME connaissant en perfection le français et l'allemand cherche des leçons particulières.

S'adresser à l'administration du journal rue Mîrzescu 17.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situaţia dificilă

Berlin.—«Berliner Tageblatt" anunţă din Constantinopole că situaţia englejilor la Galipoli devine din zi în zi tot mai dificilă şi periculoasă. Chiar şi posibilitatea, de a fugi, ceea ce ei ar face acum bucuros, a scăzut acum foarte mult. Din cauza mărei agitate şi a furtunelor iernei, vasele nu se pot apropia zile întregi de coastă. Podurile de debarcare, pe care englezii le-au construit cu atîta trudă în timpul verii, au fost distruse şi luate de valuri. Englezii au construit ce-i dreptul, mici magazii cu provizii, dar duc lipsă de apă.

Pierderile englezilor

Basel.—Pierderile totale ale englezilor pe frontul francez ating pînă la 9 Noembrie următoarele cifre: ucişi sau morţi: 4620 ofiţeri, 69.272 oameni; răniţi, 9754 ofiţeri, 240.283 oameni; dispăruţi; 1582 ofiţeri, 54. 446 oameni; în Marea Mediterană, ucişi sau morţi; 1504 ofiţeri, 21,531 oameni; răniţi 2866 ofiţeri, 70,148 oameni; dispăruţi 350 ofiţeri; 10.211 oameni; pe celelalte fronturi, ucişi sau morţi 229 ofiţeri, 2052 oameni, răniţi 337 ofiţari, 5587 oameni; dispăruţi 76 ofiţeri, 3223 oameni.

Soldaţi aparţinînd flotei sau marinei, ucişi sau morţi: 589 ofiţeri, 9928 oameni: răniţi, 151 ofiţeri, 1120 oameni, dispăruţi 52 ofiţeri, 310 oameni, în total 510.230.

Incriminări şi critici

Geneva. „Secolo" spune că Impătrita Inţelegere n'a reuşit ţinta pe care o urmărea prin debarcarea sa dela Salonic. N'a salvat nici pe Sîrbi nici n'a împiedecat trecerea germanilor în Bulgaria. O campanie din spre Marea Adriatică se va putea face abia mult mai tîrziu şi în condiţii cu totul altele.

Dacă s'ar încerca să întreprindă ceva din spre Salonic, ar avea nevoe de o debarcare de 3 milioane şi jumătate de oameni, pe cari ar trebui să-i aprovizioneze de pe Mare, de oarece ţara nu conţine nimic. Armata ar trebui înarmată cu artilerie de munte uşoară, care există pînă acuma într'o cantitate prea mică. Ar mai trebui apoi să se aducă un imens material de căi ferate. Astăzi pot circula pe linia ferată Salonic-Veles vre-o duzină de trenuri pe zi Intreaga cantitate de material de căi ferate a sîrbilor, afară de vre-o 100 de vagoane şi de patru locomotive, a căzut în mîna inamicilor. Afară de aceasta e nevoe de numeroase camioane-automobile uşoare şi de nenumăraţi catîri şi cai.

Atitudinea Greciei este însă din cele mai primejdioase. «De ce» întreabă „Secolo", „s'a rîdicat la ocuparea Monastirului drapelul grec deasupra gării şi de ce an tolerat aceasta Bulgarie".

Fuga şi aventurile unei legaţii ruse

Nauen.—Ziarul „Rieci" spune că personalul legaţiei ruse din Serbia, în fuga lor spre Muntenegru, au trecut prin grele momente şi prin multe aventuri.

Zile întregi au rătăcit prin munţi, urcînd dealuri de cîte 1800 metri înălţime, prin frig şi flămînzi.

Cu chiu şi vai au ajuns în fine la Podgoriţa.

D. Marghiloman la Rege

Bucureşti.—„Adevărul" este informat, că d. Al. Marghiloman a fost eri la Rege, pentru a-l sonda, dacă n'a sosit momentul pentru alcătuirea unui guvern Maiorescu.

Pentru pace

Berlin.—Ziarul „Times" află din Wasinghton, că Brian, a adresat un apel către Wilson, preşedintele Statelor-Unite, prin care cere ca America să-şi propuie serviciile sale de mediatoare între Puterile beligerante, pentru a inserca încheierea păcei.

Dezmînţire

Berlin. — Poldhu a afirmat că ziarele din New-York anunţă că de la 18 Februarie pînă la 1 Noembrie stil nou, germanii ar fi avut 78 submarine capturate s'au scufundate.

Wolf-Bureau este autorizat a declara că perderile nu se ridică nici la un sfert de cea indicată de Poldhu.

Contele Tisza şi atitudinea Romîniei

Bucureşti. — Ziarele din Budapesta, sosite azi în Capitală, cuprind în extenso discursul rostit în Camera de Contele Tisza, asupra războiului şi cu privire la atitudinea Romîniei.

In esenţă, primul ministru ungar a zis:

— „Locul Romîniei este alăturea de Puterile Centrale, totuşi aceste puteri vor privi cu toată liniştea sufletească ori-care va fi hotărîrea pe care o va lua Romînia".

Nou consiliu de răsboiu

Nauen.—După ştirile presei franceze, un nou consiliu de răsboiu a avut loc la Paris. Rezultatul se ţine secret.

Totuşi ziarul *Italia* crede a şti că la primul consiliu, Kitschener a cerut retragerea trupelor din Salonic, pe cînd Franţa a susţinut continuarea apărărei Serbiei.

Cererea Angliei este isvorîtă de teama unui atac la Suez.

Revoluţia în China

Şangai.—Un vas rebel a fost prins. Majoritatea revoluţionarilor au fost împuşcaţi. Acte teroriste sporadice au fost constatate. Numeroase arestări au fost efectuate în oraş.

Persanii atacă pe ruşi

Constantinopol.—Agenţia Mili anunţă din Bagdad, că miliţienii persani au atacat trupele ruseşti aflătoare aci, în număr de 5000, între Homada şi Karstin. O mie de ruşi au fost ucişi, restul au fost împrăştiaţi.

Atacarea unor vase americane

Londra.—Două vapoare americane cu petrol, au fost atacate Duminică de un sub-mariu german în Mediterana.

Vapoarele au fost uşor avariate şi au putut scăpa.

Generali căzuţi în războlu

Lugrav.— Generalul Trembi, unul din cei mai străluciţi generali italieni şi colonelul Cimento, au căzut pe cîmpul de onoare.

Generalii Lisinatoli, şi Belro Foderaro au fost puşi în disponibilitate.

Incendiul din Genua

Nauen.—Un mare incendiu a izbucnit în portul Genua. Au ars două mari depozite de stearină, uleiuri minerale, lînă, bumbac şi altele. Pagubile sunt de mai multe milioane.

Expozeul Cancelarului Bethman Holweg

— Analiza situaţiei în Balcani —

Berlin. —Reichstagul.

In faţa unei săli şi a tribunelor absolut ticsite, cancelarul imperiului, de Bethman-Holweg a pronunţat următoarea cuvântare:

Puţin după închiderea seziunei Reichstagului din August trecut, Bulgaria a intrat în război.

Inţelegerea încercase de la începutul războiului, cu sforţări mereu crescinde să atragă pe Regele Ferdinand de partea sa. I s'au făgăduit teritorii turceşti şi greceşti în chipul cel mai liberal. I s'a promis mărirea teritoriului din chiar teritoriul Serbiei aliate, pentru apărarea căreia după cum se confirmă, Rusia a dezlănţuit războiul, chiar din teritoriul Serbiei aliate pentru eliberarea căreia, înţelegerea pretinde a combate astăzi. Pentru a putea atrage pe Bulgaria alături de Inţelegere Serbia a trebuit să facă concesiuni atât de mari încît nu le-a putut primi.

Aspiraţiunile naţionale justificate ale Bulgariei asupra Macedoniei fuseseră precum se ştie considerabil reduse după ultimul război balcanic în profitul Serbiei.

Părăsită de Rusia, Bulgaria a trebuit să suporte sarcinile principale ale războiului pentru ca apoi să privească rodul victoriilor sale, era atribuit Serbiei.

Serbia campioana Rusiei trebuia să primească partea leului, întru cît era potrivnică Austro-Ungariei.

Astăzi Regele Ferdinand a îndeplinit în întregime cuvîntul pe care l'a dat poporului său la sfîrşitul celui de al doilea război balcanic. Drapelele bulgare care au trebuit să fie strînse atunci după lupte glorioase, flutură astăzi liber peste teritoriile atunci perdute. (Strigăte repetate de bravo).

***

Sîrbii în loc de a căuta o înţelegere şi de a scuti ţării lor sarcina unei noui campanii s'au hotărît să facă un nou front la atacul coalizat al armatelor austro-germane şi să lupte contra vecinilor lor de la răsărit. Ei s'au bizuit de asigurările date de Sir Grey că Anglia va da prietinilor săi din Balcani un sprijin nelimitat.

Astăzi armata sîrbă este în cea mai mare parte distrusă. Serbia a aşteptat în zadar ajutorul făgăduit de Anglo-Francezi. Pentru a doua oară un stat mic s'a sacrificat pentru ţările occidentale.

*

Trupele noastre, este adevărat, au combătut în mod strălucit cu toate ne mai auzitele greutăţi din munţii Serbiei. Le exprim călduros gratitudinea noastră întreagă. (Strigăte puternice de bravo). Noul nostru prieten, Bulgarul, luptă cu glorie alături de noi. (Aplauze puternice).

Suntem mîndri de noul nostru aliat a cărei bravură a fixat de pe acum locul ce i se cuvine în Balcani.

Prin victoria noastră contra sîrbilor Dunărea deschisă, a devenit liberă şi comunicaţiunile au fost stabilite cu Turcia. Putem întinde mîna fără piedică aliatului nostru otoman şi ne bucurăm a-l putea sprijini mai complect în glorioasa luptă dusă pînă acnm. Cu un curaj eroic Turcia a stat de strajă în potriva atacurilor Inţelegerei şi a desamăgit speranţele lor, atunci cînd în timpui verii primul ministru englez Asquith anunţă că este iminentă căderea Dardanelelor. (Aplauze).

Astăzi Dardanelele sunt mai tari ca nici odată. (Mari aplauze).

*

In cursul lunei Noembrie d. Asquith îşi consolă ţara cu perspectiva unui triumf la Bagdat. Dar şi aci Turcii au menţinut vechea lor reputaţie războinică şi au înfipt englezilor o înfrîngere dureroasă. (Aplauze repetate).

Drumul liber spre orient constitue un pas însemnat în istoria acestui războiu. Comunicaţiunea directă în Turcia este militaricește, de o importanţă covîrşitoare, căci comunicaţiunea economică asigurînd importul din statele balcanice şi Turcia complectează apărarea noastră în chipul cel mai bine venit. Dar mai cu seamă perspectivele de viitor sunt din cele mai asigurătoare. Graţie politicei regelui Ferdinand o punte solidă a fost aruncată între puterile imperiale astăzi şi totdeauna temperabile şi între orient.

*

Această punte nu va resuna după război de pasul batalioanelor în marş ci va servi operei pacifice şi civilizatorie. In schimbul celor petrecute în cursul acestui război vom face ca alianţele noastre întărite prin camaraderia do arme de astăzi, să fie mai profunde şi nici de cum pentru a aţiţa popoarele unele în contra altora ci spre a participa în mod activ la avântul teritoriilor şi popoarelor spre o dezvoltare vioae. (Aplauze).

Ceea ce aliaţii au pierdut în politicește or militărește în Balcani ei caută să reciştige drin acţiunea de presiune şi de violare a statelor neutre. Desigur că ei procedînd astfel cred a fi credincioşi politicei urmate de la începutul războiului.

Mai întîiu Serbia şi apoi Belgia au primit ordinul de ce nu urma drumul acordului ci de a se pleca şi jertfi voinţei războinice a celor mai mari dintre aliaţi. Acum ar trebui să vie rîndul Greciei.

La început puterile înţelegerei au pretins că debarcarea lor la Salonic a avut loc pentru că au fost chemaţi în ajutorul Greciei. Intre acest timp însu-şi Venizelos a respins această afirmare. Venizelos a declarat în mod expres în camera greacă că debarcarea trupelor la Salonic nu are niei o legătnră cu întrebările puse anterior înţelegerei dacă ea ar ţine 150.000 oameni la dispoziţia Greciei pentru a o apăra împotriva Bulgarilor.

Anglia şi Franţa au continuat însă debarcarea după bunul lor plac şi le-au continuct cu toată protestarea energică a guvernulei elin. Acum ele se arată stăpîne absolute ale ţărei. Astă-zi azistăm la spectacolul că advesarii militarismului prusian utilizează flota engleză pentru a constrînge guvernul grec de a viola datoriile ce se impun unei ţări neutre.

(Pînă'n momentul cînd punem ziarul sub presă n'au sosit în Capitală telegramele cuprinzînd sfîrşitul acestui discurs N. R.).

Publicaţiune

Consulatul austro-ungar din Iaşi invită prin prezenta pe toţi supuşii austriaci şi ungari născuţi în anii 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1891, 1895 şi 1896 domiciliaţi stabil în judeţele Bucău, Neamţ, Suceava, Dorohoi, Botoşani, Iaşi, Roman, Vaslui şi Fălciu să se prezinte la noile recrutări de glotaşi, cari vor avea loc la acest Oficiu consular în decursul lunei Decembrie stil nou 1915, în zilele de lucru la oarele 9 dimineaţa, aducînd cu sine, spre legitimare, paşaportul şi biletul de legitimaţie primit la ultimile recrutări de glotaşi de la acest Consulat.

Consulul General Imp. şi Reg austro-ungar

GÖTZ.

Inştiinţare folositoare

Am suferit de asthma bronchial, am consultat mai mulţi medici; la fiecare primavară şi toamnă accesele se repetau, în timpul din urmă fiecare acces era de durată mai lungă şi intensitate mai mare. După sfatul medicului nostru de casă d. **Dr. Popper** *am început cura de bae de lumină la d. dr. Dulberger în plin acces de astmă. La a 7-a bae accesele au dispărut până astă-zi. In greutate am crescut întâi cu 4 klgr. şi apoi încă cu 2 kgr. şi astă-zi la sfîrşitul curei mă simt foarte bine şi sunt foarte recunoscător d-lui doctor Dulberger.*

I. DULCE.

Iaşi Strada Armeană, 3.

Dr. Suzana GROSI

Şef de clinică la Maternitate

Boli de femei. — Faceri

Iaşi.—Str. Anastasie Panu 43

De închiriet *apartamente de cite 2 camere şi unul de 3 în str. Tacu No. 4 în coasta palatului administrativ. In foarte bună stare.*

A se adresa în str. Tăutu 8 (peste drum de Buna-Vestire).

Au sosit!

Maşini de gătit **„PRIMUS"** *veritabile* şi accesorii pentru reparat la:

Magazinul M. Hirschenson

— Iaşi, strada Annstasie-Panu, 39 —

5 BANI

ABONAMENTE

Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei

OPINIA

ANUNŢURI

Un rând pag. III, 50 b.
. . . IV, 40 .

5 BANI

Administraţia: Tipografia H. Goldner, Iaşi — Telefon No. 26.

Sub direcţiunea unui Comitet

Anul XIII—No. 2630 — Duminică 29 Noembrie 1914

BIBLIOTECA UNIVERSITĂŢII IAŞI

CRONICI VESELE

Pilde şi învăţămînt

Ministerul de Instrucţie a introdus un început de uniformă obligator pentru institutoare. Ele vor purta în timpul predărei un şorţ, rămînînd ca forma să fie aleasă de fie-care şcoală.

Ministerul a luat această măsură pentru că „institutoarele şi învăţătoarele din diferite şcoli vin în aşa chip îmbracate încît stînjenesc libera predare a lecţiilor, sfidîndu-se să nu se umple de praf sau ferindu-se a pune mîna pe cretă, şi apoi excentricitatea costumelor ce poartă aceste învăţătoare, fac o rea impresie elevelor."

In corset, mănuşe, cu farduri şi sub voal, e lesne de înţeles că nu se poate preda de pe catedră.

Buddha, înţeleptul din familia Sakia-Muni, vorbind de cercetările omului relative la ştiinţă, ne spune: „Dacă veţi ridica un văl de pe necunoscut, veţi zări îndată un altul în locul lui" — dar dacă veniţi cu vălul gata pe obraz, cum vreţi să fie lumină?

Invăţătoarele trebue să ştie că o mare parte a culturei şi a înţelepciunei în viaţă, e datorită pildelor bune. Prin urmare exemple bune trebue să emane de la femei exemplare.

„Să moşteniţi pilde bune, e mai folositor decît cea mai mare avere" ne spune un filozof grec. Atitudinea acestor învăţătoare care poartă făclia civilizaţiei, arătînd drumurile drepte generaţiilor viitoare, n'ar trebui să dee loc la impunere de pestelcă, mai tărziu poate la uniforme complecte şi poate mai încolo la „numere" pe un colţ al gulerului...

Nu numai să vă faceţi datoria, dar, cu preţul sacrificiului chiar, să fiţi pe lîngă învăţătoare şi mame plăpîndelor creaturi.

Şi acum, simpatice învăţătoare, daţi-mi voe să vă dau un sfat, pentru ca la rîndul vostru să'l daţi elevelor.

L'am versificat pentru ca să poată fi memorizat:

Spuneţi fără încetare
Acestor tinere vlăstare,
Pe faţă nimic să nu puie,
Şi totul pe faţă... să spuie

***

Să trecem însă la o altă actualitate pentru care credem că publicul cetitor se... incălzeşte mai mult.

Pe cît unele din autorităţile noastre caută să asaneze moravurile, pe atîta altele n'au cea mai mică solicitudine pentru locuitorii acestei ţări.

Revenim asupra dispoziţiilor căilor noastre ferate de a nu încălzi, earna aceasta, vagoanele—despre care am mai vorbit—şi prin care dispoziţii invită tot-odată pe călători de a veni bine îmbrăcaţi.

Nu s'au putut oare îngriji, conducătorii acestei autorităţi ca să nu se ducă lipsă de cocs? Hoteluri mici, de cel mai mic rang, care dispun de un calorifer şi-au pregătit încă din anul trecut cocsul neeesar.

Pentru stat, depozitele de felul acesta ar fi fost şi mai uşor de realizat.

Să fii stat,—cea mai mare autoritate care întrupează şi cea mai înaltă moralitate—numai ca să iei, fără să dai, se potriveşte oare?

Cu alte cuvinte pentru ca să ne îmbrăcăm, statul ne spune să avem toată grija—pentru ca să ne desbrace, duce el toată grija...

***

După cîte-va zile de iarnă grea, a em zile de primavară. E o plăcere, o veselie. Insuşi termometrul e vesel. Creşte inima în el, şi se ureă mereu. Cît e de sincer. El ne poate spune: Adevăr vă zic vouă. Cînd e frig se strînge, se ghemuceşte şi se tupileazâ în vizunia lui rotundă. Cînd se încălzeşte, el se înalţă pentru a aduce mulţumiri astrului-zău. Eri ne-a arătat 17 grade.

Toate rîurile noastre s'au desgheţat. Şi după cum e vesel şi şagalnic omul cînd „se desgheaţă" tot aşa sunt zburdalnice apele rîurilor.

Din Brăila se anunţă că valurile Dunărei au lovit în şlepul „Leontin" şi l'au luat mereu „la vale"... Desgheţul, aceasta va face să se bucure direcţia Căilor Ferate Romîne, dar mai cu seamă clientela ei de călători care nu se pot prezenta „bine îmbrăcaţi".

Alonzo

Profeţii şi fapte

Nu se poate contesta că rezboiul actual a învederat falsitatea profeţiilor, ori-de unde au venit ele.

Două însă din profeţii—dovedite greşite—au atins grav reputaţia de exactitate a poporului, pînă acum considerat ca cel mai prevăzător şi cumpătat: englezii.

Se ştie declaraţia făcută de «Times» la începutul atacului contra Dardanelelor. Recunoaştem, a zis marele ziar londonez, că întreprinderea le uriaşe. Odată însă pornită nu se poate să nu reuşească, fiindcă un insucces ar aduce o gravă ştirbire prestigiului nostru în orient. Aşa a scris «Times» şi cuşteate aceste profeţia n'a fost realizată. Intreprinderea n'a reuşit!

Dar nu numai un ziar, ci insu-şi primul ministru englez, în plină Camera comunelor, a făcut o profeţie, care apoi a fost dovedită falşă. Asquith a declarat, acum două luni, că aliaţii stau la Galipoli în faţa unui iminent şi mare succes. Or, succesul se lasă mereu aşeptat!

In opoziţie cu cei ce fac profeţii, stau cele două nume, astă-zi simbolice pentru Germania: Bethman-Holweg şi Hindenburg.

Ambii, unul în parlament şi celalt pe calea interviewului, se feresc de profeţi ci recurg la analiza faptelor, la constatarea celor ce sunt şi nu a celor ce va să vie.

Şi, ca şi cum ar voi să facă o nouă dovadă a unităţei germane, deşi deosebiţi în rol şi preocupări concluziile la care ajung, prin expunerea faptelor, este aceiaş. Ambii zic: victoria este a noastră, ea nu ne mai poate fi răpită. Lucrul acesta îl ştim pertinamente. Duşmanii nu-l ştiu încă. Iată de ce rězboiul trebue continuat, pînă cînd şi duşmanii vor afla şi ei despre acest lucru.

Desigur spusele reprezentanţilor Germaniei apar curioase: hecatombe adunate, măcelul continuat, pentru a impune aliaţilor cunoştinţa realităţei. Nu mai puţin, ele apar ca un ce absolut necesar, faţă de starea de spirit în care plutesc acei care nesocotesc realitatea şi fac profeţii.

Mici Polemici

Inspectorul de higienă, profesorul Slătineanu apelează la universitate să-i ofere un local pentru cercetări şi laborator.

Dar nu sunt în palatul Sturza vr'o zece camere ocupate pe gratis de medicul şef al oraşului?

*

In conflictul Launay-Rang, conflict franco-german, rolul Alsaciei-Lorenei îl joacă vre-o două... resturi de ciolane.

După o recentă statistică, pînă acum s'ar fi dus peste graniţă, prin contrabandă 42 mii de boi.

Dacă s'au dus la nemţi, numărul 42 era fatal!

*

Nicăiri, în prăvălii, în birturi, la hoteluri nu mai poţi căpăta rest de la o monedă mai mare. Unii cred că lucrul se datoreşte tot scandalului procurorului Rang, care a cerut „resturile" în faimoasa noapte furtunoasă.

*

Muntenegrul doreşte să ceară o pace separată. Conform tratatului din Bucureşti, Grecia îi va da concursul, trimiţîndu-i o ramură de măslin. In Grecia e marfă curentă măslinul.

*

La banchetul Rang-Binder s'a cîntat «Deutschland über Alles», pe urmă s'au bătut cîţi-va jidani.

S'a dus şi legenda ovreilor germanofili!

*

Englezii duc lipsă mare de apă în Dardanele.

Pentru o expediţie pe mare, asta e o culme. E chinul lui Tantal, ediţie modernă.

*

Raţionalistul dr. Thiron a eşit eri „naţionalist" într'un articol, iar catedrala de la Reims, corectorul a mutat-o la Roma.

NOTA ZILEI

Viem alegeri.

Ne plictisim în Iaşul nostru. Căscăm şi pierdem vremea. Nu mai merge aşa! Speranţa noastră este că Federaţia Unionistă se va ţinea de cuvînt şi se va retrage din Parlament. Vom avea atunci nuoi alegeri, o să mai salte comerţul, se vor cumpăra voturi, tariful va fi urcat, iar Iaşul va reînvia.

Numai de n'ar avea guvernul proasta inspiraţie să vină, taman atunci, cu un tarif de preţuri maximale pentru alegători. Răsturnăm guvernul şi s'a isprăvit!

OAMENI ŞI LUCRURI

O sentimentală

In corespondenţa îmbelşugată a revistei medicale „Sănătatea" cetim următorul răspuns:

C sinceră abonată, Herţa.—Părerea noastră este să nu vă sinucideţi, căci aţi comite— iertaţi-ne expresia—cea mai mare... copilărie. Sinucidsrea e foarte dureroasă. Dacă îndividul acela e un mitocan şi nu-i place literatura, trebuie dv. să vă sinucideţi?

In lumea asta mare veţi mai găsi un tînăr căruia să-i placă literatura şi persoana dv.

O fi „sinceră" abonată, dar şi direcţia revistei e sinceră cînd o sfătueşte, călduros, să se resigneze, în aşteptarea unui iubitor de literatură. Dar de ce nu-i spune verde autorul poveţei, că e mai „sănătos" să nu-şi prea pună mintea cu asemenea sentimentalizme, ci, mai curînd, să-şi pună ochiul pe vr'un herţan viguros, prozaic dar practic, avînd şanse să se îmbogăţească la frontieră cu articole de export, iar nu să-şi peardă vremea cu declamări de versuri muzicale?

Pentru fete tinere a scris cînd va marele Sully-Prudhomme acel „Sfat" din care amintesc începutul, aşa cum l'am tradus cu două zeci de ani în urmă;

Ascultă-mă, copilă; cît încă mai e vreme,
Drept soţ alege—un tînăr voios şi rîzător.
Cu pas greoiu, cu glasul tare,
Iar nu un visător

Şi inimelor cruţă decepţiile triste...
Păzeşte-te tu însă-ţi; de-o fi alesul tău
Cu inima prea simţitoare,
Să n'ai păreri de rău...

Şi d-ta, abonată tînără din Herţa, vrei să te sinucizi, pentru că „alesul", ori candidatul nu are simţ pentru literatură?

Cu atît mai bine! O să facă parale, o să-ţi mulţumească atîtea dorinţe de lux, o să te poată duce în oraşe mari.

Văzut-ai pe cineva că s'a pricopsit din literatură? Ce idee! A exportat boi, untură, spirt, popuşoiu—a făcut „lovituri" a stat de taifas cu nemţii în cafenele, a trecut pe la legaţia rusă,—dar cu literatura... goală, niciodată, m'auzi, nici-odată!

Prin urmare, nu te potrivi aici „Sănătăţei," abonată sinceră. Caută pe cineva; căruia să-i placi d-ta singură, fără nici-o anexă, mai cu seamă fără literatură. Nu de alta,—dar, vorba poetului francez, să nu-ţi pară rău!

Rodion.

INFORMAŢII

Referitor la ultima audienţă a d-lui Al. Marghiloman, şeful partidului conservator, ni se comunică următoarele:

D. Marghiloman a prezentat Suveranului un memoriu în care se expune modul cum partidul conservator priveşte problema situaţiei noastre în războiul mondial de astă-zi, cu menţiune specială că memoriul poartă aprobarea întreagă a comitetului executiv al zisului partid.

Memoriul arată că politica neutrală urmată pînă acum, nu mai poate fi continuată, fără mari primejdii pentru ţară, şi conchide la necesitatea unei acţiuni alăturea de puterile centrale.

Din partea partidului margilomanist va candida la Galaţi d. L. Aslan.

Federaliştii, după cum „Opinia" a anunţat acum zece zile, vor susţinea candidatura părintelui Lucaci.

Guvernul, după toate probabilităţile nu va susţine nici o candidatură.

Incepînd de astă-zi, vom publica de două ori săptămînal, Miercuri seara şi Simbătă seara cîte o cronică sub titlul „Cronici vesele", *semnate* Alonzo, *pseudonim sub care se ascunde unul din cei mai spirituali scriitori din Iaşi.*

Nici o îndoială pentru noi că cetitorii vor gusta cu multă plăcere cronicele noului şi talentatului nostru colaborator.

D. Ionescu, inspector de gimnastică, va sosi în cursul săptămînei viitoare în localitate.

D. Ionescu, va ţine o conferinţă practică cu elevii şi elevele şcoalei de gimnastică a societăţei romîne de sport şi gimnastică.

Revizorii şcolari din Iaşi, Vaslui, Roman, Botoşani, Dorohoi şi Suceava, s'au întrunit la inspectoratul şcolar din localitate. S'au discutat despre diferite chestiuni, privitoare la bunul mers al şcoalei primare.

Jurămîntul recruţilor.—La Mitropolie, cu prilejul aniversărei luărei Plevnei, a avut loc şi solemnitatea depunerei jurămîntului noilor recruţi. Serviciul religios a fost oficiat de P. S. S. Arhiereul Antim Petrescu, înconjurat de tot clerul catedralei. Răspunsurile au fost date de excelentul cor metropolitan, de sub conducerea d-lui Dimitriu.

Jurămîntul a fost depus în ordinea următoare:

Nouii ofiţeri, apoi recruţii din batalionul 4 vînători, regimentul 13, regimentul 53, regimentul 7 roşiori, jandarmii pedeştri.

După depunerea jurămîntului P. S. S. Arhiereul Antim a rostit o predică, în care a amintit de gloriosul război pentru independenţă, care urmează să fie o pildă pentru lupta noastră de mîine.

Au participat reprezentanţii autorităţilor civile şi militare.

Batalionul 3 din regimentul 53, s'a întors aseară în localitate.

Astă-zi se face la universitate alegerea noului decan la facultatea de litere pe un nou termin de 2 ani.

Printre candidaţi sunt d-nii I. Găvănescul şi I. Bărbulescu.

Ministerul de agricultură a luat dispoziţia să se întreprindă în fiecare judeţ o anchetă cu privire la statistica animalelor — aceasta pentru a se cunoaşte dacă avem sau nu disponibilităţi pentru export.

La 7 Decembrie a. c. se sfinţeşte crucea pusă pe mormîntul lui D. A. Teodor la locul unde s'a întîmplat accidentul cu automobilul, se va sluji un parastas. După serviciu monumentul va fi predat primăriei comunei Lunca-Banului. Vor asista numeroşi foşti prieteni şi rude ai defunctului.

Ministerul de Culte va fi reprezentat prin d. Gh. Tăutu, inspector al Seminariilor.

In Huşi bîntue cu furie tifosul. Au murit d-na Varduca, născută Ghiulea, maestră la scoala profesională, d-na Melania Brădeanu. Sînt bolnavi grav d-nii C. Antonescu institutor cu soţia, d-na Holban soţia directorului Gimnaziului, d-na şi d. Ion Miclea Grefier, d-na şi d. Mătăsariu etc.

Şcoliie s'au închis pe 10 zile. D. inspector dr. Glineanu e în Huşi spre a lua măsuri pentru oprirea şi stîrpirea boalei.

D. Gh. Iorga, inspector pe lîngă ministerul de comerţ, s'a întors aseară în Capitală.

Comitetul societăţii «Cantina Şcolară» din Iaşi, aduce prin aceasta, vi mulţumiri:

1) D-nei Elena I. Stamatiu pentru că a bine-voit a dona 100 kilog. cartofi, Cantinei şcolare care funcţionează pe lîngă şcoala primară de fete: „Petru Poni" din localitate.

2) Onor. Societate «Moara Iaşilor» că a donat 100 kilograme făină de popuşoi.

Toate persoanele cari au cumparat bilete pentru reprezentaţia ce va avea loc la Teatrul Naţional în seara de 1 Decembrie crt. pentru mărirea fondului ridicărei monumentului „Avîntul ţărei" sunt rugate a se prezenta la Agenţia Teatrală *«Carmen Sylva» Librăria Iliescu* pînă în ziua reprezentaţiei spre a primi alte bilete în schimbul celor eliberate.

Reprezentaţia va avea loc negreşit la data fixată.

D-nul dr. Zozin va ţinea Duminică 29 Noembrie c. ora 4 d. a., în Amfiteatrul liceului naţional, a 52-a prelegere, pentru cultura generală pozitivă, despre *Fetişism.*

Intrarea liberă.

Prima Societate de Economie din Iaşi (de la Palat) va distribui societarilor săi pentru anul social care a expirat la 1 Septembrie 1915 un dividend de 6.84 la sută.

In acest interval fluctaţiunile capitalului au fost:

La 1 Septembrie 1914 capitalul care a luat parte la dividend era 7,536,793 lei iar la 1 Septembrie 1915 acest capital era de 7.883,486 lei.

Această sporire de capital, precum şi situaţiunea generală, care a împedicat afacerile, precum şi ţinerea unei rezerve mari, între 5 şi 600,000 lei în permanenţă în casă, explica de ce dividendul anului de care vorbim este numai de 6,84 la sută faţă de 7,12 la sută cît a fost anul trecut.

Apare foarte carcteristic editorialul de astăzi din Steagul, *articol vădit inspirat, scris a doua zi după audienţa pe care d. Al. Marghiloman, şeful partidului conservator, a avut'o la Rege.*

Articolul, intitulat „Strategia guvernului" arată politica d-lui Ionel Brătianu ca franc quadruplistă şi se ridică cu tărie în potriva ei.

Interesant mai ie faptul că şi Steagul *înzistă asupra ofensivei ce în curînd austro-germanii vor întreprinde în sudul Rusiei—lacru despre care am vorbit la timp—şi care fapt a fost anunţat şi de ziarele acţioniste.*

După Steagul, *acest moment va fi cel mai grav din toate prin cîte a trecut ţara noastră din momentul izbucnirei războiului.*

Botezul de la teatru.—Eri la ora 3 şi 1 | 2, s'a oficiat botezul copilului găsit lîngă teatru, în seara cînd se juca „Toto" Botezul a fost săvîrşit de către părintele Ţincoca, protoereul oraşului, însoţit de 3 preoţi. Naş a fost d. Sadoveanu, directorul teatrului şi toţi artiştii şi artistele; i s'a dat numele de „Toto-Mihail". Se pune în budgetul teatrului suma de lei 200 anual, ca zestre copilului.

După botez s'a servit o agapă care a ţinut pînă la ora 1 noaptea, fără intervenţia parchetului! Artiştii s'au produs cîntînd la piano, din flaut, din gură, s'a dansat, în cît a fost o petrecere colegială foarte frumoasă. Foyerul cel mare al artiştilor a fost schimbat într'o grădină feerică. Directorul şi o parte din familiile artiştiilor a ustat pînă la urmă. Dintre toţi artiştii a lipsit numai d. Pella, care studiază rolul principal din „Alt om".

In curînd se va juca piesa L'assomoir (Otrava) de Emile Zola, pentru întăia dată.

Diseară la „Fetiţa" va fi un festival artistic. Piesa de Weber, biletele sînt luate cu asalt; soţii Braborescu şi colegii lor au creaţii frumoase. Avînd repetiţii suficiente, piesa se ştie fără sufleur.

Ni se comunică de persoane demne de toată încrederea, că directoarea actuală a şcoalei de fete din Hîrlău, d-na Taţoeseu, se poartă rău cu colegele sale, calomnîndu-le.

S'a cerut deja o anchetă.

Astă-zi au depus jurămîntul în faţa cantorului David Ornstein şi a d-lui A. Kasner epitropul Templului Neuschotz recruţii evrei din garnizoana locală.

Ceremonia depunerii jurămîntului a fost foarte solemnă şi a durat aproape două oare.

■ „CERCUŞORUL" FEMEILOR. — In şedinţa de la 26 a. c., a „Cercuşorului" de femei s'au pus în discuţie sistematică următoarele chestii:

1). Ce vor femeile grupîndu-se, scriind şi reclamîndu-şi anumite drepturi? Iar dacă doleanţele lor s'ar satisface — fi-va aceasta un bine exclusiv pentru sexul lor?

2). Ideia de reclamarea drepturilor, este nouă, sau are un trecut îndepărtat. Ce era la început şi cum a evoluat acum? Şi care este motorul mişcărei pornite?

3). In timpul actual, al războirei popoarelor, ce parte au femeile? Ce se prevede pentru femei în urma măcelului, care va lăsa numai bătrîni, copii şi infirmi?

4). Căsătoria — această instituţie ale cărei lanţuri de fier au rămas aşa de subţiri încît la cea mai mică atingere ele se desfac — menită este să piară tocmai prin femeie? Care-i pricina acestei slăbiri? Disprețuește femeia pe barbat, sau vrea să-l aibă în mai mare stimă?

Pentru ce tinerimea este aşa de neglijată? Ce ar trebui fetelor pentru a şti cum să iee viaţa? Cum ar trebui crescuţi băeţii pentru a li se păstra sufletul şi trupul sănătos"

6). Cum ar trebui organizate petrecerile familiare şi cele sociale pentru ca bărbaţii şi femeile să nu se mai întâlnească numai pentru flirt sau afaceri?

7) Ce fel de aspiraţii trebue să nutrească femeile pentru ca relaţiile lor să fie curate, fără nici un gînd ascuns?

8). Cum ar trebui să-şi împartă femeia viaţa ei casnică, profesională şi socială, pentru a nu-şi neglija datoriile şi a fi în curent şi cu lucrurile generale, cu literatura bună, putînd în acelaş timp săşi petreacă în aşa fel, încît să i fie satisfăcut şi sufletul şi inima?

9). Ce ar trebui să caute femeia în iubire?

Cum ar trebui să-şi făurească ea idealul ei pentru a avea o mai mare garanţie de fericire în viaţă. Pe care parte din personalitatea unui bărbat trebuie pus mai mult temeiu: inteligenţă, caracter, voinţă, temperament, energie, poziţie socială, talent?

10) Cum trebue înţeleasă viaţa? Cum trebuie luată partea reală şi ideală, partea trupească şi cea sufletească? Ce trebue să căutăm în ori-ce relaţie dintre noi şi ceilalţi, pentru a ne fi plăcută viaţa, pentru a ne plăcea să trăim?

*

Fiecare membră îşi va lua o chestie asupra căreia va medita documentîndu-se cît mai bine. La data anuntată chestia va fi expusă şi celalte membre vor combate sau admite părerile emise. Uitimile concluzii se vor trece într'un caiet pentru ca odată să se cunoască — fie şi în public printr'o întocmire colectivă — părerile unui grup de femei care şi-au dat seamă de responsabilitetea ce au în familie şi în societate, recunoscînd cu toatele marele adevăr: Anarhia din familie — dintre mamă şi tată — a adus anarhia din societate.

■ Circulaţia trenului Odesa-Ungheni, continnă să fie întreruptă. Se crede, după ştiri din Ungheni, că linia va intra în funcţiune abia începînd de la 2 Decembrie.

■ Societatea funcţionarilor comercial din Iaşi, anunţă că va ţine o întrunire în ziua de Duminică 29 Noembrie a. c, ora 2 jum. în localul său din strade Cuza-Vodă 72; spre a se hotărî asupra măsurilor de luat contra situaţiei critice a funcţionarilor comerciali, situaţie provocată de scumpetea enormă a traiului, reducerile de salarii şi numeroasele concedieri din ultimul timp.

■ Societatea Ortodoxă Naţională a Femeilor romine, Secţia Iaşi, organizînd şi anul acesta Steaua de Crăciun, pentru copilaşii de la grădinele de copii, face un călduros apel la Onor. Public ieşan, de a-i veni în ajutor, ca şi în anii precedenţi, cu obiecte de îmbrăcăminte, bani, încălţăminte; roagă pe toţi domnii cofetari să bine voiască a le trimite bomboane; pe toţi domnii bacani a le da strafide, smochine, alune etc.; roagă cu multă insistenţă pe domnii comercianţi ca în aceste timpuri grele să nu uite pe micii elevi şi să le trimeată resturi de stofe, barchet, colţuni, mănuşi etc.

Societatea mai face apel la toţi copiii, cu dare de mînă, să trimeată din jucăriile lor şi fraţilor lor săraci, spre a putea şi ei să se joace şi bucura de Sf. sărbători. Serbarea Stelei va avea loc în localurile grădinelor de copii, una în strada Sărărie No. 99, alta la Socola, lîngă Ateliere.

Numele tuturor donatorilor şi obiectele oferite vor fi publicate în jurnalele locale.

Obiectele se pot trimite la sediul Societăţei, strada Carp No. 2, sau la una din doamnele din comisiunea de organizare a Stelei de Crăciun. D-na Eliza Gh. Văleanu, str. Lascar Catargiu 36, d-na Cecilia Col. Liciu str. Lascar Catargiu 27, d-na Maria N. Krupensky str. Carol, 37, d-na Ana Gh. Netter str. Armeană 18, d-na Alexandrina Th. Nicolau str. Sf. Teodor 16, d-na Alexandrina C. Praja str. Păcurari 31.

Tot odată Societatea roagă Onor. Public ieşan să bine voiască a lua parte la această serbare, spre a putea mai bine constata progresul ce l'au făcut aceste şcoli.

———

■ Autorităţile din Podul Iloae au înştiinţat prefectura de jud ţ, că astă noapte a fost prins Mihai Grăjdaru, unul din banda de hoţi de cereale, care dispăruse din comună.

■ Sergentul ajutor Archiri, a arestat aseară în flagrant delict de furt, pe individidul Ştefan Gh. Mihai. Acesta tocmai se pregătea să devaliseze o cîrciumă din strada Nicolina.

■ Astăzi Sîmbătă 28 Noembrie, două matineuri la 3 şi 5¼ ore şi reprezentaţie serală la cinematograful Pathé Frères din sala Sidoli. Al doilea festival Pathé-Frères cu celebrul film:

Paseri hrăpareţe. Dramă în cinci părţi după romanul „L'héritage de Sylvie" al celebrului autor francez Honoré de Balzac. — Desfăşurarea ne reprezintă idila tristă a unei tinere fete chinuită de tutorele ei. Dd. Armand Bour, Rolla Normand şi d-ra Sylvie de la Comedia Franceză din Paris interpretează rolurile principale. — Povestitorul Creangă, film istoriografic de Octav Minar. — Max Linder coafor, comedie jucată de splendidul humorist parizian.

Duminică 29 Noembrie, două matineuri (3 şi 5¼) şi reprezentaţie serală. — Program nou duminical: Intre culise (La Rampe) dramă în trei acte de Henri Rotschild.—Cînd regele era lege, dramă americană, etc. etc.

Dr. G. Sava-Goiu
OCULIST
S'a mutat în Str. G. Mîrzescu No. 8 (foastă Primăriei, lîngă Sacre-Coeur).
Consultaţii în toate zilele de lucru de la 2—4 p. m.

Două odăi *frumoase, bine mobilate, pentru un domn sau o doamnă, se închiriază pe pe acum, cu luna sau cu anul. Informaţii la ziar.*

FLORIN SION
Doctor în drept
AVOCAT
S'a **mutat în str. Cuza-Vodă 14**
(Casele proprii, foaste dr. Filipescu)

Sporirea armatei engleze

Poldhu.—Joia viitoare, primul ministru va depune la Camera comunelor proectul de lege, prin care armata engleză este sporită încă cu un milion. Astfel armata engleză se va ridica la 4 milioane.

Regele şi guvernul serb în Italia

Nauen. — Regele Petru şi guvernul serbesc se vor refugia după toate probabilităţile, în Italia, pentru care au şi primit invitaţiunea guvernului italian.

Serviciul telegrafic şi telefonic al „Opiniei"

Situoţia în Grecia

Zurich:—„Corriere della Sera" publică un articol al corespondentului său din Atena, care a scăpat de cenzura greacă, în care se descrie în mod foarte pesimist politica greacă faţă de Quadruplă. Regele şi corpul ofiţeresc sunt în mod hotărît contra Quadruplei. Regele vrea mai curînd să abdice decît să evacueze Salonicul, pentru ca acest oraş să devie baza de operaţii a aliaţilor. Acest punct de vedere este împărtăşit şi de statul major grec, precum şi de majoritatea cabinetului. Guvernul nu se îndoeşte, că evenimentele vor sili pe anglo-francezi să părăsească în mod subit Salonicul.

Corespondentul citează, pentru întărirea celor afirmate, un pasaj din ziarul guvernamental „Akropolis". Acesta spune că Germania a cucerit Belgia prin jertfe preţioase de sînge german, pe cînd Anglia vrea să cuceroască Grecia fără vărsare de sînge. Anglia şi-a scos masca după sosirea celor doi călăi, Kitchener şi Cochin.

O altă ştire a aceluiaşi corespondent spune că în cercurile Quadruplei domneşte o permanentă neîncredere, fiind-că Grecia îşi continuă în mod febril înarmările. Dacă nu vor sosi în curînd întăriri nuoi, Salonicul nu va putea fi menţinut. Guvernul grec speră în mod evident, că Salonicul va fi abandonat de bună voie şi că Grecia va obţine fără luptă compensaţii în Albania şi în Macedonia.

Trenul Berlin-Constantinopol

Berlin.—Trenul direct accelerat Berlin—Constantinopol a început a circula.

Trenul pleacă din Berlin la 8 şi 10 minute dimineaţa şi ajunge a doua zi la 7 seara, la Constantinopol, şi pleacă la 1 şi 14 minute după masă din Constantinopol şi ajunge a doua zi, la 9.33 seara la Berlin.

Trupe spre Egipt

Nauen.—Din Malta se comunică, că mari transporturi de trupe englezeşti spre Egipt au loc.

Represalii contra Greciei

Poldhu. — Atitudinea Greciei pare a fi provocat nemulţumiri din partea aliaţilor. Astfel se comunică din Paris, cum că guvernul francez a luat măsuri, ca începînd de luni să se oprească ori ce export pentru porturile greceşti.

*

Nauen. — Circulă svonul că două divizii englezeşti ar fi debarcat la Cavala, şi că quadrupla ar fi luat în stăpînire Salonicul.

Lipseşte confirmarea acestei ştiri, întru cît liniile telegrafice sunt întrerupte.

După informnţiuni din izvor francez, un compromis ar fi intervenit între Grecia şi quadrupla, care a şi început a fi executată.

Cancelarul şi chestia păcei

—Urmare şi sfîrşitul la respunsul cancelarului la interpelarea socialistului Scheidemann —

Berlin.—(Urmare şi sfîrşit).

Ca un nou imbold pentru a stîrni furia războinică se utilizează speranţa bazată pe un război de epuizare. Că nutriţiunea este suficientă şi că e vorba numai de o repartiţie cum trebue, iată un punct asupra căruia sîntem de acord. Nu se poate sdrobi economiceşte un teritoriu care se întinde de la Arras până în Mesopotamia. Dacă lipsa de merinde nu ne-ar putea face să ne supunem, lipsa de materii prime, zic duşmanii noştri, ar putea să ne silească la aceasta. Să fie pe pace, sîntem înzestraţi cu tot ce este necesar pentru o foarte lungă durată a războiului. Cît despre sleirea de oameni, războiul actual a arătat că, singur numărul nu este suficient pentru a asigura succesul. Este însă curios cum Franţa, care a chemat sub arme clasa anului 1917 şi a pus în foc majoritatea clasei anului 1916, să vorbească de sleirea materialului omenesc german. Noi n'am mers atît de departe în chemarea sub drapel ca Rusia sau Franţa, care au împins serviciul obligator dincolo de 45 de ani. Cu rezerve de oameni cari sunt destinaţi a putea fi chemaţi sub arme, Germania nu are a se teme de posibilitatea unei slăbiri a materialului omenesc. Perderile noastre nu sunt numai relative, dar în realitate sunt mult mai slabe şi nu trebue de uitat că Germania are cu 30 milioane mai mult populaţiei de cît Franţa. Perderile sunt desigur dureroase, dar nimene în Germania nu stă o clipă la îndoială la sacrificiul de sine cînd e vorba de patrie.

*

Pînă unde duce ura contra noastră se poate deduce din faptul fără pereche în istoria lumei, cum un vas de război englez, călătorind sub pavilion american, a asasinat în mod oribil echipajul fără de apărare al unui submarin german. Acest asasinat oribil a fost trecut sub tăcere de către presa engleză şi nu ştim dacă aceasta nu s'a făcut cumva şi din cauza ruşinei.

Acest fapt constitue pentru istoria marinei engleze o pată care va rămînea veşnică. De altfel englezii se exercită cu privire la modul cum ei puteau asasina soldaţii germani şi „Daily Cronich" a publicat în această privinţă pasagii, cărora îmi reprobă ale da cetire de la această tribună. La trupele germane a ucide pe soldatul adversar nu este un sport.

*

Istoria va spune mai tîrziu că grozăviile aeestui război se datoresc mai ales ignoranţei şi falşităţei. Aceasta a şi fost cauza războiului. Atita timp cît această stare de falşitate şi ignoranţă a popoarelor va fi şi la oamenii lor de stat, orice propunere de pace ar constitui o nebunie, care ar primejdui succesele de pînă acum. Să cadă masca! Să vie la realitate conducătorii şi atunci se va putea sta de vorbă.

Se continuă şi acum cu războiul de minciuni împotriva noastră, cu terorizarea. Propuneri de pace, deci nu pot veni de la noi şi dacă ar fi să vie de la adversarii noştri am fi gata să le cercetăm.

*

In deplină conştiinţă a succesului militar realizat de noi, declinăm răspunderea continuărei măcelului, care umple de groază Europa şi lumea întreagă.

Noi nu voim să continuăm războiul pentru că mai voim să cucerim teritorii, cutare sau cutare regiune pe care o dorim. Eu nu pot schimba nimic din ceea ce am expus în ultimul meu expozeu şi nici nu vă pot spune ce garanţii am cere în chestia Belgiei şi ce condiţii am pune pentru asigurarea acelor garanţii. Atît vă pot spune numai că cu cît războiul va continua, cu atît garanţiile pe cari le vom impune vor fi mai mari (Aplauze prelungite).

Nici la est nici la vest nu am mai admite porţi de atac prin cari siguranţa noastră să fie veşnic ameninţată (Aplause). Este perfect adevărat şi este lucru ştiut că Francezii au acordat împrumut Rusiei numai cu condiţia să construiască fortificaţiile poloneze şi drumurile de fer şi că Anglia şi cu Franţa socotesc Belgia ca teritoriul lor de întrare la noi.

Asupra împrejurărilor de a ajunge la acest scop, trebue să observ că avem o nevoe absolută de o completă libertate în hotărîri. Pentru noi războiul este ceea ce a fost de la început, un război de apărare şi sfîrşitul acestui război nu poate fi de cît asigurarea că nimic nu va mai putea aduce după sine repetarea celor întîmplate. Conştiinţa aceasta constitue forţa noastră, ea s'a impus. Şi aşa va fi. (Aplause furtunoase, Cancelarul este ovaţionat.

*

A luat apoi cuvîntul deputatul Stach reprezentant al partidelor burgheze. El a spus: Şi noi dorim sfîrşitul războiului care ne-a fost impus. Admirăm cu adîncă recunoştinţă trupele noastre care merg din izbîndă în izbîndă şi cari alături de glorioasele trupele aliate duc războiul departe, în ţară duşmană.

Aşteptăm în deplină încredere ceasul bine cuvîntat de D-zeu, pentru încheerea păcii, care nu va putea fi încheiată decît cu asigurarea tuturor acelor cuceriri, cari ne vor garanta o viaţă liniştită în viitor. (Furtuni de aplauze).

Deputatul socialist Landsberg spune:

Pentru a salva civilizaţiunea noastră ameninţată, toate clasele societăţei germane au sărit întru apărarea patriei. Noi nu admitem o atingere adusă ţării noastre, după cum nu urmărim distrugerea altei ţări.

Cancelarul imperiului n'a pronunţat cuvinte tari ca d-nii Briand şi Asquith, ci a declarat că este gata la o pace onorabilă cu asigurarea liniştei în viitor. Acest lucru îl voim cu toţii. (Vii aplauze).

A duce războiul pînă la sleirea forţelor tuturor beligeranţilor, ar fi o gravă greşală, dacă el s'ar duce cu scopul recuceririi Alsaciei şi Lorenei.

(Tunete de aplauze).

Oricine ridică cuţitul spre a tăia în bucăţi corpul german, va găsi unit întreg poporul care cu putere suficientă spre a face să sară cuţitul din mîna atentatorilor. (Tunete de aplauze pe toate băncile Reichstagului).

Şedinţa este apoi ridicată.

Dr. Lucia-Leon BORCEA
Medic secundar la Maternitate
BOLI de FEMEI şi FACERI
Consultaţii 5—7 p. m. strada Buzdugan No. 2.

Retragerea aliaţilor spre SALONIC

Poldhu.—Nu trebue dat crezare tuturor afirmaţiilor exagerate ale bulgarilor despre succesele trupelor lor.

Retragerea trupelor noastre se efectuiază în perfectă ordine şi cu succes. Luăm cu noi toate munițiile, precum şi furagiul.

După ştiri din Salonic, eri după amează au încetat luptele de pe frontul britanic, şi astăzi dimineaţă liniştea e desăvîrşită. Pierderile noastre de luni n'au fost considerabile, pe cînd ale bulgarilor au fost mari. Retragerea generală a trupelor aliaţilor a şi început.

*

Paris.—Armata noastră din Orient, stabilind că legăturele trupelor franceze cu armata serbă, nu mai este posibilă, a hotărît retragerea generală a trupelor din Cerna şi dinspre Krivolac, spre o nouă linie care se întinde de-a lungul rîului Kozinia.

In zilele de 25 spre 26 bulgarii au dat mai multe atacuri, în care au suferit perderi foarte mari.

Ceea ce Odolul

distinge îndeosebit de toate cele alte mijloace de curăţire ale gurei e remarcabilul său **efect de durată,** care după toată probabilitate e de readus la aceea, că Odol se suge oarecum la clătirea gurei în dinţii şi mucoasa gurei, impregnînd întrucîtva aceasta şi acoperind cavitatea gurei cu un strat microscopic subţire dar des, care 'şi manifestă efectul **încă îndelung de ceasuri** după ce s'a spălat gura. Acest efect de durată nu se găseşte la nici unul din preparatele cari vin în consideraţiune în genere pentru îngrijirea zilnică a gurei şi a dinţilor. El dă aceluia, care întrebuinţează zilnic Odolul, siguranţa, că gura sa e păzită îndelung de ceasuri contra efectului materillor de fermentaţiune şi provocatorilor de putrefacţiune, cari distrug dinţii.